
C-65

ఉమ్మడిసెట్టి వేంకటస్వామి నాయుడు,

గ్రంథకర్త-ఫిడేలు వాయించుచున్నవారు.

శ్రీ

సంగీతవిద్యాదర్పణము.

అనునీగ్రంథము

సంగీతవిద్యార్థుల యుపయోగార్థము

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ చరణారవింద సేవాపరాయణుం డగు

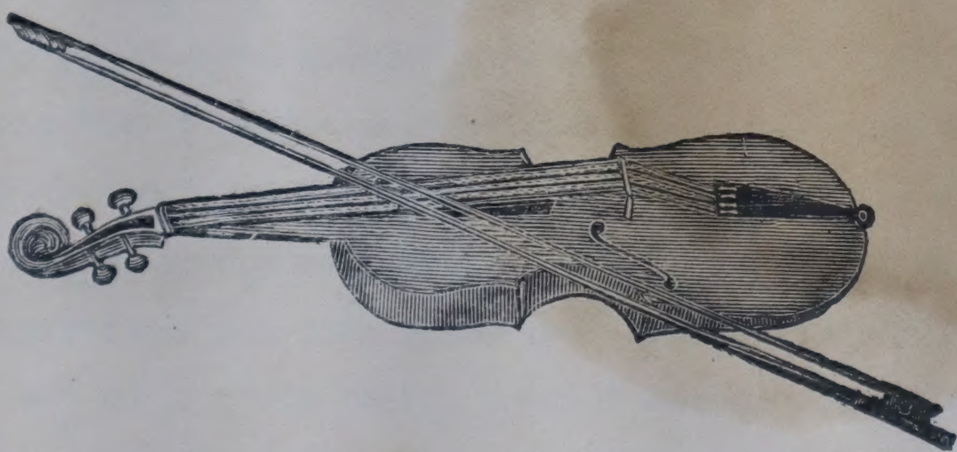
ఉమ్మడిసెట్టి-వేంకటస్వామి నాయనిచే

రచియింపఁబడి

మచిలీపట్నము

సేతు ముద్రాక్షరశాలయందు సి. సేతుమాధవరావుచే ముద్రింపించి

ప్రచురింపఁబడియె.

1910.

దీని వెల ప్రతి 1కి రు 2-0-0 లు.

పీఠిక.

—⁂—

అఖిలజనహృదయానందకరంబగు సంగీత విద్య ఇద్దేశంబున వేద ప్రసిద్ధంబై భారద్వాజ, నారద, వసిష్ఠ, శార్ఙ్గదేవ, దత్తిల, గౌతమ, చ్యవన, శాండిల్య, కుమార, ఆంజనేయ, శుక్ర, కోహళాది మహామహులచే వృద్ధినొందింపబడి, భగవన్నామసంకీర్తన జేయునపుడును, రాజసన్నిధానంబుల యందును, వివాహ ప్రముఖ మహోత్సవములందును, ఉపయుక్తంబై ధర్మార్థకామ మోక్షములనెడి చతుర్విధ పురుషార్థ ప్రదాయకంబై యుండియు, తదభిమానులైన మన దేశపు ప్రభువుల దొరతనము గతించిన వెనుక మనవారిలో గాన శాస్త్రజ్ఞులకు నంతగా విశేష సన్మానము లేకపోవుటచే నానాట క్షీణదశం జెందుచున్న నీ గానవిద్యను సంప్రదాయ యుక్తముగ మరల వృద్ధి నొందిన బాగుగ నుండునని యూహించి, సంగీత శాస్త్ర ప్రవీణులచే బరిష్కరింపఁబడిన సంగీత రత్నాకరము, స్వర రాగసుధారసము, నారదీయ రత్నాకరము, సోమనాథీయము, స్వర మేళకళానిధి, సంకలితరత్నాకరము, రాగమంజూష, శ్రుతి రంజని మొదలగు గ్రంథములను మిగుల పరిశోధించి, సంప్రదాయపూర్వకముగ గానవిద్య నభ్యసించుటకు తగిన గ్రంథసాధనము లావశ్యకములగుటంజేసి క్రమశిక్షావిద్యార్థులకు మిగుల నుపయుక్తంబగునట్లు నవీనముగా "సంగీత విద్యాదర్పణము" అను పేరిట నీ గ్రంథమును బ్రచురింపఁదలచితి. ఈగానవిద్యకు ప్రథమమున స్వరావళి ప్రాముఖ్యమని గాన విద్యా విశారదులగు మహనీయులందరు నొక్కివక్కాణించియున్నారు. పూర్వులవలన నేర్పరచఁబడియున్న స్వరావళి వరుసలు మొదటినుండి అలంకారముల వరకు ఒక్క రాగము నందే జంత్రగాత్రాదులయందు నభ్యసించుటవల్ల అట్టి ఒక్క రాగము యొక్క స్థానములే అలవాటుగలవారై పిదప ఇతర రాగముల లోనుండు గీతములు, వర్ణములు మొదలగునవి నభ్యసించునపుడు ఆయారాగములయొక్క స్వరస్థానములను జంత్రగాత్రముల యందు సులభముగా పట్టు బడక నేర్చుకొను వారికి కష్టతరముగా దోచి రాదనే తలంపుతో గీతప్రారంభములోనే విడిచి పెట్టుచుందురు. ఏశాస్త్రముల నైనను నభ్యసించు వారలకు పోనుపోను మిక్కిలి అభిరుచిగలిగే మార్గములను బోధపరచ వలెనే గాని నభ్యసించిన తొలది కష్టతరముగా నుండెడి మార్గములను జెప్పుట వలన త్వరలో వృద్ధి బొందకుండుటకు కార

ణమగుచున్నది. కావున, ఈ సంగీతవిద్య నభ్యసించువారలకు నట్టికొరత నివారింపఁ బూని స్వరావళి మొదలు అలంకారముల నభ్యసించే వఱకు అన్నిరాగముల యొక్క స్వరస్థానములను దెలియునటుల నవీనముగా స్వరావళి మొదలగునవి కొన్నిరాగముల లో నేర్పఱచి వ్రాయుటయ్యెను. ఇట్లేర్పరచుట వలన ముందు రాబోవు గీతములు, వర్ణములు, స్వరజతులు, కృతులు మొదలగు పాటలకుగల రాగముల యొక్క స్వర స్థానములను దెలిసి తమకై తామే బాడుకొనుట కనుకూలమగుచున్నది. మఱియు, ఫిడిలు మొదలగుజంత్రములయందు తమకై తామే శ్రుతిజేసికొని శుద్ధవికృతిభేద ములగు స్వరస్థానములను తమకై తామే గుఱుతులు పెట్టుకొని వాయించుకొనునటుల వాటికొలతలను సహా తేటబరచి వ్రాయబడి యున్నవి. అలంకారములు నాయాతా ళములయందు సరిపడునట్లు పాడవలసిన విధంబును, మంద్ర మధ్యమ స్థాన భేదంబు లును, ద్వావింశతిశ్రుతిజాతిలక్షణంబును, రాగప్రస్తారంబును, ప్రకృతివికృతి భేదములచే గలిగిన డెబ్బదిరెండు మేళకర్తలును, ఈ మేళకర్తలవలన బుట్టిన ననేకజన్యరాగంబు లును, రాగరూప మేర్పడునట్టి న్యాసాంశ గ్రహాలక్షణంబును, మిశ్రరాగముల యొక్క లక్షణంబును, ఆయారాగములకుగల మూర్ఛనలును, తాళవ్యుత్పత్తియు, ధృవాది సప్తతాళముల లక్షణంబును, తాళజాతులును, జాతులచేగలిగిన ముప్పది యైదుతాళంబులును, దశప్రాణ లక్షణంబును, నూటొక్కతాళముల లక్షణలక్ష్యం బును, ఇంకా ననేకవిషయములంజేర్చి ఇతరగ్రంధాపేక్ష లేకుండునట్లు స్పష్టముగా నిందు దెలుపబడియున్నవి. మఱియు, నీగ్రంధమునందుండు స్వరావళి మొదలు తానవర్ణములు, కృతులు, మొదలగువాట్లయొక్క స్వరములయందు రెండక్షరములుగల దీర్ఘాక్షరము తరుచుగా కొన్నిచోట్ల రెంటికటె నధికమగు యక్షరములు గలదగుచుం డుటచే నట్టి యక్షరకాలము దెలిసికొనుటకు (,) ఈగుఱుతు దీర్ఘాక్షరములకు ప్రక్క వ్రాయబడి యుండునుగాన (,) ఇవి యెన్ని యుండిన నన్ని యక్షర ముల కాలమని యెఱుంగునది. మఱియు, లఘుద్రుతము లేర్పరచిన చోట్ల యందు దీర్ఘాక్షరమునకు మధ్యఘాత వచ్చినయెడల ఘాతకు యెడమ వైపున హ్రస్వముగాను, ఘాతపడవలయుచోట (,) ఈగుఱుతును వ్రాయబడి యుండును. అదెట్లనిన ? (సా) యనుదీర్ఘాక్షరమునకు మధ్యఘాత వచ్చినపుడు దానిని స।, ఇటుల నిలువుగీటుకు యెడమవైపున ఒక యక్షరమును, నిలువుగీటుకు కుడివైపున పైనుదహరించిన గుఱుతును వ్రాసియుండునుగాన, దానిని దీర్ఘాక్షరము

గానే పాడుకొనవలయును. పదవర్ణములు, ఆదితాళతానవర్ణములు, అటతాళతానవర్ణములు, స్వరజతులు, త్యాగయ్యగారి కృతులు, దీక్షితులవారి కృతులు, శ్యామాశాస్త్రులవారి కృతులు, పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతులు, సదాశివరావుగారి కృతులు, వీణ కుప్పయ్యగారి కృతులు, మొదలగునవి తాళమునకు సరిపడునట్లు లఘుద్రుతము లేర్పరుపబడి మంద్రమధ్యస్థానములకును, కాలపై కాలసంగతులకును, వఱయికు పట్టవలసిన స్వరములకును గుఱుతులు వేయబడి సులభముగా దెలియునట్టుల వ్రాయబడియున్నవి. మఱియు, నీగ్రంథంబునందు అనేక విషయములు సంగీత విద్యార్థుల కత్యంతోపయుక్తంబుగ నుండునని నొక్కి వక్కాణించుట కేమాత్రియు సందియంబిందుగలుగ నేరదు. ఈ గ్రంథనిర్మాణంబున పెక్కు శ్రమగలిగినను, సర్వజనోపయుక్తంబు కర్తవ్యంబుగ నెంచి పూనుకొంటినిగాన, పర్వతంబులెల్ల నొక్క పర్వణంబున గాన్పించినరీతి స్వరరాగతాళాదుల లక్షణలక్ష్యంబులెంతయు దీనిం జూచువారికి కరతలామలకంబుగా నుండునటుల మిగుల తనుధనవ్యయప్రయాసలకోర్చి నీగ్రంథంబు సమకూర్చితిగాన, గుణగ్రహణ పారీణధురీణులగు సీచతురు లెంతయు నీరంబు త్యజించి క్షీరంబుగొను మరాళరాజంబు మాడ్కి గుణగ్రహణంబు గావించి నన్నానందింపఁ జేయుదురని నెమ్మనంబున ధృవంబుగ నమ్ముచున్నాడ.

ఇట్లు

గ్రంథకర్త,

విద్వజ్జనవిధేయుడు,

ఉమ్మడిసెట్టి వేంకటస్వామినాయుడు,

గుంటూరు.

✱ విషయసూచిక ✱

——:o:——

☞ ఈ గ్రంథమును వలయువారు గుంటూరు అరండల్ పేట నివాసులగు మహారాజశ్రీ తోట రామయ్యగారి పేర వ్రాసి తె ప్పించుకొనవలెను.

శ్రీరస్తు

సంగీతవిద్యాదర్పణము.

ఉ. శ్రీరమాయంకపీఠమునఁ జెన్నలరారెడు వాఁడు భక్తవం
ఛారుఁడు హేమకశ్యపవిదారుఁ డతీతుఁ డనంతుఁ డాఢ్యుఁడున్
నారదమౌనిసంస్తుతుఁ డనాథసురక్షణుఁ డాదిదేవుఁడున్
ధారుణినారసింహుఁడు ముదంబు దలిర్పఁగ నన్నుఁ బ్రోవుతన్.

గీ. వెలయు సంగీత సాహిత్య విద్యలెలమి
కుచములే యింతికియ్యలఁ గొమరుమిగుల
నట్టిపలుకులదేవి యయ్యభవురాణి
వదలక యొసంగు గాత వాగ్వైభవంబు.

క. పాయని భక్తిని దలఁతున్
తోయధి గోష్పదమురీతి దాఁటుచుజని య
త్యాయత బలులన్ ద్రుంచిన
వాయుసుతున్ విమతవర్గ వైవస్వంతున్.

చ. గరిమ భజింతు నెమ్మదిని గానకళా పరిపూర్ణపూర్ణులన్
భరతుని నందికేశ్వరుని భర్గుని నారదు నత్రి వామనున్
సురగురు శుక్రుఁ గోహలుని సోమమరుత్తుని యాజ్ఞవల్క్యతుం
బురుమును భృంగి గౌతముని భోజపతిన్ హరుకశ్యపాదులన్
నరయ వసిష్ఠదత్తిలు వినాయక షణ్ముఖ శార్ఙ్గదేవులన్.

సీ. చతురగాన ఫణీంద్రు జయదేవు మదినెంచి
తీర్థుల వాగ్ఝరి తేటమెచ్చి
క్షేత్రజ్ఞ గాయక శ్రేష్ఠునిస్తుతియించి
ఘను పురంధరులను వినుతిజేసి

రామదాసాదుల రమ్యంబు గొనియాడి
నరిమ దీక్షితుల జ్ఞానంబు బొగడి
గురుమూర్తి శాస్త్రుల కోర్కెపై భజియించి
శ్యామకృష్ణాభిఖ్యు సంస్తుతించి
భూలోకనారదుఁబోలి పొగడొందిన
త్యాగరాజునకు వందన మొనర్చి

౪. వీణెకుప్పార్య సాంబాది విబుధవరుల
నమిత విధముల గీర్తించి నయముమీఱ
సకలసజ్జను లౌనని సంతసింప
ధరరచించెద సంగీత దర్పణంబు.

౫. తాళ లయ స్వరజాతుల
మాళిమెఱుంగక యె తెలియు మనుజులవలె నే
వేళను సభ జరియించెడి
కూళల కేగతిని సుఖము గొనసాగునొకో.

౬. తామురచియింప సుంతయు దరముగాక
సుగుణులెవరేని రచియింప సొంపుజెరచి
తప్పులని తాము దెలియక యొప్పిదముల
నుడువునధమాధముల నెంచఁబుడమి జను నే.

౭. అరయ జలరాశియందలి నెరసులణచి
మణిగణంబుల గాంచునామహితు పగిది
తప్పులెల్లను విడనాడి యొప్పిదములె
గొనెడి విబుధాళి నెంతయుఁగోరితలఁతు.

౮. వరునకు నబ్ధి కుమారీ
వరునకు నాశ్రిత జనప్రపంచనవ శ్రీ
కరునకు భయ హరునకు సుఁ
దరునకు శ్రీరామచంద్ర ధరణీశునకున్.

౯. వసుర్వ్ణాంబుగా [illegible] సంగీతవిద్యాదర్పణము [illegible]
శాస్త్రీయంబుగ [illegible] సంగీత [illegible] బెట్టినిద.

ఓం

శ్రీ ర స్తు.

సంగీతవిద్యాదర్పణము.

1. సంగీతోత్పత్తి.

శ్లో. ఓంకారంచపరబ్రహ్మ యస్మాదోంకారసంభవ.
అకారోకారమాకార ఏతేసంగీతసంభవాః॥

శ్లో. అకారోవిష్ణురూపంచ ఉకారోబ్రహ్మరూపకం
మకారోభర్గరూపంచ సర్వమోంకారరూపకం॥

భా. ఓంకారము పరబ్రహ్మస్వరూపము. ఆ ఓంకారమునందే యావజ్జగత్తు పుట్టెను. అందులో అకార, ఉకార, మకారములనే మూడక్షరములవలన సంగీతము పుట్టెనని భావము* అందు అకారము విష్ణుస్వరూపమనియు, ఉకారము బ్రహ్మస్వరూపమనియు, మకారము రుద్రస్వరూపమనియు, ఈ త్రిమూర్తుల స్వరూపమే ఓంకారమని యర్థము.

2. సంగీత విభాగము.

శ్లో. మార్గదేశీవిభాగేన సంగీతంద్వివిధంమతమ్
ద్రుహిణేనయదుద్దిష్టం యదుక్తంభరతేనచ॥

శ్లో. తత్తద్దేశీయయాసంగీత్యా యత్స్యాల్లోకానురంజనమ్
దేశేదేశేనుసంగీతం తద్దేశీత్యభిధీయతే॥

తా. సంగీతము, మార్గమని, దేశియని, రెండువిధములు. అందు, మార్గమనగా ఈశ్వర ప్రణీతమై భరతఋషిచే ప్రకటింపబడిన సంగీతము మార్గమనంబడును. దేశిఅనగా, ఆయాదేశ సంబంధమగు రీతిచే, ఆయాదేశపు జనులను రంజించు సంగీతముదేశి అనంబడును.

3. సంగీత శబ్దార్థము.

శ్లో. గీతవాదిత్యనృత్యానాం త్రయంసంగీతముచ్యతే॥

తా. గీత, వాద్య, నృత్యముల చేరికయే సంగీతమనంబడును.

అన్యశ్చ. రాగస్వరశ్చతాళశ్చ త్రిభిఃసంగీతముచ్యతే॥

తా. రాగము, స్వరము, తాళములనే మూటిచేరికయు సంగీత మనంబడును.

4. సంగీతఫలితార్థం.

శ్లో. త్రివర్గఫలదాస్సర్వే దానయజ్ఞజపాదయః
ఏకంసంగీతవిజ్ఞానం చతుర్వర్గఫలప్రదమ్॥

శ్లో. హరీశాదిస్తుతౌధర్మో ధనకామానృపాదితః
నిష్కామస్తదనుష్ఠానా న్మోక్షమాప్నోత్యసంశయమ్॥

తా. దాన యజ్ఞ జపాదులన్నియు, ధర్మార్థకామము లనే త్రివర్గఫలము నిచ్చును. ఒక్క సంగీత జ్ఞానమువలన ధర్మార్థ కామ మోక్షములనే చతుర్వర్గఫలమునిచ్చును. హరి హరాదులను స్తోత్రముచేసినందువలన ధర్మమును, రాజులు మొదలగు వారివలన ధనకామములును గలుగును. ధనకామాపేక్ష లేక కేవలము భగవంతుని గురించి సంగీతానుష్ఠానము చేసినయెడల మోక్షమును నిస్సందేహముగ పొందుచున్నాడు.

5. నాదోత్పత్తి.

శ్లో. ఆత్మావివక్షమాణోఽయం మనఃప్రేరయతేమనః
నాభిస్థవహ్నిమాహంతి సప్రేరయతిమారుతమ్॥

శ్లో. బ్రహ్మగ్రంధిస్థితోనాదః క్రమాదూర్ధ్వపథేచరన్
నాభిహృత్కంఠమూర్ధాస్యేష్వావిర్భవతి సధ్వనిః॥

శ్లో. నాదేతిసూక్ష్మసూక్ష్మశ్చ పుష్టో పుష్టశ్చకృత్రిమః
ఇతిపంచభిధాందత్తే పంచస్థానస్థితఃక్రమాత్॥

తా. తనచేత విచారింపబడిన యీయాత్మ మనస్సును ఉద్బోధించును. ఆ మనసు నాభియందున్న అగ్నినికొట్టును. ఆయగ్ని వాయువును ప్రేరేపించును. ఆత్మ, మనస్సు, అగ్ని, వాయువు, ఈ నాలుగున్ను కారణములై నాదమునుబుట్టించును* బ్రహ్మగ్రంథియందున్న ఆనాదము ఊర్ధ్వముఖముగాసంచరించుచు, క్రమముగా నాభి, హృదయము, కంఠము, మూర్ధము, ఆస్యము, వీటియందు పుట్టుచున్నది* ఈ నాదము నాభియందు అతిసూక్ష్మముగను, హృదయమందు సూక్ష్మముగను, కంఠమునందు పూర్ణముగను, శిరమునందు అపూర్ణముగను, ఆస్యమందు కృత్రిమముగను, పుట్టుచున్నది.

6. నాదలక్షణము.

శ్లో. ననాదేన వినాగీతం ననాదేన వినాస్వరః
ననాదేన వినారాగస్తస్మాన్నాదాత్మకంత్రయమ్॥

శ్లో. గీతంనాదాత్మకంవాద్యం నాదంవ్యక్త్యాంప్రశస్యతే
తద్ద్వయానుగతంనృత్యం నాదాధీనమతస్త్రయమ్॥

శ్లో. నాదేనవ్యజ్యతేవర్ణః పదంవర్ణాత్పదాద్వచః
వచసోవ్యవహారోయం నాదాధీనమతోజగత్॥

శ్లో. నాదోపాసనయాదేవా బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః
భవంత్యుపాసితానూనం తస్మాదేతేతదాత్మకాః॥

తా. గీతము, స్వరము, రాగము, ఈ మూడున్ను నాదమును విడిచియుండవు గాన నివి నాదాత్మంబు * గీతము నాదాత్మకము, వాద్యము నాదముయొక్క వివరణచే ప్రకాశింపబడుచున్నది. నృత్యము గీతవాద్యముల ననుసరించి

యున్నదిగాన, శివుడును నాదాధీనము *నాదమువలన అక్షరమును, అక్షరము చే పదమును, పదముచే వాక్యమును, వాక్యముచే లోకవ్యవహారమును, అగుట వలన నిటితోకూడిన యావజ్జగత్తు నాదాధీనము. అట్టినాదము నుపాసించుట చే బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరులు ముగ్గురున్ను ఉపాసింపబడిన నాదరూపులున్నారు గాన, ఈ త్రిమూర్తులున్ను నాదాత్మకులు.

7. నాదశబ్దార్థము.

శ్లో. నకారం ప్రాణనామానం దకారం మనలంవిదుః
జాతః ప్రాణాగ్ని సంయోగా త్తేననాదోభిధీయతే॥

తా. నాదమను రెండక్షరములలో, న, అను యక్షరము ప్రాణమని ప్రసిద్ధమై యుండును. ద, అను యక్షరము అగ్నిరూపమని చెప్పబడెను. ఈ కారణము చేత ప్రాణాగ్నులయొక్క సంయోగమువలన నాదమను శబ్దమాయెను.

8. నాదవిభజన.

శ్లో. ఆహతోనాహతశ్చేతి ద్వేధానాదోనిగద్యతే
తత్రచానాహతంనాద మేకాగ్రన్యస్తమానసాః॥

శ్లో. గురూపదిష్టమార్గేణ మహాంతః పర్యుపాసతే
దశరక్తివిహీనత్వా న్నమనోరంజకోనృణాం

శ్లో. తస్మాదాహతనాదస్య శృత్యాదిద్వారతోఖిలం
జ్ఞేయంవితన్వతేలోకే రంజనంభవభంజనం॥

తా. నాదము, ఆహతము, అనాహతము అని రెండువిధములు. అందులో అనాహతనాదము నిశ్చలమనస్సు గలవానికే సాధ్యము. ఈ అనాహతనాదము గురువులచే నుపదేశింపబడిన మార్గము చేతను [illegible] న్నారు. ఆ [illegible] రక్తి [illegible] చే [illegible] మనస్సు [illegible] ఆహత [illegible] శ్రుతిస్వరములుగా [illegible] ఆహతము [illegible] ను, పాపనాశనమును సంపూర్ణముగా చేయుచున్నది.

9. నాదవ్యవహారము.

శ్లో. వ్యవహారేత్వసౌ త్రేధా హృదిమంద్రోఽభిధీయతే
కంఠేమధ్యోమూర్ధ్ని తారో ద్విగుణశ్చోత్తరోత్తరమ్॥

తా. ఈనాదము హృదయమునందున్నప్పుడు మంద్రమనియు, కంఠమందున్నప్పుడు మధ్యమనియు, మూర్ధమందున్నప్పుడు తారమనియు చెప్పంబడును. హృదయ కంఠ మూర్ధ్నములను మూడుస్థానములందు నేయేప్రమాణముగ నుండునో ఆనాదము ఒకదానికంటె నొకటి ఎక్కువగల ద్విగుణమైయుండును. కనుక వీనికే మంద్రమధ్య తారనాములని పేరుకలిగియున్నది.

10. శ్రుతిలక్షణము.

శ్లో. ప్రథమశ్రవణాచ్ఛబ్ద శ్శ్రూయతేహ్రస్వమాత్రకః
సాశ్రుతిస్సంపరిజ్ఞేయా స్వరావయవలక్షణా॥

శ్లో. శ్రుతిభ్యశ్చస్వరాష్షడ్జ రిషభగాంధారమధ్యమాః
పంచమోధైవతశ్చాథ నిషాదఇతిసప్తతే॥

శ్లో. శ్రుతిభ్యస్స్యుస్స్వరాస్సర్వే స్వరేభ్యోగ్రామసంభవః
గ్రామేభ్యోజాతయోజాతాః జాతిభ్యోరాగసంభవః॥

తా. శ్రుతియనగా శ్రవణమువల్ల ముందుగా నేశబ్దము వినబడుచున్నదో అదిషడ్జము మొదలగు స్వరావయవలక్షణముగల హ్రస్వమాత్రక శబ్దవిశేషము శ్రుతియనంబడును.* అట్టి శ్రుతులవలన షడ్జమును, రిషభము, గాంధారము, మధ్యమము, పంచమము, ధైవతము, నిషాదములను సప్తస్వరములుకలిగెను. ఈ సప్తస్వరముల వలన గ్రామములును, గ్రామములవలన జాతులును, జాతులవలన రాగములును బుట్టుచున్నవి.

11. స్వరోత్పత్తికి ప్రధాన శ్రుతులు.

శ్లో. దీప్తాయతాచకరుణా మృదుర్మధ్యేతిజాతయః
శ్రుతీనాంపంచతాసాంచ స్వరేష్వేవంవ్యవస్థితిః

తా. దీప్త, ఆయత, కరుణ, మృదు, మధ్య అని శ్రుతి 5 జాతులుగలవి. ఆ జాతులు 22 భేదంబులై సప్తస్వరములయందు వ్యవస్థితి గలిగి యుండును.

12. ద్వావింశతి శ్రుతులు.

అనగా 22 శ్రుతులు.

శ్లో. చతుశ్చతుశ్చతుశ్చైవ షడ్జమధ్యమపంచమాః
ద్వేద్వేనిషాదగాంధారః త్రిస్త్రీరిషభధైవతాః॥

తా. షడ్జమునకు నాలుగు శ్రుతులును రిషభమునకు మూడుశ్రుతులును, గాంధారమునకు రెండుశ్రుతులును, మధ్యమమునకు నాలుగుశ్రుతులును, పంచమమునకు నాలుగుశ్రుతులును, ధైవతమునకు మూడుశ్రుతులును, నిషాదమునకు రెండుశ్రుతులును, ఇవ్విధంబున స్వరము లేడింటికి శ్రుతులు ఇరువదిరెండు కలిగియుండును.

13. ద్వావింశతి శ్రుతులకుగల పేర్లు.

శ్లో. తీవ్రాకుముద్వతీమందా ఛందోవత్యస్తుషడ్జగాః
దయావతీ రంజనీచ రక్తికా ఋషభేస్థితాః॥

శ్లో. రౌద్రీక్రోధీచగాంధారే వజ్రికాథప్రసారిణీ
ప్రీతిశ్చమార్జనిత్యేతాః శ్రుతయోమధ్యమాస్థితాః॥

శ్లో. క్షితిరక్తాచసందీపి న్యాలాపిన్యపిపంచమే
మదంతిరోహిణీరమ్య త్యేతా స్తిస్రస్తుధైవతే॥

శ్లో. ఉగ్రాచక్షోభిణీతిద్వే నిషాదేవసతఃశ్రుతీ
ఇత్యేతాస్సత్యసుప్రోక్తా సర్వేషుశ్రుతయోబుధైః॥

తా. షడ్జమునకు, తీవ్ర, కుముద్వతి, మంద, ఛందోవతి యను, 4 శ్రుతులును, రిషభమునకు, దయావతి, రంజని, రక్తిక, యను 3 శ్రుతులును, గాంధారమునకు, రౌద్రి, క్రోధ, యను 2 శ్రుతులును, మధ్యమమునకు, వజ్రిక,

ప్రసారిణి, ప్రీతి, మార్జని, యను 4 శ్రుతులును, పంచమమునకు, క్షితి, రక్త, సందీపని, ఆలాపిని, యను 4 శ్రుతులును, ధైవతమునకు, మదంతి, రోహిణి, రమ్య, యను 3 శ్రుతులును, నిషాదమునకు, ఉగ్ర, క్షోభిణి, యను 2 శ్రుతులును, కలిగియుండును.

14. శ్రుతిజాతి భేదములు.

శ్లో. దీప్తాయతామృదుర్మధ్యే షడ్జస్స్యాఋషభేపునః
సంస్థితాకరుణామధ్యే మృదుర్గాంధారకేపునః॥

శ్లో. దీప్తాయతామధ్యమేచ మృదుర్మధ్యేచ సంస్థితే
మృదుర్మధ్యాయతేఖ్యాతా కరుణాపంచమే స్థితాః॥

శ్లో. కరుణాయతామధ్యా ధైవతేస ప్తమేపునః
దీప్తామధ్యేతితాసాంచ శ్రుతీనాంబ్రూమహేభిదాన్॥

తా. షడ్జమునకు, దీప్త, ఆయత, మృదు, మధ్య, జాతులయందును, రిషభమునకు, కరుణ, మధ్య, మృదు, జాతులయందును, గాంధారమునకు, దీప్త, ఆయత, జాతులయందును, మధ్యమమునకు, దీప్త, ఆయత, మృదు, మధ్య, జాతులయందును, పంచమమునకు, మృదు, మధ్య, ఆయత, కరుణ, జాతులయందును, ధైవతమునకు, కరుణ, ఆయత, మధ్య, జాతులయందును, నిషాదమునకు, దీప్త, మధ్య, జాతులయందును, శ్రుతులు కలిగియుండును.

15. ద్వావింశతి శ్రుతిజాతి విమర్శపథకము.

సంఖ్య.	సప్తస్వరములు.	శ్రుతులు.	జాతులు.
1	,,	తీవ్ర.	దీప్త.
2	,,	కుముద్వతి.	ఆయత.
3	,,	మంద.	మృదు.
4	స	ఛందోవతి.	మధ్య.
5	,,	దయావతి.	కరుణ.
6	,,	రంజని.	మధ్య.
7	రి	రతిక.	మృదు.
8	,,	రౌద్రి.	దీప్త.
9	గ	క్రోధ.	ఆయత.
10	,,	వజ్రిక.	దీప్త.
11	,,	ప్రసారిణి.	ఆయత.
12	,,	ప్రీతి.	మృదు.
13	మ	మార్జని.	మధ్య.
14	,,	క్షితి.	మృదు.
15	,,	రక్త.	మధ్య.
16	,,	సందీపిని.	ఆయత.
17	ప	ఆలాపిని.	కరుణ.
18	,,	మదంతి.	కరుణ.
19	,,	రోహిణి.	ఆయత.
20	ధ	రమ్య.	మధ్య.
21	,,	ఉగ్రి.	దీప్త.
22	ని	క్షోభిణి.	మధ్య

16. శ్రుతుల యొక్క స్వరస్థానములు.

శ్లో. ప్రథమాది చతుర్థాంతం షడ్జస్యస్థానముచ్యతే
పంచమోసప్తమాంతంచ రిషభస్యపదంవిదుః

శ్లో. అష్టమంనవమంచాథ గాంధారస్యనికేతనమ్
మధ్యమస్థానమాఖ్యాతం దశమాంద్యాత్రయోదశమ్॥

శ్లో. చతుర్దశాత్పంచమస్తు శ్రయేసప్తదశావధి
అష్టాదశాచ్చవింశాంతం ధైవతస్థానమీరితమ్
చరమే ద్వేనిషాదస్య స్థానేగాయకసమ్మతే॥

తా. ఈపైనుదహరించిన 22 శ్రుతులలో మొదటినుండి 4 వ శ్రుతివఱకు షడ్జస్థానము. 8 మొదలు 9 వ శ్రుతివరకు గాంధారస్థానము, 10 మొదలు 13 వ శ్రుతివఱకు మధ్యమ స్థానము. 14 మొదలు 17 వ శ్రుతి వరకు పంచమ స్థానము. 18 మొదలు 20 వ శ్రుతివరకు ధైవతస్థానము. 21 మొదలు 22 వ శ్రుతివరకునిషాదస్థానము.

17. నియతశ్రుతుల నిర్ణయము.

శ్లో. చతుర్థీనియతాషడ్జే రిషభే సప్తమీశ్రుతిః
నవమీ కిల గాంధారే మధ్యమే చత్రయోదశీ

శ్లో. పంచమే స్యాత్సప్తదశీ వింశీధైవతగోచరా
ద్వావింశీచనిషాదస్య శ్రుతయోనియతాఃశ్రుతిః॥

తా. సదరు 22 శ్రుతులలో షడ్జమునకు 4 వ శ్రుతియు, రిషభమునకు 7 వ శ్రుతియు, గాంధారమునకు 9 వ శ్రుతియు, మధ్యమమునకు 13 వ శ్రుతియును, పంచమమునకు 17 వ శ్రుతియు, ధైవతమునకు 20 వ శ్రుతియును, నిషాదమునకు 22 వ శ్రుతియును, ఇట్లేర్పడిన శ్రుతులు, నియమశ్రుతు లనంబడును.

18. శుద్ధ వికృత స్వరలక్షణము.

శ్లో. శుద్ధాశ్చ వికృతాశ్చేతి ప్రథమం ద్వివిధాస్స్వరాః
నియత శ్రుతిసంపన్నాః స్వరాశ్శుద్ధా ఇతి స్మృతాః
శ్రుత్యుత్కృష్టాపకృష్టాస్తు వికృతాః ప్రతిపాదితాః॥

తా. స్వరములు శుద్ధములని, వికృతములని, రెండు విధములు. శుద్ధములనగా, నియతములయిన శ్రుతులతో కూడుకొన్న స్వరములు శుద్ధములనంబడును, వికృతములనగా, నియతశ్రుతులకు హెచ్చుగాని తక్కువగాని అయిన స్వరములు వికృతములనంబడును.

19. గ్రామమూర్ఛనల యొక్క లక్షణము.

శ్లో. గ్రామస్స్వరసమూహస్స్యా న్మూర్ఛనాదేస్సమాశ్రయః
షడ్జగ్రామ భవేదాదౌ మధ్యమగ్రామ ఏవచ
గాంధార గ్రామ ఇత్యేతద్ గ్రామత్రయముదాహృతమ్.

శ్లో. షడ్జమధ్యమనామానౌ గ్రామౌ గాయంతి మానవాః
సతుగాంధార నామానం సలభ్యో దేవయోనిభిః

శ్లో. గాంధారగ్రామమాచష్ట తదాతం నారదో మునిః
ప్రవర్తతే స్వర్గలోకే గ్రామోసౌనమహీతలే॥

శ్లో. క్రమాత్స్వరాణాం సప్తానా మారోహశ్చావరోహణమ్
మూర్ఛనేత్యుచ్యతే గ్రామ ద్వయేతాస్సప్తసప్తచా॥

శ్లో. క్రమాద్గ్రామత్రయే దేవ బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః
హేమంత గ్రీష్మవర్షాసు గాతవ్యాస్తే యదా క్రమమ్॥

తా. స్వర సమూహ మూర్ఛనలతో కలిగి యున్నది గ్రామమని తెలియందగు* అది షడ్జగ్రామమనియు, మధ్యమ గ్రామమనియు, గాంధార గ్రామమనియు,

గ్రామములు మూడువిధములు* అందులో షడ్జమధ్యమములనే పేరు గలిగినట్టి వంటి రెండు గ్రామములును జనులవాడుకయందు ఉన్నవి. గాంధారగ్రామమును నారదుడు అభ్యసించి దేవతలకు ఉపదేశించెను. అందువలన గాంధారగ్రామము స్వర్గలోకమునందే గాని భూతలమందు వాడుకలేదు* క్రమముగా సప్తస్వరములయొక్క ఆరోహణ అవరోహణము మూర్ఛనమనియు, అటువంటి మూర్ఛనలు ఏడుచేరి గ్రామమనియు, ఒక్కొక్క గ్రామమునకు ఏడేసి మూర్ఛనల చొప్పున ఈ షడ్జమధ్యమ గ్రామములకు 14 మూర్ఛనలు కలిగి యుండును* క్రమముగా ఈ షడ్జమధ్యమ గాంధార గ్రామములకు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు అధిదేవతలు. అవి హేమంత గ్రీష్మవర్ష ఋతువులయందు పాడతగినవి.

20. సప్తమూర్ఛనల పేళ్ళు.

శ్లో. షడ్జేతూత్తరమంద్రాదౌ రజనీ చోత్తరాయతా
శుద్ధషడ్జమత్సరికృదశ్వక్రాంతాహిరుద్గతా॥

శ్లో. మధ్యమేస్యాత్తు సౌవీరీ హారిణాశ్వాతతఃపరమ్
స్యాత్కలోపగతాశుద్ధ మధ్యామార్గేచ కౌరవీ
హృష్యకేత్యధతాసాంతు లక్షణంప్రతిపాద్యతే॥

శ్లో. చతురాఃపృథక్ శుద్ధాః కాకలీకలితాస్తథా
సాంతరాశ్చద్వయోపేతా షట్పంచాశదితీరితాః॥

శ్లో. నందావిశాలసుముఖీ చిత్రాచిత్రవతీసుఖా
ఆలాపాచేతిగాంధారగ్రామేస్యుఃసప్తమూర్ఛనాః॥

శ్లో. తాశ్చస్వర్గేప్రయోక్తవ్యా విశేషాస్తేనమోదితాః
తాసస్యమూర్ఛనాశుద్ధ షాడవౌడవదీరితాః॥

తా. షడ్జగ్రామమునకు ఉత్తరమంద్ర, రజని, ఉత్తరాయత, శుద్ధషడ్జ, మత్సరికృత, అశ్వక్రాంత, హిరుద్గత, అనిఏడు మూర్ఛనలున్ను, మధ్యమగ్రామము

నకు సౌవీర, హరిణాశ్వ, కలోపగత, శుద్ధమధ్య, మార్గ, కౌరవి, హృష్యక, అని ఏడుమూర్ఛనలున్ను, ఈషడ్జమధ్యమ గ్రామములందలి 14 మూర్ఛనలున్ను, ప్రత్యేకముగా, శుద్ధము, కాకలి, సాంతారము, ద్విరోపేతము అనినాలుగు భేదములుపొందుట వలన 56 మూర్ఛనలయ్యెను. గాంధార గ్రామమునకు, నంద, విశాల, సుముఖి, చిత్ర, చిత్రవతి, సుఖ, ఆలాప, అనిఏడు మూర్ఛనలు కలిగియున్నవి. అవి స్వర్గమందే ఉపయోగపడుటవలన వాటికి మాత్రము విశేష భేదంబు లిందు చెప్పఁబడలేదు.

21. ఇది షడ్జగ్రామ మండలము   ఇవి మూర్ఛనల పేర్లు.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ఇది ఉత్తరమంద్ర అనే మొదటి మూర్ఛన.
రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	ఇది రజని అనే రెండవమూర్ఛన.
గ	మ	ప	ధ	ని	స	రి	ఇది ఉత్తరాయత అను మూడవ మూర్ఛన.
మ	ప	ధ	ని	స	రి	గ	ఇది శుద్ధషడ్జ అనే నాల్గవమూర్ఛన.
ప	ధ	ని	స	రి	గ	మ	ఇది మత్సరీకృతఅనే ఐదవ మూర్ఛన.
ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప	ఇది అశ్వక్రాంతఅనే ఆఱవ మూర్ఛన.
ని	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ఇది హిరుగ్గత అనే ఏడవ మూర్ఛన.

22. ఇదిమధ్యమ గ్రామమండలము.   ఇవి మూర్ఛనల పేర్లు.

మ	ప	ధ	ని	స	రి	గ	ఇది సౌవీరి అనే మొదటి మూర్ఛన.
ప	ధ	ని	స	రి	గ	మ	ఇది హరిణాశ్వ అనే రెండవమూర్ఛన.
ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప	ఇది కలోపగత అనే మూడవమూర్ఛన.
ని	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ఇది శుద్ధమధ్య అనే నాల్గవ మూర్ఛన.
స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ఇది మార్గ అనే ఐదవ మూర్ఛన.
రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	ఇది కౌరవి అనే ఆఱవ మూర్ఛన.
గ	మ	ప	ధ	ని	స	రి	ఇది హృష్యక అనే ఏడవ మూర్ఛన.

ఈ ప్రకారముగా మూర్ఛనలు శార్ఙ్గదేవ రత్నాకరమందు విశేషించి చెప్ప బడియున్నవి గాన, గ్రంథభీతియగుటచే, రెండుగ్రంథములందు వ్రాసియుంటిమి.

23. షడ్జశబ్దార్థము.

శ్లో. నాసాకంఠమురస్తాలు జిహ్వాదంతాంశ్చ సంస్పృశన్
షడ్జస్సంజాయతే యస్మాత్తస్మాత్షడ్జ ఇతిస్మృతః॥

అన్యచ్చ. యేతస్వరాస్తుజాయంతే షడ్జాత్తేరిషభాదయః
తేనషడ్జఇతిప్రోక్తః స్వరోయంస్వవేదిభిః॥

తా. నాసిక, కంఠము, ఉరస్సు, తాలువు, జిహ్వ, దంతములు, అను నీయారు స్థానములయందు బుట్టునదిగాన షడ్జమనంబడును* మఱియు, రిషభము మొదలగు ఆఱుస్వరములు షడ్జమమువలన జనించుటచే షడ్జమనంబడును.

24. స్వరశబ్దార్థము.

శ్లో. స్వతోరంజయతి శ్రోతృచిత్తం సస్వరఉచ్యతే॥

తా. స్వ, స్వకీయముగ రం, రంజించునదిగాన స్వరమని చెప్పంబడును.

25. సప్తస్వరధ్వని దృష్టాంతములు.

శ్లో. షడ్జంమయూరోవదతి గావోరిషభభాషిణః
అజావికంతుగాంధారం క్రౌంచఃక్వణతి మధ్యమమ్॥

శ్లో. పుష్పసాధారణేకాలే పికఃకూజతి పంచమమ్
ధైవతం హేషతేవాజీ నిషాదం బృంహతేగజః॥

తా. షడ్జస్వరమువలె నెమలి కూయును.
రిషభ స్వరమువలె వృషభము ధ్వనించును.
గాంధార స్వరమువలె మేకశబ్దించును.
మధ్యమస్వరమువలె క్రౌంచపక్షి పలుకును.
పంచమస్వరమును వసంతఋతువునందు కోకిల కూయును.
ధైవతస్వరమువలె గుఱ్ఱము ధ్వనించును.
నిషాదస్వరమువలె ఏనుగు ఘీంకరించును.

26. సప్తస్వరముల నామములు.

శ్లో. షడ్జఋషభగాంధారం మధ్యమంపంచమస్తథా
ధైవతంనిషాదశ్చైవ సప్తస్వర విధియ్యతే॥

తా. ఈసప్తస్వరములకు షడ్జమము, రిషభము, గాంధారము, మధ్యమము, పంచమము, ధైవతము, నిషాదము అని యౌగిక నామములు వీటికిఁబ్రతిగా నుచ్చారణసౌకర్యార్థ సంజ్ఞలు స, రి, గ, మ, ప, ధ, ని, అను నీ ఏడువర్ణములు ఏడుస్వరములుగా నేర్పరచబడినవి; ఈ సప్తస్వరంబులకు, ప్రకృతియని, వికృతియని, రెండు నామంబు లునుపబడినవి. వానిలో షడ్జస్వరమును, పంచమస్వరమును, నెప్పటికిఁ బ్రకృతిగానే చెప్పఁబడినది; తక్కిన రి, గ, మ, ధ, ని, అనుఅయిదుస్వరములును, ప్రకృతివికృతి భేదంబులు గల్గియుండుటచే, పైజెప్పిన సప్తస్వరములును పదియారు భేదంబులగుచున్నవి. వాటి పేళ్ళుక్రింద వ్రాయబడియున్నవి.

స్వరముల ప్రకృతి వికృతిభేదములు.

	ప్రకృతి.	వికృతి.	వికృతి.
స	షడ్జమము.	లేదు.	లేదు.
రి	శుద్ధరిషభము.	చతుశ్శ్రుతి రిషభము.	షట్ఛ్రుతి రిషభము.
గ	శుద్ధగాంధారము.	సాధారణ గాంధారము.	అన్తర గాంధారము.
మ	శుద్ధమధ్యమము.	ప్రతిమధ్యమము.	లేదు.
ప	పంచమము.	లేదు.	లేదు.
ధ	శుద్ధధైవతము.	చతుశ్శ్రుతి ధైవతము.	షట్ఛ్రుతి ధైవతము.
ని	శుద్ధనిషాదము.	కైశికనిషాదము.	కాకలి నిషాదము.

ఈప్రకృతి వికృతిచే కలిగిన పదియారు స్వరములను, ఆరోహణావరోహణ గతిగా మూర్ఛనస్థై అనేక మూర్ఛనల చేత, అనంతా నైరాగాః యని అసంఖ్యేయములుగా అనేక రాగములను కల్పించుచున్నవి. ఈస్వరములు ఒకదానికంటె నొకటి హెచ్చుచుఁ బోవునేని ఆరోహణమనియు, తగ్గుచువచ్చునేని అవరోహణమనియుఁ జెప్పబడును. వీటియందు షడ్జమపంచమములను ఆధారముగా శ్రుతి గూర్చుకొని జంత్ర గాత్రములయందు వాడుకొనవలయును.

27. స్థాయిప్రకరణము.

అనుభవమందు చతుశ్శ్రుతి రిషభమును, శుద్ధగాంధారమును, ఒకస్థానము నందే పుట్టుచున్నవి; ఈ ప్రకారము షట్శ్రుతిరిషభమునకు, సాధారణ గాంధారమునియు, చతుశ్శ్రుతి దైవతమునకు, శుద్ధనిషాదమనియు, షట్శ్రుతిదైవతమునకు, కైశికనిషాదమనియు, ఒకధ్వనికే రెండేసి నామములు వాడుకయందున్నవి; గాన, ప్రకృతి వికృతిచే గలిగిన స్వరస్థానములు పండ్రెండున్ను, నామములు పదియారున్ను కలిగియున్నవి. వాటివివరము క్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

ఉదాహరణములు.

౧౬ పదియారు నామములు. / ౧౨ పండ్రెండు స్థానములు.

షడ్జమము.	స		1
శుద్ధరిషభము.	రి		2
చతుశ్శ్రుతి రిషభము. శుద్ధగాంధారము.	రి గ	ఈ రెంటికి ధ్వని ఒకటే.	3
షట్శ్రుతిరిషభము. సాధారణ గాంధారము.	రి గ	ఈ రెంటికి ధ్వని ఒకటే.	4
అంతరగాంధారము.	గ		5
శుద్ధమధ్యమము.	మ		6
ప్రతిమధ్యమము.	మ		7
పంచమము.	ప		8
శుద్ధదైవతము.	ధ		9
చతుశ్శ్రుతి దైవతము. శుద్ధనిషాదము.	ధ ని	ఈ రెంటికిని ధ్వనిఒకటే.	10
షట్శ్రుతి దైవతము. కైశిక నిషాదము	ధ ని	ఈ రెంటికిని ధ్వనిఒకటే.	11
కాకలి నిషాదము.	ని		12
షడ్జమము.	స		,,

ఇట్లు యీపైజెప్పినషడ్జమము మొదలు ఆరోహణగతిగా మరలషడ్జమమునందుట ఒకస్థాయియనంబడును. అది మంద్రము, మధ్యము, తారము, అని త్రివిధము. వీటి

యన్నిటిలో మంద్రస్థాయి తక్కువయయినది. మధ్యస్థాయి మంద్రతారములకు మధ్య నుండునది. తారస్థాయి ఈరెంటికంటె హెచ్చైనది.

28 ఉదాహరణము.

మంద్రస్థాయి.	మధ్యస్థాయి.	తారస్థాయి.
స రి గ మ ప ధ ని (క్రింద చుక్కలు)	స రి గ మ ప ధ ని	స రి గ మ ప ధ ని (పైన చుక్కలు)

ఇందునక్షత్రసంజ్ఞగల గుఱుతులు, స్వరములకు క్రిందనుండె నేని మంద్రస్థాయి యనియు, స్వరములకు పైనుండె నేని తారస్థాయియనియు, సంజ్ఞ లేకుండె నేని మధ్య స్థాయియనియు, నూహించునది; మఱియు ఈనక్షత్రగుఱుతులవలన స్వరాలంకార గీత పదవర్ణ కృతులు మొదలగుపాటలయొక్క స్వరములు యాస్థాయియందు ఉంటున్నవి యని తెలిసికొన వచ్చును.

29. దశవిధగమకములు.

శ్లో. ఆరోహమవరోహంచ ఢాలుస్ఫురితకంపితాః
ఆహతఃప్రత్యాహతశ్చ త్రిపుశ్చాందోళమూర్ఛనాః॥

1	ఆరోహణము.	సరిగమ పధనిస.
2	అవరోహణము.	సనిధప మగరిస.
3	ఢాలు.	సప, సమ, సగ, సరి, సస.
4	స్ఫురితము.	ససరిరి, గగమమ. [త్రినల్లార్చుట.
5	కంపితము.	పాపపపప, ఒక్కస్థానమునందు నిలిచితం
6	ఆహతము.	సరి రిగ గమ.
7	ప్రత్యాహతము.	సని నిద ధప.
8	త్రిపుచ్ఛము.	ససస, రిరిరి, గగగ, మమమ.
9	ఆందోళము.	సరిసపాప, రిగరిమామ.
10	మూర్ఛన.	సరిగమపధని, రిగమపధనిస.

30. వాదిస్వరలక్షణము.

శ్లో. చతుర్విధస్వరావాదీ సంవాదీచవివాద్యపి
అనువాదితతోత్పత్తిః ప్రోక్తానీచ చతుర్విధం॥

తా. వాది, సంవాది, వివాది, అనువాది యని, స్వరములు నాలుగువిధములు.

ఉదాహరణము.

వాదిస్వరము—సరిగమపధనిస - రిగమపధనిస - గమపధనిస - మపధనిస - పధనిస- ధనిస - నిస - స.

సంవాదిస్వరము—సనిధపమగరిస - నిధపమగరిస - ధపమగరిస - పమగరిస - మగరిస - గరిస - రిస - స.

వివాదిస్వరము—సమ్మగరి - సరిగమ - రిప్పమగ - రిగమప - గద్ధపమ. గమపధ-మన్నిధప - మపధని - పస్సనిధ - పధనిస.

అనువాదిస్వరము—సరిగ - రిగమ - గమప - మపధ - పధని - ధనిస.

ఈ నాలుగు విధములున్ను స్వర సంచారములలో ముఖ్యములై యున్నవి.

31. సప్తతాళములు.

శ్లో. ధ్రువోమఠ్యరూపకశ్చ ఝంపాత్రిపుటఏవచ
అటతాళేక తాళేచ సప్తతాళాః ప్రకీర్తితాః॥

తా. ధ్రువతాళము, మఠ్యతాళము, రూపకతాళము, జంపెతాళము, త్రిపుటతాళము, అటతాళము, ఏకతాళము, అనితాళములు ఏడు.

32. సప్తతాళములు ఏర్పరచినవారు.

శ్లో. భరతోదత్తళశ్చైవ ఆంజనేయోమతోధ్రువః॥

తా. భరతాచార్యులును, దత్తిళాచార్యులును, ఆంజనేయులును, కలసి ధ్రువతాళము నేర్పరచినారు.

శ్లో. మఠ్యతాళస్యకర్తారో మతంగార్జునకోహలాః॥

తా. మతంగ మహామునిన్ని, అర్జునుడున్ను, కోహలాచార్యులును, కలసి మఠ్యతాళమును జేసినారు.

శ్లో. ఆంజనేయఃకుంభజోపి యాజ్ఞవల్క్యస్తు రూపకే॥

తా. ఆంజనేయులున్ను, కుంభజోపిఅనగా, అగస్త్యులున్ను, యాజ్ఞవల్క్యుడును కలసి, రూపకతాళమును చేసినారు.

శ్లో. నందీశోభరతోశ్శౌనః ఝుంపాయాంచైవసప్తధా॥

తా. నందికేశ్వరుడు, భరతాచార్యులు, శౌనకాది మహామునియు కలసి ఝుంపెతాళమును జేసినారు.

శ్లో. నిశాచరపతిఃబ్రహ్మా త్రిపుటే శంఖపాలకః॥

తా. నిశాచరపతిఅనగా, రావణాసురుడున్ను, బ్రహ్మదేవుడున్ను, శంఖపాలకుడును కలసి, త్రిపుటతాళమును జేసినారు.

శ్లో. బలిఃకౌమార దేవేంద్రా అటతాళసముద్భవః॥

తా. బలిచక్రవర్తియు, దేవేంద్రుడును, కుమారస్వామియు కలసి, అట తాళమును జేసినారు.

శ్లో. మహాత్మాంచాపిసర్వేషాం ఏకతాళసమంవిధుః॥

తా. సమస్తమైనవారి అనుమతాలప్రకారము ఏకతాళమును సమముగజేస్సినారు.

33. సప్తతాళముల అంగలక్షణం.

శ్లో. లఘుద్రుతద్విలఘుచ ధ్రువతాళాంగమేవచ॥	। ೦ । ।
,, లఘుదృతలఘుశ్చైవ మఠ్యతాళేఇతిస్మృతః॥	। ೦ ।
,, ద్రుతమేకంలఘుర్యేకో రూపకస్యప్రకీర్తితః॥	೦ ।
,, లఘుచానుద్రుతంచైవ ద్రుతోఝంపేతికీర్తితః॥	। ◡ ೦
,, లఘుద్రుతద్రుతశ్చైవ త్రిపుటతాళాంగమేవచా॥	। ೦ ೦
,, లఘుద్వంద్వంద్రుతదద్వం అటతాళాంగమేవచా॥	। । ೦ ೦
,, ఏకతాళేలఘుస్మృతః॥	।

తా. ధ్రువ తాళమునకు, ఒకదృతము మూడు లఘువులును, మఠ్యతాళమునకు, రెండులఘువులు ఒకద్రుతమును, రూపకతాళమునకు, ఒక ద్రుతము ఒక లఘువును, ఝంపెతాళమునకు, లఘువు అను ద్రుతము దృతమును, త్రిపుట

తాళమునకు, ఒకలఘువు రెండు ద్రుతములును, అటతాళమునకు, రెండులఘువులు రెండు ద్రుతములును, ఏకతాళమునకు, ఒకలఘువును, ఈతీరున భరతాచార్యులు మొదలగువారివలన నియమించబడినవి.

34. సప్తతాళములకు ఘాతలు.

ఘాతఅనగా చేతిలో కొట్టెడిదెబ్బకు పేరు.

శ్లో. ధ్రువతాళేచతుర్ఘాతే మఠికాయాంత్రియేమతః
రూపకేతుద్విఘంపాయాం త్రయంతిృపుట యతీృయ
అటతాళేతుచత్వారో ఏకతాళేతుధఖ్కరః॥

తా. ధ్రువతాళమునకు ఘాతలు నాల్గును, మఠ్యతాళమునకు ఘాతలు మూడును, రూపకతాళమునకు ఘాతలు రెండును, ఝంపెతాళమునకు ఘాతలు మూడును, త్రిపుటతాళమునకు ఘాతలు మూడును, అటతాళమునకు ఘాతలు నాల్గును, ఏకతాళమునకు ఘాతఒకటియు, ఇటుల భరతాచార్యులవలన జెప్పబడెను. మఱియు, పాటలు మొదలగునవి పాడుటయందు, తాళమును దురితముగా వేయవలసినపుడు, ఆయాతాళములను ఘాతలచేతనే వేయబడును. ఇదియునుగాక, కంచు మొదలగు లోహతాళములతో వాయించునపుడు ఆయా తాళములను ఘాతలవల్లనే వేయఁబడును.

35. తాళములయొక్క షడంగములు. 36. తాళమునకుఁగల జాతులు.

షడంగముల పేర్లు.	అంగ సంజ్ఞలు.	అక్షర కాలము
అనుద్రుతము.	◡	1
ద్రుతము.	○	2
లఘువు.	I	4
గురువు.	S	8
ప్లుతము.	Ś	12
కాకపాదము.	+	16

ఐదుజాతుల పేర్లు.	అక్షరములు.
చతురశ్రజాతి.	4
తిశ్రజాతి.	3
మిశ్రజాతి.	7
ఖండజాతి.	5
సంకీర్ణజాతి.	9

తా. ఈషడంగములలో అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువుఅనే ఈ మూడంగములు మాత్రము పైనుదహరించిన సప్తతాళములయందు నుపయుక్తములై యున్నవి. తక్కినవి నూటొక్క తాళముల యందు ప్రయోగింప బడియున్నవి. మఱియు ఏ తాళములకైనను, అనుద్రుతము ఒకఅక్షరమును, ద్రుతము రెండక్షరములును, లఘువు నాలుగక్షరములును గలిగియుండును. ఇందులో లఘువుమాత్రము జాతి భేదమగుచున్నది. లఘువును జాతిభేదముగా వేయుటకు చేతి వ్రేళ్ళయొక్క పేళ్ళను దెలిసియుండవలయును గాన, వాటిపేళ్ళుక్రింద వ్రాయబడుచున్నవి.

1—ఈ అంకెగలది, కనిష్ఠికయనే చిటికనవ్రేలు.

2—ఈ అంకెగలది, అనామికమను వ్రేలు.

3—ఈ అంకెగలది, మధ్యమవ్రేలు.

4—ఈ అంకెగలది, తర్జని వ్రేలు.

5—ఈ అంకెగలది, అంగుష్టమనేవ్రేలు.

ఈఐదువ్రేళ్ళయందు చతురశ్ర, త్రిశ్ర, మిశ్ర, ఖండ, సంకీర్ణములనే ఐదుజాతుల లఘువులను, వేసెడి క్రమమెటువలెనంటే:—

చతురశ్రజాతిలఘువు వేయవలసినపుడు, తొలుతఘాతయు, తరువాత చిటికనవ్రేలును, అటువలెనే అనామిక, మధ్యమవ్రేలు వఱకు నాలుగక్షరములు వేయుట చతురశ్రమజాతి లఘువనంబడును.

త్రిశ్రజాతిలఘువు వేయునపుడు, ఘాత మొదలుకొని అనామికమను వ్రేలువఱకు మూడక్షరములు నడుపుట త్రిశ్రజాతి లఘువనంబడును.

మిశ్రజాతిలఘువు వేయునపుడు, ఘాత మొదలుకొని అంగుష్టమువఱకు బోయి మఱల చిటికనవ్రేలువఱకు ఏడు అక్షరములు వేయుట మిశ్రజాతిలఘువనంబడును.

ఖండజాతిలఘువు వేయునపుడు, ఘాత మొదలు తర్జనీ వ్రేలువఱకు ఐదక్షరములు వేయుట ఖండజాతి లఘువనంబడును.

సంకీర్ణజాతి లఘువు ఘాత మొదలు అంగుష్ఠమ నే[్రేలువఱకు బోయి, మరల చిటి

కెన, అనామిక, మధ్యమ వ్రేలువఱకు తొమ్మిదక్షరములు

క్రమముగా వేయుటకు సంకీర్ణజాతి లఘువనంబడును.

ఇందువల్లనే సప్తతాళములు ఐదుజాతులచే ముప్పది ఐదు తాళము లగుచున్నవి. వాటివివర మీ క్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

ముప్పదియైదు తాళముల విమర్శపథకము.

సప్తతాళముల పేళ్లు.	అంగ సంజ్ఞ.	చతురశ్రజాతి.	తిశ్రజాతి.	మిశ్ర జాతి.	ఖండ జాతి.	సంకీర్ణ జాతి.
ధ్రువతాళము.	I O I I	14	11	23	17	29
మఠ్యతాళము.	I O I	10	8	16	12	20
రూపకతాళము.	O I	6	5	9	7	11
జంపెతాళము.	I ◡ O	7	6	10	8	12
త్రిపుటతాళము.	I O O	8	7	11	9	13
అటతాళము.	I I O O	12	10	18	14	22
ఏకతాళము.	I	4	3	7	5	9

37. రాగస్థానముల విమర్శ.

ఈ గ్రంథమందుండు స్వరాలంకారగీతములకుగల రాగములయొక్క మేళముల ను సహా వాటిపై నేనుదహరింపఁబడియున్నవి. ఆయారాగస్థానములను దెలియుటకై ఈ క్రింప వ్రాయఁబడియున్న గుఱుతులనుబట్టి తెలుసుకొన వలయును.

శు—అనివ్రాసియుండు గుఱుతు, శుద్ధమనియు.

చ—అనివ్రాసియుండు గుఱుతు, చతుశ్శ్రుతియనియు.

ష—అనివ్రాసియుండు గుఱుతు, షట్ఛ్రుతియనియు.

సా—అనివ్రాసియుండు గుఱుతు, సాధారణ గాంధారమనియు.

అం—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, అంతర గాంధారమనియు.

ప్ర—అనివ్రాసియుండు గుఱుతు, ప్రతిమధ్యమనియు.

కై—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, కైశికనిషాదమనియు.

కా—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, కాకలి నిషాదమనియు గ్రహింపవలెను.

ఉ దా హ ర ణ ము.

మాయామాళవగౌళ రాగము.

నెం. 1									
	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
	,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా	,,	ఇది అవరోహణము.

నెం. 2 మాయామాళవగౌళ—స, శురి, అంగ, శుమ, ప, శుధ, కాని.

ఇట్లు పైనుదహరించిన ప్రకారము రాగములయొక్క ఆయాస్థానములను దెలియుటకై 1టో నెంబరుపద్ధతిగాను, 2డో నెంబరుపద్ధతిగాను, స్వరములకు క్రింద నుగాని, ప్రక్కనుగాని, ఏ యే అక్షరములు గుఱుతులుగా వ్రాసియుండునో ఆస్వరములను ఆయాస్థానములని యెఱుంగవలెను.

మఱియు పైనుదహరించిన 1, 2, నెంబర్లుగల మాయామాళవగౌళ రాగముయొక్క స్వరస్థానము లెవ్వియనగా, షడ్జము, శుద్ధరిషభము, అంతరగాంధారము, పంచమము, శుద్ధధైవతము కాకలి నిషాదము అనునవి ఇట్లే ఆయా రాగములయొక్క స్వరస్థానములు నివి ఇవి యని గ్రహించవలయును.

38. శ్రుతిజేయు పద్ధతి.

జంత్రగాత్రాదులయందు సంగీతమునభ్యసించువారలుముఖ్యముగా శ్రుతినిజేసికొనేవిధమును దెలిసియుండవలయును. సంగీతమునకు, మూలాధారమైనది శ్రుతి. అట్టి శ్రుతిని దెలిసియుండుట, సంగీతమవలంభించే ప్రతిమనుజునకు, నావశ్యకము. ఇప్పుడు శ్రుతినిగూర్చునే విధము దెలియక, పాడుచున్న వారినిఅనేకులనుజూచుచున్నాము. మఱియుకొందరు జంత్రములుగలవారున్ను శ్రుతినిజేయువిధము దెలియక ఒకరిసహాయమును కోరుటకద్దు. అట్టిసహాయములులేనప్పుడు మిక్కిలికష్టతరముగాన, శ్రుతిజ్ఞానమును ముఖ్యముగాగలిగియుండవలయును తంబురయందుగాని ఫిడిల్ యందుగాని శ్రుతినిజేయునప్పుడు తొలుత షడ్జమతంత్రిని హెచ్చించి, పేటవద్దనుండి బిరడాలకు సమీపమునసుండే మెట్టునద్దను

ఒకదారమునుకొలచి, ఆదారమును మూడుభాగములుచేసి, అందులో ఒకభాగమగు దారమును పైజెప్పిన మెట్టువద్దనుండి కొలచి,ఆకొలతచివర దేనితోనయినను గుఱుతు జేసి ఆ గుఱుతుపైన మన వ్రేలుంచి మీటినట్లయిన, అది పంచమస్వరము పలుకును. ఆనాదములో రెండవతంత్రిని జేర్చినయెడల శ్రుతిసరిపోను. ఆ శ్రుతిని సా, పా, యని యూహించి పాడుకొనవలెను.

ఇట్లు అపూర్వమయిన ఈ సులభమార్గము, విద్యార్థుల కత్యంతోపయుక్తము.

39. ఫిడిల్ వాద్య ప్రకరణము.

1. ఫిడిలు, వీణ మొదలగు జంత్రివాద్యముల నభ్యసించువారును, గాత్రముల యందభ్యసించువారును, ఈ గ్రంథమందుండు స్వరావళి మొదటినుండి గీతములవఱకు సాధకము చేయువిధ మెట్టువలెననగా; ఫిడిలుయందు ప్రథమకాలముగా స్వరములు వాయించవలసినపుడు, విళంబముగా నొక్కొక కమానుగీతకు ఒక్కొకస్వరము పలికేలాగునను, ఆయొక్క కమానులోనే రెండవకాలమున రెండేసిస్వరములు పలికేలాగునను,మూడవకాలమున కమానుఒకటికి నాలుగేసి స్వరములచొప్పునను, నాలవకాలమున కమానుఒకటికి ఎనిమిదేసి స్వరముల చొప్పునను, ఇవ్విధంబున స్వరావళి, జంటలు, అలంకారములు, గీతములు మొదలగునవి ఫిడిలుయందు సాధకము చేయావలయును.

2. గాత్రములయందు స్వరావళి మొదలగునవి సాధకము చేయవలసినపుడు, చేతతో వేసెడి తాళాక్షరమునకు, ప్రథమకాలమున వ్రేలికి ఒకస్వరముచొప్పునను, రెండవ కాలమున వ్రేలికి రెండేసి స్వరములచొప్పునను, మూడవకాలమున వ్రేలికి నాలుగేసి స్వరముల చొప్పునను, నాలవకాలమున వ్రేలికి ఎనిమిదేసి స్వరముల చొప్పునను, తాళమునకు సరిపఱచుకొని గాత్రములయందు సాధకము చేయవలయును. మఱియును, ఫిడిలు వాయించువారికి కమానుయొక్క నడకచేతనే తాళగతిని దెలియుటకు హేతువగుచున్నది. వీణ మొదలగు నఖవాద్యములవారికి మీటుయొక్క నడకయే తాళగతిని దెలుపును. గాత్రిపాటకులకు చేతియొక్క నడకవలననే తాళగతిని దెలియుచున్నది.

ఈ పైజెప్పిన పద్ధతులప్రకారము స్వరావళి మొదలగునవి అనులోమ, విలోమక్రమమున సాధకము జేసినయెడల తాళముయొక్క కాలప్రమాణము దృఢపడుటకు హేతువగుచున్నది.

40. అనులోమ విలోమక్రమము.

అనులోమమనగా—ఫిడేలుయందు ప్రథమకాలముగా కమాను వేయుచు, ఆ కమానులోనే క్రమముగా 1-2-3-4 కాలముల ఐదు స్వరములను, పలికించునది, అనులోమమనంబడును.

విలోమమనగా—స్వరములను ప్రథమకాలముగా నడుపుచు, కమానుచేత 1-2-3-4 కాలములుగా వాయించునది, విలోమమనంబడును.

మఱియు, గాత్రమునందు నభ్యసించువారలు, చేతితో ప్రథమకాలముగా తాళము వేయుచు నోటితో 1-2-3-4 కాలములు స్వరము పాడుట, అనులోమమనంబడును. స్వరములను ప్రథమకాలముగా పాడుచు, చేతితో వేసెడి తాళాక్షరములను 1-2-3-4 కాలములు నడిపించునది విలోమమనంబడును. ఇట్లు స్వరములన్నిటియందును, అనులోమ విలోమ క్రమమున సాధకము చేయవలయును.

41. షట్కాలముల విమర్శ.

షట్కాలములను క్రమముగా సాధకము చేయవలసినపుడు ఈ దిగువ నుదహరించిన ప్రకారము పాడుకొనవలయును.

ప్రథమకాలము. సా , ॥
రెండవకాలము. సా , , , , , , , , , , , , , , , రి , , , , , , , , , , , , , , , ॥
మూడవకాలము. సా , , , , , , , రి , , , , , , , గా , , , , , , , మా , , , , , , , ॥
నాల్గవకాలము. సా , , రి , , గా , , మా , , పా , , ధా , , ని , , సాం , , ॥
ఐదవకాలము. సా రి గా మా పా ధా ని సాం సాం ని ధా పా మా గా రి సా ॥
ఆఱవకాలము. సరిగమ పధనిసం సంనిధప మగరిస సరిగమ పధనిసం సంనిధప మగరిస ॥

ఈ పయినుదహరించిన షట్కాలములను తెలియుటకై తాళముయొక్క ఒక్క అక్షరమునకు మాత్రమే వ్రాయఁబడెనుగాన, తాళాంతములవఱకును ఇట్లేయూహించునది.

శ్రీరస్తు.

సంగీతవిద్యాదర్పణము.

శ్లో. చైతన్యంసర్వభూతానాం నిర్వృతిర్జగదాత్మనామ్
నాదబ్రహ్మతదానంద మద్వితీయముపాస్మహే॥

సంగీతము నాదప్రధానంబై జంత్రగాత్రములయందు స్వరవిన్యాసముచే నత్యంత మధురమై, శిశుపశు ఫణ్యాదులకును పారవశ్య దాయకంబై ఐహికాముష్మిక సుఖదాయకంబునై యొప్పుచుండుశాస్త్రము. అట్టి సంగీతశాస్త్రమును యభ్యసించువారలు తొలుత శ్రుతిగూర్చుకొని పిమ్మట స రి గ మ ప ధ ని సా, సా ని ధ ప మ గ రి స, అనునీస్వరములను ఆరోహణ అవరోహణగతిగా, ఆదితాళము వేసికొని, కాలము దెలిసి హెచ్చుతక్కువలు గానీయక తాళమునకు సరిపెట్టుకొని, మందరవిళంబముగా ప్రథమకాలమును, పిమ్మట ద్వితీయకాలమును, అనంతరము తృతీయకాలమును, తదనంతరము చతుర్థకాలమును క్రమముగా ఆయారాగములయొక్క స్వరస్థానములను గుఱుతెరిగి సాధకము చేయవలయును.

మఱియును, ఆదితాళము ఒక్కలఘువును, రెండు ద్రుతములును గలది. దీనికి అంగసంజ్ఞ I 0 0 ఇందు నిలువుగీటుగల గుఱుతు లఘువనియు, రెండుసున్నాలు రెండు ద్రుతములనియు నెఱుంగవలెను. ఈ ఆదితాళముయొక్క లఘుద్రుతములను వేసెడిక్రమ మెట్లువలెనంటే, తొలుత లఘువును, పిమ్మట రెండుద్రుతములను వేయవలెను. లఘువు అనగా, ఘాత మొదలు మధ్యమావ్రేలువఱకు నాలుగక్షరములు వేయునది.

ద్రుతమనగా, దెబ్బ ఊసివేయుట. అందు ఊసియనగా, దెబ్బవేసిన చేతిని కుడివైపున విసరుట. ఇట్లే రెండవ ద్రుతమున్ను వేయవలెను. దీనివివర మీక్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

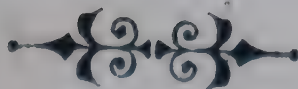
1. రాగస్వరావళిపదములు.

మాయామాళవగౌళ - ఆదితాళము. 8 అక్షరములు.

ఇది లఘువు.				O ఇది ద్రుతము.		O ఇది ద్రుతము.	
ఘాత.	చిటికనవ్రేలు.	అనామికవ్రేలు.	మధ్యవ్రేలు.	దెబ్బ.	ఉసి.	దెబ్బ.	ఉసి.
			ప్రథమ	కాలము.			
సా	రీ	గా	మా	పా	ధా	నీ	సాఁ॥
సాఁ	నీ	ధా	పా	మా	గా	రీ	సా॥
			రెండవ	కాలము.			
సారీ	గామా	పాధా	నీసాఁ	సాఁనీ	ధాపా	మాగా	రీసా॥
			మూడవ	కాలము.			
స రి గ మ	ప ధ ని సఁ	సఁ ని ధ ప	మ గ రి స	స రి గ మ	ప ధ ని సఁ	సఁ ని ధ ప	మ గ రి స॥
			నాల్గవ	కాలము.			
సరిగమపధనిసఁ	సఁనిధపమగరిస	సరిగమపధనిసఁ	సఁనిధపమగరిస	సరిగమపధనిసఁ	సఁనిధపమగరిస	సరిగమపధనిసఁ	సఁనిధపమగరిస

ఇట్లు ఈక్రిందవ్రాసియుండు స్వరములు అన్నిటియందును, పైజెప్పిన 1, 2, 3, 4 కాలములపద్ధతిని సాధకము చేయవలయును. షట్కాలములను సాధకముచేయువారు 26 వ పేజీలోవ్రాయఁబడిన పద్ధతిని జూచి తెలుసుకొనవలెను.

2. సరిగమ - సరిగమ - సరిగమ - పధనిస̇
స̇నిధప - స̇నిధప - స̇నిధప - మగరిస॥
3. సరిగమ - సరిసరి - సరిగమ - పధనిస̇
స̇నిధప - స̇నిస̇ని - స̇నిధప - మగరిస॥
4. సరిగమ - పాసరి - సరిగమ - పధనిస̇
స̇నిధప - మాస̇ని - స̇నిధప - మగరిస॥
5. సరిగమ - పమగరి - సరిగమ - పధనిస̇
స̇నిధప - మపధని - స̇నిధప - మగరిస॥
6. సరిగమ - పమధప - సరిగమ - పధనిస̇
స̇నిధప - మపగమ - స̇నిధప - మగరిస॥
7. సరిగమ - సమగరి - సరిగమ - పధనిస̇
స̇నిధప - సపధని - స̇నిధప - మగరిస॥
8. సరిగమ పాగమ - పా , , - పా , ,
గమపధ - నిధపమ - గమపగ - మగరిస॥
9. సా̇ నిధ - నీ ధప - ధాపమ - పా పా
గమపధ - నిధపమ - గమపగ - మగరిస॥
10. సరిగమ - పధనిస̇ - రి̇ సా̇ - నిధనిస̇
నీ నీ - ధపధని - ధా ధా - పమపధ
పా పా - మగమప - మామా - గరిగమ
స̇నిధప - మగరిస - స̇నిధప - మగరిస॥

2. మోహనరాగము-ఆదితాళము. 8 అక్షరములు.

స	రి	గ	ప	ధ	స̇	స̇ ధ ప గ రి స
,,	చ	అం	,,	చ	,,	అవరోహణము.

1. సారిగ - పధసా̇ - సా̇ధప - గరిసా॥
2. సరిగప - గపధస̇ - స̇ధపగ - పగరిస॥
3. సారిగ - రీగప - గాపధ - పాధస̇
   సా̇ధప - ధాపగ - పాగరి - గారిస॥
4. ససరిగ - పాపగ - ధధపా - గగపా
   పధసా̇ - స̇దధప - స̇దధప - పగరిస॥
5. సరిగరి - గపగప - గపధస̇ - సా̇సా̇
   రి̇స̇ధప - స̇ధపగ - ధపగరి - పగరిస॥
6. సరిగప - ధపగరి - సరిగప - గపధస̇
   స̇ధపగ - రిగపధ - స̇ధపగ - పగరిస॥
7. సరిగరి - గపధప - సరిగప - గపధస̇
   స̇ధపధ - పగరిగ - స̇ధపగ - పగరిస॥
8. సరిగరి - గారిగ - పా ,, - పా ,,
   గపధప - ధస̇ధప - గపధప - గగరిస॥
9. సరిగరి - గపగరి - సరిగప - గపధస̇
   స̇ధపధ - పగపధ - స̇ధపగ - పగరిస॥
10. సరిగరి - గారిగ - పగపా - ధపధా
    గపధప - ధస̇ధప - గపధప - గగరిస

3. తోడిరాగము – ఆదితాళము. 8 అక్షరములు.

స	రి	గ	మ	ధ	ని	సా	సనిధమగరిస.
,,	శు	సా	శు	శు	కై	,,	అవరోహణము.

1. సరిగమ - ధనిసా - సనిధమ - గరిసా॥
2. సరిగమ - గమగమ - గమధమ - ధనిసా
   సనిధమ - నిధమగ - ధమగరి - మగరిస॥
3. సరిగమ - ధమగరి - సరిగమ - ధనిసా
   సనిధమ - గమధని - సనిధమ - గరిసా॥
4. సరిగమ - రిగమధ - గమధని - మధనిస
   సనిధమ - నిధమగ - ధమగరి - మగరిస॥
5. సరిగమ - మనిధమ - సరిగమ - ధనిసా
   సనిధమ - గరిగమ - సనిధమ - గరిసా॥
6. సరిగమ - ధమగమ - సరిగమ - ధనిసా
   సనిధమ - గమధమ - సనిధమ - గరిసా॥
7. సరిగమ - ధాగమ - ధా ,, - ధా ,,
   గమధని - సనిధమ - గమగరి - గరిసా॥
8. సరిగరి - రిగమగ - గమధమ - ధనిసా
   సనిధని - నిధమధ - ధమగమ - గరిసా॥
9. సరిగమ - ధమనిధ - సరిగమ - ధనిసా
   సనిధమ - గమరిగ - సనిధమ - గరిసా॥
10. సరిగమ - ధనిసా - రిస సని - నిదధమ
    నిదధమ - మగమ - నిధమమగ - మగరిస॥

4. ధీరశంకరాభరణము- ఆదితాళము. 8 అక్షరములు.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇ని ధ ప మగరిస.
,,	చ	అం	శ	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము.

1. సరిగమ - పధనిస̇ - సా̇ ,, - సా̇ ,,

ధనిస̇రి̇ - స̇నిధప - స̇నిధప - మగరిస॥

2. సరిగమ - పధనిస̇ - సా̇ ,, - సా̇ ,,

ధనిస̇రి̇ - స̇స̇రి̇స̇ - స̇రి̇స̇ని - ధపమప

ధనిస̇రి̇ - స̇నిధప - స̇నిధప - మగరిస॥

3. సరిగమ - పధనిస̇ - సా̇ ,, - సా̇ ,,

ధనిస̇రి̇ - గ̇రి̇స̇రి̇ - స̇రి̇స̇ని - ధపమప

ధనిస̇రి̇ - స̇స̇రి̇స̇ - స̇రి̇స̇ని - ధపమప

ధనిస̇రి̇ - స̇నిధప - స̇నిధప - మగరిస॥

4. సరిగమ - పధనిస̇ - సా̇ ,, - సా̇ ,,

ధనిస̇రి̇ - గ̇మ̇గ̇రి̇ - స̇రి̇స̇ని - ధపమప

ధనిస̇రి̇ - గ̇రి̇స̇రి̇ - స̇రి̇స̇ని - ధపమప

ధనిస̇రి̇ - స̇స̇రి̇స̇ - స̇రి̇స̇ని - ధపమప

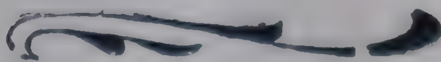
ధనిస̇రి̇ - స̇నిధప - స̇నిధప - మగరిస॥

5. సరిగమ - పధనిస̇ - సా̇ ,, - సా̇ ,,

ధనిస̇రి̇ - గ̇మ̇ప̇మ̇ - గ̇మ̇గ̇రి̇ - స̇నిధప

ధనిస̇రి̇ - గ̇మ̇గ̇రి̇ - స̇రి̇స̇ని - ధపమప

ధనిస̇రి̇ - గ̇రి̇స̇రి̇ - స̇రి̇స̇ని - ధపమప

ధనిసరి - ససరిస - సరిసని - ధపమప

ధనిసరి - సనిధప - సనిధప - మగరిస॥

6. సరిగమ - పధనిస - సా ,, - సా ,,

సరిగరిరిస - నిసరిసని - ధనిసనిధ

పధనిదధప - మపధపపమ - గమపమమగ

మపధని - సనిధప - మగరిస॥

7. సరిగమ - పధనిస - సా ,, - సా ,,

గరిరి ససని - రిస సని నిధ - సనినిధధప

నిదధపపమ - ధపపమమగ - మపగమపధ

సనిధప - సనిధప - మగరిస॥

8. సరిగమ - పధనిస - సా ,, - సా ,,

సస్సరిసని - నిన్నిసనిధ - దద్ధనిధప

పప్పధపమ - మమ్మపమగ - మపగమపధ

సనిధప - సనిధప - మగరిస॥

9. సరిగమ - పధనిస - సా ,, - సా ,,

సరిగారిస - నిస రి సని - ధనిసానిధ

పధనీధప - మపధాపమ - గమపామగ

మపధని - సనిధప - మగరిస॥

10. సరిగమ - పధనిస - సా ,, - సా ,,

సారిగరిస - నీసరి సని - ధానిసనిధ

పాధనిధప - మాపధపమ - గామపమగ

మపధని - సనిధప - మగరిస॥

5. మధ్యమావతిరాగము—ఆదితాళము. 8అక్షరములు.

స	రి	మ	ప	ని	స̇	స̇ ని ప మ రి స
,,	చ	శు	,,	కై	,,	అవరోహణము.

1. సారిమ - పనిసా̇ - సా̇నిప - మరిసా॥
2. సరిమప - మపనిస̇ - స̇నిపమ - పమరిస॥
3. సరిమప - నిపనిస̇ - స̇నిపమ - రిమరిస॥
4. సరిమరి - మపనిప - స̇నిపని - పమరిస॥
5. సరిమా - పమనిప - సరిమప - మపనిస̇
   స̇నిపా - మపరిమ - స̇నిపమ - పమరిస॥
6. సరిమరిమా - మపనిపనీ - స̇నిసా̇
   పనిస̇ని - స̇రి̇స̇ని - పనిస̇ని - పమరిస॥
7. సరిమప - నిపమరి - సరిమప - నిపనిస̇
   స̇నిపమ - రిమపని - స̇నిపమ - రిమరిస॥
8. సరిమరి - రిమపమ - మపనిప - నినిసా̇
   సనిపని - నిపమప - పమరిమ - రిరి సా॥
9. సారిమ - పమరిస - సరిమప - నినిసా̇
   సా̇నిప - మపనిస̇ - స̇నిపమ - రిరి సా॥
10. సరిమప - రిమపని - మపనిస̇ - సా̇సా̇
    స̇రి̇ మ̇రి̇స̇ ని - పని స̇నిపమ - రిమరిస॥

జంటవరుసలు.

1. మాయామాళవగౌళ_ఆదితాళము. 8అక్షరములు

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇ నిధపమగరిస.
,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా	,,	అవరోహణము.

1. ససరిరి - గగమమ - పపధధ - నినిస̇స̇
స̇స̇నిని - ధధపప - మమగగ - రిరి సస॥

2. ససరిరి - గగమమ - రిరిగగ - మమపప
గగమమ - పపధధ - మమపప - ధధ నిని
పపధధ - నినిస̇స̇ - స̇స̇నిని - ధధపప
నినిధధ - పపమమ - ధధపప - మమగగ
పపమమ - గగరిరి - మమగగ - రిరి సస॥

3. సస రిరి - గగరిరి - సస రిరి - గగమమ
రిరి గగ - మమగగ - రిరి గగ - మమపప
గగమమ - పపమమ - గగమమ - పపధధ
మమపప - ధధపప - మమపప - ధధనిని
పప ధధ - నిని ధధ - పప ధధ - నినిస̇స̇
స̇స̇ నిని - ధధనిని - స̇స̇ నిని - ధధపప
నినిధధ - పపధధ - నినిధధ - పపమమ
ధధపప - మమపప - ధధపప - మమగగ
పపమమ - గగమమ - పపమమ - గగరిరి
మమగగ - రిరి గగ - మమగగ - రిరి సస॥

4. సరి రిగ - సరి రిగ - సస రిరి - గగమమ
రిగగమ - రిగగమ - రిరి గగ - మమపప
గమమప - గమమప - గగమమ - పపధధ

మపపధ - మపపధ - మమపప - దధనిని
పదధని - పదధని - పపదధ - నిని స̇స̇
స̇నినిధ - స̇నినిధ - స̇స̇నిని - దధపప
నిదధప - నిదధప - నినిదధ - పపమమ
ధపపమ - ధపపమ - దధపప - మమగగ
పమమగ - పమమగ - పపమమ - గగరిరి
మగగరి - మగగరి - మమగగ - రిరిసస॥

2. మోహనరాగము—ఆదితాళము. 8 అక్షరములు.

స	రి	గ	ప	ధ	స̇	స̇ ధ ప గ రి స.
,,	చ	అం	,,	చ	,,	అ వ రో హ ణ ము.

1. సస రిరిగ - సరిగ - ససరిరి - గగ పప
రిరిగగప - రిగప - రిరిగగ - పపదధ
గగపపధ - గపధ - గగపప - దధస̇స̇
స̇స̇దధప - స̇దప - స̇స̇దధ - పపగగ
దధపపగ - ధపగ - దధపప - గగరిరి
పపగగరి - పగరి - పపగగ - రిరిసస॥
2. సాస - రీరిగగ - ససరిరి - గగపప
రీరి - గాగపప - రిరిగగ - పపదధ
గాగ - పాపదధ - గగపప - దధస̇స̇
సా̇స̇ - దాధపప - స̇స̇దధ - పపగగ
దాధ - పాపగగ - దధపప - గగరిరి
పాప - గాగరిరి - పపగగ - రిరిసస॥
3. ససరి - సారిసరి - ససరిరి - గగపప
రిరిగ - రీగరిగ - రిరిగగ - పపదధ

గగప - గాపగప - గగపప - దధసస

ససధ - సాధసధ - ససదధ - పపగగ

దధప - ధాపధప - దధపప - గగరిరి

పపగ - పాగపగ - పపగగ - రిరిసస॥

4. ససా - రీగసరి - ససరిరి - గగపప

రిరీ - గాపరిగ - రిరిగగ - పపదధ

గగా - పాధగప - గగపప - దధసస

ససా - ధాపసధ - ససదధ - పపగగ

దధా - పాగధప - దధపప - గగరిరి

పపా - గారిపగ - పపగగ - రిరిసస॥

3. తోడిరాగము— ఆదితాళము. 8 అక్షరములు.

స	రి	గ	మ	ధ	ని	స	స ని ధ మ గ రి స
,,	శు	సా	శు	శు	కై	, ,	అవరోహణము.

1 ససరి - ససరి సరి - ససరిరి - గగమమ

రిరిగ - రిరిగ రిగ - రిరిగగ - మమదధ

గగమ - గగమగమ - గగమమ - దధనిని

మమధ - మమధమధ - మమదధ - నినిసస

ససని - ససనిసని - ససనిని - దధమమ

నినిధ - నినిధనిధ - నినిదధ - మమగగ

దధమ - దధమధమ - దధమమ - గగరిరి

మమగ - మమగమగ - మమగగ - రిరిసస॥

2. సస స - రిరిగగ - ససరిరి - గగమమ

రిరిరి - గగగమమ - రిరిగగ - మమదధ

గగగ - మమమదధ - గగమమ - దధనిని

మమమ - దధధనిని - మమదధ - నినిస̇స̇

స̇స̇స̇ - నినినిదధ - స̇స̇నిని - దధమమ

నినిని - దధధమమ - నినిదధ - మమగగ

దధధ - మమమగగ - దధమమ - గగరిరి

మమమ - గగగరిరి - మమగగ - రిరిసస॥

3. ససరిగా - సరిగ - ససరిరి - గగమమ

రిరిగమా - రిగమ - రిరిగగ - మమదధ

గగమధా - గమధ - గగమమ - ధధనిని

మమధనీ - మధని - మమదధ - నినిస̇స̇

స̇స̇నిధా - స̇నిధ - స̇స̇నిని - దధమమ

నినిధమా - నిధమ - నినిదధ - మమగగ

దధమగా - ధమగ - దధమమ - గగరిరి

మమగరీ - మగరి - మమగగ - రిరిసస॥

4. ససారి - సారిగ - ససరిరి - గగమమ

రిరీగ - రీగమ - రిరిగగ - మమదధ

గగామ - గామధ - గగమమ - ధధనిని

మమాధ - మాధని - మమదధ - నినిస̇స̇

స̇సా̇ని - సా̇నిధ - స̇స̇నిని - దధమమ

నినీధ - నీధమ - నినిదధ - మమగగ

దధామ - ధామగ - దధమమ - గగరిరి

మమాగ - మాగరి - మమగగ - రిరిసస॥

4. ధీరశంకరాభరణము — ఆదితాళము.8 అక్షరములు.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సః	సఃనిధపమగరిస
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము.

1. సస రిరి - గాస - సస రిరి - గగమమ
రిరిగగ - మారిగ - రిరి గగ - మమపప
గగమమ - పాగమ - గగమమ - పపధధ
మమపప - ధామప - మమపప - ధధనిని
పపధధ - నీ పధ - పపధధ - నినిసఃసః
సఃసఃనిని - ధాసఃని - సఃసఃనిని - ధధపప
నినిధధ - పానిధ - నినిధధ - పపమమ
ధధపప - మాధప - ధధపప - మమగగ
పపమమ - గాపమ - పపమమ - గగ రిరి
మమగగ - రీ మగ - మమగగ - రిరిసస॥

2. ససరిగ - సరి గరి - సస రిరి - గగమమ
రిరిగమ - రిగమగ - రిరి గగ - మమపప
గగమప - గమపమ - గగమమ - పపధధ
మమపధ - మపధప - మమపప - ధధనిని
పపధని - పధనిధ - పపధధ - నినిసఃసః
సఃసఃనిధ - సఃనిధని - సఃసఃనిని - ధధపప
నినిధప - నిధపధ - నినిధధ - పపమమ
ధధపమ - ధపమప - ధధపప - మమగగ

పపమగ - పమగమ - పపమమ - గగరిరి

మమగరి - మగరిగ - మమగగ - రిరి సస॥

3\. సరిగా - సారిగ - సస రిరి - గగమమ

రిగమా - రీగమ - రిరి గగ - మమపప

గమపా - గామప - గగమమ - పపదధ

మపధా - మాపధ - మమపప - దధనిని

పధనీ - పాధని - పపదధ - నినిస̇స̇

స̇నిధా - సా̇నిధ - స̇స̇నిని - దధపప

నిధపా - నీధప - నినిదధ - పపమమ

ధపమా - ధాపమ - దధపప - మమగగ

పమగా - పామగ - పపమమ - గగరిరి

మగరీ - మాగరి - మమగగ - రిరిసస॥

4\. ససస - రి రి రి - గ గ గ - మమమ

రి రి రి - గ గ గ - మమమ - ప ప ప

గ గ గ - మమమ - ప ప ప - దదధ

మమమ - ప ప ప - దధధ - ని ని ని

ప ప ప - దదధ - ని ని ని - స̇స̇స̇

స̇స̇స̇ - ని ని ని - దదధ - పపప

నినిని - దదధ - ప ప ప - మమమ

దదధ - ప ప ప - మమమ - గగగ

ప ప ప - మమమ - గ గ గ - రి రి రి

మమమ - గ గ గ - రి రి రి - సస స॥

5. మధ్యమావతి - ఆదితాళము. 8 అక్షరములు.

స	రి	మ	ప	ని	సా	సా ని ప మ రి స.
,,	న	ఱ	,,	ై	,,	అవరోహణము.

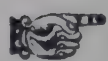
1. సస రిరి - సస రిరి - సస రిరి - మమపప
రిరిమమ - రిరిమమ - రిరిమమ - పప నిని
మమపప - మమపప - మమపప - నిని సాసా
సాసానిని - సాసానిని - సాసానిని - పపమమ
నిని పప - నిని పప - నిని పప - మమరిరి
పపమమ - పపమమ - పపమమ - రిరి సస॥

2. సస రిరి - సరి సరి - సస రిరి - మమపప
రిరిమమ - రిమరిమ - రిరిమమ - పపనిని
మమపప - మపమప - మమపప - నినిసాసా
సాసానిని - సాని సాని - సాసా
నిని పప - నిప నిప -
పపమమ - పప రి స

		సరిగ	రిగమ
	గ రి	రిగమ	గమప
3. సా రిసప	మ గ	గమప	మపధ
మపధ	ప మ	మపధ	పధని
పధని	ధ ప	పధని	ధనిసా
సానిధ	ని సా	సానిధ	నిధప
నిధప	ధ ని	నిధప	ధపమ
ధపమ	ప ధ	ధపమ	పమగ
పమగ	మ ప	పమగ	మగరి
మ గరి	గ మ	మగరి	గ రిస॥

4. స రీ - రిమా రి స - సస రిరి - మమమప
రి మా - మపామరి - రిరిమమ - పపనిని
మపా - ప నీ ప మ - మమపప - నినిసాసా
సానీ - నిపానిసా - సాసానిని - పపమమ
ని పా - పమా పని - నిని పప - మమరిరి
ప మా - మ నీ మప - పపమమ - రిరి సస॥

జంటపరుసలు సమాప్తము.

 ఈ పైనుదహరించిన స్వరావళి మొదటినుండి జంటపరుసలు కడపటి వఱకును, ఆయారాగములయొక్క స్వరస్థానములను దెలిసి సాధకముజేసినయెడల, ముందు రాబోవు అనేకరాగములలోనుండెడి గీతములు, వర్ణములు, కృతులు మొదలగువాటిని బహుసులభముగా తమకైతామే బాడుకొనుటకు హేతువగుచున్నది. అదెట్లనిన; ఏరాగములకైనను ముఖ్యముగా, శుద్ధరిషభము-చతుశ్రుతిరిషభము సాధారణగాంధారము- ...గారము-శుద్ధమధ్యమము-ప్రతిమధ్యమము. శుద్ధధైవతము-చతుశ్రుతిధైవతము ...పదిస్వరస్థానములను తెలియునట్లు కొన్నిరా...గునవి వ్రాయుటయ్యెను. గాన, సంగీత ...గునవి తప్పక సాధకముచే వృద్ధిబొందియున్నారు. ... స్వరస్థానముల

గగగ - మమమ
మమమ - పపప -
పపప - దదధ - నినిని
సాసాసా - నినిని - దదధ -
నినిని - దదధ - పపప - మమమ
దదధ - పపప - మమమ - గగగ
పపప - మమమ - గగగ - రిరిరి
మమమ - గగగ - రిరిరి - ససస॥

అలంకారములు.

1. మాయామాళవ గౌళ రాగము.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సఁ	సఁనిధపమగరిస.
,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా	,,	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతి ధ్రువతాళము—14 అక్షరములు.

	|	0	|	|
1	సరిగమ	గ రి	స రి గ రి	సరిగమ
	రిగమప	మ గ	రి గ మ గ	రిగమప
	గమపధ	ప మ	గ మ ప మ	గమపధ
	మపధని	ధ ప	మ ప ధ ప	మపధని
	పధనిసఁ	ని ధ	ప ధ ని ధ	పధనిసఁ
	సఁనిధప	ధ ని	సఁ ని ధ ని	సఁనిధప
	నిధపమ	ప ధ	ని ధ ప ధ	నిధపమ
	ధపమగ	మ ప	ధ ప మ ప	ధపమగ
	పమగరి	గ మ	ప మగమ	పమగరి
	మగరిస	రి గ	మ గ రి గ	మగరిస॥

త్రిశ్రజాతి ధ్రువతాళము—11 అక్షరములు.

	|	0	|	|
2	సరిగ	రి స	సరిగ	రిగమ
	రిగమ	గ రి	రిగమ	గమప
	గమప	మ గ	గమప	మపధ
	మపధ	ప మ	మపధ	పధని
	పధని	ధ ప	పధని	ధనిసఁ
	సఁనిధ	ని సఁ	సఁనిధ	ని ధప
	నిధప	ధ ని	నిధప	ధపమ
	ధపమ	ప ధ	ధపమ	పమగ
	పమగ	మ ప	పమగ	మగరి
	మగరి	గ మ	మగరి	గరిస॥

మిశ్రజాతి ధ్రువతాళము—23 అక్షరములు.

	।	○	।	।
3.	సరిగమపధని	ధ ప	సరిగమపధప	సరిగమపధని
	రిగమపధనిస̇	ని ధ	రిగమపధనిధ	రిగమపధనిస̇
	స̇నిధపమగరి	గ మ	స̇నిధపమగమ	స̇నిధపమగరి
	నిధపమగరిస	రి గ	నిధపమగరిగ	నిధపమగరిస॥

ఖండజాతి ధ్రువతాళము—17 అక్షరములు.

	।	○	।	।
4.	సరిగమప	మ గ	సరిగమగ	సరిగమప
	రిగమపధ	ప మ	రిగమపమ	రిగమపధ
	గమపధని	ధ ప	గమపధప	గమపధని
	మపధనిస̇	ని ధ	మపధనిధ	మపధనిస̇
	స̇నిధపమ	ప ధ	స̇నిధపధ	స̇నిధపమ
	నిధపమగ	మ ప	నిధపమప	నిధపమగ
	ధపమగరి	గ మ	ధపమగమ	ధపమగరి
	పమగరిస	రి గ	పమగరిగ	పమగరిస॥

సంకీర్ణజాతి ధ్రువతాళము—29 అక్షరములు.

	।	○	।	।
5.	సారీగమపధని	ధ ప	సారీగమపధప	సారీగమపధని
	రీగామపధనిస̇	ని ధ	రీగామపధనిధ	రీగామపధనిస̇
	సా̇నీధపమగరి	గ మ	సా̇నీధపమగమ	సా̇నీధపమగరి
	నీధాపమగరిస	రి,గ	నీధాపమగరిగ	నీధాపమగరిస

2. హనుమతోడి రాగము.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సఀ	సఀనిధమగరిస
,,	శు	సా	శు	,,	శు	కై	,,	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతి మఠ్యతాళము—10 అక్షరములు.

	।	०	।
1.	సరిగరి	సరి	సరిగమ
	రిగమగ	రిగ	రిగమప
	గమపమ	గమ	గమపధ
	మపధప	మప	మపధని
	పధనిధ	పధ	పధనిసఀ
	సఀనిధని	సఀని	సఀనిధప
	నిధపధ	ని ధ	నిధపమ
	ధపమప	ధ ప	ధపమగ
	పమగమ	ప మ	పమ గరి
	మగరిగ	మ గ	మగరిస॥

తిశ్రజాతి మఠ్యతాళము — 8 అక్షరములు.

	।	०	।
2.	స రి గ	స రి	స రి గ
	రి గ మ	రి గ	రి గ మ
	గ మ ప	గ మ	గ మ ప
	మ ప ధ	మ ప	మ ప ధ
	ప ధ ని	ప ధ	ప ధ ని
	ధ ని సఀ	ధ ని	ధ ని సఀ
	సఀ ని ధ	సఀ ని	సఀ ని ధ
	ని ధ ప	ని ధ	ని ధ ప
	ధ ప మ	ధ ప	ధ ప మ
	ప మ గ	ప మ	ప మ గ
	మ గ రి	మ గ	మ గ రి
	గ రి స	గ రి	గ రి స

మిశ్రజాతి మఠ్యతాళము– 16 అక్షరములు.

	।	౦	।
3.	సరిగమపధప	మ గ	సరిగమపధని
	రిగమపధనిధ	ప మ	రిగమపధనిస
	సనిధపమగమ	ప ధ	సనిధపమగరి
	నిధపమగరిగ	మ ప	నిధపమగరిస॥

ఖండజాతి మఠ్యతాళము- 12 అక్షరములు.

	।	౦	।
4.	సరి గమగ	స రి	సరిగమప
	రిగమపమ	రి గ	రిగమపధ
	గమపధప	గమ	గమపధని
	మపధనిధ	మప	మపధనిస
	సనిధపధ	స ని	ధనిధపమ
	నిధప మప	ని ధ	నిధపమగ
	ధపమగమ	ధ ప	సపమగరి
	పమగరిగ	ప మ	పమగరిస॥

సంకీర్ణజాతి మఠ్యతాళము– 20 అక్షరములు.

	।	౦	।
5.	సారీగామపమ	గమ	సారీగామపధ
	రీగామాపధప	మప	రీగామాపధని
	గామాపాధనిధ	పధ	గామాపధనిస
	సానీధాపమప	ధప	సానీధాపమగ
	నీధాపామగమ	పమ	నీధాపామగరి
	ధాపామాగరిగ	మగ	ధాపామాగరిస॥

3 ధీరశంకరాభరణము.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సం	సం ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతి రూపకము-6 అ.

1.

౦	।
స రి	స రి గ మ
రి గ	రి గ మ ప
గ మ	గ మ ప ధ
మ ప	మ ప ధ ని
ప ధ	ప ధ ని సం
సం ని	సం ని ధ ప
ని ధ	ని ధ ప మ
ధ ప	ధ ప మ గ
ప మ	ప మ గ రి
మ గ	మ గ రి స ॥

మిశ్రజాతిరూపకము- 9 అ.

3.

౦	।
స రి	సరిగసరిగమ
రి గ	రిగమరిగమప
గ మ	గమపగమపధ
మ ప	మపధమపధని
ప ధ	పధనిపధనిసం
సం ని	సంనిధసంనిధప
ని ధ	నిధపనిధపమ
ధ ప	ధపమధపమగ
ప మ	పమగపమగరి
మ గ	మగరిమగరిస॥

త్రిశ్రజాతిరూపకం—5 అ.

2.

౦	।
స రి	స రి గ
రి గ	రి గ మ
గ మ	గ మ ప
మ ప	మ ప ధ
ప ధ	ప ధ ని
ధ ని	ధ ని సం
సం ని	సం ని ధ
ని ధ	ని ధ ప
ధ ప	ధ ప మ
ప మ	ప మ గ
మ గ	మ గ రి
గ రి	గ రి స ॥

ఖండజాతిరూపకం— 7 అ.

4.

౦	।
స రి	సరిగమప
రి గ	రిగమపధ
గ మ	గమపధని
మ ప	మపధనిసం
సం ని	సంనిధపమ
ని ధ	నిధపమగ
ధ ప	ధపమగరి
ప మ	పమగరిస॥

సంకీర్ణజాతి రూపకము — 11 అక్షరములు.

	○	।
5.	సరి	సరిగమప రిగమప
	రిగ	రిగమపధ గమపధ
	గమ	గమపధని మపధని
	మప	మపధనిస̇ పధనిస̇
	స̇ని	స̇నిధపమ నిధపమ
	నిధ	నిధపమగ ధపమగ
	ధప	ధపమగరి పమగరి
	పమ	పమగరిస మగరిస॥

4. మేచకళ్యాణి.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇నిధపమగరిస.
,,	చ	అం	ప్ర	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతి జంపెతాళము—7 అక్షరములు.

	।	◡	○
1.	స రి గ రి	గ	మా
	రి గ మ గ	మ	పా
	గ మ ప మ	ప	ధా
	మ ప ధ ప	ధ	నీ
	ప ధ ని ధ	ని	సా̇
	స̇ ని ధ ని	ధ	పా
	ని ధ ప ధ	ప	మా
	ధ ప మ ప	మ	గా
	ప మ గ మ	గ	రీ
	మ గ రి గ	రి	సా॥

తిశ్రజాతి జంపెతాళము - 6 అక్షరములు.

	I	◡	○
2.	స రి గ	రి	గా
	రి గ మ	గ	మా
	గ మ ప	మ	పా
	మ ప ధ	ప	ధా
	ప ధ ని	ధ	నీ
	ధ ని సం	ని	సాం
	సం ని ధ	ని	ధా
	ని ధ ప	ధ	పా
	ధ ప మ	ప	మా
	ప మ గ	మ	గా
	మ గ రి	గ	రీ
	గ రి స	రి	సా॥

మిశ్రజాతి జంపెతాళము-10 అక్షరములు.

	I	◡	○
3.	సరి గ స రిసరి	గ	మా
	రిగమ రిగ రిగ	మ	పా
	గమపగమగమ	ప	ధా
	మపధమపమప	ధ	నీ
	పధని పధ పధ	ని	సాం
	సంనిధ సంని సంని	ధ	పా
	నిధప నిధ నిధ	ప	మా
	ధప మధపధప	మ	గా
	పమగ పమపమ	గ	రీ
	మగ రిమగమగ	రి	సా॥

ఖండజాతి జంపెతాళము - 8 అక్షరములు.

	।	◡	○
4.	సరి గ సరి	గ	మా
	రిగమ రిగ	మ	పా
	గమపగమ	ప	ధా
	మపధమప	ధ	నీ
	పధని పధ	ని	సా
	సనిధ సని	ధ	పా
	నిధప నిధ	ప	మా
	ధపమధప	మ	గా
	పమగపమ	గ	రీ
	మగరిమగ	రి	సా॥

సంకీర్ణజాతి జంపెతాళము - 12 అక్షరములు.

	।	◡	○
5.	సారీ గమ స రి గ	మ	పా
	రీ గా మ ప రిగమ	ప	ధా
	గామాపధ గమప	ధ	నీ
	మాపాధనిమపధ	ని	సా
	సా నీ ధపసనిధ	ప	మా
	నీ ధా ప మనిధప	మ	గా
	ధా పామగధపమ	గ	రీ
	పామా గరిప మగ	రి	సా॥

5. నటభైరవి రాగము.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సఁ	సఁనిధపమగరిస.
,,	చ	సా	శు	,,	శు	కై	,,	అవరోహణము.

చతురశ్ర జాతి త్రిపుట తాళము—8 అక్షరములు.

1.

।	౦	౦
స రి గ రి	స రి	గ మ
రి గ మ గ	రి గ	మ ప
గమపమ	గమ	ప ధ
మప ధప	మప	ధ ని
పధని ధ	ప ధ	ని సఁ
సఁని ధని	సఁ ని	ధ ప
నిధ పధ	ని ధ	ప మ
ధప మప	ధ ప	మ గ
పమగమ	ప మ	గ రి
మగ రిగ	మ గ	రి స॥

తిశ్ర జాతి త్రిపుట తాళము—7 అక్షరములు.

2.

।	౦	౦
స రి గ	స రి	గ మ
రి గ మ	రి గ	మ ప
గ మ ప	గ మ	ప ధ
మ ప ధ	మ ప	ధ ని
ప ధ ని	ప ధ	ని సఁ
సఁ ని ధ	సఁ ని	ధ ప
ని ధ ప	ని ధ	ప మ
ధ ప మ	ధ ప	మ గ
ప మ గ	ప మ	గ రి
మ గ రి	మ గ	రి స॥

మిశ్రజాతి త్రిపుట తాళము—11 అక్షరములు.

	।	౦	౦
3.	సరిగమపమగ	రి గ	మ ప
	రిగమపధపమ	గ మ	ప ధ
	గమపధనిధప	మ ప	ధ ని
	మపధనిసనిధ	ప ధ	ని స
	సనిధపమపధ	ని ధ	ప మ
	నిధపమగమప	ధ ప	మ గ
	ధపమగరిగమ	ప మ	గ రి
	పమగరిస రిగ	మ గ	రి స॥

ఖండజాతి త్రిపుట తాళము—9 అక్షరములు.

	।	౦	౦
4.	సరిగమ ప	రి గ	మ ప
	రిగమ పధ	గ మ	ప ధ
	గమ పధని	మ ప	ధ ని
	మపధని స	ప ధ	ని స
	సనిధప మ	ని ధ	ప మ
	నిధప మగ	ధ ప	మ గ
	ధప మగరి	మ	గ రి
	పమగ రి స	మగ	రి స॥

సంకీర్ణజాతి త్రిపుటతాళము— 13 అక్షరములు.

	।	०	०
5.	సరిగమ పమ గరిస	రి గ	మ ప
	రిగమ పధ పమగరి	గ మ	ప ధ
	గమ పధ నిధపమగ	మ ప	ధ ని
	మపధ నిస̇ నిధపమ	ప ధ	ని స̇
	స̇నిధప మపధనిస̇	ని ధ	ప మ
	నిధపమ గమపధ ని	ధ ప	మ గ
	ధప మగ రిగమపధ	ప మ	గ రి
	పమగరి సరిగ మప	మ గ	రి స॥

6. హరికాంభోజిరాగము.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇నిధపమగరిస.
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కై	,,	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతి అటతాళము— 12 అక్షరములు.

	।	।	०	०
1.	స రిగమ	స రిగమ	పా	పా
	రి గమప	రి గమప	ధా	ధా
	గ మపధ	గమపధ	నీ	నీ
	మపధని	మ పధని	సా̇	సా̇
	స̇ నిధ ప	స̇ని ధప	మా	మా
	ని ధ పమ	ని ధపమ	గా	గా
	ధ ప మగ	ధప మగ	రీ	రీ
	ప మగ రి	పమ గరి	సా	సా॥

తిశ్రజాతి అటతాళము— 10 అక్షరములు.

2.

।	।	○	○
స రి గ	స రి గ	మా	మా
రి గ మ	రి గ మ	పా	పా
గ మ ప	గ మ ప	ధా	ధా
మ పధ	మ ప ధ	నీ	నీ
ప ధ ని	ప ధ ని	సా̇	సా̇
స̇ ని ధ	స̇ ని ధ	పా	పా
ని ధ ప	ని ధ ప	మా	మా
ధ ప మ	ధ ప మ	గా	గా
ప మ గ	ప మ గ	రీ	రీ
మ గ రి	మ గ రి	సా	సా॥

మిశ్రజాతి అట తాళము— 18 అక్షరములు.

3.

।	।	○	○
స రీగామప	సా రిగామప	ధా	ధా
రి గామాపధ	రీగమా ప ధ	నీ	నీ
గమాపాధని	గామపాధని	సా̇	సా̇
స̇నీధా పమ	సా̇నిధాపమ	గా	గా
నిధాపామగ	నీ ధపామగ	రీ	రీ
ధపామాగరి	ధా పమాగరి	సా	సా॥

ఖండజాతి అటతాళము—14 అక్షరములు.

	।	।	౦	౦।
4.	స రీ గా	సా రి గా	మా	మా
	రి గామా	రీ గ మా	పా	పా
	గ మాపా	గామపా	ధా	ధా
	మపాధా	మా పధా	నీ	నీ
	ప ధా నీ	పా ధ నీ	సా̇	సా̇
	స̇ నీ ధా	సా̇ నిధా	పా	పా
	ని ధాపా	నీ ధ పా	మా	మా
	ధ పామా	ధా పమా	గా	గా
	ప మాగా	పామగా	రీ	రి
	మ గా రీ	మా గ రీ	సా	సా॥

సంకీర్ణజాతి అటతాళము—22 అక్షరములు.

	।	।	౦	౦
5.	స రీగా మాపధ	సారిగామాపధ	నీ	నీ
	రి గామా పాధని	రీ గమాపాధని	సా̇	సా̇
	స̇నీధాపామగ	సా̇నిధాపామగ	రీ	రీ
	నిధాపామాగరి	నీ ధపామాగరి	సా	సా॥

7. చక్రవాకము.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇నిధపమగరిస.
,,	శు	అం	శు	,,	చ	కై	,,	అవరోహణము.

చ. ఏకతాళము — 4 అ.

।
1. సరిగమ రిగమప గమపధ మపధని పధనిస̇ స̇నిధప నిధపమ ధపమగ పమగరి మగరిస॥

తి. ఏకతాళము— 3 అ.

।
2. స రి గ రి గ మ గ మ ప మ ప ధ ప ధ ని ధ ని స̇ స̇ ని ధ ని ధ ప ధ ప మ ప మ గ మ గ రి గ రి స॥

మి. ఏకతాళము—7 అ.

।
3. సరిగమపధని రిగమపధనిస̇ స̇నిధపమగరి నిధపమగరిస

ఖం. ఏకతాళము—5 అ.

।
4. సరిగమప రిగమపధ గమపధని మపధనిస̇ స̇నిధపమ నిధపమగ ధపమగరి పమగరిస॥

సం. ఏకతాళము—9 అ.

।
5. సరిగమప రిగమప రిగమపధగమప ధ గమపధనిమపధ ని మపధనిస̇పధనిస̇ స̇నిధపమనిధపమ నిధపమగధ పమగ ధపమగరిపమగరి పమగరిసమగరిస॥

ఇట్లు ఒక్కొక రాగమునకు ఐదేసి అలంకారములచొప్పున ఏడురాగములలో ముప్పదియైదు అలంకారములు సంపూర్ణముగా వ్రాయుటయ్యెను.

స్వరస్థానములయొక్క ప్రమాణములు.

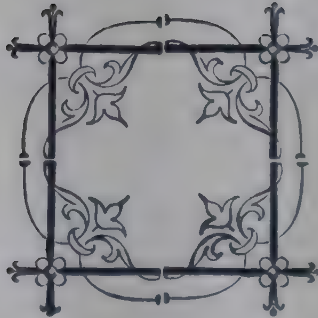
ఓ సంగీతవిద్యార్థులారా?

ఈ గ్రంథముయొక్క 42-వ పేజీలో రాగస్వరావళి మొదలగునవి సాధకముచేయుటకు, ఆయారాగములయొక్క స్వరస్థానములను బాగుగ గుర్తెరిగిన ఉపాధ్యాయులవల్ల నేర్చుకొనవలయునని జెప్పియుంటిని, అట్టిఉపాధ్యాయులు తటస్థించనియెడల మీకోర్కె నిష్ఫలమేగదా? గాన, అట్టికొరత నివారింప బూని, మీకై మీరే ఆయారాగములయొక్క స్వరస్థానములను గుర్తెరిగి సాధకము జేసుకొను లాగున, ఈ క్రిందవాటి ప్రమాణములను ఏర్పరచి యున్నాను.

అది యెట్లనగా,

ఈ గ్రంథముయొక్క 24-వ పేజీలో జెప్పబడిన శ్రుతికొలత ప్రకారము శ్రుతిజేసికొని, పిమ్మట ఒక కాగితపు పేలికను కత్తిరించి, ఆ కాగితముచే ఫిడిలు మెట్టువద్దనుండి పేటవఱకు కొలచి, ఆ కొలచిన కాగితమును మూడుభాగములుగ మడచి, అందులో మూడవభాగమగు కాగితమును తిరిగి ఎనిమిది భాగములుగ మడచి, మడతలు తెలియునట్లు పెన్సలుతోగాని, ఇంకుతోగాని గుఱుతులుజేసికొని, సదరు 8 భాగములుగ మడచిన కాగితములో, ఫిడిలు మెట్టువద్దనుండి ఒకటిన్నర భాగము శుద్ధరిషభమునకును, సదరు మెట్టువద్దనుండే మూడవభాగము చతుశ్శ్రుతిరిషభము శుద్ధగాంధారము ఈ రెంటికిని, నాల్గవభాగము షట్శ్రుతిరిషభము సాధారణ గాంధారము ఈ రెంటికిని, ఐదవభాగము అంతరగాంధారమునకును, ఆఱవ భాగము శుద్ధమధ్యమమునకును, ఏడవభాగము ప్రతిమధ్యమమునకును, ఎనిమిదవ భాగము పంచమమునకును, ఇవ్విధంబున ఫిడిలు పలకమీద గుఱుతులు వేసికొనవలయును. ఇవి షడ్జమతంత్రిమీద పలికే స్థానములు. ఇదేరీతున శుద్ధరిషభస్థానమే పంచమ తంత్రిమీద శుద్ధధైవతమును, చతుశ్శ్రుతిరిషభస్థానమే పంచమ తంత్రిమీద చతుశ్శ్రుతిధైవతము శుద్ధనిషాదమను రెండును, షట్శ్రుతిరిషభము, సాధారణగాంధారముగలస్థానమే పంచమ తంత్రిమీద షట్శ్రుతిధైవతము కైశికనిషాదమను రెండును,

అంతర గాంధారస్థానమే పంచమతంత్రిమీద కాకలి నిషాదమును, శుద్ధమధ్యమస్థానమే పంచమతంత్రిమీద హెచ్చుషడ్జమమును, ప్రతిమధ్యమస్థానమే పంచమతంత్రిమీద శుద్ధరిషభమును, షడ్జమతంత్రిమీది పంచమస్థానమే పంచమతంత్రిమీద హెచ్చుచతుశ్రుతిరిషభమును, ఇవియే అన్ని రాగములను దెలియందగిన స్వరస్థానములు. ఇట్లు ఆయాకోలతల ప్రకారము గుఱుతులువేసికొని ఆయారాగములలో వ్రాయబడియున్న స్వరావళివరుసలు, జంటలు, అలంకారములు, మొదలగునవి సాధకము చేయవలయును. సదరు పండ్రెండు స్వరస్థానములను గుర్తెఱిగినపిమ్మట ఏఏ రాగములలో నుండెడి గీతములుగాని, వర్ణములుగాని, కృతులుగాని, అతిసులభముగా గ్రహించుటకు హేతువగుచున్నది.

శ్రీరస్తు.

సంగీతవిద్యాదర్పణము.

పిల్లారిగీతములు.

మలహారిరాగము— రూపకతాళము. 6.

స	రి	మ	ప	ధ	స	స ధ ప మ	గ	రి స
,,	ఘ	ఘ	,,	ఘ	,,	,,	అం	,,

1. మప-ధససరి | రి స-ధపమప | రిమ-పధమప | ధప-మగరిస|
శ్రీఇ-గణనధ | సింధు-ఊరవర్ణ | కరు-ణసగర | కరి-వదఅన|
సా-రిమగరి | సరి-గరిసా | రిమ-పధమప | ధప-మగరి స||సా||
లం-బోఒదర | లకు-మికరా | అం-బఅసుత | అమ-రవినుత||లం||
మప-ధససరి | రి స-ధపమప | రిమ-పధమప | ధప-మగరిస|| సా||
సిద్ధ-చఅరణ | గణ-సెవిత | సిద్ధి-వినయాక | తెఏ-నమొనమొ|| లం||
మప-ధసస రి | రి స-ధపమప | రిమ-పధమప | ధప-మగరిస|| సా||
సక-లవిద్యఅ | ఆది-పుఊజిత | సఅ-ర్వోఒత్తమ| తెఏ-నమొనమొ||లం||

మలహారిరాగము—రూపకము. 6.

2. ధప-మగరిస | రిమ-పధమప | ధరి-రిసధప | ధప-మగరిస|
కుంద-గఊఊర | గఊ-రిఇవర | మం-దిరఅయ | మఅ-నమకుట|
సా-రీరీ | ధప-మగరిస | సరి-మాగరి | సరి-గరిసా||
మం-దారా | కుసు-మఅకర | మక-రందం | వఅ-సితువా||
ధప-మగరిస | రిమ-పధమప | ధరి-రిసగప | ధప-మగరిస|
హేమ-కుఊఊట| సిం-హాఅసన | విరు-పఅఅక్ష | కరు-ణఅకర|
సా-రీరీ | ధప-మగరిస | సరి-మాగరి | సరి-గరిసా||
మం-దారా | కుసు-మఅకర | మక-రందం | వఅ-సితువా||

ధ ప-మగరి స । రిమ-పధమప । ధరి̇-రి̇స̇ధప । ధ ప-మగరిస ।

చంద-మఅఅమ । మం-ద అ కి ని । మం-దిరఅయ । మఅ-నమకుట ।

సా - రీ రీ । ధప-మ గరిస । స రి-మా గరి । సరి -గ రి సా॥

మం - దారా । కుసు-మఅకర । మక-రం దం । వఅ -సితువా॥

మలహరిరాగము—త్రిపుటతాళము. 7.

3. ధస̇స̇-ధపమప । దధప-మమపా । దధస̇-ధపమప । దధప-మగరిస ।

కెరయ-నిఇరను । కెరుగ-జ అ ల్లీ । వ ర వ-పడదవ । ర ంతి-క అణిరో ।

సరి రి -సరిసరి । దధప-మగరి స । ధ పధ-సా̇దప । దధప-మగ రి స ॥

అరియ-కరుణద । శఅద-భఅగ్యవు। హరిస-మార్పణ । మఅడి-బ్రతికెరు ।

ధస̇స̇-ధపమప । దధప-మమపా । దధస̇-ధపమప । దధప-మ గ రి స ।

శ్రిఇపు-రందర । విఠల-రఅయా । చరణ-కమలవ । నొఒడి-బ్రతికెరు ।

స రి రి-సరిసరి । దధప-మగరి స । ధపధ-సా̇ధప । దధప-మగ రిస ॥

అరియ-కరుణద । శఅద-భఅగ్యవు। హరిస-మార్పణ । మఅడి-బ్రతికెరు ॥

మలహరిరాగము—త్రిపుటతాళము. 7.

4. రిసధ-సాసా । మగరి-మమపా । సధా -ధ పమప। ద ధప-మగ రిస।

పదుమ-నాభా । పరమ-పురుషా । పరం-జ్యోఒఒతి। స్వరుఉ-పఅఅఅ।

విదుర -వంద్యా । విమల-చ రి తా । విహం-గ అఅధి । రొఒహ-ణఅఅఅ।

పమప-ధస̇ధస̇ । రి̇స̇ధ-ధస̇ధప । దధప పాప్పమ । రి మమ-పా పా।

ఉదధి -నివఅస । ఉరగ-శయఅన । ఉఉన్న-తోన్నత।మహి ఇ-మా ఆ ।

దధప-పాప్పమ । రీ మ-మగ రిస । సా స్స-దధధప। పాప్ప-మగరి స॥రి॥

యదుకు-లోత్తమ। యజ్ఞ-రఅక్షక । యజ్ఞ-శిఇక్షక । రామ-నఅఅమ॥ప॥

ధసా̇-ధపమప । దధప-మగ రిస । ధపా̇-ధపమప । ద ధప-మగ రి స ।

వి భీ -షణపఅ । లకఅ-న మొన మొ। ఇభా -వరదఅ । యకఅ-న మొన మొ।

పమప-ధస̇ధస̇ । రి̇ స̇ధ-ధస̇ధప- దధప-పాప్పమ । రిమమ-పా పా।

శుభఅ-ప్రదసుమ। నొఒర-ధఅయాసు। రెంద్ర-మానొఒ । రం జ-నా ఆ ।

దధప-పాప్పమ । రీ మ -మగరిస । సాస్స-ద ధధప। పాప్ప-మగరిస॥ రి॥

అభిఇ-నాన్నపు । రంవ -రఅఅవి। శాల్ల -భఅల్లరె । రామ -నఅఅమ॥ప॥

దేశాక్షిరాగము—త్రిపుటతాళము. 7.

స	రి	గ	ప	ధ	సఁ	సఁ	ని	ధప	మ	గరిస
,,	చ	అం	,,	శు	,,		కై	,,	శు	,,

5. మ గ రి-మగ రిస । స ని̣ధ̣-సారి రి । మగరి-సని̣ధ̣ప̣ । దధప-మగ రిగ।
భయస-మయదైన । ఊ ఊ ని-మైన శ్రీ। వెం క-టరమణ । దేవుడ-న లఅరె।
గ ప ధ-ప ధ ప ధ । సఁ నిధ -సాఁ సాఁ॥
కె ర ళ-మణి దణి । సువఅ రె రే ॥
మ గ రి-మగ రిస । సని̣ధ̣-సారి రి । మగరి-స ని̣ధ̣ప̣ । దధప-మగరి గ।
శ్రీ ఇప్పు-ర ం వర । విఠల -రాయశ్రీ । వెంక - టరమణ। దేవుడ-న లఅరె।
గ ప ధ-ప ధ పధ । సఁ ని ధ-సాఁ సాఁ ॥
కె ర ళ-మణి దణి । సువ అ-రె రే ॥

శుద్ధసావేరి—త్రిపుటతాళము. 7.

స	రి	మ	ప	ధ	సఁ	సఁ ధ ప మ రి స
,,	చ	శు	,,	చ	,,	అవరోహణము.

6. రి మ రి-రిస ధ̣స। సాఁ స్నఁ-ధ పమప। ద ధ సఁ-ధాధ ప । పమరి - దధ ధప ।
అఅ న-లెఎ క ర। వ్రాస్నిఁ-బోఁఒల్లతి । స క ల-శా స్త్ర పు। రఅణ - ధి ఇ న ం ।
పా ప్ప-దధ ధప। పా ప్ప-మపధ ప। పమ రి -స రి స రి। పమ ప - స రిస రి ।
తా ళ -ధి ఇ నం। తా ళ -ప రిఘుతు। రెఎ రె-అ అఅఅ । అఅఅ - అఅఅఅ ।
ప ప ధ-ప పమ రి। రి స రి -మా మా । ధప ధ-సాఁ సాఁ । రిఁరిఁసఁ - ధప మప ।
అఅఅ - అఅఅఅ। సె ఎతు-వా హా । ప రి ఘు-త ం న ం॥ జట అ- జు ఊ ఊ ట।
ద ధ సఁ-ధా ధ ప। ప మ రి-దధ ధప । పాప్ప-ద ధ ధప। పా ప్ప - మపధప ।
స క ల-శా స్త్ర పు । ర అణ-ధిఇ నం । తా ళ -ధి ఇ న ం । తా ళ - పరిఘుతు ।
ప మ రి- సరి సరి। ప మ ప-సరి సరి। పపధ-ప ప మ రి । రి స రి - మా మా ।
రె ఎ రె-అఅఅఅ । అఅఅ-అఅఅఅ । అఅఅ-అఅ అఅ । సె ఎ తు - వా హా ।
ధ ప ధ-సాఁ సాఁ॥
ప రి ఘు-తం నం॥

ఘనరాగ గీతములు.

నాటరాగము—ఆదితాళము. 8.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సం	సం ని ప మ రి స
,,	ష	అం	శు	,,	ష	కా	,,	అవరోహణము.

1. సం సం ని ప-పమగమ । ప సం సం ని -ప సం సాం । సమమమ రిగగమప ।
హరి హర-వినుఉత । అమరపు -జి తు రే । వ అమన - రుఉఉప ।
మమ రి స-స స నిధ। ధ ని స రి-స స రీ । సం సం ని ప - మమరి స ।
ఎ ఎ ఎ క-ద ం ం త । చ తురుఉర్భ జ అ । ల ం బొఒ-ధ రు ఉ రె ॥
మమమరి-రి స స స। నీ ప మ -పా పా । ప సం సం ని - ప ని ప మ।
స క ల సి-ఇద్ధి ఫ ల । దాయ క రే రే । ప అ శ ం-కుశ ధర ।
గ మ ప ని-ప సం సాం। సమమమ-రి గమప । మ మ రి స-ససని ధ ।
ధి శఅను-ధ రు రే । వఅమ న -రుఉఉప। ఎ ఎ ఎ క - ద ం ం త ।
ధ ని స రి-స స రీ । సం సం ని ప-మమరి స॥
చతురు ఉ-ర్భజ అ। ల ం బొఒ-ధరుఉరె॥

గౌళరాగము—రూపకతాళము. 6.

స	రి	గ	మ	రి	మ	ప	ని	సం	సం ని ప మ గ రి స.
,,	శు	అం	శు	,,	,,	,,	కా	,,	అవరోహణము.

2. రీ -రి స ని స । రి మ- రీ రి స । మ రి- ప మ గమ । రి గమ- రి రిస ।
శ్రీ-ర అ అమ । చ ం - ం ం ద్ర । స అ - కె ఎ ఎత । పుర వ -అఅస ।
స రి-రిస ని ధ । ని స- రీ రి స । ప మప - రి రి స । రిరి -మమగమ ।
ముని- జనమఅ । న స-హం ం స । ని ఖి ల లొఒ క । పఅ-అ లనధు ।
రిరి - రిస ని స । రి రి-రి స రి మ। స ని - స రిమ రి । ప మ- రి రి సా॥
రిఇ- ఇఇ ఇ ణ । కఉ-సఅల్య అ। భ అ.. అ అ అ గ్య। రు ఉ-ఉఉ పా॥

రీ -మ మ పా । ప ప -మ గ మా । రి రి మ-గా మ । రి మ రి రి సా ।
శా- శర ధే । పుత -ర యమే। వ అ ०- భా ० । తి వ - వ ० దే ।
రిమ-రిప పమ । రి స మరి-పమ । రి మ - పని మ ప । సరి-మపనిస
పఅ-సకమల । మని-శ ० ० ० ।కృప -అఅ ళొ ఒ । గఅ-న ఘ ణిత ।
సా-రిమరిమ । పని -సీ నిపమ । రిపమ -రి గ మ । రి స-మరి రి స ।
మా -కలవియ । ముద-మతులం । దెవహి- మె ఎ ఎ । భొఒ-ఒఒఒఒఒ ।
స రి-రి సని ధ।ధధ-రి రి రి స । రి రి ప ప మ మ । రి మ రి రి సా ॥
స్వఅ-అఅమిక ।పఅ-లయమ ० । గురు ముడుఉ ్ౖరి । న అ-అమ క ० ॥

ఆరభిరాగము— త్రిపుటతాళము. 7.

స	రి	మ	ప	ధ	సం	సం	నిం	ధ ప మ	గ	రిస
,,	చ	శు	,,	చ	,,		కా	,,	అం	,,

3. పా ప-మమపా । మగరి-స రిమగ । రి రి స-ధధరిస । । రీ , -రీ స రి ।
రే రె శ్రిఇ రా । ఆఅమ-చ ०० ० । ० ० ०-०० ० ० । దా్రి,-ఆ ర ఘు ।
మగరి రి స సా । పమమ-పా పా । పమ ప-మగరి రి । మగరి- స రి సస ।
వ ०శ-తి ల కా । రఅఘు-వేందా్రి । అఅఅ-అఅఅఅ । అఅఅ - అఅఅఅ ।
ధధ రి-స రి సస । ధ సా-ధ ధధ ధ । ధ. ధధ-ధససా । రిసరి-మగరిరి
అఅఅ-అఅఅఅ । అ ఆ-శ్రిత జన । పాఒప-మఉరే । సిఇఇ-త అఅమ ।
మగరి-మమపమ । పాప-పా పా ॥ పమప-ధపీ సరీ । మగరీ-సరీ సస ।
పొఒఒ॥ర ० జను । రేరె-ధీ రా ॥ ర అ వ-ణఅసుర । అ ०త-మఉరెవ ।
పధరీ సరీససీ । ధసీసీ దధ ధప । పమప-ధపీ సా । సా స-దధపా ।
అఅఅ-య్య య్య । అఅఅ య్య య్య । అఅఅ-య్య రే దీ న-జన మం ।
పమప-మగరి స॥ పాప॥
పఅరు-మఅమవ॥ రేరె॥

శ్రీరాగము—ధ్రువతాళము.14.

స	రి	మ	ప	ని	స̇	స̇ ని ప	ధ	నిపమరి	గ	రిస
,,	చ	శు	,,	కై	,,	,,	చ	,,	సా	,,

4. మ మ పా పాని ప-నిని సాసా । గ రిస సని ప-మపని ని - సాసా ।

మి ఇ నా క్షీ జయ-కఅమాక్షి । క ంక టఇ క- వ అమఅ క్షీ ఈ ।

రి గ రి సా - రీ సా- స సని ప । ప స నిప ప ని-పమపని - పపమా।

ఆ ప్ర తి భా -ప్రాభా -వొంఒన్నత । మధురమధుర - సఅలం - క అ రా ।

రీ మాపా - నిస రీ । రి గ రి స । రీ ప్పమాప - రిప పమ-రిగరిస ।

ఓంకారా- కలితా - లఅ అప । యూర్ధ మీాత్రి-మధుక ఇ-ఇఇటభ।

గరిస-సనిప- నిపపమ రిగరిస । సనిధ ని నిస-రిమమపని - పపమ।

ఖండ - చండ - దండను-జఅఅణు । మప యఅఅఆ-అఅఅవళు-యఅన।

రీ పపమ రి - రి గ రి స । సాసా । రీ రి గ రి స-ని స రి గ - రి రి స ని।

కార్తి కె ఎయు - జ న ని ఇ - రేరే । కాత్యఅయని-కఅళిరు-ప్రఅఅణి

ధానిధా -ధానిని - సా సా । నిసరిగరిస-సరిససనిధ -మ ప ।

నీ ణా నీ-క్వాఅఅ ఆ ణీ । కఅరణకర - నఖశిఖరం - - జయ ।

పనిపామా-పపమరి-రిగరిస । రిపమ-రిపమ-రిమమప - పససని ।

మధురాపం-ప్రెవెణ-జిఇఉ రె । అఇ్య-తిఇ్య - అఇ్యం - నఅఇ్య ।

పసనిపసని- పనిసరి-రిగ రిస । నిసరిమపని - పపమరి - రి గ రి స ।

అఇ్యతిఇ్య-అఇ్యం-నఆఇ్య । అఅఅఅఅఅ-అఅఅఅ - అఅఅఅ ।

సాసస నిప-నిపపమ-రిగరిస ॥ మమ॥

చొక్క-సఅధ-సఅఅమి-జిఇఉ రె॥ మిఇ॥

భైరవిరాగము—ధ్రువతాళము. 14

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సా	: సానిధపమగరిస
,,	చ	సా	శు	,,	శు	కై	,,	అవరోహణము.

5. గ రిగమపా - మగ రిగ - మప మా । పధనినిధప - మని ధప-మగరి స।
శ్రీఇర అమా - చంద్ర అ - శ్రితపా । అరి జఅఅత - సమఅఅ-అఅఅస్తు।
స రిస- ప మప - గ రిగమ - గగరిస । రి రిగగ - మమగగ - రి గమపమమ।
కఅఅ- ళ్యాఅణ- గుణఅభి - రఅఅమ । సిఇతఅ - ముఖఅం - భోఒఒఒరుహా।
పదధ- నినిసా - పధనిసా - ని గారిసా । నిరిసా - గారిసా-నినిధమ- ప ధ నిసా।
సంచ- రఇఇ - ఇఇఇఇ - ఇ ఇ ఇస । నిర ం-తరం - మంగళ - మఅఅత।
పధప- సా ని సా -పధమప - మ గ రి స ॥ గరి ॥
నోఒఒ-తుఉఉ-ఉఉఉఉ-ఉఉఉఉ ॥ శ్రీఇ॥

ధీర శంకరాభరణము—మఠ్యతాళము. 10.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సా	సానిధపమగరిస
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము.

6. సా నిసా - ధనిసానిధప । మగమపధప - మగ రిస । ససపా - మగమరిగా ।
గోఒవిం - దఅఅఅఅఅ । హరెఎఎమధు- సూదన । వనమా - అఅఅఅలా ।
సస సాని సా-ధ ని సా । రీ సాని - ధ నిసాని ధప । సాసాసా ।- సా ని ధ ప।
గరుడాధ్వజ-ముకుంద । శ్రీధర - శ్రీఇరఘుపతే । సం ం ం - క ర ష ణ ।
మగమపాప్ప-మగ రి స । రి రిని- సాసాధ-నినిప-ధ । ధమ-ప పగ-మమరిగా।
కుంపరాంగ -జముజము । శ్రీఇఇ -రఅమ-సిఇఇ-త । అభీ - ర అఅ-మఅఅఅ ।
స రి గమపా-ధనిసా । రి రి సానిధప - మగ రి స॥ సా ని॥
శాఅఅఅఅం -ప అహీ । ప అఠ్రాఅఅభీ-రఅ అహా॥ గోఒ॥

కాంభోజిరాగము—ఆదితాళము. 8.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	స̇	స̇	ని	ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	,,	,,	కై	,,

7. సా ని̣ధ̣ - ధ̣ ధ̣సా । ధ̣ స రిగ -మగ గ రి । స రి స స - ని̣ ని̣ ధ̣ ధ̣ ।
మందర - ధ అ రే । మొఒక్షము-ర అ అరె। ద ఇత్యకు - ల ం త క ।
పధపమ - గ మపా । గ పధ స̇ - ని నిధప। ద ధపప - మగ రి స॥
ప అవన - మురు తే। పద శుభ - రెవెఖ । మకుటము - యుఊఉర॥
గపపధ - ధస̇స̇రి̇ । రి̇ప̇మ̇గ̇ - రి̇గ̇రి̇స̇। స̇ రి̇ స̇ స̇ - ని ని ధ ప ।
అఅఅఅ- అఅఅఅ । అఅఅఅ - అఅఅఅ । ద ఇత్యకు - ల ం త క ।
దధపమ- గ మపా । గ పధస̇ - నినిధప । ద ధపప - మ గ రి స॥ సా॥
పఅవన - మురు తే । పదశు భ - రెవెఖ । మకుటము - యుఊఉర॥ మం॥

మేచకళ్యాణి—త్రిపుట తాళము.7.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇ ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	ప్ర	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము.

8. స̇స̇స̇ - నిధనిస̇ । నిధ ప - ధ పమప । గమప - పపధని । ధపమ-పగరి స ।
కమల - జఅదళ । విమల - సునయన । క రి వ - రదకరు । ణ ంబు-రాశిం ।
ధ̣ధ̣ధ̣ - గగ గా । మ పా - మగరి స । రీ , - సా , , ॥ గమప-మపధప ।
కరుణ - శర ధే । క మా - లఅ అఅ । కా ం - తా , , ॥ కెవశ-న రకెఅ ।
ని ధప- ధపమప । గమప - పదధని । ధపమ - ప గరిస । ధ̣ధ̣ధ̣-గగగా ।
సురవి - భావన । వరద - దేవలఅ । సుర పు - రొఒజ్య ము । కరుణ-శర ధే ।
మపా - మగ రి స । రీ , - సా , , ॥ స̇స̇స̇॥
కమా - లఅఅఅ । కాం - తా , , ॥ కమల ॥

శ్రీరాగము—త్రిపుటతాళము. 14.

స	రి	గ	మ	ధ	ని	సׄ	సׄ ని ధ మ గ రి స.
,,	చ	సా	శు	చ	కై	,,	అవరోహణము.

9. సా ని ధ ధా - ధనిసరి - గా గా । గ మ ధమగరి - గా రి ని - సా సా।
ఆ రె ఎ రే - దశరథ - రా జా । క ల శ ం బుధి - చంద్రము- రే రే ।
ని స గ రి గ - మగరి స - సా నిధ । ధా రి రి గ గ రి గ - రి ని సా ।
తాట క అఅ - గఅర్వవి - ఖే ద న । గా ధే యా-క్రతుపఅ - ల ను రే।
గా మా ధా - ధమగ రి - గా గా । మగరిగరిస -ని గ రి స - సానిధ ।
పా పా ణా - పరిఅణద- పా దా । కమలపరఅ -అ గకణు - రే రె ఎ।
ధ ని స రి గా - రి గ మా - మగగా । గ రి రీ రీ -గ రి స నీ - సా సా।
భ వ కోదండం - డవి ఖం - డ న పం। డి తు రే రే -క్షితి జఅ - నా థా।
గ రి గ మ - మనిధమ - గమగాగా। మగరిగరిస -ని గ రి స - సా ని ధ ॥
భృ గు ర అ - మఅనతె - యపరో పా।కరణచణఅ -కృపణ జ - నా వ న ॥
ధా రి రీ - గమగధ - ధా ధా । ధాధమగరి -గా రి ని - సరిగమ ।
ఆ రే రే - దశరథ - రా జా । భాషణపరి -పా ల ను - రెఎరెఎ ।
ధనిసరి గ మ - సా రి ని - సరిగమ । గ మ ధా మా - గగరిగ - రిరిసా ।
పఅరి భా ఎ ఎ - ప ద న - ర వితన । యఅమో దా - పఅలను - రెఎరే ।
గరి స సా ని - ధాధగ - గా రి స । నీ స రి గా - మగరిస - సానిధ ।
సిం ధు రా జ - బం ధ న - బంధు రె । రా న ణ మీ -- గ్రఅనణు-రే రె ఎ ।
ధధ రి రి - గ గ మమ - దధ నీ సా । ని సా ని ద ధా - ధమగమ - గగరి స
విభి ఇ ఇ - ఇ ఇ ష ణ - సంప్రాజ్యా। భి షే ఎ ఎకా - మహీపఅ - లను రెఎ
గ రి స నిధధ - గ రిగ స - రి ని ధధ । మగ రి గరి స - నిగ రిస-సానిధ॥సా
సుసహితసంయా-సుమహిత - సమ్రాజ ! రఘునఅయ క - జయవర-దాయక॥ ఆ

సావేరిరాగము—రూపకతాళము. 6.

స	రి	మ	ప	ధ	సఁ	సఁ	ని	ధపమ	గ	రి స
,,	శు	శు	,,	శు	,,	,,	కా	,,	అం	,,

10. ధ̣స - రిమామా । మగ - గా రి స । గా - రి రి గా । రి రి - సధ̣సా ।
జ న - కసుతా । కు̣చ - కుంకుమ । పం - కితలాం । ఛను - రెవ రే ।
దధ - పమపా । పమ - గరి సరి ! పమ - గరి మమ । గ రి - సా సా ।
బ లి - హారురే । ఖగ - పఅహన । క ం - చిఇ పురి । ని ల - యా ఆ ।
రి రి - సాని̣ధ̣ । స రి - మాగ రి । మా - ప ధపమ । పధ - పాపప ।
క రి - రాక్షక । భువి - పీక్రిమ । కా - మిత ఫల । దఅ - ఆ య క ।
రి రి - మమపప। ధప - ధపమా । ప ధ । సాని ధ । నిధ - పధమా ।
క రి - వరదఅ । కఅ - ల్యాఅణా। పెరుం । గే వి మ । నొఒ - హారురే ।
ధప - మగరిస। రిమ - గ రి సా॥ ధ̣స॥
క రి - గిరినిఇ । వ అ - అ సు రే॥ జన॥

ఆనందభైరవి—ఆదితాళము. 8.

స	గ	రి	గ	మ	ప	ధ	ప	ని	సఁ	సఁ ని ధ మ గ రి స
,,	,,	చ	సా	శు	,,	చ	,,	కై	,,	అవరోహణము.

11. నిధ నిసఁ - సాఁ నిసఁ । గఁరిఁ సఁనిఁ - నిధపమ । ప పపధ - నిధపమ ।
కమలసు - లో చన । విమలత - టఅకి ని । మర అళ - గఅమిని ।
మపపమ - గ రిసా । సా ని̣ - సగగమ । గమపమ - గ రి సా ॥
క రిహర - మఅధ్యే । బిం బా - అఅనన । విధుమం - డ ల గే ।
పామగ - మా గరి । గారిని̣ - సా సా । పపమగ - మమగ రి ।
చంద న - కుంకుమ । సంకలి - తా ఆ । పరిమళ - క అ స్తురి ।
గ గరి ని̣ - సా సా । సగరి గ - మగ మా । పని ధని - ప ధనిసఁ ।
తి లక ధ - రే రే । జఅఅజి - శఅగ్యా । కనకన - ఘనజఘ ।

గరిసని - ని ధపమ । పమ పధ - నిధపమ । మపగమ - గరిసా ।
కలశం - భోజజ । మురళీ - గళమిని । కరి హార - మణి దేహ ।
సానీ - సగగమ । గమపమ - గరి సా ॥ నిధ॥
బింబా - అ అ న న । విధుమం - డల రే ॥ కను॥

మోహనరాగము—రూపకతాళము. 6.

స	రి	గ	ప	ధ	సా	సా ధ ప గ రి స.
,,	చ	అం	,,	చ	,,	అవరోహణము.

12. గగ - పాపా । ధ ప - సాసా । రిస - దధ పా । ధప - గగరీ ।
వర - వీ ణా । మృదు- పా ణీ । వ న - రుహాలో । చను - రఅణీ ।
గ ప -ధసధా । ధ ప - గగ రీ । గగ - ధ పగా । పగ - గరిసా।
సురు -చిరబం । ధ ర - వె ఎణీ । సుర - నుతకా । ల్యఅ - అఅణీ।
గ గ -గగరిగ । ప గ - పా పా । గ గ - ధపధా । ధ ప - సాసా।
నిరు -పమశుభ। గు ణ - లో లా । ని ర - తజయా । ప్రద - శీ లా ।
ధగ -రిరిసస । ధస - దధధప । గప - ధసధప। ధప - గగరిస।
సర -సఅప్రియ। రంగ - నఅయకి । సం - భితఫల । ద అ -అఅయకి।
సగ - గాగా । గరి - ప గ రీ । సరి - సగ రి స॥ గగ॥
సర - సీ జా । స న - జ న నీ । జయ - జయజయ॥ వర॥

నవరోజురాగము—రూపకతాళము. 6.

ప	ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప	మ గ రి స ని ధ ప
,,	చ	కా	,,	చ	అం	ము	,,	అవరోహణము.

13. ధనీ - సరిగా । రి గ - మాగరి । గ మ - గారిస । గరి - సనిధా।
గి రి - ధరమా । మాధ - మాధవ । హ రి - కేశవ । సర - సిజలో।
సని - ధధపా । ధ ని - సరిగా । రి గ - మాగరి । గరి - సాసా॥
చన - కరుణా । స రి - ల ని ధే। భు వ - నావన । కం - సా రే॥
మగ - మాపమగ। ధ ప -మపమగ। రి గ - మపమగ। రిగ - మగరిస।
సుగు - ణగుణ । సుర -సునిగుణ। విను - తపరణ । కలు - షహారణ।

గరి - సనిధా । సని - ధధధా । ధని - సరిగా । రిగ - మాగరి ।
సర - సిజలో । చన - కరుణా । సలి - లనిధే । భువ - నావన ।
గరి - సాసా ॥ ధని ॥
కం - సారే ॥ గరి ॥

బేగడరాగము—త్రిపుటతాళము. 7.

సగ	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ధస	స ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము.

14. మగమ - పా ధ ప । ని ధ ప - మ గ మ ప । ప ధ ప - సనిరిస ।
సఅర - స్వా తి ఇ । న అ న - న్న అ లి గె । యఅ లి - కుణిసలి ।
మ గ రి - స రి ని స । ప ధ ప - నీ ధ ప । మ ప ధ - మాగరి ।
యువ ళ - నుఊగ్రహా । ది ఇంద - నాన్నము । ఖ ద లి - మాధుఊ ।
గా , - గా మ ప । గ రి స - గరి గమ । ప ద ప - సనిరిస ।
ర్యా , - శ్రీ ల లి । త వ చ - న ం గళు । జ ని యి - సుఊ గెవ ।
మ గ రి-స రి ని స । ప ధ ప - స ని ధ ప । మప ధ - మాగరి ।
యా వ ళ-శు ఊ భ అ । వ ర ద - వ అల్లి ఇ । కిము ని - పే ర్ధను ।
గా , - గామప । గ రి స - సా సా ॥ మగమ ॥
శ్రీ , - రామున । శుభచ - రి త్రం ॥ సఅర ॥

నీలాంబరిరాగము—త్రిపుటతాళము. 7.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ప	ని	స	స ని ప మ గ రి గ స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	,,	కై	,,	అవరోహణము.

15. సారి - రి రి నీ । స గ గ - మాగమ । రి గ రి - మామా । మ గ గ - సాసా ।
జాన - కి ఇఈ । ర మ ణ - తే ఎ ఎ । న మొఒ - ఓ ఓ । న మొ ఒ - ఓ ఓ ।
ససస - పా పా । ధ పమ - పమ గా । మపా - మపమగ । గ రి మ - గాసా ।
ననుజ - శి క్షా । పటా ఒ - మునిమా । న సా - అఅఅఅ । ర అ జ - తాం [illegible]

సాస̇ - సా సా । స̇ ని ప - పమమగ - గామ - పధపమ । పమగ - రిమమా ।
గాన - మా ఆ । ఘువ్రర్య - లాఓలుప - ంాము - ఒంoద్రద । పఅఉ - శర గ ।
గరిమ - గాగ స । స స ర - ర స నీ̣ - సగగ - మా మా । గమప - పాపా ।
రఅఅ - ఆఘ వ । ని త ర - మె ఎ ఏ - లివక్ర్య - పా ఆం । సురు చి - ర ం ం ।
మగమ - పనిధని । ప ధ ప - ప మమగ - పమగ - రిమగస । స̇నిప - పమమగ ।
జగఅ - వ్నఅఅధ । తి అ వ - కి ఇ ఇ వ । భజన - మనిశం । డెవహిం - భాఓఓఓ ।
గరిమ - గా సా । ని̣ స ర - గ మ గమ । గమప - మపసా । స̇నిప - పమమగ ।
స్వఅఅ - ఆమిళ్ । అ అఅ - అ అ అఅ । అఅఅ - అఅఆ । ఇ్యం - వ ఇ ఇ్య ।
పమగ - రిమగస । స̇ ని ప - ప మ మగ । గ రిమ - గాసా ॥సారి॥
ఇఇ్ర - త్య్ర ఇ్ర । జ యఅ - శ్రీ ఇ ఇ ఇ । గురుము - డూం ర్తే ॥జాన॥

ధన్యాసిరాగము—ధ్రువతాళము. 14.

స	గ	మ	ప	ని	స̇	స̇	ని	ధ	పమగ	రి	స
,,	సా	శు	,,	కై	,,	,,		శు	,,	శు	,,

16. ధ̣ధ̣ ని̣ని̣ సా - ని̣సగా - మగరి స । ని̣ధ̣ధ̣ని̣సా - ని̣ సమ గ - గరిసా ।
జయగరుణా - సి ంం - ంంధో ఓ । తవపఅదాం - బుజమ తు - లం ం ।
గా మా పా - గమపమ - గరిసా । ని̣ సా ని̣ ధ̣ - ధ̣ ని̣ సగ - గరిసా ।
ధ్యాయామిా - శ్రీ ఇఇఇ - కంఠా । భా క్తావళి - పఅలన - చణరే ।
గగమా పాపా - ని̣ని̣ సస - గ గ మా । గమాపమప - గ మ పగ - మగరిస ।
ధంన్యాఅస - రఅఅఅ - అ అగం । గఆ అఅఅ - యా అఅఅ - అఅఅమి ।
ని̣ ధ̣ధ̣ని̣సా - గమపమ - గ రి సా । పమప - గమప - ని పగమ - గగరి స ।
శ్రీరఙ్గాప్రఅఅ - నాయకి - ల ం ం । అఅప్ల - మఅధి - క అఅరి - జ ంన్యం ।
ని̣ సాగపా - గమాగ - గ రిరిస । సా ని̣ధ̣ ధ̣ని̣ - స గ గరి - సరిసా ॥
శ్రీ ఊఊఊఊ - ఊఊఊ - ఊఊడుప । సంం ంంం - పుఊఊఊ - ఊఊర్ణం ॥
సా సా గగ - మాపమ - గమపా । స̇సా నిధప - సా ని ధ - పనిసా ।
ఆ ఆ ఆ ఆ - రాఓఓ - ఓఓహా । రిథా క్యఅఅ - ఆ అఅ - అఅ క్రం ।

ఫని॒సగగా - ని॒ఫని॒స - మగరిస । మ గ ప మ ప ని - గగమమ - ప ప నిని ।
ఆపరాఁజఁ - హేఎఎఎ- ఎఎఎఎ । ఘుడు ఉఉ ఉ ఉ - ఉఉఉఉ - ఉఉర్ణం ।
గమప గరిస - మగమప - సినిసా । ప ని సానిస - పప పా - ని నిధప ।
మం ం ంంప్ర - మఅఅఅ - అఅఅ । ధ్యతఆ అర - కలి తం - ం ం ం ం ।
పామపమగ - మాగగ - రరిసా । సాని॒ ధ॒ఫని॒ - సగ మప - మగ రిస ।
గాధఅఅఅ - ఆ లసి - తం ం । నాదభేవడ - ధురి ఇఇ - ఇఇఇ ణ ।
పమగ రి సప - మపమగ - గరిరిస । ని॒ధ॒ఫని॒ని॒స - గగ రిస - స రి సా ॥
గురుముఉఉఉ-ఉఉఉఉ -ఉఉ ర్గవ। ప్రసిఇఇఇఇ - ఇఇ ఇఇ - ఇ ఇ ద్గా ॥

ముఖారిరాగము—ధ్రువతాళము. 14.

స	రి	మ	ప	ధ	ని	ధ స	స ని ధ ప మ	గ	రి స
,,	చ	,,	,,	చ	కై	,,	,,	సా	,,

17\. ని॒ధ॒సాసా - రిమగరి - మమపా । నిపధాపా - మా గ గ - రి రి సా ।
వసుదేవా - దేవకి - దే వ వీ । నయనానం- దా కం - ద ళు రే ।
రిరిమమపా - నిధపమ- పా పా । ని దా ధపా- పా మా - గ గ రీ ।
నం ం ందా - నందను - రే రే । సురా నరా - కా రా - ధే వనా ।
మా గగ రి - ని॒ని॒ధా॒ - సా సా । రిమప నిపధ- పామమా - గ రి సా ।
సూరిజనా - వసుధా - సింధో । బంధురశశి - కంప ళు - రే వ కీ ॥
మమపాపా - నిధపమ- పమగరి । పమా పమా - గ రి మా - గ రి సా ।
గోఒపాలా -గోఒఒఒ- పఅఅల । గి రీ ధరా - క రి సా - ర సు రే ।
ని॒ని॒ధ॒సాస - రిసరిస - రిమమమ ।ప మప-ని ధస- సనిధప - మగరిస ॥ని॒ధ॒॥
నల్లబోన్ము - విభునం- ం వ న ।బోఒన్ము-బోఒన్ము-పతిరఅ-కృ-అణురే॥వసు॥

నాటకురంజి—త్రిపుటతాళము. 7.

స	రి	గ	మ	ధ	ని	ప ధ ని స̇	స̇ ని ధ మ గ స
,,	చ	అం	శు	చ	కై	,,	అవరోహణము.

18. సానిధనిసా । నిధని - స̇గ̇సా । నిధని - స̇మ̇గ̇స̇।నినిస̇ -నిని ధమ।
సేరి - సురసం । సతిఅ - సరిణా । అగజీ - తగుణఅ।లం ం -కృతురిం।
మగసా- నినిధమ । నిధని - స̇గ̇సా । నినిస̇ - నినిధమ ।నిధమ -మమగస॥
సరిసి - జఅసన । సం ం - నుతునే । ఉఅఅ - అఅఅఅ ।అన్న -న్న న్న॥
సగస - మగమా । నిధమ - నినిధమ । నిధని - సారి̇స̇ ।సారి̇ -స̇మ̇ గ̇స̇।
సం ం- గిఇతా । సఉఅ - హింఇఇత్య । ధరవి - ద్యఅ ।నంద -సహితురి।
స̇రి̇గ̇ - మ̇మ̇గ̇స̇ । స̇రి̇స̇ - నిధని స̇ । రి̇ రి̇ స̇ - మ̇మ̇గ̇స̇।పమ̇గ̇-మ̇మ̇గ̇స̇।
సరిసి - జఅ సన । సరవి - పాఒపుణ । సురుచి - రఅనన ।పెరుం-డెఎఎపి।
నిధమ- నినిధమ । మమప- మమగస । ॥ సాని ॥
శ్రీఇఇ- విజయఅ । వరద - రఅఅజ ॥ సేరి ॥

బిలహరిరాగము—మఠ్యతాళము. 10

స	రి	గ	ప	ధ	స̇	స̇ ని	ధ ప	మ	గ రి స
,,	చ	అం	,,	చ	,,	,, కై	,,	శు	,,

19. సారి రి గ గపా - మగ । పా - మగధాధా - మగ । పాధని - పధా పమగ ।
సాలయా సఉగే - శ్వర । సం - దిబుధా ఆ - సళి । పాఉర - జఅఅ అత ।
రిగా రి - సరిస ని̤ధా̤ । సారిగ - సారిగ పా । గగాపధా - నిధ పా ।
నమాఘ - నన నరణం । వాంఛతి - ఫ రప మే । గఅన నై - ఖఉం్య ।
ప ధమాగగ - మగరిస । నిధాని - పా ధప మగ । పాంపా - ధప మగరిస ।
సాహింమాసం - ం నస । గఅఅ - అఅఅతుం । కృష్ణా - తటం నఅసిస్ ।
రిగమగగరి - రిసని̤ధ̤ । స̤ధ̤ సా - రిగ సరి సా ॥ సాసా ని̤ధ̤ - సాని̤ ధ̤ ।
కర శిఇఇ - ఇఇన । మం ం - దిర జయకే ॥ సంంద)క - ళా అన ।
సరిగా రిగ - పామగ । పాపా - ధప సధ పా । మగా రి గా - ధ పమగ ।
తం ం ం ం - ం ంస । నా ఉ - గభూనసా । ళి ంగ ం - అఉఅత ।

దాధా ని ధ - ధనిపా । పాధని - పాధపమగ । పాధ సఁ నీ - ధ నిధ ప ।
శూఉూష్ఠ అ - అఅ ఆ । స్ఫాటిక- దే ఎ ఎఎహ । గా నసమూ - ఉఉఉ ధ్రి ।
ధా ని ధ - పాధపమగ । పధా సఁనిసఁధని - పధ । పధ నీ - ధని ధప మగ ।
రాఅ గ - వీ ఇఇఇ బి । విరాఅఅజమఅ - అన । క అలా - అఅఅఅ అ ది ।
పధ రిఁ సాఁసఁనిధ - పధ। ప సఁనిధ ని - పధపమగ । గ పపధధసఁ - సఁ నినిధ ।
న ఉఉఊఉఉఉ - కఅ। మఅఅఅఅ - అఅఅగ్యేఎ। స్వరసఉపఅ- అఅఅన ।
ప ధ సాఁ - పధాపమగ । సఁనిసఁధ నిప - ధపమగ । దధనిపధప - మ గరి స ।
శ్రుతివా - త ఆఅయన । నఅదఅప్రఅ - సఅఅద । విలసితశ ం - భో ఒఒఒ ।
రిగమరి గ రి - సని̣ధా । సరిగమగరి - గ రి రీ । ధ̣గా రి - స రి స ని̣ధా ।
అఅఅఅఅఅ - అఅఆ । అఅఅఅఅఅ - అఅఆ । ముదంబె - ఎహి మే ఎ ఏ ।
స రి గ రి రి గ - స రి సా॥ సారి రి॥
గురుముఉఉఉ - ఉఉ ర్తే ॥ పాలయ॥

మలయమారుతము—రూపకము. 6.

స	రి	గ	ప	ధ	ని	సఁ	సఁ ని ధ ప గ రి స
,,	శు	అం	,,	చ	కై	,,	అవరోహణము.

ఇది గ్రంథకర్తచే రచియింపబడినది.

20. సాఁ - ని ధ నీ । ధ ని - సఁ రిఁ సాఁ । ధ ని - సఁనిధ ప । గ ప - ధ ని ధ ।
శ్రీ - లాఒలా । శ్రిత - ప అ లా । సె ఎ - వితసుర । గ ణ - లీ ఇ లా ।
పగ - పధ నిధ । సఁ ని - ద ధ పా । గ ప - ధనిధ ప । గ ప - గ రి సా ।
కచ - కుచధర । సుమ - మ అ లా । క ర - సరసిజ । ప రి - ప అ లా ।
సా - స్ని̣ధ̣ధ̣ । ధ̣ ని̣ - సా సా । ధ̣ ని̣ - సరి గ రి । గ ప - గ రి సా ।
సూ - నృత ప్రతి। సు చ - కీ తీర్తి । సురు - చిరశుభ । త ర - గ అతీర్తి ।
గా - పగ పా । గ ప - ధ ని ధా । పగ - పధ నిధ । సఁ ని - ధ ధ పా ।
సా - రస లో । చ న - ధ అ తీర్తి । సుర - నుత జఅ । న కి - పుఉ తీర్తి ।
గప - ధనిధప । గ ప - గ రి సా । రి ర - ని̣ధ̣ని̣ స । రి రీ - సా ॥ సాఁ ।
గురు- తరకుచ । ప ఎ - ణీ ధ రా । నర - వర నుత । కాత్యా- ణీ ॥ శ్రీ ॥

గీతములు సంపూర్ణము.

శ్రీ ర స్తు.

స్వ ర జ తు లు.

1. చక్రవాకము—ఆదితాళము.

(ఇది గ్రంథకర్తచే రచియింప బడినది.)

I లఘువు.	O దృతము.	O ద్రుతము.
పల్ల॥ మా, గా, రి - సా సా, ధ నీ	రి , సా - ధా	నీ సా , - రి రి ॥ మా ॥
మం, చి, స - మాయా, మి దే	రా,రా, - నాం	మనో , - హరా॥ మం॥
1. మా ప్ప మా గా - మా, గ రి స రి -	గా , రి సా నీ -	సా , ని - ధ ని స రి ॥ మా॥
మాం చి మా టా - లెం, చి న న్న ఉ-	గాం, చ వే మి -	కాం , చ - న అం గ॥ మం॥
2. మాపమగరి స రి - గా మగరిస ని స -	రి సధానిస రి -	గా రి స నీ స రి ॥ మా॥
పంచశరుడువిలు - సం చిశరము లిటు -	పొంచి నే య ని క -	నిం చ క నో ర్వ ను ॥ మం ॥
3. మనిధాపమ - ప ధపాపగ - మగరిస-	ధా నీ సా ని - ధ ని	రి , , - సా , , -
మరుబారికి - ఝకశాళ గ - లెవరు-	మారు బల్క - యిదె	మే , , - రా , , -

ధా ని సా ని - ధ ని స రి స - ని స రి గ -	మా గ - గా రి - రి	స - సా ని - ధ ని స రి ॥ మా॥
శే రుమాట - వల మనీ వు - న ఆ న్ని క-	వా రి , జా క్షు - శే	ర - మేమి - బ్రోచ పర ॥ మం॥
4. పాధ - ప ధ సధాప - గామగరి సని -	రీ, సా, - ధ ని	సరి స ని - ధ ని స రి -
నీ దు - స్మరణగాక - వే రెవరుగను -	లే, రా, మ రి	మ ర ని ను - బో గ డె వ -
గా, మా, - గమ పధపమ - గ రి స రి -	మా గ గా రి స రి-	గా రి రి స ని స -
రా, రా, - సదయుడ వని - ము దమున -	సుంద రాంగ ని ను-	పొంద గో రి తి ని -
రి స సా ని ధా - ని సా రి గా , , -	గా మ పామ - ప ధ	ని ధా స - ధ ని సా -
ఇం దు రా వ దే - మనం దు రా , , -	పంచ యాన - ని ం	వ జేయ - త గు రా -
రీ సా - సాని - నీ ధ - ధా ప - పమపధ-	నీ , ధా , - ప మ	ప ధ ప మ - గ రి స రి ॥ మా ॥
ర - తాళ - జాల - జే ర - రసుకు -	మా, రా , - మ న	వి ని గ ను - గొనుమిక ॥ మం ॥
5. గా ధ ని పా , , - ప ధ ప మ గా , , -	రి గ సరి , , -	గ మ గ రి సా , , -
జా ల ము సే , , - య క వి న రా , , -	సామి గనా , , -	మ ద గ న రా , , -
ధా ని ధ ధా , , - ధ ని స రి గా , , -	గ మ ప మ పా , , -	ధ ని సా ని ధా , , -
చా లు ర యా , , - వ గ త గు రా , , -	స మ యా మి జే , , -	స ర స ను రా , , -
పధ పా - మ ప మా - గమపమగా , , -	గ మ ప మ గ రి స ని -	ధ ని స రి సా , , -
కల మే . ల ర తా - శగతె విరా , , -	మ రు డె ద శ ర ము లు-	బ ర పె ను రా . , -
ధా, నీ సా రి - నీ, సా రీ గ -	పా , రి గా మ -	రి , గామా ప -
యే, రా న న్నూ- దూ, రా నాడ -	మే , రాగాదు -	మా , రా కా ర -

	ప మ గ మ పా , , - పా ధ ని ధా , , -	ప ధ ని సా - ని ధ ప మ -	పధప మ - గరి స రి ॥మా॥
	సు కు మ అ రా , , - గో రి తి రా , , -	వెం క ట - వ ర దు డ -	వేవెగ మె - గల యర ॥మం॥

2. ఖమాసు—ఆదితాళము.

ప॥	సా , , - సానీ - ధా పా , - మ గా	మా , , - , , - గా	మాపా , దాని ॥ సా ॥
	సా , , -అంబా - శి వా , - య నా	వే , , - , , - రా	జీ తా , గిరి ॥ సాం॥
1.	సా , రిసీ, - సి ధా , - నిపా , - ధ	మా , - ప మా , - గ	మా , ప ధా , ని ॥ సా ॥
	శాం భ వీ, - మ నో , - హరా , - ప	రా , - త్ప రా , - కృ	పా , క రా , శ్రి ॥ సాం ॥
2.	సారీస ని, - నీ సానిధ- ధా నీ	ధ ప - మాగా మగ -	సామా - గమపధని ॥ సా ॥
	నీ వే గురు - దైవం బని - యే వే	శను - సేవింపుచు -	సదా - మది నిశివ ॥ సాం॥
3.	స రి స ని పా , , - ని స ని ధ నీ , , -	ధ ని ధ ప ధా , ,	ప ధ ప మ పా , ,
	ప ర మ ద యా , , - ని ధి ఎ ను చూ , , -	మ రు ఎ క నా , ,	హృదయము నా , .
	స స స స-మమమమ - ప ప ప ప- ద ధధధ-	నిసనిస - నిధ సా -	ధ పమగ - మపధని ॥సా॥
	మహా దే వ-మహాప్రభో-సు ందర- న అయక-	సురవర - దయకా -	భయభవ - హారశి వ ॥సాం॥
4.	ధ ప ని ధ - పమగమపా , , - పధ ని ధ -	పమగ గ - మా , ,-	సనిధ ని - ధపధ ని ॥సా॥
	స్థిర మధు - రపురమునా , , - వర ములొా-	సగుహారు - నీ , ,-	నిరతము - నుదల చి ॥సాం॥
5.	పా , , - , , సని నిధధప - పమ గగ	మా , , - , , పధ	నిధమ - గ మపధ ని -
	శ్రీ , , - , , శుభక ర శశి - ముకుటధ	రా , , - , , జయ	విజయ - త్రిపురహా ర -

సపగ సపా సా - సరిసస నీ నీ -	ని స ని ధ దా ధా -	ప ధ మ మ పా పా -
శ్రితజ న లో లా - ద్భుతగుణ శీ లా-	కృత ని త పా లా -	ప తి తు ని వే శా -
స మా మ - గపాప- మదాధ - ప నీ ని -	ధ రీ రీ - ని సా స	ని స ని ధ పా , , -
ము దం బ - లరంగ- ప దాబ్జ - ములందు -	పదంబు - లు జే ర్చ	ప శు ప తి నీ , , -
మా ప మ -పాధప - ధా నిధ - నీ స ని -	సారిస - రీస ని -	సరిసా ని ధ పమ -
స్నా న ము ధా న్యనము-స్నానము- పా న ము -	దానము - మానము-	యజ్ఞ మా న మ నుచు-
గమపధనిస-ని రీ సా , , - స రీ - ని స -	ధ ని - ప ధ మా , , -	ధప మ - గమపధ ని ॥సా॥
క నికరమును-చ రణం , , - బు లు- గ ను -	గొను - శ్రుతులన్ , , -	నుతు ల - శరణనుచు॥ సాం॥
6. * సారిసా - నీ ధ నీ - సా నీ ధ పా ,,, -	పా ధ నీ - ధా ప మా	పా మా గ మా , , ,
సారెసా - రే కు నీ - నా మ మం త్రిం,, -	కో రి నా - నూ ని పా	దా బ్జ యం త్రం, , ,
మాగమా - పామపా- ధా పధా - నీ ధ నీ	సారిసా - నీ ధ నీ -	సానీధ - మా పాధ ॥సా॥
గాసుడౌ - చిన్నికృ- ష్ణా ని కీ - దిక్కనీ	వేయనీ - చొక్కనా -	ధూనిన - మ్మూకో ని ॥సాం॥

* పై 5వ అంకెగల చరణముమాత్రము ఖండజాతినడక అగుటచే, వేళ్లకి ఐదుఅక్షరములచొప్పున పాడుకొనవలయును.

3. ముఖారి—ఆదితాళము.

ప॥ సా , , - , , - ధరీ సనిధప - మా పధ	పా , , - , , - మ ని	ధ ప - మ ప మ గ గ రి
జా , , - , , - లమికపలదు - రా పధ	రా , , - , , - చెలి	పయి - న లు గ వ ల దు
సా,, - ,, - రీ, మా ప పధ - మా	, పా ద ధ స- పా	, ధా - స ని ధ ప ధ॥సా॥
రా, , - , , - వ, రా ప ల ము - మే -	- రా బ లు క- వే	, రా - ర సి క మ ణి ॥జా॥

1.	రీ , , - , , - సరిమగారి - సరిగా	రి రీ స - స ని ధ - స	, ని ధ - మా ప ధ స -
	అ , , - , , - సఖియనాఇ- లన నే	రమే మి - యనుచు - వే	, మ రు - బలు(-ను ర -
	నీ ధగారి - రిపమగారి సా- రి గ	రి రి స స ని ధ - ధ స	ని ధ - మ పా ధ ప ధ॥ సా॥
	సూసరోజ- కుసుమ శయ్యపై- నిటు	లటు ల దొర లు - ను ర	దయ - ను రా గ ద ర ॥ జా॥
2.	మా , , , , ప ధసరిమగ - రి స ని ధ	సా , , - , , స ని	ధ మా - గా రి స రి -
	లే , ,-, , మ నవి దెలుపు - మున ను ని	రం , , - , , త ర	దయన్ - బ్రోవు మని -
	గారి మామ్మ - రి మప నీధ - పధసరి	గా రి సా - ని ధ మ	, గ రి స రి మ ప ధ ॥సా॥
	లేమ నాడు - చలి మిమాన - సమునను	గా న వే - గ న వే	, స దయ - ని ఇ పిలు॥జా॥
3.	నీ , , - , , ధా , , - స ని ధ మ - ప ధ	స ని ధ మ గ రి - స రి	మా రి పా - రి మ ప
	భా , , - , , మా , , - క ల న యి - న ని	ను వి డు వ న ని - మును	బా స లీ - డి తి ని
	నీ ధ ధా స - సా రి రీ గ స గా రి	సా - నిధామ గ రి	సా, - స రి మ ప ధ॥సా॥
	దేమి నా దు - పా పమా శు క శా రి	కా - నికాయముల	కా, - యొ సగితి నె॥జా॥
4.	గ గ రి సా - రి మప - మగ రి సా - నిధమ-	మగ రి సా - మగ రి -	స గ రి సా - ధ స రి -
	గ న దురా - చెలుల - గొనదురా - నిదుర-	జ నదు రా - బలుకు -	ల న దు రా- యి టని -
	గ రి మగరి - పమగరి- ధ ప మ గ రి - నిధ	ప మ గ రీ - మపా	మా గ - రి మ పా ధ॥సా॥
	ని ను విడచి - మరమరి- వి ర హా మున - ద న	రె చె లి రా- ర శ్రీ	కృ ష్ణ - గురు దే వ ॥జా॥

4. బిలహరిరాగము—ఆదితాళము.

స।	సా , రి-గాపా - ధా సో నీ ధా -	పా ధ ప - మ గ రి స -	సనిధసా , , ॥సారి॥
	రా , ర వే ణు - గో పా బాలా -	రా జి త - స ద్గు ణ -	జయశీలా , , ॥రార॥
1.	సా , రి గాపా - మా , గపాధా	శ్రీ , సనీ ధా -	పా, మగారీ ॥సారి॥
	నా , రసా క్షా - నే , రమేమీ	మా , రు బాధా -	కో, ర్వలేరా॥రార॥
2.	సా , రి గ గ్గ గ్గా , , - , , రి గ	పా ప్ప - ప ప్ప	ప్పా , , - , , ధ ప
	నం దగోపాలా - , , - , , నె వ	నెందు - బోజా	లా , , - , , ని ఇ
	సా స్న స స్నా - గ రి స ని - ని ధ పా -	ప ధ ప మ - గ గ రీ -	గ పమగ - రిస రిగ॥సారి॥
	విం దు రా రా - స డ మ ల - మదితో -	ము ద ము ల - ర గ నా -	కెదురుగ - గదియర॥రార॥
3.	ప ప పా - రి రి రీ - గ ప మ గ గా ,, -	గ ప మ గ - మగ రిస -	రి గ రి స సా , , -
	పలు మా - రునుగా - ర వ ము న నిన్ ,, -	బి ల చి న - బదులకవు -	న లు గ కు రా , , -
	రి స ని ధ సా , , - మ గ రి గ పా ,, -	ధ ప ధ రి సా , , -	రి స ని ధ - పమగ రి ॥సారి॥
	క రి వ ర దా , , - మ రి మరి నా ,, -	య ధ ర ము గ్రో , , -	ల ర క ని - కరముగ ॥రార॥
4.	పా , , - మ గ రి గ - ధా , , - మ గ రిగ -	పా , , - మ గ రి గ -	ప ప్ప ప్పా , , -
	రా , , - న గ ధ ర - రా , , - సురహర -	రా , , - భ వ హ ర -	రావే రా , , -

సా,,-రి స ని ధ - రీ,,-రి స ని ధ-	సా,,-రి స ని ధ -	స స్వస్సా,,-
ఈ,,-మ గు వ ను - ఈ,,-|ల ల న ము-	ఈ,,-సొ గ సి ని -	చేకో రా,,-
సా రి స - రి [రి [రీ,,-రీ స ని -	ద ద్ద ద్దా,,-	పామగ - గ గ్గ
కో రి క - లింపొందా,,- డెందము -	నీ యందా,,-	జే రెను - నిల్ జెం
గ్గా,,-సరిగ ధ పా,,-రి స రి గ	సా,,-గ రి స ని -	ధపమగ - రి సరిగ॥ సారి॥
దా,,-మరువకు రా,,-క ర ముల	చే,,,-మ రి మ రి -	నినుశర - ణనెదర॥ రారా॥

5. బిలహరి—ఆదితాళము.

ప॥	గాపా,,-ధపమగ - రిగరిస ని౹ధ -	సా,రి - గా,రి -	సా,స - ని ధ సరి ॥గా॥
	రా రా,,-రసిక త - రసరస చచ -	మే,ల - తా,శ -	జా,ల - స దయుడ॥రా॥
1.	గాపా,,-ధ ప ధా సా,,-రి స	రీ సా,,- పగ	రి స ని ధ - ప మ గ రి॥గా॥
	ఏ రా,,-గు ణ హో రా,,-యిది	మేరా,,-వి ర	స మ ల దు - స ద యుడ॥రా॥
2.	ధ పమగ రీ - పమగరిసా - ని ధస రి -	గ పధ సా ని - ధగ	రి స ని ధ - ప మ గ రి॥గా॥
	ప రమదయా - కరుడసియా- వసుధలో -	పొగడు చుండ - గను	ని ను నెర - న అ మ్మితి॥రా॥
3.	గ గ రి సా స - రి రి స ని౹ధ- స స రి రి -	గగపమా గ గరి -	గ గ ధ ప ధా,,-
	మరుడుచాల - ముదముతోను- నిర తము -	విరులతూపులెద -	గు రి యి డ గా,,-

	గగ ప ధా ప - ద ధ సా నీ ధ - గరిసా రి -	సరిసా నీ ధ - ప ధ	ప పా మ - గ రి స రి ॥ గా ॥
	అళులు(మోయ- మలయువాయు - విసరగ -	వి ర హ తా ప - మడ	ప లే ను - స ద యుడ ॥ రా ॥
4.	ధాపమ - గ గపా , , - ధ పా మగ రి -	గా రి స ని ధ రీ	, , - గ రీ స ని ధ -
	ఏ లర - యిక నీ , , - ముఖాంబుజము -	జూ పి క రు ణతో	, , - గు రించి దయ -
	ధా ధ స - ధధ స రి - సా రి గ - సరిగప -	గా ధ ప ప మ గ రి -	గా ప ధ పా , , -
	జూడక - ననుయెడ - బాయక - మగువల -	చా డి ను డు ల ని జ -	మెం చ కు రా , ,
	సరీ(రి - సగా(గ - స రీ(రి - సనీన్ని -	ధ పా ప్ప - మ గా గ్గ	రిసారిగపా , -
	విపుల్ల - సుమల్లి - సుపల్ల - వతల్ప -	ము న ల్ల - స్వి ద ల్ల -	భసల్లలితం , -
	ధప మగ రిసా , - గ రి స ని ధ పా , -	స సా - ప పా - ధ ని	పా , - మగరిసరి ॥ గా ॥
	బుగ నుమరు కే , - శి ని క ల యు రా , -	ని రా - ప రా - ధి ఇ	రా , - గంభిఇఇర ॥ రా ॥

6. కల్యాణి—ఆదితాళము.

ప॥	పా, మగరి - మగారి - గ రీ - ని రీ -	ని సా , , , - నీ	ధని స రి గ - మపధ ॥ పా ॥
	నీ , టుగల - మిత్రారి - సదా - ముదం -	బు నక , , , - నీ	సముఖమున - నిలచె ॥ నీ ॥
1.	సా రి నీ సా రి - గారి గామా ప -	మా గ రి - గా రి స -	నీ , -సారిగమ ॥ పాము ॥
	చొక్క లింగేశ - ద క్కె మీనాక్షి -	సా క్కు చు - ఎ క్కు వ -	సిం, - గారముగు ॥ నీ టు ॥

2.	రీ గ - సరిగ - సా రి - నీసరి - నీ స - ధ	నీ స - రి గ మ రీ - గ	మపధ - పామగమ ‖ పామ ‖
	ఇందు - వదన - కుంద - రదన - అంద - మ	ల రు - మరు నిచే - చి	లు కర - మామగువ ‖ నీ టు ‖
3.	గా , మపధ - నీ , సరిగ - ధాపమ	ప మా - ప గ రీ గ -	ధపామ - గగామ ‖ పామ ‖
	మా , నవతి - నీ , సరిగ - నాటక	ములా - డెనటంచు -	ద లంచి - సిగ్గించి ‖ నీ టు ‖
4.	మాప్పమాధపథ - మపామ - గమప ధ-	మని ధా , ప - మధ	పా , మ - గ మ ప ధ ‖పామ‖
	మా టిమాటికి ని - మనోహ - రుడనుచు -	మదినెం , చి - మన	సుం, చి - మ రి మ రి ‖ నీ టు ‖
5.	పధ పమప - గమప - ధ పా మ ప ధ నిప -	పే నీ ధ ప - ని ధా	ప మ గ - పామ గ ధ ‖ పామ‖
	జడనువిరు - తిడుచు - ద యా ని ధి ప నుచు-	ర మించుట - కి దే	యా మ - మానా న ని న ‖ నీ టు ‖

7. ఆనందభైరవి—ఆదితాళము.

ప‖	పా ,, ప మ - గ మ పా మా - పమగ రి	పా , , - , , - మా	గా , రి - సా నీ
	రా ,, అ అ - వె ఏ ఏ మే - మఅ అ గు	వా , , , , - వి	న , వు - త గ
	సా ,, - ,, - సా ,, నీ గా రీ -	స గ రి గా మ - గ మ	ప ధ ప - పా మ గ మ ‖ పా ‖
	వా ,, - ,, - వే ,, డు క ను -	క రు ణ నే డు - వ గ	గు లు క - తో డుకొ ని ‖ రా ‖
1.	పా , పా , ప్ప - నీ నీ సా సా -	సా , మ్మా , గా -	రీ సా నీ సా -
	వే , వే , గ - ముగ జ ని	నా , వీ , భు -	గ ను గొ ని -

	పా , సో , ప్స - నీ ధా పా మా -	మా , పా , మా , -	గా రీ గా మా ॥ పా ॥
	యీా, వా , దు - వ ల ద ని -	యీా , మా , ట , -	వి ను మ ని ॥ రా ॥
2.	పాపా - ధపమగ - మామా - ప మగరి -	గా గా - మ గ రి స -	ని స గ రి స - మ గ
	అ మా - ని నివ గ - లే మా - చెలువున -	కే మో - ఘ న ము గ -	దో చి న నుమ - ర చె
	రి స - నీ స గ రి స - ప మగరి - ని సా - గ	రీ - మ గా-ప మా -	ప ధ ప - పా మ గ మ ॥ పా ॥
	న ట - నేమనుకొను - యెద నిక - మనం - బు	నం- దు నే - మితో -	చ క ను - నుంటి గ ద ॥ రా ॥
3.	పా ధ ప మ గ - మా మా ,, - మాప్పమ	గ రి - గా గా , ,	మ పా మ గ రి స ని -
	శ్రీ క రు డ గు - శో భా,, - నా డ్రవి	భుడు - నే డా , ,	చె లిం గ ల సె న ట -
	స మా గ రి స - మ పా మ గ రి - ప సా ని	ధ ప - మ పా మ గ మ -	నీ స గా రి గ మ ॥పా॥
	న నుంగ లువ - ల రా జు క ళ - న దే ల్చు	న ట - ఉ పా యము న -	దే ల్పి తోడు కొ ని ॥రా॥

8. భైరవిరాగము—చాపు.

ప॥ నీ , - ,,,, ॥ ధా , - ,,,, ॥ ఫా , - ,, - ధని ॥ సా ,,, - ధని ॥ స రి గ - మ ప మ గ ॥ రీ , - ,, - నీ ॥
కా, - ,,,, ॥ మా , - ,,,, ॥ క్షీ , - ,, - అ ం ॥ బా ,,, - అను ॥ ది నము - మ రు వ క ॥ నే, - ,, - నీ ॥
పారి - గ మ పా ॥ ధ ని సే - నీ ధ ప ॥ మ గా , రీ స ॥ నీ ॥
పాద - ము లె డీ ॥ క్క-నుచు- వామ్మి తి॥ ని శ్రీ) , కంచి ॥ కా॥
1. సా రి ని స రీ ॥ , - ని రి స ని ధ ఫ ॥ మా , - ,, ఫా ॥ ,,, - ధా ,, ॥ నీ , సా , రి ॥ నీ ॥
కుంద రద నా ॥ , - కు వ ల య న యు ॥ నా , - ,, తా ॥ ,,, - ల్లీ ,, ॥ ర , క్షిం చు ॥ కా॥

2. రీ గ - రి గ సా ॥ , - ని గ రి స రి ॥ , - ని రి స ని ధా ॥ నీ , గా , రి ॥ నీ ॥

కంబు - గ ళ నీ ॥ , - ర ద చి కురా॥ , - వి ధు వ ద నా ॥ మా, య , మ్మ ॥ కా॥

3. గా మ గ రి స రి ॥ నీ స ని స రి గ ॥ మా ప్ప గ రి గ మ ॥ పా ధ మ గ రి స ॥ నీ సనీగా ॥ రి గా మా ప ధ ॥

కుంభ కు చ మద ॥ మ త్త గ జ గ మ ॥ ప ద్మ భ వ హ రి ॥ శం భు ను త ప ద ॥ శం కరీ నీ ॥ వు వా చిం త ల ॥

నీ నీ ధ పా ॥ పా మా గ రి స ॥ నీ ॥

వే వే గ దీ ॥ ర్చ మ్మా యిపుడు ॥ కా ॥

4. మా ప ని ధ మా ॥ ప ధ ప మా గ రి ॥ గా మ పా - గ మ ॥ పా- గ ప మ గ రి ॥ నీ స రీ - ని స ॥

భ క్త జ న క ॥ ల్ప ల తి కా క రు ॥ ణా ల యా- స ద ॥ యా - గి రి త నయ ॥ కా వ వే - శ ర ॥

రీ - ని స రి గ మ ॥ పా ధ ని సే - పా ॥ సే ని ధ ప మ గ రి ॥ నీ ॥

ణా - గ తు డు గ ద ॥ తా మ స ము - సే ॥ యా క వ ర మొ స గు ॥ కా ॥

5. పా ధ ప మ గ రి ॥ గా మ పా మ గ ॥ రీ గ మా గ రి ॥ నీ స రీ ,, ॥ గా మ గ రి సా ॥ , - ప మ గ రి సా॥

పా త క ము ల ను ॥ దీ ర్చి నీ ప ద ॥ భ క్తి సం త త ॥ మీాయవే ,, ॥ పా వ ని గ దా ॥ , - మొ ర వి న దా॥

రి సా నీ ధా ॥ ప మా గ రి సా ॥ నీ ॥

ప రా కే లా ॥ న మ్మా వి న మ్మా ॥ కా ॥

6. ధప నిధా - పమ॥ గ రీ - గమపధ॥ పా, - ,, మగ॥ మపమ. గరి గమ॥ గా , - ,, రిగ ॥ మగ- రి గ- స రి నీ॥

కలుషహా - రి ణి॥ సదా - న త ఫల॥ దా, - ,, యకి॥ యుని బి- రుదుభవి ॥ లో, - ,, గలి ॥ గి న - వొర- యనుచు॥

సా , . ,, గ రి ॥ స నిధ - పమ గ రి ॥ నీ ॥

వే , - ,, దము ॥ మొరలి - డ గ వి ని ॥ కా ॥

నీ రి స రి . ని రి॥ నీ ధపధ- మ ప॥ గా రి సరి- ని స॥ రి గమపా - మప॥ సని ధపా- మగ॥ రి సా - నీ ధ ని॥

7. నీ ప వ న - ని ల॥ యాసురస- ముద॥ యాక రవి- ధృత॥ సువలయా- మద॥ దను జవా- ర ణ॥ మృగేం-ద్రార్చిత॥

సరి గమపమగ ॥ రీ , - ,, నిస॥ రిగమపా - సరి॥ గ మపధా - మ ప॥ గరి గమా - ప మ॥ పధనిసా - ప ధ॥

కలుపదహానఘ ॥ నా, - , , అ ప ॥ రిమిత వై , భ వ ముగల నీ - స్మ ర ॥ ణమదిలో - ద ల ॥ చిన జనా - దుల॥

ని సరి గా , , ॥ మ గ రి సా - నీ ॥ ధ ప గ రీ , ,॥ స ని ధ పా గ రి ॥నీ ॥

కు బ హు సం , , ॥ ప ద ల నీ - చ్చే ॥ వి పుడుమా , , ॥ కభయమీ య్యావె ॥కా॥

8. సా గ రీ - స రి ॥ సా రి నీ ధ మ ॥ పా ధ నీ - ధ ని ॥ సా , - , , గ రి ॥ స రి స నీ ధ ప॥ మ గా మ గ రి స॥

శ్యామకృ - ష్ణ స॥ హోదరీ శి వ ॥శ ం క రీ - ప ర ॥ మే, - , , శ్వ రి ॥ హరిహరాదుల ॥ కు నీ మహిమలు ॥

ని సా - , , , , ॥ రి గ మ పా - గ మ ॥ గా ,రీ , , ॥ స ని సా , , , ॥ గ మ పా , , , ॥ ధా , - , , నీ ॥

గ ణిం - , , , , ॥ ప త ర మా - సుతు ॥ డ ,మ్మా , , ॥ అభిమా , , , ॥ న ము లే , , , ॥ దా , - , , నా॥

, , , - సా , , ॥ రీ , - , , , , ॥ గా మ గా . . రీ గ రీ , ,॥ సా రీ నీ ధ ప ॥ మ గా రీ గ రి ॥ నీ ॥

, , , - పై , , ॥ దే, - , , , , ॥ వీ ప రా , , ॥ కేల నే , , ॥ బ్రోవ వేయిపు ॥ దుళి భై ర వి ॥ కా ॥

స్వరజతులు సమాప్తము.

పదవర్ణములు

1. ధన్యాసిరాగము—ఆదితాళము.

ఏమగువబోధించెరా ఎందుకింత మోడిజేసేవు ॥ ఏ ॥

శ్యామరాజ భూపాలతనయ సరసశ్రీకృష్ణరాజేంద్ర

నీ, స రి స ని స నీ ధ ప - స ని ధ ప - మగమప - నీ ధ ప - మగరి సా -
నీ, మనసు - కనుగొంటిని - ని జ ముగ - నిలునని - మోహము - దెలిసెరా -
గ మ ప । గా మ ప - మ గ ప ధ ప మ - గమ పమ - ప ని స రి . సా ని ప-
నె ల త । మాటిన - ప లుకు చెవి కి - హితవుగ - వి ని న ను - బాయక -
నీ ధ ప మ - గా మ ప ని॥
న్యాయమని - యెంచితివో ॥ ఏ ॥

ఓర్వవశమా ఈతమకము.

1. సా , , , , - గా , , మా , , పా - నీ , , సా పా , , ధా పా మా ॥
చా , , , , - లా , , న , , మ్మి - నా ,, ను రా , , - ఇ టు ల ॥ ఓ ॥

2. నీ , , సా పా , , - ధ ప మ గ రి స - నీ స్ని సా స - గా గ మా మ -
ఇం , , త నా , , మ న సు దె లి సె - నే ర మెం చ - మే ర గా దు -

పా ని స, । పా, ని స రి - మా, ప ని స - గా, మ ప ని - సా ని ధ పా-
తీ ర ని , । పేరి , మమున । నే , బ డి లి - వే డు, కొని - మొ్రిక్కినజూ -
మ గ రి సా గా మ ॥
డ వు ర ఈ వేళ ॥ ఓ ॥

3. సా , , - , , , , - ని ధ ప మ - గ రి స నీ సా , , - స రి ని స ప ధ మ ప-
ఈ , , - , , , , - చ ల మి టు - ల న త గు నా , , - అ బ ల ల ప యి నె ర -
డ మ ప ని । సా స గా గ మా - గా రి స - నీ, ధా ప - గా, రి స -
స ర ము డ । శౌ ర సై ప గా - మే దా రి - నే గాన, నీ , దా న -

ణీ , సా స । గా, మా మ - పా, ధ ప మ - మా, ప మ గ - గా మ గ రి స -
నా, యా న । మో, వ్యాని - కాం, గి ట ను - న , న్నది మి - కోరి కలర -
సో పా సా - గ మ పా , ని ష రి - ని ప గా మ గ రి స - ని రి నీ ధప -
భూ పా లా - ర తి గూ , డి స రి - స రి గా జె న గు ము - మరుబారి కి
మ ప గా రి స - ని సా గా వు ॥
మ ది దా రి న - ది నా సా మి ॥ ఓ ॥

2. ఖమాసు—ఆదితాళము.

సామినిరమ్మనవే సఖియరో - సామాన్య దొరగాద -
భూమిలో శ్రీతంజాపురీభృపా ధీశ్వర - కామితార్థము
లిచ్చి కలయుటకు సమయము.

సో, , , , - నీ , , ధాపామా - పా , , , , ధా - మా , , , , గామాపా
వా , , , , - నీ , , సా గ సు - జూ , , , , చి - నే , , , , - క ని క
మా , , , , - గా సా ,, - సామాగామా - పా ధా నీ ,, ॥ సస్సానిధ -
రా , , , , - న నూ ,, - మ రు ల యి - తి గ దే ,, ॥ ఉల్లాసము -
నిన్నిధప - ద ద్ధ ప - మద్దమాగగా - మానిధధా ,, । ధనిపధాప -
సల్లాపము - ము ద్దుల - సొంపులీనచా - లా ఘనుడే ,, । రతివిధాల -
మధమాగగ-మనిధని - సనిధప - మగరిస - సమగమ - పధపరి ॥
సరసాలను - అత నితో-ర వ లి గ - సమరతి - గలయను - సమయము॥సా॥

రావేనామాటవిని.

1. పా ,, ,, - మా ,, ,, - ధా ,, ,, - పా ,, ,, - నీ, ధా మా ప ॥
మా ,, ,, - రూ ,, ,, - డూ,, ,, - నా ,, ,, - పై, వే డా లె ॥రా॥
2. మనిధాపమ - ప ధ పా -ధ ప మ గ - మ ని ధా ని - పధమపా -
వి రి బాణము- నేద పై - న దె చు రు - కు గ వే యు - గను చెలీ -

ధ మా గా మా ని ॥
యు రో తా ళా ను॥రా॥

3. ధా ,, ,, - ధ ని పా - ప ధ మా - ధ స ధా ,, - ,, ప ధ ని ధ నీ ధ ప -
నుం ,, ,, - మ్మైదలుక్ - నొంద నే - యగ కో ,, - ,, కి ల ల నుగూయగ -
మ ప।ధా ,, ,, - ప మ గ రి - స మ గ మ - ప ని ధా ,, ,, - ధ ప ని ధ -
ను స।రా ,, ,, - చి లు క లు - క ల క ల - మనుచున్ ,, - బ లు క గ -
సే ని ధ ప మ ప ॥
మన సు జెద రె ॥రా॥

4. సో , మ గ మ - రీ , గ రి స - ని రి సో , , ని ధ - ని స నీ , ధ ప -
సా , రె న ను - యా, వి ర హా - ములభా , , రి కి - ని క నో, ర్వను -
మ ప ధ మా । , గమా - , గ రి స - మ గ రి స - ప మ గ రి -
మి గు ల నా । , దుగూ- , బ్బల ను - బ టువులు- ని గ ని గ -
ధ ప మ గ - స ని ధ ప - మ గ మ ప ధ నీ , ॥ స స్నో ని న్ని ధ ప ధ -
మ ను చును - మెరయుచు - గు లి కి జె ళి కె , ॥ నాప్రా ణ వి భు నితో -
ని న్నీ ద ధ్ధ ప మ ప - ద ద్ధా ప మ గ గా - మ ధా ని ధా ,, ।
నేనే మతో ద ల చి - నే జే ర యిది మం - చి వే ళ నే ,, ।
ని ధ మ పా ప - ధ ప ధ మా గ - మ ని ధ ని - స రి గా రి స -
ల లి తు డై న - వి భు ని డా సి - సొ ల పు న - నయ భా వ ము-
ని స నీ ధ - మా ప ధ ని ॥
గ ని దే గ - గే యిపు డు ॥రా॥

3. సావేరి—ఆదితాళము.

ఇంతకన్నడ సేతురా - యింతిపైనీవు ॥ ఇంతి ॥

సంతతమునాగపురి - సామిసుందరరాజ ॥

సో , రి ని ధ - పా , మ గ రి - సా , ని ధా - స రి మా , - ప ధ ని
సా , మియిటు - యా, చ ల ము - లే , ల రా - జ త బా , - సెయి దె
నా , - మ ప ధ । స రి గ రీ స - రి స ని ధ ప మ ప ధ - సో రి ని ధ-
పా , - మ ర త । సతు లమా ను - ల కూ ఒ బ దె గ ద - సా రె న ను -

పా మ గ రి - సా , రీ మ ప ధ ॥
మా చె లి ని - దూ , రే వ క ట ॥౩౦॥

నిన్నుబాసి — నిముసముతాళున॥

1. ధా, పా, మా - గా , రీ , సా - నీ, ధా, సా - రీ , మా పా ధ॥
ఏ , రా, రా - రా , పా, వో -రో, రి , రా - రా , (మొక్కె)-ను॥నిన్ను॥

2. ని ధా మ గ రి - గ రీ స ని ధ - స రీ మ ప ధ - రి మ ప ధ - సా ,,,
వి రా ళి గో ని - మరా ర మ్మ ని - యిరో జ ము ల - గు రి గో ని - సా ,,,
ని ధ మ ప ధ ॥
యక ము ల కు ॥ నిన్ను ॥

3. ప ధ సే ని ధా , మా , - ప ధ ని ధ మ గ రి - స రి గ స రి ని ధా , -
క ల క ల నే , రా , - చి లు క ల బ లము - నెల మి బ లు క గా , -
స రి స ప మ - ని ధ మ గ రి - స రి మ ప ధ - రి మ ప ధ సే - రీసనిధ -
చె లి వి న గ - అ ఖు కు చును - త ల పు న నె - త గు వ ల పు - నిలుపత -
ని ధామా ,,, - ని ధ మ ప ధ ॥
రమానా ,,, - బ లు త మి ని ॥ నిన్ను॥

4. రీ సా ని ధ మ - ని ధా మ గ రి - గ రీ స ని ధ - స రీ మ ప ధ -
సు ధా క రు డు - ని దా న ము గ - సదా ప ద రు - సుదాహిగ తి -
రి మ ప ధ - స రి స - మ గ రి - ని ధ ప - సే ని ధ - గే రీ సే రీ ని ధ -
చురు క గు - కి ర ణ - ము లను - బ ర పె - వె ర చి - క ర క రి మ రు -
స రి స ప మ - ధ ప ని ధా , - రీ సే ని ధ మ గ రి । సే ని ధ మ గ రి -
డి ర వుగొ ని - మ రి మ రీ , - వి రహ ము డ న ర । అ ల సి సొ ల సి -
స రి మ ప ధ - రీ , నీ , ధా , మా, గా, - రీ , మ ప ధ ॥
న డి గ ద ర - శ్రీ, రా, మా , రా, మా , - మా, సు ద తి ॥నిన్ను॥

---

4. నవరోజు—ఆదితాళము.

,, - ధ ని సా ,, - రి స స ని - ధా ని ని ధ ధ ధా - ధా స ని - సారిగ -
,, - ఇ ౦ తై ,, - ఇ ఇ ఇ ఇ - నా అ అ అ అ ఆ - ఆ అ అ - దాఅఅ -

ధ గ రి స । గ రి స సా ని - ధ ధ ని ని - స స రి రి - ధ గ గ రి స ని -
అ అఅ అ । యఅఅ అ అ - లె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ. ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ -

స రి రి స స ని - రి రి స - రి రి స । ని స రి గ రీ ,, - గ రి స సా ని -
ద అ అ అ అ అ - అఅ అ - అఅఅ । అఅయి ం తీ ,, - ఇ ఇ ఇ ఈ ఇ -

ధనిసరి - సనిసని - ధనిధప - ధనిసరి - గమగరి - సనిధగరీ ,, ,, -
పఇఇఇ - ఇ ఇఇఇ - ఇఇ ఇ ఇ - నిఇఇఇ - ఇఇఇ ఇ - ఇఇఇఇఈ ,, ,, -

ధా,, - ,, ని స రీ , , - సా , , - ,,,, ॥ మ గ రి గ మా , , - మ గ గ రి
ఆ ,, - ,, అ అ ఆ , , - ఆ , , - ,,,, ॥ ప ం ం ం తా , , - మె ఎ ఎ ఎ

రి స సా - స ని స రి స గ రీ - స గ రీ - పా మ గ । గ రి స ని - స మ
ఎ ఎ ఏ - ల అ అ అ అ అఆ - అ అఆ - జే ఎ ఎ । ఎ ఎ ఎ ఎ - సె ఎ

గ రి స ని - స రి రి స స ని - స ని స రి స గ రీ - ధ గ రి గ రీ ,, । ధ ధ
ఎ ఎ ఎ ఎ - వు ఉఉఉ ఉ ఉ - ర అఅ అఅ అఆ - అ అ అ అఆ ,, । బ ం

గ గ రి రి సా - ధ ప ధ ని ధా ,, - గ రి గ గ్గా మగరి - నిధ రి రీ గ రి స -
ం ం ం ం ం - గ అ అ అ ఆ,, - రె ఎ ఎ ఏ ఎ ఎ ఎ - చఅ అఆ అఅఅ -

ధ ధ ని ని - స స రి రి - ధ ధ గ గ రి స - గ గా మ గ రి - ధ ని స రి -
భు ఉఉ ఉ - ఉఉఉ ఉ - ప అ అ అ అఅ - ల ఆ అ అఅ - అ అ అ అ -

స ని స ని - ధ ని ధ ప ॥
అ అఅ అ - అ అ అ అ ॥

ధ ధ ని ని ధ ప - ధధ నిసాస - ని సరిరీ రి - సనిధ నిధా - ధ గ రి గ -
స ప యు డ వ ని - సుదతి నిన్ను - మదినిగోరి - వల చె నుస - మ్ము దమున -

ధనిరినిధప - ధ ని స రి - ప ధ ని - ప స ని స - స మ గ మ - రి గ స రి
తి లచుట కి ది - స మయము - గదమి - పదరుచు - మ ద ను డు - ముదమున -

ధ గ రి గ - రి రి స స - ని స ని స స - ధ ని ని ప - గ రి గ రీ స - రిసరి
ప ప న గు - శర ముల - వ డి ని మ ద - వ తి ప ఇ - సెర పె నీదుపదము -

సా ని - ధా ని నీ ని - స స స - రి రి రి - గ గ గ । రి మ గ రి - సగరిస -
లా న - సు మ్మ ద ల - కొ డ ల - కె ప ది - జె ప రి । యెమెప నెప - గదియగ -

ని౯రిససని - ప ధ ని స రి గ మ ప - మమ గ రి స ని - ధ నీ ని ధ ధ ప ॥
జిగిబిగివద - ల క పెనగొను మను - చును పద ముల - కొ రగి న ని ఇ ॥ కిం॥

ధా , ని - స రి గ రి - మ గ గ రి రీ ,, - గ గ రి - రి రి స
దా , ని - స రి గ రి - తె ఎ ఎ ఎ నూ ,, - గ అఅ - న అ అ
స ని - ధ నీ ని - ధ ధ ప - ధ ని ॥
ను ఉ - ఉఉ ఉ - ర అ అ - అ ల ॥ దాని॥

1. గా , రి , - స రి సా , ని - నీ , ధ - ధని స నీ , ధ ప - ధా ని సా , -
నీ , లా , - ల న రా , దు- దా , ని - నె రి కు రుల్ మధు - పా ళి రా , -
ధ నీ సా రి - గా రి స ని ॥
మధు పా ళి - మోవిరుచి ॥ దాని ॥

2. సారిగరిగధా - ధ గ రి గ స రి స ని - ధా ధ ని ధా - ధ స నీ - ని రి సా -
మైజిగిబిగిమిం - చ న వ లె కౌఉనల - మి న్న గు రా - త గురా - యగు రా-
రి గ రీ - గ మ గా రి స ॥
నగురా - జి లు వె న్నెల ॥ దాని॥

3. గ మ గ రీ , - స స రీ స నీ , - ధ ని స రి స సా ని - ధ ని ధా ,,-,,
త లి రుటా , - కు లగెల్చురా , అ ల చె లు వ కే లు - వొంఒయీ ,, - ,,
ధా ని న్ని సా స్స - రీ ర్రి గా మ - గ రి స ని - నీ స రి సా - రి గ రీ -
పూ వి ల్తు వి ం టి - జంటవ ం టి - బొ మల జ - వింతగు రా - తొ గరా
గ మ గా రి స - ని స గ రి - స రి స ని ॥
యుని చందము - అ ల చె లి - వ దన ము ॥ దాని॥

4. రి ర్రి గ రి స ని రి - స స్స రి స ని ధ ని - ధ ధ ని స రి స ని - స గ్గ రి ర్రి
నిక్కచనులుఅ ల - జక్కవ లను బలు - చిక్కపరి ము చెలి - చెక్కులద్ద
స ని । గ గ్గ మ - రి ర్రి గ - స స్స రి - స ని ధ ప - స స్స రీ స రి గ -
ములు । కెక్కువ - మిక్కిలి - పొక్కిలి - పొ ఒ న్న ల - ప క్క జే రి య క -
రి గ్గ గా మ గ రి । స ర్రి గ మ గ రి స - ని ర్రి సా ని ధ ప - గా రి స
సక్యమాడు విను । ధిక్కరి క రి ముల - ధిక్కరించెనును - పె క్కతో

నిధనిస - రి స స - ని ని ధ ధ। నీ ధ ధ గ గ రి స - స స్స రి స ని ధని-
దలజిగి - పొక్కఫు - పలుకులు। దక్కర పలుకులు - దక్కని గొంకరులు-

ధ ధ ని - ధ ధ స - ని న్ని రి - స రి స - ని స్స రి - ని స్స ని ॥
చుక్కల - కెక్కు ద - నిక్కము - దక్కను - చుక్కన - నెక్కడ ॥ దాని ॥

5. ధా ,, ,, - నీ ,, న్నిసా ,, - సారీ ,, - గా మ గ - రి మ గ రి సా।
ఇం ,, ,, - చి ,, ద రా ,, - క్షివై ,, - య్యారపు - న డ ల ది రా।

రి గ్గ గా మ రి గ - స రి ని రి స స ని - రీ ,, ,, ,, సా • సా నీ ధా ,,।
యమ్మెకాడ పొల - తుకనొసల్ స గ ము - చం ,, ,, దు - రు ని కే ,,।

గారీసానీ - రీ నీ ధా ధా - ని స రి గ మ గ రి స - గ రి స ని ధా ని స।
సరియున - జలచ్చ ర - స ఖిన్నృదు ప దములు - ర ద ము లు వే ణి లి।

గా , గా మ గ రి - రీ , రి గ రి స - సా , స్సాని ధ ని - ధా , నీ న్ని ధని।
యుం , పంబుల ర - విం , పంబులను - కుం , పంబు ల ను - కం , పంబు ల ను।

ధా , నీ స - ధనిసా ,, - ధ మామ్మగ మ రి గ - ధ గా గ్గ రి గ స రి -
నిం , డింప - తగురా ,, - ది రం బు గను మ రు - దు రంబున కు న ను -

ధ రి స్రి స ని ధ ధ • ధ ని స రి ॥
సరించిపొందుము - చెలువుడ ॥ దాని ॥

6. ధధధధాధ - స ని రి రి స సా ని - ధనిధా - ధ గ రి గ - స రి స సా ని -
తలిరుబోణి - ద గ గులుకు కన్ను - గ ద తం - మ్ముల కెన - యగును సామి -

ధ ధ ని - ధ ని స - ధ ని స రి రి - ధ ధ స ని - రి సా గ రి స - నిసా రి స ని -
గ శ ము - ద ర ము - త రముగాదు - పొలతుక - ఘనం బ ఇన - ని తం బముల -

ధ ని ని ధ - సా సా గ మ రి గ - స రి గ మ రి గ - స రి స ని ॥
పొగ డ గ - అ ల చె లు వు ల - గ మి చె లు వు న - క ఇ న ను ॥ దాని ॥

5. తోడి—రూపకము.

దానికెతగుజాణరనీవు — దయయుంచర - ఈవేళ -

మనఘనుడై నశ్రీ - మహాదేవుని పూజించు- శ్రీనిధే-

నీవేరా - శివోజిమహారాజేంద్ర ॥

దా, - నిసని ధా, - రిసని । ధా, - గరిస ధా, - రిసని । సా, ని-

దా, - నితమిదా, - నిసరి । దా, - సదరుదా, - నభువి । లో, న-

ధనినిస - సరిసస । నిధపమ - పధనిపధమప - గ । మగరిస-

నొరకదు - చొరయని । నొరికెను - యికనురతిసలు - ప । సమయము-

ధనిసరిగమ - సరి । గమపధ - నిగరినిసా - నిధ । పగా - నిసరి

పదరయిపుడు - సద । నమునకు - అరమరశా - యద । గునా - మనవి

గా, - మపమ ॥

గై, - కొనుము ॥ దా॥

కాముని కేళికైన భామనుచేరరార॥

1- గారిగారి । ధానిసాని । ధాగరీగ । సారినిసని ॥

గారవించ । వేగరార । గారడంబు । శాయతెగదు ॥ కా ॥

2. గా, మ - గగరిసరి,, । రి, గ - రిరిసనిసా,, । సా, రి - సనిధ

మా, రు - బలుకదురా,, । మం, చి - గుణనిధిరా,, । వే, రు - దలచకు

నీ, - ని । ధా, రిసనిధధ - ధనిసరి ॥

రా, - ని । విం, తలకుతగి - నసతిర ॥ కా॥

3. సా, ని - ధనిసా, ని - ధని । నీ, ధ - మధధా, - పధని । ధా,-

కో, స - లకులా, బ్ధి - పతి । నీ, నె - యనితా, - పలచి । యు,-

ధనిసధా, - రిసని । ధనిసరి - సనిధపగా,, । గమపమ -

న్న దిసదా, - వినుము । కరుణతో - కౌగలించరా,, । ఘనుడనీ-

పమగరిసా,, | ధ నిసరి - సరిగమమా,, | గమపమ -
కైన జాణరా,, | రమలను - మేటిగదరా,. | వితర ణ -
గరిరిగగా,, | ధనిసరిగమ సరిగమపధ | గమపధనిధ -
శాలిఅహరా,, | యంతోపొగడిన - యింతికెతగును | స్వంతమున దా ని -
పధనిధరిసా | నిగరి - నిరిని - ధనిధ - మధమ | గమగ - రిగరి -
చింతలుదీర్చర | యేలర - చాలర - చాలుర - జాలము | యేలర - సీలర -
ధనిసరిగమ ||
వేశరయిపుడు|| కా||

6. శంకరాభరణము—రూపకము.

వనజాక్షిరో వాని సరసకు రమ్మనే|| ఘనుడైన అమర
సింహేంద్రుని వరతనయుడౌ శ్రీప్రతాపసింహేంద్రుని||

రీ, - రీ, | రిగమపసా | పామగరిస | సరిగమప | రిగామపధ |
వే, - వే, | గమెఇటురా | రాదయనుచు | విరాళిగొని | బిరానకని |
గమాపధని | మపాధనిసా | నీ, గ్గరీ - నీ, రిసా | నీ, స్సనీ - పా,ధనీ |
కరానబిల | చినాగరిమ | యాలరా - సామిగా | యంతనీ - వే,డెదా |
సా, ధపామా | పా, మగారీ | గా, రిసానీ ||
జా, లనీకా | సే, యతగు | నా, యిపుడు || వనజా||

మాపాగరి | పమగ - సరిగ | గా - రిగమా-మగగరి | పమగ - సరిగ||1
రా ఆవైవ | మనవి - దెలిపి | నా - అఅఅ- పఅఅఅ | డెటుల - బలికె ||
మా - పధనిధ-ధపమగ | పమగ - సరిగ|గా-రిగమా-మగగరి|పమగ-సరిగ||
రా - అఅఅఅ అఅవైవ |మనవి - దెలిపి|నా-అఅఅ-పఅఅఅ|డెటులబలికె||

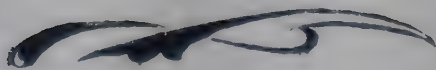
1\. పాపామగ | రిసరీ - రిగ | మ - రిగస - రిగ ||
ఈమారు ని | వెత నే - సయి | ఘ - తరమ - విను || రా ||

2. మ గ రి స - పమ । గరి-ధ ప మ గ ।సనిధప -మగ । రి స-నీ , స రిగ ॥
దురుసుగ - అర । విరి-శ ర ము లు ।నిరతము -గురి । యగ-నా, తరమ॥రా॥

3. పా,-ధ పమ । మా,-ప మ గ । గా ,-మ రి గ । సా , - రి గ మ । పమధ ప-
ఈ,-సులయ । మా,-రు త ము । డా,-యయిది । వే , - శ నుచు । చిలుక లు-
స ని రి స్రి - ప ధ ని స । పా మ గ రి స । ధా ని స రి గ ॥
క ల క ల - మను చును । కూ య గ వి ని । తా ళ వ శ మ ॥ రా॥

4. సా ,, ని ధ । ప మ గ రి గ మ । పా ,, - సా । రి గ మ - ప ధ ని ।
ఎ ,, ల నె । ఇ టు ల చ లము । నా ,, - పై । దె లు పు - మ న వె ।
పా,రి - గ పా రీ సా । నీ , స - రి రీ సా నీ । ధా,ని - స పా నీ ధా ।
యేమి - నే రా మూ నే । జే సి - నా న ను చు । నింత . పంతా ము సా ।
పా , గ - మా పా దా నీ । పా రీ సా - నీ సా నీ । ధాన్నీ ధా - పాధాపా ।
ది ం చి - న ట్లా యే ను । యింకానా - పైదాయా। వ చ్చి న - న్నే లీ తే ।
మా ప్పా మా - గా మా గా । రీ గా రీ - సా రీ గా ॥
ప చ్చా వి - ల్కాడుయే । ట్లొచ్చునే- చె లి య ॥ రా ॥

పదవర్ణములు సమాప్తము.

శ్రీరస్తు.

తానవర్ణములు.

1. నాట—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సామినిన్నే కోరినాను - చాలా దయ జూడర
అనుపల్లవి॥ భూమివెలయు శ్రీవెంకటేశ ॥
చరణము॥ పామరజనపావన ॥

। లఘువు.	O ద్రుతము.	O ద్రుతము.
ప॥ సా ,, - ,, స ని నీ - ప మ గ మ - ప ని	ప మ - ని ప మ ప మ రి -	స రి గ మ - పా ధ ని ॥
సా ,, - ,, మి ఇ ఈ - ని ఇ ఇ ఇ - న్నే ఎ	ఎ ఎ - కో ఒ ఒ ఒ ఒ రి -	న అ అ అ - ఆ అ ను ॥
పా స ని ప - ప ప మ - గ మ రి - స రీ సా -	గ మ ప ని పా - స ని	ప మ రి స - గ మ ప ని ॥ సా॥
చా ల అ అ - ద అ అ - య అ అ - జూ డో డో -	డ అ అ అ ఆ - ర అ	అ అ అ అ - న అ అ అ॥ సా॥
అ॥ స ని ప - ని ప మ - ప మ గ - మ రి స - ని స గ మ	రి స - ని స గ మ - ప మ	పా ,, - ,,,, -
భూ ఊ ఊ - మి ఇ ఇ - వె ఎ ఎ - ల అ అ - యు ఉ ఉ ఉ	ఉ ఉ - శ్రీ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ	ఈ ,, - ,,,, -

ని స రి ని - స ని పా - పమగమ - ప నిసరి -	రి సో - స ని ప - ని ప	, - ప మ ప - గ మ ప ని ॥-
వె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఏం - కఅఅఅ - అఅఅఅ -	కె ఏ - ఎ ఎ ఎ శ అ	, - అ అ అ - అ అ అ అ ॥
సో, రి స ని - పనిపపమప - గమపని -	ప సో స్స ని - ప ని ప	, ప్పమప - గమపని -
ప సో - సరీ - రిమా - స మ మ రి స - రిరి	, స స ని - ప నీ ప	పమ - గమపాధని ॥ సామి ॥
ప॥ పా ,, - ప మ - గ మ పా మా - ప మ మ రి -	సా , , - ,, - ని ని	ప - ప ప మ - గ మ ప ని ॥
పా ,, - అ అ - మ అ ఆ ఆ - ర అ అ అ -	జా , , - , , - నఅ	అ - ప అ అ - వ అ అ న ॥
1. పా ,, - ,, - మా ,, - ,, - రీ ,,	, , - సా , , - నీ	సా, - రీగామ ॥ పా ॥
2. పా ,, - ,, ప్పమ - గమపమ - గమమరి -	సా , , - , , - రి స -	పమ - నిప - గమపని -
పసోస్సని - పనిపాప్పమప - గమపని -	స రీ స స ని - ప ని	, పపమ - గమపని ॥ పా ॥
3. పాపా - మపగమ - పా ,, - పా ,, -	మా మా - రి స రి	ర్రీ ,, - సా ,, -
స్రిస - మా రి స - పామ - నీ ప - సో	ని - రీ స - మా రి స	రీ స - సో ని - నీ
ప - పామ - గమపని - సరిసని - సరిసస	, ప ని ప పా - స రి	స సా - రి గ మ ప ని ॥ పా ॥
4. పామ - పామగమ - పామ - గామరిస -	రి స - రి స స నీ -	ధానీ - స్రిసనీ -
స్రిగామ - గమపామ - గామపా -	స రి స రి స ని	పన్ని - పన్ని పమ -

మప్ప - మప్పమగ - గామ - గామరిస -	పామ - నీ ప - సా	ని - రీ సం - సానిప -
సరిసని - సరిససా - పన్నిపమ - పన్నిప	పా - సరిసని - సరి	సపా - మగమపని ॥ పా ॥

2. గౌళ—ఆదితాళము.

ప॥ చెలిమి కోరి వచ్చియున్నది - చిత్తమునాడు భాగ్యము॥

అ॥ సలలితగుణ శ్రీలోల - సరస శ్రీవేణుగోపాల॥

చ॥ ఎంచిచూడనీసరిగాదురా॥

ప॥ రి గా మా - రి స ని స రి - రి రి స - స	ని ప - ని స రి మ - రి ప	ప మ గ మా - రి రి స ॥
చే లీ మీ - కొ ఒ ఒ ఒ రీ - వ అ అ - చ్చి	ఇ ఇ - యుఉఉఉ - న్నఅ	అ అ అ అ - ది ఇ ఇ ॥
స సా - ని స రి స - రి మ మ రి - ప మ ని ప-	ప మ గ మ - రి గ మ - రి	రి స - ని స రీ సా ॥
చిత్తా - ము ఉ ఉఉ - ఉ ఉ ఉ న - అ అ అ అ-	అ అ అ దు - భ అ అ - అ	అఅ - అ అ గ్యమూ॥
అ॥ ప మ ని ప - పమగమ - రి రి మ మ పా, - ప	ప మ - ని ని ప - సం ని సం	ని - ప మ మా - రి గ మ -
స అ ల అ - లి ఇ ఇ ఇ - త అ అ అ గూ, - ణ	అ అ - శ్రిఇఇ - లొఒ ఒ	ఒ - ఒ ఒ ఓ - ల అ అ -
రి మ రి మ ప ని - ప సం ని రిం సం - సంరింరింసం -ని	సం - రిం సం సం - ని ని ప ప	మ - ప మ రి గ మ రి స ॥
స అ ర అ స అ - అ అ అశ్రి ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ -ఇ	ఇ - వె ఎ ఎ - ణు ఉఉఉ	ఉ - గొ ఒ ప అ అ ల అ ॥
రిరిససనిస - రిగమ - రిరిపమ - నిపమ	గమ - రిసరి - నిసరి -	సరిమరి - పమగమ -
రిరిమ - రిరిప - మమని - పపసం - నిరింసం - సం	, నిపమ - పామగ	, మా - రీ స ని స ॥ చె ॥

చ॥ స స ని - ని ని ప - ప మ గ మ రి స - నీ ,,-	సారీ - రి మ గ మ -	రి ప మ - గ మ రి రి స ॥
ఎ ఎ ం - చి ఇ ఇ - చుఉ ఉ ఉ డ అ - నీ ,,-	సారీ - గ అ అ అ -	అ అ అ - దు ఉ రఅఅ॥
1. నీ ,, - ,, సా ,, ,, - ,, రి	,, మా ,, - రీ	,, పా - మానీ ॥ ఎం ॥
2. నీ , సరిస - నిసరీ , - రిసని - సరి	మరి - పమనిప -సని	రిససని - పనిపరి ॥ ఎం ॥
3. పనిపమ - పమగమ - రిసరి - ని రి స ని ధ -	ధ ధ ని ధ ని స - ని స	రిస - మరిసరిమప -
సినిపపమ - సనిమపనిస - పనిస - రిరి	స సా ని - ప పా మ -	రి రీ స - రిమపని ॥ ఎం ॥
4. సా, రిరిసనిస -రిరిమ - రిపమపా -	ప మ ప ని - మపరిమ -	స రి ని స - రిగమా -
మపనిమప - రిమప - పనిసప ని -పమని -	స రి మ స రి - ని స రి -	ని రి స ప రి - నిమరి ॥ ఎం ॥
5. రీ ,, - ,, రీ - ,, స ని ప మ రి స -	రి , రి , - రి మ	రిప మని - ప స ని స -
మరిస - ని స రి స ని ప మ - రిగ మరిసని -	స రి మ ప ని - రి మ ప	ని స - మ ప ని స రీ
సరిమ - నిసరి - పనిస - మపని - రిమప - ని	స రి - పనిసా - పని	స - రి మ రి - ని రి ప రి ॥ ఎం॥

3. ఆరభి—ఆదితాళము.

ప॥ సరసిజముఖిరో నీకు సరియెవ్వరే॥

అ॥ పరమాత్ముడైన శ్రీసుబ్రహ్మణ్యుడే నీపై మరులుకొని చాలాపరవశుడైయుండగ॥

చ॥ నళినాక్షీ నిన్నెంతో॥

ప॥ రీ మ గ రీ - స రి సా , నిౕ - ధాౕ ధాౕ	ఫాౕ - ఫు ఫ ధౕ స స రి -	ధాౕ స స రి - మ గ రి ॥
సార అ నీ - ఇ ఇ జా , అ - మూ ఊ	ఖీ - రో ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ -	నీ ఇ ఇ ఇ - కు ఉఉ ॥
ధ పా మ గ రి - స రీ స నిౕ ధౕ - స స రి రి -	మ గ రి రి - స స ధౕ రి	రీ ,, - సా ,, ॥
స రీ ఇ ఇ ఇ - యఉఉ ఉ ఉ - ఉఉఉఉ -	ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉఉఉ వ్వ -	రే ,, - ఏ ,, ॥
అ॥ ప ధ పా - మ ప మ గ రి రి - మ గ రి రి స స -	ధౕ స ధౕ రీ రి - సా	రి రి మ గ రి - మ ప ప -
ప అ రా - మ అ అ అ అ అ - త్రుఉ ఉఉఉఉ -	డ ఇ ఇ ఈ న - శ్రీ)	ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - సు ఉ ఉ -
రి ప మ గ రి రి - ప ధ ప పా - సఁ ని ద ధ ప -	మ ప మ గ రి రి - మ ప	ధ సఁ - ధ సఁ సాఁ ,, -
(బ్రం ం ం ం ం - హ్మం ం ం - ణ్యుఉఉఉఉ -	డే ఏ ఏ ఏ ఏ ఏ - ని ఇ	ఇ ఇ - ఇ ఇ పై ,, -
ప ధ సఁ పఁ రీఁ - సఁ రిఁ మఁ గఁ రిఁ - రీఁ సఁ ని ధ -	ధా ప మ ప - ధ రిఁ రిఁ	ధ సఁ సఁ - ప ద ధ - మ ప -
మ అ అ అ ఆ - రుఉఉఉఉ - లూఉ ఉఉ -	కో ఒ ఒ ని - చ అ అ	అ అ అ - అ అ అ - అ ల -
రి ప మ గ రి - మ గ రి రీ రి - ప ధ రిఁ - ప ధ	సఁ - రి మ ప ధ సఁ ధ ప -	మ గ రి సా - ధౕ స రి ॥
ప అ ర అ అ - ప అ అ ఆ ఆ - శు ఉఉ - డ ఇ	ఇ - యు ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ం -	డ అ అ ఆ - గ అ అ ॥
మ గ రి రి - ప ప మ గ రి రి - ద ధ ప పా మ -	మ గ రి రీ - స నిౕ ధౕ	, - స స రి - స రి మా
గ రి - మ మ ప - రీ మ మ ప - స నిౕ ధౕ రి - స రి	మ గ రి - ధ ప - రి ప మ	గ రి - మ మ పా ,, -
మ గ రి రి స సా - ధౕ రీ - స మా - రి పా -	మ ప ధ ప - ధ సాఁ - సఁ	ని ధ - ధ రీఁ రిఁ - పఁ రిఁ
మఁ గఁ రిఁ రీఁ - సఁ రిఁ సఁ సఁ - ధ రీఁ రిఁ - రీఁ మ -	ప ధ సాఁ - ప ధ పా -	మ గ రి సా - ధౕ స రి ॥ సా ॥

ప॥ రీ సా - ధా ,, - ధా ధా పా ,, -	మ ప ధ స స - దధప	మ ప మ గ రి - మ ప ధ ॥
వాణీ - నా ,, - శ్రీ ఈ ఈ ,, -	ని ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ -	నె ఎ ఎ ఎ ం - తోఁ ఒ ఒ ॥
1. రీసా - ధా ,, - పా ,, - మా	గా , రి , - సా	,, - రి మా ప ధా -
ధా, స - సా , రి - మా, గ - రీసా	, నిధా - పా , మ -	గా రీ ; - మ ప ధ ॥ స ॥
2. సనిదధపప - మగరిస - రిపమగరిస -	స నిధ - రిరిస - మగ	రి - పమప - ధా ,, -
మపధసనిధ - రిరిస - మగరీ - రిసస -	ధరిరిసాస - దధ	పప - మగరి - మపధ ॥ స ॥
3. రీ ,, - ,, - రిసనిధపప - మగరిస -	రీ ,, - ,, - మగ	రి - పమధప - సనిధ -
రిమపదాధ - మపధసాస - ధ రీ రి -	ససరి - సా రీసని -	ధ రీ రి - ససనిధ -
మ స రి రీ - మగరి - మగరిరీస - సా	రి స ని ధ - ధాపప	మ - ప ధ రీ రి - పధ
సాస - రిమపదాధ - రీరిసాస - ద	ధపమగరిస - మ గ	రి రీ - సరిససధ ॥ స ॥
4. పా ,, - ,, - మపమగరిరి - ససధరి -	సా ,, - ,, - స స	రిరిమగరి - మపధ -
మ పా మగరి - సరిమమ ప - రిమమప -	దధపమప - ధసస -	ధససరిరి - మగరి -
మగరి రిరిస - ససరిసనిధ - రిసాధ	ప - పామగరిసా -	ని ధా స - రిమపధ ॥ స ॥
5. దధపప - మగరిరి - మగరిరి - ససనిధ -	రిరిస - మగరి - పప	మగరి - మగరిసరి -
మపదధపప - మగరిస - రిమమపపధ -	సరిమగరి - పమ - ద	ధపమప - ధసనిధ -

పధసనసరి - సనరిసనిధ - రిసనిధ -	రిసరిమగరి - సరి	మగరి - సరిసనిధ -
రిరిస - సనిధ - సనిపధప - మపధ - మప	ధసధప - మగరి - స	నిధ - రిసరి - మపధ ॥ స ॥

4. శ్రీరాగము—ఆదితాళము.

ప॥ సామిని న్నే కోరి యున్నాను - చలము సేయ మేరగాదుర ॥

అ॥ భూమిలో వెలయు (శ్రీగర్భ) పురినివాస పశుపతీశ ॥

చ॥ కామకోటి సుందరా నన్నేలుకోర ॥

ప॥ సా, ప మ రి - గ రి స నీ - ధ ని స రి ని -	సా ,, సా - ని స	రి గ రి స - రి మ ప ని ॥
సా, మి ఇ ఇ - ని ఇ ఇ న్నే - కో ఒ ఒ ఒఒ -	రి ,, ఈ - యుఉ	ఉఉ ఉఉ - న్న అ అ ను ॥
ప మా ని - ప ని ప మ - రి గా రి - ని స రి గ -	రి సా ని - ధ ని స రి -	గ రి స - రి మ ప ని ॥
చ ఆ అ - ల అ అము - సె ఏ య - మె ఎ ఎ ఎ -	ఎ ఏ ర - గ అఅఅ -	అదూఉ - ఉఉఉ ర ॥ సా ॥
అ॥ నీ నీ నీ - సని ప మా - రి గ రి స రి -	సా సా సా - మ రి -	ప మ - ని ప - సని - మ ప -
భూఊఊ - మి ఇ ఇ ఈ - వె ఎ ఎ ల అ -	యూఊఊ - శ్రి ఇ -	గ అ - ర్భఅ - పుఉ - రి ఇ -
ని సరి గా రి - సరి ని సా ని - ప ని సరి -	స నీ - పధ ని ప మ -	రి గా రి - ని స రి మ ॥
ని ఇ ఇ ఈ ఇ - వ అ స ఆ అ - అ అ అ అ -	ప ఆ - శు ఉ ఉ ప అ -	తి ఈ ఇ - ఇ ఇ ఇ శ ॥

పా ప మ రి రి - గరిరిస - సన్నిన్నిఫ - న్నిన్ని	సా - సన్నిన్నిఫ - న్నిస	రిగరిస - రిమపని -
పమనిప - సనిరిస - గరిస్వని - పనిసరి -	గరీస - నిపామ -	రిగరిస - రిమపని ॥ సా ॥
స॥ సాసాసా - స నిపపమ - రి గ రి స రి -	సా సా సా - నిస	రి గ రి స - రి మ ప ని ॥
కా ఆ అ - మఅకో ఒ ఒ - టి ఇ ఇ సుం -	దా ఆ రా - న అ	న్నె ఎ ఎలు - కొం ఒ ఒ ర ॥
1. సా ,, - ,, రీ నీ పా - మా రీ -	గా రీ సా - సా	రీ మా పా నీ ॥ కా ॥
2. నీ నీ నీ - సనిపమ - రిగరిస - నీ	నీ - స ని ఫ ఫ - ఫ ని	సరి - నిసరిమపని ॥కా॥
3. మామామా- పనిమప - రిగరిరిగరి -	సాసాసా - నిస	రిగరిస - రిమపని -
పనిసరి - గరి రిగ - రిరి సని - పనిసా -	రీ నీ ప మ - రి గ	రిస - నిసరిమపని ॥కా॥
4. నీ ప మ రి గ రి స - నీ ఫ ఫ ఫ ని స రి -	నీసరి - గరిరిస -	నీసరి - మరిగరి -
నీ స రి - పమరిస - నీసరి - మపనిప -	నీసరి - నిసనిప -	నీపమ - రిమపని॥కా॥
5. సాసాసా - సరినిస - పనిమప - రిగ	రిరిగరిసా - నిస	రిగరిస - రిమపని -
సనీ - పధనిపమ - రిగారి - సరిసా .	స నీ ఫ - ని నిసరి -	సరిమ - రిరిమపని -
సరిగ - నిసరి - పనిస - మపని - రిమప - స	రిమ - నిసరిమపని -	సరిగరి - రిససని -
రినీస - పనిమప- నిమాప - రిగరిస -	రి నీ స -. ఫనిసరి -	నిసరిస - రిమపని ॥ కా॥

5. శంకరాభరణము—ఆదితాళము.

ప॥ సామినిన్నే కోరి - చాలా మరులుకొన్నదిరా ॥

అ॥ తామసము సేయక - దయజూడరా గోపాల ॥

చ॥ నీరజాక్షి నీపై ॥

ప॥ సా , , - ని స ధ ని పా - మ ప గా మా	పా - ధ ని పా - ధ ని	స రి - స ని ధ ప ధ ని ॥
సా , , - అ అ అ అ వీ - ఇ ఇ నీ ఈ	న్నే - ఎ ఎ ఏ - కో ఒ	ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ రి ఇ ॥
సా స ధ ప ప - పా ప మ గ రి - స రి గ స -	ని ధ ధ ని సా - ధ ప	గ - రి గ మ - పా ధ ని ॥ సా ॥
చా ల అ అ అ - మా రు ఉ ఉ ఉ - లు ఉ ఉ ఉ -	కో ఒ ఒ ఒ ఓ - న్న అ	ది - ఇ ఇ ఇ - రా అ అ ॥ సా ॥
అ॥ సాదధపమ - ధ పా మ - గ ప గా మ రి -	గ మ ప - ద ధ ప - మ ప	ధ ని - స ని సా ॥ రి గ
తా అ అ అ అ - అ మా అ - స అ అ అ అ -	ము అ ఉ - స అ అ - య అ	అ అ - అ అ కా ॥ అ అ
మ గ రి - స స రి - స ని ధ ప - ధ ని స రి - సా	స ధ ప - పా మ గ రి -	స రి గ మ - పా ధ ని ॥
స అ అ - య అ అ - జు ఉ ఉ ఉ - డ అ అ అ - రా	అ అ అ - ఆ ఆ గో ఒ -	ప అ అ అ - లా అ అ ॥
సరిసస - ధనిసి - పధనిస - ధపమపధ -	మ ప - గ మ ప - రి గ మ -	సరిగమ - పధనిస -
రిగమగ - రిగరిసని - పధనిసాపా -	స ని ధ పా మ గ రి -	స రి గ మ ప ధ ని ॥ సా ॥
చ॥ పా ధ ని స - స ని ధ - ప మ గ రి - గా మా	పా - మ ధా ప - స ని	ధ ప - మ గ మ - రి గ మ ॥
నీ ఇ ఇ ఇ - ర అ అ - జ అ అ అ - ఆ ఆ	క్షి - ని ఈ ఇ - ప ఇ	ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ - నై ఇ ఇ ॥

1. పా , మా , పా - గా మా - రీ గ	సా , - రీ , నీ	, - సారీగామ ॥ నీ ॥
2. పధాపమ - గమపామగమ - రిగారి	స ని ధ ని - ధధని	స రీ - నిసారిగమ ॥ నీ ॥
3. మాధపమగ - మాపగమ - రిగసాని -	సమగరిసని - ధ నీ	స రి గమపా - గమ
పధని - పధనిసరి - సగరీ - సనిధని -	సారినిధపా - ధ	మగరిస - రిగామ ॥ నీ ॥
4. పామపగమ - రిగసా - మగరిసని - ధ	ధాని - సరిసనీ -	సరిగమపా - ధప
సా ని రీ స - మగరిగసాని - పదని	సా - సానిధపా -	మగరిసా - రిగమ ॥ నీ ॥

6. హంసధ్వని—ఆదితాళము.

ప॥ జలజాక్షి నిన్నెడబాసి - చాలా మరులుకొన్నదిరా ॥

అ॥ చెలియనేల రావదేమిరా - చెలువుడైన శ్రీవేంకటేశ ॥

చ॥ నీపాటి దొరనేగాన ॥

ప॥ గా రీ సా , , - ని స రి గ - రి రి స ని -	స రి స స ని ధ - ని స	రి - ధా నీ సా రి ॥
జ ల జా , , - క్షిఅ అ అ - ని ఇ ఇ ఇ -	న్నె ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ - డ అ	అ - బా ఆ సీ ఇ ॥
గ రి స - ని స రి - ధ ని స రి గ - ప గ నిపా -	స ని స రీ - స ని ప -	ప గా రీ సా రి ॥
చా అ అ - లఅఅ - మ అఅఅఅ - రుఊఊలూ -	కొ ఒ ఒ ఓ - న్నఅఅ -	ఆ దీ ఈ రా అ ॥
అ॥ ప గ రి స ని స - రీ గా - రి రి స స ని ధ -	ని స రి గా స - గ రి -	గ పా ని సా , , -
చె ఎ ఎ లి ఇ ఇ - యాఅ - నే ఎ ల అ అ అ -	ర అ అ వా అ - దె ఎ -	ఎ ఏ మి రా , , -

రి స ని - ప ని స రి గ . ప రి గ ప - గ రి స ని .	రి రీ స ని ప - ప గ	, రి స ని - ప ని స రి ॥
చె ఎ ఎ - లు వు ఊ ఊ ఊ - డ ఇ ఇ ఇ - న అ అ అ -	శ్రీ ఈ వె ౦ ౦ - క శౌ	, ఎ ఎ ఎ - శ అ అ అ ॥
గా రి గ - రి స రీ - ని స రి గ - రి రి స ని	రీ - ని గ రి ని స రి -	ప ని స రి గా , - ప
గ రి స రీ - గ ప ని - రి గ ప - ని స రి గ ప -	ప ని స రీ - గ ప ని .	రి గ ప ని సా , - రి
రి స ని పా - స గ రి స స - ప ని స రి గ -	పా ని సా రి గ రి -	ప ని స రి గ రి - ని రి
గ ప గ రి స ని - స రి స ని ప గ - రి గ ప ని -	గ రీ స ని ప - రి స	, ని - ప గా రి స రి ॥ జల ॥
ని ॥ నీ , , - , , సా రీ స ని ప - ప గ రి	గా , - గ రి స రీ -	రి స ని - స రి గా ప ॥
నీ , , - , , సా ఆ టి ఇ ఇ - నో ఒ ఒ	రా , - అ అ అ నే -	ఎ ఎ ఎ - గ అ నా అ ॥
1. నీ పా ,, - గా ,, రి సా నీ -	పా , రి , నీ	, - సా రీ గా ప ॥ నీ ॥
2. నీ ప గ రి స - రీ గ రి స ని - పా రి ని	, - గ రి ని - ప ని స రి	, - రి గ - ని స రి గ ప ॥ నీ ॥
3. ని ప గ రి - ని గ రి ని - ప ని ప స - ని రి స గ -	రి ప గ ని - ప స ని రి -	ని గ రి ని రి ని ప గ -
ప ని స రి గ - గ ప ని స రి - రి గ ప ని స - ని	గ రి స ని - ప రి స ని -	ప - గ రి - ని స రి గ ప ॥ నీ ॥
4. సా ,, - ,, ని రి స ని ప గ - రి స రి గ	పా ,, - ,, స ని	ప గ రి స - రి గ ప ని -
స రీ ని రి ని ప గ - ప రీ గ ప గ రి స	రి నీ గ రి - గ ప ని -	రి గ ప ని - సా , , -

ని ప గ పా , - రి గ ప నీ - గ ప ని స రి -	ప ని స రీ గ - ని. స	ని గ రి రి - నీ ప ని -
గ రీ ని స రి - ప గా రి స ని - ప ని స రి -	సా, పా, - ని ప -	గ రి స - ని స రి గ ప ‖ స ‖

7. చక్రవాకము—ఆదితాళము.

(ఇది గ్రంథకర్త చే రచియింపబడినది.)

ప॥ సరసుడ నిన్నే కోరి - చాలా మరులుకొన్నదిరా॥

అ॥ ధరలో వెలయు శ్రీ వేంకటేశా - దయయుంచి నేలుకోరా॥

చ॥ రారా చెలితాళలేదుర॥

ప॥ సా , - ని ధ ని ప ధ - నీ ధ ప - మ గ స -	రి, సా ని - ధ ని	సా, - ప మ ప ధ ని ‖
సా , - ర అ అ అ అ - సు ఉఉ - డ అ అ అ -	నీ, న్నే ఎ - కో ఒ	ఓ, - ఒ ఒ ఒ ర ఇ ‖
స ని ధ ప - మగమ - రిగమపమ - గ రి సా -	ని ధ ని స - రి గ మా -	గ మ ప ధ - స ధ ని ‖ సా ‖
చ అ అ అ - ల అ అ - మఅఅ రుఉ - ఉఉలూ -	కో ఒ ఒ ఒ - ఒఒ ఓ -	న్న అ అ అ - దీ ఇ ర ‖ సా ‖
అ॥ప మ ప మ - మా గ రి - స ని సా - మ గమా -	ప మ పా - ప ధ ని ధ -	నీ ధ ప - ధ ని సా
ధ అ ర అ - లో ఒఒ - వె అ లా - యుఉఊ	శ్రీ ఇ ఈ - వె ఎ ఎ ం -	కా టె ఎ - ఎ ఎ శా -
రి గ మా - గ రి స ని - సా ని ధ - ప ధ నీ -	ప ధ ని స - రి స ని ధ -	ప మ ప ధ - నీ ధ ని ‖
ద అ ఆ - యా అఅఅ - యూఉ ం - చి ఇ ఈ -	నె ఎ ఎ ఎ - లు ఉ ఉ ఉ -	కో ఒ ఒ ఒ - రాఅ అ ‖

సా , - రీ స ని ధ ని - ప ధ ని స - నిధపమ -	పా ధా - ని ధ ప మ -	పా గ మ - రీ , , -
స రి గ - రి గ మ గ స - ప ధ ని ధ - ధానిధ -	పా ధ - మ ప మ గ మ -	స రి గమ - పా ధ ని ॥ సా ॥
ధా , , - ప ధ ని స - ని ధ ప మ పా , మ -	గ రి స ని - ధ ని స రి -	గ మ ప మ - పా ధ ని ॥
లా , , - ర అ అఅ - చె ఎ లి ఇ - తా , అ -	ళ అఅ అ - లె ఎ ఎ ఎ -	ము ఊఊ ఊ - రా అ అ ॥
1. సా , మా , గా - రీ , సా , నీ	ధా , నీ , సా -	రీ , గా మ ప ని ॥ రా ॥
2. ధ ప మ గ రి స - ప మ గ రి స - మ గ రి స ని -	ధ ని స రి గ - రి గ మ -	గ మ ప - గ మ ప ధ ని ॥రా॥
3. ని ధ - ని ధ ప మ - పా పా - ధపమగ -	మా ప్ప మ - గ రి స ని -	స రి గ మ పా , , -
మ గ మ ప - ధ ని స ని - రీ సా - ని ధ పమ -	ప ధ ని స - రీ స ని ధ -	ప మ ప ధ - నీ ధ ప ॥రా॥
4. సా ,, - ని స రీ స - నీ సా - నీ ధా -	ధ ని పా ,, ని ధ -	ప మ గ రీ - స ని సా -
ప మ పా - ప్ప మ గ మ - పధనిధ - ధనిసని -	రీ , సా ని - ధ ని -	పా , , - స రీ రీ స -
ని స స ని - ధ ని ధ ప - మ గరిస - రీ , స	, ని - ధ ని సా ,, -	రి గ మ - గ మ ప ధ ని ॥రా॥

8. మలయమారుతము—ఆదితాళము.

(ఇది గ్రంథకర్తచే రచియింపబడినది.)

ప॥ మలయమారుతముచే - మదిఝల్లుమనెరా ॥
అ॥ ఇల శ్రీగుంటూరిపురీశ - ఇభరాజవరదరార
చ॥ మరుడునాపై వెడలెర ॥

ప॥ గా రి సా , ని - ధా నీ సా , , -	స రి గ రి - రి గ రి స -	ని రి స ని - ధ ని స రి ॥
మాలా యా , అ - మా ఆ రు , , -	త అఅ అ - అ అ అ అ -	ము ఉ ఉ ఉ - చె ఎ ఎ ఎ ॥
గ రి స ని - ధ ని స రి - గా ప ధ - ని ధ పా -	గా ప ధ - ని ద ధ ప -	గ ప గ రి - స ని స రి ॥గా॥
మ అ అ అ - ది ఇ ఇ ఇ - ఝూఅ అ - ల్లు ఉఊ -	మా అఅ - నె ఎ ఎ ఎ -	ఎ ఎ ఎ ఎ - ర అ అ అ ॥మ॥
అ॥ ని ని ద ధ - సా ప గ - గ ప ధ ని ధా ,, -	గ ప ధ ని - ప ని ధ ప -	గ ప ధ ని సా , , -
ఇ ఇ ఇ ఇ - లా శ్రీ ఇ - గు ఉ ఉం టూ ,, -	రి ఇ ఇ ఇ - పు ఉ ఉ ఉ -	రి ఇ ఇ ఇ శా , , -
ని సా రి పా - గా రి సా ని - ధ ని పా ని - దా , ని -	ప ధ ని ధ - గా ప ధ -	నీ ద ధ ప - గ రి స రి ॥
ఇ ఇ ఇ ఇ - భ అ అ అ - ర అఅ అ - ఆ , జ -	వ అ అ అ - రా అ అ -	ద అ అ అ - ర అ అ ర ॥
గా రి స - ని ధ నీ ధా - ధ ని సా రి ని -	స రి గా - రి గ పా -	గ పా ధ - ని ధ ప ధ -
ఏ ల ర - యిక యీ జా - లము చాలుర -	తమి తా - ళ ను రా -	వ దే ర - పలు క ర -
సా రి గ రి సా ని ధ - పా ధ ని - సా ని ధ ప -	గ ప ధ ని సా ,, -	ని ధ పా - గ రి స రి ॥గా॥
నిరంతరము ని ను - స న్ను తి - సలుపగ -	న లు గు ట మే ,, -	ల ట రా - ప లు మ రు ॥మ॥

పా ,, - ,, - పధ నీ - సిరి ధ ప - ప గ	పా , , - , , - గ ప	ధ పా సి ధ - గ ప ధ ని ॥
మా ,, - ,, - రుఊఊ - మఊ ఊఊ . నఅ	పై , , - , , - నె ఎ	డ అ అ అ - తె ఎ ఎ ర ॥
1. పా , గా , ి - సా , నీ , ధా -	నీ , - సా , రి -	గా పా, ధా ని ॥
మా , ళా , గా- యే , లే , రా -	మం, దా, హా -	సా మే, లా ర ॥మా॥
2. సి, ధా, పా - గ ప ధ ని - సీ ని ధ ప -	గా, రీ, సా -	ధ నీ స రి - గ ప ధ ని ॥
పం తా, ము - వ ల దు ర - యిక ర అ -	వ్వాంతై, న -	డ య ద ల - ద గ డ ర॥మా॥
3. సి, ి ని ప ధ - ని సా ని ధ ప - గ ప	గా, రీ స - స రి	గ పా ధ - ని ధ స ధ -
సి, దా న నిటు - ని రా ద రణ - న ను	పో, రా డ - త గ	దు రా ర - సిక వ ర -
గా, రీ సీ - ని రి సా, ని - ధ ని ప ధ -	సీ రి గ రి సీ ని - ధ ని	సీ ని ధ ప - గ ప ధ ని ॥
నా, నే ర - మిక నై , చి - చ ను వు న -	జె న గొ న స మ - యా ము	స ర గు న - గ ల యా ర॥మా॥
4. సా ,, సీని ని ధ - ధ ప ప గ - గ రి రి స	రీ ,, - స నీ ధ నీ -	స రి గ రి - గ పా ప -
కా ,, రి క ములు . శు క మ ధు - క ర ములు	కో ,, - కి ల ము లు -	క ల క ల - ని గూ యు -
గ ప ధ ని - స రి స ని ధ ని - ప ధని-పనిధ -	గ ధ ప - గ ప గ రి స -	రి గ ప గ - పా ధ ని -
ములు కు ల - ప గి ది చె వు ల - జొరగ-వగ ల -	నో గ ల - త గు లు వ డి -	క లు వ ల - రా యు డు -
సా రి గ . రీ గ రి సీ-ని ధ ప ధ-గ ప ధ ని -	సీ రి సా - ని ధ పా -	గ ప ధ ని - ప ని ధ ప॥
వె న్నెల - యుడుకు లు-నె ర ప గ-వె ర పున -	ద రి జే - రి తి రా -	కా ం గి ట - న దు మ ర ॥మా॥

9. కీరవాణి—ఆదితాళము.

(ఇది గ్రంథకర్తచే రచియింపబడినది.)

ప॥ చలమేలజేసేవుసామి - చాలనమ్మియున్న నాపై॥

అ॥ పలుమారునిన్నే కోరిననాతో - పలుకవదేమి శ్రీవెంకటేశా॥

చ॥ మారునిబారికోర్వగలేర॥

ప॥	పా మా - గ మా గ గ రీ , , - స ని స రి -	గ రి స నీ - ధ ధ ధ -	ధ ని స - ని స రి గ మ ॥
	చా లా - మే ఎ ఎ ఎలా , , - జె ఎ ఎ ఎ -	సె ఎ ఎ ఏ - వు ఉ ఉ -	స అ అ - మి ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
	పమగరి - గమప ధ - పమపధ - ని ధ పా -	ధ ని స నీ - ధ ప మ -	ప ధ ప మ - గ రి గ మ॥ పామా
	చాఆఆఆ - ల అఅఅ - న అఅఅ - మి ఇ ఈ -	యు ఉ ఉ ఊ - న్న అ అ -	న అ అ అ - పై ఇ ఇ ఇ ॥చాలా
అ.	పమగ - రి గ మా - రి గ మ - ని స రి గ మ	ప మ గ - రి గ మ ప ధ -	ప మ ప ధ - ని ని సా -
	పఅఅ - లుఉమా - రుఉఉ - ని ఇ న్నె ఎ ఎ -	కో ఒ ఒ - రి ఇ ఇ న అ -	న అ అ అ - తో ఒ ఓ -
	స ని స రి - గ రి స ని - నిస్నని - ధనిధపమ -	ప మ ప ధ - నీ ధ స	మ ప మ - గ రి గ మా -
	ప ఉలు ఉ - క అ అఅ - వ అఅ - దెఎఎమి ఇ -	శ్రీ ఇ ఇ ఇ - వేం క అ -	టె ఎ ఎ - శ అ అ ఆ -
	స మా గ రి స - ని స రి గ మా గా రి - స ని	స రి గ - రి గ మ ప మ -	గ రి గ మ - ప ధ పా -
	ప ధ నీ ధ ప - ధ ని సా - స ని స రి గ రి -	గ మ గ రి - స ని ధ ప -	ని ధ ప మ - గ రి గ మ॥చాలా

చ॥ పా,, - మ ప మ గ రి - గ మ గ రి - స ని ధ ధ | నీ , - ధ ని స నీ - | స రి గ - రి గ మ ప ధ ॥
మా,, - ర ఈ ఈ ఈ - ని ఇ ఇ ఇ - బ అఅ అ | గీ , - కొ ఒ ఒ ర్వ- | గ అ అ - లె ఎ ఎ ఎ ర ॥

1. పా, మా, గా - రీ, సా, నీ - | సా, గా, రీ - | గా మా, పా ధ ॥మా॥
2. పమ - ధపామగరి - స ని - రి సా ని ధ ధ - | ధ ని స నీ - స రి గ - | రి గ మ - రి గ మ ప ధ ॥మా॥
3. నిధప - మగమగరి - గ మ ప మా గ రి స - | నీ స రి గ - రి గ మ - | గ రి గ మ - పా , , -
ప ధ ప ధ ని ధ ప - ధ ని సా - ని స రీ - | స రి గా - రి స ని - | ధ ప మా - గ రి గ మ ॥మా॥
4. నీ,, - ,, ధ ని - ధ ప మ గ రి స - ని ధ | నీ ,, - ,, - స ని - | రి స - గ రి - గ మ ప ధ -
ని ధ ప ధ ని - ధ ని స ని సా - రి గ రీ - | గ మ గ రి స ని - ధ | ప మ గ రి - గ మ ప ధ ॥మా॥

10. సావేరి—ఆదితాళము.

ప॥ సరసుడాని న్నేకోరి • చాలా మరులుకొన్న దిరా॥

అ॥ గిరినివెలయు శ్రీవేంకటేశా కరుణించనిదేసమయము॥

చ॥ దానిపై నెనరున ఈవేళ॥

ప॥ సా రీ గా - రి గ రీ , , - రి గ రి రి | సా - స రి స ని ధా - | గ రి రి గ - రి స ని ధ ॥
సారాసూ - డడడా , , - ని ఇ ఇ ఇ | ఈ - న్నెఎఎ ఎ ఏ - | కొ ఒ ఒ ఒ - రి ఇ ఇ ఇ ॥

సరి ప మగరి స - ద ధ మ గ రి స - ధ స రి	మ ప ధ - రి సా - మ ప	ధ ని ధ మ - గ రి స ధ ॥
జఅఅ అఅలఅఅ - మ అ అ రు ఉఉ - లు ఉ ఉ	ఉ ఉ ఉ - కొ ఓ - న్న అ	అ అ అ అ - డి ఇ ఇ ర ॥
అ॥ దధప - మపధ - రిమపధమా - గ రి స రి -	రి స ని - ధ ని ధ ప ధ -	ప మ ప ధ - సా , , -
గి ఇఇ - రి ఇ ఇ - ని ఇ ఇ ఇవే - ల అయుఉ -	శ్రీ ఇ ఇ - వెం ం క అ -	కై ఎ ఎ ఎ - శా , , -
ప ధ స రి - గ రి రీ - గ రి రి గ - రిసనిధ-	రి పా ని ధ ప - ధ మ	, గ రి స - సా ని ధ ॥
క అ అ అ - రు ఉఊ - ణి ఇ ఇ ం - చఅఅఅ-	ఇ ఈ దె ఎ ఎ - స అ	, మ అ అ - యా ము ఉ ॥
సా రి గ - రి స రి - స గ రి స-ని ధ ధ ధ -	రీ స - గ రి గ స రి -	ధ స రి మ పా , - ధ
ధ ప మ - రిమపధ - స రి స - ప మ ధ ప - ని	ధ ని - ప ధమ ప - స రి	మ ప - ధ ని ధా , , -
ని ధ ప మా ప - స ని ధ పా ధ - రి స ని ధ	పా మ - ధా ప - ని ధ -	ప ధ స రి - గ రి రీ -
ధ గ రి స నిధ-ధ స ని ధ - ప మ గ రీ స -	గ రీ స ని ధ - రి స	ని ధ - ప మ గ రి స ధ॥సా॥
చ॥ ధా , - మపధసా - ని ధ ప మ - గ రి స ధ -	రీ , - రి స రి - మ ప	, ధ - ప ని ధ ప మ ప ॥
దా , - ని ఇ ఇ పై - ఇ నె ఎ ఎ - న అ అ అ-	రూ,- న అ అ - ఇ ఇ	, నె - ఎ ఎ శ అ అ అ ॥
1. ధా , పా , ధా - పా మా గా రీ -	మా, పా, ధా -	, నీ ధా పా మ ॥దా॥
2. ధా ని - ప ధ ప మ ప - ధనిధమ - గ రి స ధ -	సా రి మ ప ధ - స రి	మ పా - మ ని ధ ప మ ॥దా॥
3. ధ ని ధ మ గ రి - ని ధ మ గ రి స - ధమగరి	స - గ రి స ని ధ - రి స	ని ధ ధ - ధ స రి మ ప
ధ - మ ప ధ స ని ధ - రి స ని ధ - పధసరిగ-	ధ స రి - ప ధ స - మ ప	ధ - గ రి స ని ధ ప మ ॥దా॥

4. సా,, - ,, రిస నిధపమ - గరిసధ	సా ,, ,, పమ	ధప - నిధపమపధ -
స నిధ, పా ధ - నిధపమా ప - ధమగరి-	ని ధ పమ - స నిధప -	రి స ని ధా - పా ద -
మ గ ర సా· , - ధ సరిమా ప - రి మ పధ-	పమపధస - మపధ	స - రి గ రి రి స ని ధ -
రి సా నిధప - ధ పా మ గరి- మపధస-	రి గ రి స - నిధ పా -	మ గ రి సా - రి మ ప ॥దా॥

11. తోడి—ఆదితాళము.

ప॥ ఏర నాపై నింతచాకశాయ - మేరగామరనాపాపి ॥

అ॥ మరునిగన్న శ్రీవెంకటేశ సుకుమార నన్నేలుకోర సరసుడ ॥

చ॥ దానిమాటలువిని ఇంత సాహసమేలర ॥

ప॥ సా; , స నిధ - పధని - నిధప - మగమ ని-	ధపపమగరి - సరి	గమప - గమపధని ॥
ఏ , ర అ అ - న అ అ - ప ఇ ఇ - ని ఇఇంత -	చాఉఉ క అ అ - శ అ	అ అ అ - య అ అ అ అ ॥
స రి గ రి, స ని - ధ ని స ని ధ ప - మ గ మ ని	ధా ,, - ,, స ని	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని॥సా॥
మె ఎ!ఎ ర అ అ - గ!అ అ దు ఉ ఉ-ర అ అ అ	నా ,, - ,, స అ	అ అ అ - మి ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ఏ॥
అ॥ నిసధని - ధపమ - గమనిధమ - గరిస- మ	గమ - పధని - నిధప -	ధనిసని సా ॥ ధప
మ అ అ అ - రు ఉ ఉ - ని ఇ గ అ అ- న్న అ అ-శ్రీ	ఇ ఇ - వెం ం - క అ అ -	టె ఎ ఎ ఎ శా ॥ సు కు

ధని - సరిగరి - సగరిసా ని - నిధనిస -	ధగారిస ని - ధని	, ధపమ - గమధని ||
మఅ - అఅరఅ - నలఅన్నె - లుఉఉఉ -	కొ ఓరఅఅ - సఅ	, రఅఅ - సుఉఉడ ||
సరిస ని - ధనిసానిధ - నిధపమ - గమ	పధని - ధనిస - నిధ	నిస - నిరిసా , , -
ధనిధగ్గరి - రిమ్మగరి - సనిధప-ధనిస-	నిసరి - ధనిస - మధ	ని - గరిని - ధమధని||ఏ||
ప|| ధా, ని - రిసస ని-నిధప - గారిసరి -	గా , మా , - పధ	నిసా - నీధపమ ||
దా , ని - మఅఅఅ - టఅలు- వీఇనిఇ -	ఈం తా , - సఅ	మాసా - మేలఅర ||
1. గామాగరి - నిరిసా - ధనిసరి - నిరి	, రి - రిగమధా - ని	ధామ - గామాని ||దా||
2. ధానిధపమ - గమధపా - గారిసని -	సారిగమప - సరి	గమా - నిధమగమ ||దా||
3 ధనిధమగమ - నిధమగరిస - ధమగరి	స - గరిని - ధనిరిని -	ధనిసరిగమ - ధమ
ధని - సరిని - ధనిసరిగరిని - ధనిధమ-	గరిస - గరినిధమ	గరిస - నిసరిగమ ||దా||
4. పధనిసా - ధనిసనీధ - రిసనిధ -	పామ - గామనిధ -	పధనిస - ధా , , -
ధమగరిస - ధమగరిస - రిగమధని -	రిసానిధప - సని	, ధపమ - గామని ||దా||
5. సా, ని - ధనిపా, ని - సా, నిధప -	ధనిధా, , పధ	నిధప - గామధని -
రినిధమగరి - నిధమగరిని - ధమగరి	ని - ధనిసరిగమధ -	సరిగమ - ధమధని -

సఁ రిఁ గఁ రీఁ ని - ధ ని గఁ రీఁ ని - ధ ని ధ ధ	, మ - గ మ ని ధా మ -	గ మ ధ మ ధ ని - సఁ రిఁ
గఁ మఁ గఁ రిఁ ని - ధ ని గఁ రిఁ ని ధ మ - గ మ గ రి	స సా - సఁ సో ని ధ	మ గ రి - ని స రి గ మ ॥దా॥

12. భైరవిరాగము — ఆదితాళము.

ప॥ ఇంతని న్నే కోరి - నలచియున్నా...॥

అ॥ ఘనుడో మా ...ని - వేద...॥

చ॥ మానితగుణసాంద్ర॥

ప॥ రీ మా - గ రి గ గ రీ - స స రి రి - గ గ	. స - నీ ధ - గ . ని	స రి - ప మ మ గ రి స ॥
[illegible] - అ అ అ - ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ	ఇ ఇ - నే ఎ - కో ఓ ఓ	[illegible]
గ గ రి గ - మపధ - ధపపమగ - మ గ రి స -	ని ని ధ ప మ - రిఁ సఁ ని	ధ ప - మ ప మ గ రి స ॥
[illegible] - ల అఅ - చిఇఇ ఇఇ - యుఉఉఉ -	న్నఅఅ అ అ - . ఇ ఇ	[illegible]
అ॥ ని ని ధ - ధ ప ప మ గ - మపమగ - రిసనిస -	గ గ రి - గ మ ప గ . -	గ మ ప ధ - నీ సా -
ఘ అ అ - ను ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉఉడవు-ఉఉమఅ -	అఅ అ - అ అ అ . అ -	[illegible] -
ని సఁ గఁ గఁ రిఁ - నిసఁ రిఁ నీ ధ ప - ప మ పధ -	ని సఁ రిఁ ని ధ ప - మ ప	మ - ధ ప ప మ గ రి స ॥
క్కొ-అఅఅ అ - అఅ అ నీ ఇ ఇ - వె ఎ ఎ ద -	పుఉ ఉ ఉఉ ఉ - రి ఇ	ఇ - శ అ అ అ అ అ అ ॥
గా రి స - రి స నీ ధ ధ - ధ ని సా రి ని -	స రి గా - రి గ మా -	గ పా మ - ని ధ ప ధ
మ గ రి - పమ ధ ప - ని ధ ప - సఁనిధప - రిఁసఁ	గఁ రిఁ సో - ని ధ సా -	మ ని ధ ప - మ గ రి స ॥వా॥

చ॥ మా ,, - ,, నీ ని ద ధ మ - మ గ రి స -	రీ , గ - రి గ మా	, - గ మ ప - మ గ రి గ ॥
మా ,, - ,, నీ ఇ ఇ ఇ ఇ - త అ అ అ -	గూ- ణ - అఅసాం	, - ద్ర అ అ - అ అ అ అ ॥
1. సా , , , , - సా , , నీ నీ ధా -	నీ ఫా ,, - ధా	,నీ సా రి నీ -
రీ , , , , - రి , , రీ గా మా -	గా , రీ , సా	, - నీ సా రీ గ ॥మా॥
2. నీనీ - ధాఫా ,, - ధానీ సా	రీ - నీ సా రీ	, , - రీ గా మా -
మ గా రీ స - నినీధాఫ - ధని స రి -	గ రీ ని - స రి గ గ	, - మ ని ధ - మ గ రి గ॥మా॥
3. గా ,, - ,, మగ - గ మ గ గ - మా మా -	గ గ రి రీ స ని స -	రి గ మ గ - మా గ రి -
గ మ పా గ రి - గ మ మా గ రి - గా రి స -	సా ని గా రి గ మ -	గ పా - ప మ గ రి గ ॥మా॥
4. నీ ,, - ,, ద ధ ని ని ధ - ని ధ ప ధ మ	పా ,, - ,, మ ప	ని ధ ప ప - మ గ ప మ -
పా మ గ రి స - నీ ధ ప ధ - మ ప ధ ని సా-	మ ప ధ ని సా - గ రి	గ మ పా - ని స రి గ ॥మా॥
5. సా , సా స - ని స రి నీ ధ - ప ధ మ ప -	గా , రీ గ మ ప	ధ - మ ని ధ ప - మ గ రి
సా - మ గ రి సా - ప మ గ రి సా - ని ధ మ-	గ రీ , సని ధ ప - మ	గ రి గ - మ పా, - ధ
మ గ రి గా - మ ని ధ ప ధా - ని స రి - ని స	గరీ - నిగ రిసరి -	ని స ని రి - సా ,, -
ప ధ ని సరిగ - రి గ మ ప ధ ని - స రి గ రి	స - సా రి ని ధ ప - ప	, ధ మ గ రి - రీ గ ॥మా॥

43. కాంభోజి—ఆదితాళము.

ప॥ తరుణి నిన్నుబాసి - తాళలేదురా॥

అ॥ ధరలో వెలసిన శ్రీత్యాగేశ జగదీశ॥

చ॥ సరసకు రారా॥

ప॥ ధా ధా ;; - రి ని ధ ధ - ధ స రి గ - మ మ	గ గ - రి రీ స - మా గ	రి గ - స రి నీ ధ ధ ॥
తా రూ ణీ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ	నుఉ - ఉఊఉ - బ అ	అఅ - అ అ సీ ఇ ఇ ॥
ధ సరిపమగ - సరిగమపధ - మ గ ప ధ -	రి సా ని ధ ప - ధ ప	, మ గ రి - రి సా ని ॥ధా॥
త అఅఅఅఅ - ళఅఅ అ అఅ - లె ఎ ఎ ఎ -	ఎ ఏ ఎ ఎ ఎ - ఎ దు	, ఉ ఉఉ - ఉరాఅ ॥తా॥
అ॥ ని ని ద ధ ప మ - ప ని ధ పా ధ మా - గ మ	ప ధ ని - ప ని ధ - మ గ	ప ప - ద ధ సా ॥రిగ
ధ అ అ అ అ అ - ర అఅ ఆ అ లో - ఒ ఒ	ఒ ఒ ఒ - నె ఎ ఎ - ల అ	సి ఇ - న అ శ్రీ ॥ఇ ఇ
మమగ - సరిగ - ధసరి - పధస - మగపధ-	స రి గ - సా ని ధ ప -	ని ధ ప - మ గ రి స ని ॥
త్యాఅఅ - గెఎఎ - ఎ ఎఎ - శఅఅ - జ అఅఅ-	గ అఅ - ఆ అఅ అ -	ధీ ఇ ఇ - శ అ అఅ అ ॥
ని ధ ధ సా స - ధ ధ స రీ రి - ధ రీ రి	ధ స ధ రీ స - ధ గ	, గ రి గ - స రి ని ధ -
స రి గ సా స - రి మ గ సా - రి ప మ గ స-	రి మ గ మాప - స రి	స మ గ మ పా ,, -
మ గ రి సా స - ని ని ధ పా ధ - మ ప గా -	మ ప ధ ని ని ధ - ప ని	ధ ప ధ - మ గ ప ధ స -
రి గ మ రీ గ - స రిగ సా రి - ని ధ ప ధ -	రిసా స పా , - స	ధ ప మ గ - రి సా ని॥తా॥

స॥	సాసా - ని ని ధా - మ ప ద ధ - ని ని ధప -	మ ప ని ధ ప ధ - మా	ప - గా మా పా ధ ॥
	సా రా - స అ ఆ - ఆ అ అ అ - అ అ అఅ -	కు ఉఉ ఉ ఉ ఉ - రా	అ - రా ఆ ఆ అ ॥
1.	సాం , నీ , ధా , పా , - మా గా -	రీ , సా ; - రీ	, గా మా పా ధ ॥సా॥
2.	సం ని ధ పా - ని ధ ప మ గ రి - ధ ప మ గ రి -	రి స ని ధా ధ స రి	గ - స రి గ మ పా ధ ॥సా॥
3.	ని ధ ప మా , - ప ధ ప మా ప - మ గ మ ప -	మ ధ ప మా - ప ని ధ -	మ ప సం ని ధ - సం రిం గం ॥సా॥
4.	ధా ,, - ,, ని ప - ధ ని ని ధ - మా ప ధ -	పా ,, - ,, మ ప	ధ - మా ప - మ గ మ ప -
	[illegible] - [illegible] - సం [illegible] - [illegible] - సంరింగం -	సాం ని ధ పా - మ గ	రిసా - రి గ మ ప ధ ॥సా॥
5.	సాం ,, - ,, సం ని ధ ప - మ గ రి స రి గ -	సా ,, - ,, సం ని	ధ ప ధ - మ గ పా ధ -
	[illegible] , స గ మ ప ధా - గ మ ప ధ ని	. - ప ధ ని ని ధ - మ ప	ని ధ - ప ధ సా , - ధ
	[illegible] - ప మ ప ధ ధా - ప సం ని ని ధ -	ప ధ సం - గ ప ధ సం - రి	గ మ ప ధ - సాం ని ధ -
	సం రిం సం ని ధ - రిం సం ని ధ - గం రిం సం ని ధ -	ప ద సం రిం గాం - గ ప	ధ సం రిం - రి గ మ ప ధ ॥సా॥

14. నాటకురంజి—ఆదితాళము.

ప॥ చాలమేల జేసేవయ్యా - సకల సారంగయ్యా॥

అ॥ కలకాలము నీపాదములేగతియని నమ్మియుండగ॥

చ॥ నన్నుబ్రోవ నీకు భారమా॥

ప॥	మా గా - సా , ని - ధ ని నిధ - ధానీ	సా , , - , , ని ధ	ని స ని - ధ ని స రి గ ॥
	చా లా - మే, ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ - లా ఆ	జే , , - , , సె ఎ	ఎ ఎ ఎ - ఎ ఇ ఇ ఇ య్య ॥

మ గ సరిగమ - ని ధ మ - గమనిధ - ప ధని -	సని ధ - ప ధ ని ధ మ	గ స ని - ధ ని స రి గ ॥మాగా॥
ఽ అ అ అ అ అ -క్ర్.. అ అ - నిఇమఅ - అ అఅ -	ర ం ం - ం ం ం గ ఇ	ఇ ఇ ఇ - యఅ అ అ అ॥చాలా॥
అ॥ సానిధని - ప ధ ని - సని ధ - మ ప గ రి స -	మ గ మ - ప గ మ - ని ధ	ని - ప ధ ని సా ,, -
కాలఅఅ - క అ అ - ల అ అ - ముఉఉఉఉ -	ని ఇ ఇ - ప అ అ - ద అ	అ - ము ఉ ఉ లే ,, -
ని సరిగమ గ - సరిస - ని స ని - ధ ప ధ ని -	సా ని ధ మ - మా గ	స - నీ ధ ని స రి గ -
గ అ అ అ అ అ - తి ఇ ఇ-యఅ అ - ని ఇ ఇ ఇ -	నం ం ం ం - వ్రా ఇ	ఇ - యుండ అ అ అ గ -
మ మ గ స - నిధ నిస - రి రి స ని - ధపధని -	స ని ధ - ప ని ధ ని ప -	ధ ని స రి - ని స రి గ -
క రి మెుర - లి డ వి ని - దురమున - వెడలిను -	క రి ని - దు ని మి క రి -	వ ర దు డ - ని బి రుదు -
మ మ గ స రి గ - మనిధమగమ - ని ధ ని స -	రి గ మ సా , - స ని	ధ మా - మ గ స రి గ -
ధ ర ను వె ల సి - సురలుపొగడ - గ లి గి న -	ప తి త పా , - వ ను	డ నా - మ న వి గోను ॥చాలా॥
ప॥ నీ ధా నీ ,, - స ని ధ ని ప - ధ నీ	సా ,, - ,, ని రి	స ని - ధ స ని ధ మా ॥
నాన్ను(బ్రో,, - ఒ ఒ వ అ అ - ని ఈ	కూ ,, - ,, భ అ	అ అ - ర అ అ అ మా ॥
1. ధా ,, - ,, - నీ ,, ధా ,, మా	గా ,, - ,, - సా	,, రీ - సా నీ
ఈ ,, - ,, - దే ,, బా ,, గ	నీ ,, - ,, - యూ	,, రా-కానూ
ధా,, - ,, - పూ,, నీధానీ	సా ,, - ,, - నీ	సా రీ గా మా ॥
నీ ,, - ,, - వూ,, న్నినీ నూ	నే ,, - ,, - వీ	నాచే దా నా ॥ నన్ను॥

2. నీ ధ - ప ధ ని ధామ - గా మ - ప గ రి స-	నీ ధ నీ - స రి సా -	రి గ మ - ని ధ మ గ మ ||
నీ దు - స్మర ణ గా క - వే రె - ఎ రు గ ను-	నీ ర జ - నయనా -	ద ను జ - మద హ ర ణ||నన్ను||
3. నీ , సా , - ని రీ స ని - ధ ని స ధ ని ప -	ధా , మా , - రి గ	మ గ స - ని రి స ని ధ -
అం, డాం, - డము ల కు - న ధి ప తి వ ని -	నిం , డా , - మెుర	లి డ గ - వి ని వి న క -
నీ , సా , రి గ మ గ మ - ని ధ ని ప ధ -	నీ , సా , - రీ గ	మ గ స - ని రి స ని ధ ||
యుం, డా, స రి యగు న - మ ద న జ న -	కుం , డా , - వ ర	మొన గు - న ను గ న ను||నన్ను
4. సా ,, - ,, రీ గ మ గ స - ని రీ స ని ధ -	నీ ,, - ,, - ప ధ	ని స ని ధ - మ ప గ రి
ఆ ,, - ,, ద్రౌఉ ప తి కి - వ లు వ స భ -	లో,, - ,, - త ర	గ కనుయె - స గి న మ
సా ,, - ,, ని ధ ని స ని ధ - ని స రి గ	మా,, - ,, - రి గ	మ ప మ - గ మ ని ధ ని -
హా ,, - ,, ద య గ ల ని ను - పొగడను	నా,, - ,, - త ర	మ గు న - సి రి వె లయు-
సా రి స ని ధ - నీ స ధ ని ప - ధా ప మ -	గా మ ప - గ మ నీ	ధ - మ ని ధ ని - ప ధ ని -
రం గ పు రి ని - ఏ లి న ప తి - నా గ ల -	రం గ ని - కొమురుం	డ - తె లి సి తె - లి యక -
స రి గ మ గ స - నిరిసని - ధనిధ - పధని -	స ధ ప - గ మ ప - గ రి	స - ని ధ ని - స రి గ మ||
న డ చి న జ లు - నడతల - నుమది - తలుప -	వ లదు - వ ల దు - శ ర	ణు- శ ర ణు - మురహ రి||నన్ను

15. బిలహరి—ఆదితాళము.

ప॥ ఇంతచౌకసేయ - ఇదిమేరగాదురాసామి ॥

అ॥ పంతమేలరానాతో - వేణుగోపాలరారా ఈవేళ ॥

చ॥ నిన్నేకోరియున్నారా ॥

ప॥ సా , సనిధ - పధని - ప ధ ప - మ గ గ రి	స రి గ - స ని ధ - సా	రి గ - స రి గ ప ధ ॥
ఈ , ఇఇం - తఅఅ - చౌఉఉ - ఉఉ ఉఉ -	క అ అ - అ అ అ - సే	ఎ ఎ - ఎ ఏ య అ అ ॥
రి స గ రి స - ని స ని ధ ప ధ - మ గపధ -	రి సా ని ధ ప - ధ ప	, మ గ రి - మ గ ప ధ ॥సా॥
ఈఇ ఇ ఇ ఇ - మె ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ -ర అ అ అ-	గ ఆ అ అ అ - అ దు	, ర అ అ - స అ అ మి ॥ఇం॥
అ॥ ప ధ ప ధ మ గ - ధ పా మ గ రి - రి సనిధ-	ధ ధ స - మ గ ప - సా	రి గ ప ధ - స రి గా -
ప ం ం ం త అ - మె ఏ ల అఅ - రఅఅఅ-	న అ అ - తో ఒ ఒ - వే	ణుఉ ఉఉ - గో ఒ ఒ -
మమగగారి - స రి గ సా - స ని ధ పా	, - మ గ రి సా - రి స	ని ధ ప ధ - మ గ ప ధ ॥
ప అఅఆ అ - అ అ అ లా - ఆ అ అ రా	, - ర అ అ ఈ - వె ఎ	ఎ ఎ ఎ ఎ - శ అ అ అ ॥
సా , స ని ధ ప ధ - రి స ని ధ ప మ - గ ధ	పా , మ గ రి - స రి	గ ప - మ గ రి స ని ధ -
స రి గ సా స - రి గ పా మ గ - ధ పా ప -	స ని ధ - రి స ని స -	ధ ని ప ధ - మ గ ప ధ -
రి స ని ధా , గ రి స ని ధ - స రి గా -	స రి గ - మ గ గ రి స -	రి గ స రి స ని ధ -
రి సా ని ధ ప - ధ పా మ గ రి - గ ప ధ రి	సా - ని ధ పా - మ గ	రి సా - రి గ ప ధ రి ॥ ఇం॥

చ॥ నీ,, - స̇ ని ధ ని పా ,, - ధ ప మ గ	రి స - రిగ రి స ని̣ ధ̣ -	రి గ - స రి గ పా ధ ॥
నీ,, - ఇ ఇ ఇ ఇ న్నే ,, - కొ ఒ ఒ ఒ	ఒ ఒ - రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ -	యుఉ- ఉఉ ఉ న్నార॥
1. సా , పా , - ధ ని పా - మ గ రి గ పా -	మా , గా , రీ -	సా , రి గ ప ధ ॥నీ॥
2. ని స̇ ని ధ పా - ప ధ మ గ రీ - రి గ సా	ని̣ ధ̣ - స రి గ - సా రి	గ ప - స రీ గ ప ధ ॥నీ॥
3. సో ని ప ధ ని - ప ధ పా - మ గ రి స రి గ-	స ని̣ ధ̣ రి సా - గ రి	ప మ గ - ధ పా ,, -
రి̇ స̇ ని ధ - ప ధ సో - ప ధ ప మ - గరిసా-	స నీ̣ ప̣ - ధ̣ ని̣ పా̣	మ గ రి - ధ మ గ ప ధ ॥నీ॥
4. సో ,, - ,, ధ రి̇ స̇ ని ధ ప - మ గ రి గ -	పా , , - , , ధ ప	మ గ రి స - రి గ ప ధ -
స̇ పా - ధ̣ ని ప మ గ - ప రీ గ మ - రి గ మ-	రి గ స రి - ధ̣ గ రి - ప	మ గ ధ ప - స̇ ని ధ ప -
మ గ రి సా - స రి గ పా - మ గ ప ధ సా -	ప ధ స̇ రీ̇ గ̇ - స̇ రి̇	గ̇ మ̇ - గ̇ గ̇ రి̇ ని ధా -
గ̇ రి̇ ని ధా - రి̇ ని ధ - పా మ గ - పపధని-	ప సో ని ధ ప - పా	మ గ - రీ , గ ప ధ ॥నీ॥
5. పా ధ రి̇ - సో ,, - ప ధ ప మ గా ,,	రీ గ స రీ , , -	స ని̣ ధ̣ ప̣ - సా ,, -
రి స ని̣ ధ̣ - గా ,, - ప మ గ రి ధా ,, -	ప̇ ని ధ ప రీ̇ , , -	ని స̇ ధ ని పా ,, -
స̇ స̇ సో - ప ప పా - ధ ని పా - మ గ రీ -	రి గ ధా - మ గ రి స -	ని̣ ప̣ ధ̣ రి సా ,, -
పా ,, - సో ,, - రీ̇ ,, - గా̇ ,, -	మ̇ గ̇ రి̇ స̇ - ని ధ పా -	మ గ రి స - రి గ ప ధ ॥ నీ ॥

16. వసంత—ఆదితాళము.

ప॥ నిన్నుకోరి యున్నారర - నెనరుంచి నన్నేలుకోర ॥

అ॥ పన్నగశయనుడౌ శ్రీపార్థసారధిదేవ ॥

చ॥ సూనశరుని బారికోర్వలేర ॥

ప॥ గా మా ధా ,, - ని ని ధ ని సాం ,, -	ధ ని సం నీ ధ - ధ ని	ధ ధ మ - గ మ గ రి స॥
నీ న్నూ కో ,, - ఒ ఒ ఒ ఒ రీ , , -	యు ఉ ఉ ఊ ఉ - న్నా అ	అ అ అ - ర అ అ అ అ॥
రి స ని - ధా ని స రి - స ని స గ - మ ద ధ ని -	సం గం రిం సం ని ధ - సం ని	ధ మ గ - ధ మ గ రి స ॥గామా॥
నెఎఎ - నా అ రు ం - చి ఇ ఇ ఇ - న అ అ అ -	న్నే ఎ ఎ లు ఉ ఉ - కో ఒ	ఒ ఒ ఒ-ర అ అ అ అ అ॥నీ న్ను॥
అ॥ ధా , ధ మ ధ - ని ని ద ధ మ - గ మ గ రి స-	మ గ మ - సా రి - స మ	గ మ - ధ ని సాం ,, -
పా , న్న అ అ - గ అ అ అ అ - శ అ అ అ అ-	య అ అ - నూ ఉ - డ ఉ	ఉ ఉ - ఉ ఉ శ్రీ ,, -
సం గం మం గం రిం సం - ని సం గం రిం సం ని - ధమధని -	సం ని రిం సాం ని - ధ మ	ని ధా - గ మ గ రి స ॥
ప అ అ అ అ అ - ర్థ అఅఅఅఅ - స అ అ అ -	ర అ అ ధి ఇ - ఇ ఇ	ఇ దే - ఎ ఎ ఎ అ అ ॥
రి స ని ధ ని స - ధధనిసరి - ని స గ గ మ -	స రి స మ గ మ - ధ మ	గ ని ధ - సం ని ధ మ గ
మ గ రి సా - ధ మ గ రి - ని ధ మ గ - సంనిరిం	సాం - ని ధ మ - ని ధా	మ గ - ధ మా గ రి స॥నీన్ను॥
చ॥ సాం , రిం సం ని - ధ ని ద ధ మ -గమగ - రి రి	సా ,, - ,, సం ని	ద ధ మ - గ మ ద ధ ని ॥
సూ , న అ అ - శ అ రు ఉ ఉ - ని ఇ ఇ-ఇ ఇ	బా , , - , , రి ఇ	కొఒ ఒ - ర్వఅ లెఎ ర ॥

1. సాం , నీ , ధా - మా , గా , రీ -	సా , నీ̣ , ధ̣ా -	ని̣ సా - గ మ ప ధ ని॥సా॥
2. సాం ని ధ మ గ - ధా మ గ రి - సా ని̣ ధ̣ ని̣-	స రి స - గా మ ధా -	మ గ ని ధా - మ ధ ని॥సా॥
3. ధా, నీ సం - ధ ని సం - ధ ని ధ మ గ - మ ని	ధా , మా గ - మ ధ	మ - గ మ గ - రి రి స ని̣
ధ̣ా, నీ̣ స - ధ̣ ని̣ స రి స - ని̣ స గ గ మ -	ధా , మా గ - ని ధ	మ - సం ని ధమ - ప ధ ని॥సా॥
4. సాం,, - ,, ని సం రిం నీ ధ - మ గా రి -	సా , , - ,, గ రి -	సం నీ ధ - మ ప ధ ని -
సం నీ ధ - మ గా మ - ధ మా గ - రి సా ని̣ -	ధ̣ నీ స - రి నీ̣ స -	మ గా మ - ధా ,, -
స రి స - మ గ మ - ధమగనిధ - గమపధని -	మ గ మ ధా మ - గ మ	ప ధ - ని ని ధ మ గ రి -
మగరిస - గమధమ - గమధని - సంగంమంగం -	రిం సాం ని- ధ ని ధ - మ	- గ రి స - గ మ ధ ని॥సా॥

17. కళ్యాణి—ఆదితాళము.

ప॥ వనజాక్షిరో యీ విరహమోర్వనే - వాసుదేవునితోడి తేవే ॥

అ॥ వినవే నాగపురమున వెలయు సౌందరరాజుని ॥

చ॥ నిలుపరాని మోహమాయె ॥

ప॥ సం సాం సం ని ధ - రిం సం ని - ని ప ధ ప మ - గ మ	ప ధ ని ధా - రిం సం ని -	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని ॥
వ నా జ అ అ - క్షి ఇ ఇ - రో ఒ ఒ ఒ ఒ - ఇ ఇ	వి ఇ ఇ రా - హ అ అ -	మొఒ ఒ - ర్వఅ అ అ నె ॥
సం రిం గం రిం సం - ని సం రిం సం ని - రిం సం ని - ధనిధ	నీ , , - , , సం ని	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని ॥
వ అ అ అ అ - సుఉఉఉఉ - దె ఎ ఎ - వుఉఉ	నీ , , - ,, తో ఒ	డి ఇ ఇ - తె ఎ ఎ ఎ వె ॥

అ: పా మ - గ ని ధా - గ ని పా మ - గ రి స ని	స రి గ మా , - గ మ	ప గా - మ ని ధ ని స -
ని ఇ - ఇ ఇ నా - అ అ దే ఎ - ని అ గ ఆ -	పు ఊ ఊ రా , - ము ఊ	ఊ నా - అ అ అ అ అ -
ధ ని స రీ - స రి గ - స రి గ రి - సనిధని -	ధ గ రి స ని ధ - ప ని	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని ॥
ని ఎ ఎలా - యుఊఊ - స ఊ ఊ ం - ఎఅఅఅ -	ర అ అ అ అ - ర అ	ఆ అ అ - జు ఊ ఊఊ ని ॥
స రీ - ని స ని - ధ ని - స ని ధ ప మ గ రి -	స రి స పా మ - ధా	ప - ని ధ - రి స ని ధ ని -
ధ గ రి - ని రి - ని స , ధా ని - ప ధ ని స -	గ రి సా - ని ధ పా -	మ గ రి - గ మ ప ధ ని॥నా॥
ని ని ,, - ,, - స ధ - స ని ధ ప మ - గ మా -	పా ,, - ,, మ ప	ధ ని ప - ధ ని ధ రి స॥
నీ ,, - ,, లు ఊ - ఊ ఊ ప అ అ - ర ఆ -	నీ ,, - ,, మో ఒ	పొఅ అ - మ అ అ అరె ॥
1. పా ,, - మా గా రి - ధా మా గా -	రీ - నీ సా రీ -	గా మా పా ధా ॥నీ॥
2. పా ధ పా మ గ మ - పా మ గా రి స ని -	సా రి నీ స ధ ని -	సా రి గామ ప ధ ॥నీ॥
3. నీ ,, - స రి - ని స ని - ధ ని ధ ప మ -	పా , - ధ ని ధ ప ధ -	ప మ ప మ - గ మ ప ధ -
ని స ని గ రి గ స రి - ని సా రి - స రి ని స -	ధ నీ - స ని ధ ప మ -	గ మ ప ధా - ని గ రి ॥నీ॥
4. రీ ,, - ,, ధ గ రి స ని ప - ధ ని స రి -	సా ,, - ,, స ని	ధ ప మ - గా మ ప ధ -
మా ప ధ ని - పా ధ ని స - రీ స ని - ధ ని	స నీ ధ ప మ - గ మ	ప ధ - ప ని ధా ,, -
ధ ని స రి - రి గ గ మ - గ రి స ని - సరిసని -	ధ స ని ధ - ప ని ధ ప	మ - గా మా పా ధ ॥ నీ॥

10. ముఖారి—ఆదితాళము.

ప॥ ఏరనాపై నింత కోపమేలర - ఎవ్వారి బోధన విన్నావుర ॥
అ॥ ధీరుడైన శ్రీసుబ్రహ్మణ్యా - రార నన్నేలుకోర యీవేళ ॥
చ॥ నీరజాక్ష నాపై దయయుంచరా ॥

ప॥ సా, స్నని ధ - పనిదధపమ - గరిమప -	నిధపమామ - పమ	గరిస - రిమపనిధ ॥
ఏ, రఅఅ - నఅపఇఇఇ - నిఇంత -	కొఒఒపాఅ - మెఎ	ఎఎఎ - లఅరఅఅ ॥
సనిధపామ - ధపమగారి - మగరిస -	నిధసరీస - పమ	గారి - సరిమపధ ॥సా॥
ఎఎఎవ్వాఅ - రిఇఇబోఒ - ధఅఅఅ -	నఅఅవీఇ - న్నాఅ	ఆఅ - వుఉరఅఅ ॥ఏ॥
అ॥ పాధపమగారి - సరిమ - గారిసని -	ధసరిమాగ - రిమ	పనీధ - మపధస -
ధీరుఉఉడైఇ - నఅఅ - శ్రీఇఇఇ -	సుఉఉబ్రం౦ - హ్మాఉ	ఉఊఉ - ణ్యాఅఅఅ -
రీ, మగరి - సరిగ - సానిధ - మపధ -	సా, నిధ - మప	ధ - మాగ - రిమపధ ॥
రా, రఅఅ - నఅఅ - న్నేఎఎ - లుఉఉ -	కో, రాఅ - ఇఇ	ఇ - వేఎ - ళఅఅఅ ॥
సనీధపమ - ధపామగరి - మగరిస -	ధసా - రిమగరి - ప	, మనిధప - మపధ -
సరిమగా - సరిగ - పానిధప - మపధ -	సరిగ - సానిధప -	మగరి - రీమపధ ॥ఏర॥
చ॥ నీ ,, ధా - సనిధపామ - గరిపమ -	పా ,, - ,, పమ	గరిస - రీమపధ ॥
నీ ,, రా - జఅఅక్షాఅ - నఅఅఅ -	పై ,, - ,, దఅ	యఅఅ - యుంచఅర ॥

1. సీ , ధా , పా - మా , గా , రీ -	సా , నీ , ధా -	సా , - రీమపధ ॥ సీ ॥
2. నిధపమా గ - రిమపధా ని - ధ సనిధ -	రి పా - గ రి స నిధ -	ప మా గ - రి మ ప ధ ॥ సీ ॥
3. ప ధ మ ప - మగరిస - రిప మగ - రి స నిధ -	స రి మ గ రి - ని ధ ప -	స ని ధ - రి స గ రి స ॥ సీ ॥
3. ధ పా మ గ రి - సరిప మగ - రి స ని ధ -	ధ ధా - స రి గ సా -	రి ప మ గ - రి మ ప ధ -
స రి మ గారి - స రి స నీ ధ ప - మ ప ధ -	స పా - ని ధపా మ -	గ రీ స - రి మ ప ధ ॥ సీ ॥

19. బేగడ—ఆదితాళము.

ప॥ ఇంత చలముజేసితే - ఏమని తాళుదురా ॥

అ॥ అంతరంగుడనిమోవి ఆనవచ్చితేనాతో - పంతమేలరా శ్రీవేణుగోపాలదాస పరిపాలా॥

చ॥ పగవారి బోధనవిని ॥

ప॥ ధ ప మా - గ రి సా - రి ని దధధధ - సా	సా - స ని గ రి గా -	మా మా - గ రి గ మ ॥
ఇ ఇ ఇ ం - తఅ ఆ - చ అ అ అ అ అ - లా	అ - ము ఉ ఉ ఉ జే -	సీ ఈ - తె ఎ ఎ ఎ ॥
పా మ - ధా ప - స ని ధ ప - స ని ధ నిసా -	ప ధ ప - నీ ధా ప -	మా గా రి - గ మ ప ॥ ధప ॥
ఏ ఎ - మా అ - ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ తా -	అ అ అ - ళూ ఉ ఉ -	దూ ఉ ఉ - ర అ అ ॥ ఇం ॥
అ॥ సా ద ధ ప - ని ని ధ - మ ప ధ నిధప - మా	గ రి స - మ గ మ - రి గ	మ ప - ప ధ మా , , -
అం ం ం ం ం - త అ అ , ర ం ం ం గుఉ - ఉ	డఅ అ - ని ఇ ఇ - ఇఇ	ఇ ఇ - మొఒ వీ , , -

ప ధా ధ ప మ - మ పా పమగ - రి గ మ ప -	ప ధా ప - సే ని ధ ప -	సే ని ధ ని - సో , , -
అ ఆ న అ అ - వ ఆ అఅఅ -చ్చిఇ ఇ ఇ -	ఇ ఈ ఇ - తె ఎ ఎ ఎ -	న అ అ అ - తో , , -
ధ ని సే రీ సే . గరిగమ . గమరీ - ప మ	రీ , - రి సే సే - ద ధ	ప - సో ని - ధ ని సే రి .
ప ం ంతా అ - మె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ లా - అ అ	రా, - అ అ అ - క్రి ఇ	ఇ - వే ఎ - ఉ ఉ ఉ ఉ -
రి పా ని ధ ప - ధ మా గా రి - గ మ ప ధ -	ప సో - ప ధ ప - నీ	ధ ప మ గ రి - గ మ ప ॥
గాఁఓ ప అ అ - ల ఆ దా స - ప అ అ అ -	రి ఈ - ఇ ఇ ఇ - పా	అ అ అ అ అ - ల అ అ ॥
ధా ప మా - ధ ప మ గ రీ - గా మ ప ధ -	మ గా రి స ని - రి స	, రి ని ధ - ధ ధ ధ స -
ని రీ స - గ రి - ప మా ప గ రి - గ మ ప ధ	ప - నీ ధ ప - మ గ రి -	గ మ ప ధ - పా , - మ
గ రి సా , - గ రి గ మ ప మ - గ మ ప ధప-	సో ని - రీ సే - రి ని	ధ ప - సే ని రి సే - గ రి
మ మా గ రి సే - ని నీ ధ ప మ - గ రీ స -	సే సో రి ని ధ - ధ ప	, మ గ - రీ గ మ ప ॥ ౩౦ ॥
౬. పా మా ,, పా , , - ,, - మ ప ధా -	ప ధ నీ - ధ ని ధ ప -	మ ప గ మ రి - గ మా ॥
పా గా ,, వా , , - ,, - రి ఇ ఈ -	బొంఓ - ధ అ అ అ -	న అ అ అ అ - వి నీ ॥
1. పా , మా ధ మా గ రీ - సా ని ధా	ధా , - సా ని రీ	న - గా రీ గా మ ॥ పగ ॥
2. ప మ ధ పా మ గ రి - స ని రి సా రి ని ధ -	ధధధ - సా ని రి స -	గ రి గ మ - పా (మ ప
ధ మా గ రి స - గ రి గ మ ప మ - ధ ప సే ని-	రి సో ని - ప ధ నీ -	ధ ప మ గా - రి గ మ ॥ పగ॥

3. మగమపధ - పా ధ ప మ గ రి - గమప - స ప	మ గ రి - ప మ గ రి - స	ని ధ ధరి - స ని గ రి -
స మ గ రి - ప మ గ ధ ప - సనిధరిస - మగ	రి - స రి ని రి స - ప ధ	మ ధ ప - గ మ రి గ మ ॥పగ॥
4. నీ ,, - ,, ధ ప ధ మా ప - గ రి గ మ	పా , - మ ప ధ - మ ధ	ప మ గ రి - గ మ ప ధ -
నీ ధ పా మ - ప ధ పా మ గా రి - ప మ	గా రి - సా ని ధ ధ -	స ని గ రి - గా , , -
రి స మ గా మ గ రి - ప మా ప - ప ధ మ గ-	మ ప మ - ప ధ ప - సా	ని ధా ప - స ని రి స -
గ రి గ మా గ రి స - స నీ ద ధ ప - స ని	రి స - ని ధ ప - పా	మ గ రి - స గ రి గ మ ॥ పగ॥

20 సారంగ—ఆదితాళము.

ప॥ ఇంతమోడిసేయ - నీకిది మేరగాదుసామి ॥

అ॥ చెంతజేరిననుకావ - వంతమేల శ్రీత్యాగేశ ॥

చ॥ పగదాని బోధనవిని ॥

ప॥ సా , స ని ధ పమ - ధ ప మ - రి గ మ రిస-	రి రి స - పా మ - ద ధ	ప మ రి - గ మ ప ధ ని ॥
ఇ ం త అ అ అ అ - అమొ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ-	డి ఇ ఇ - ఈ ఇ - సె ఎ	ఎఎ ఎ - యఅ అ అ అ ॥
స గ రి స ని - రి ని ధ ప మ రి - గ మ ప ధ ని-	స ధా ప మ రి - గ మ	రి స రి - గ మ ప ధ ని ॥ సా॥
ని ఇ ఇ ఇ ఇ - కి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ది ఇ ఇ ఇ ఇ -	ఇ మే ఎ ఎ ర - గ అ	అఅదు - స అ అ అమి ॥ ఇం ॥

ఆ॥ సని ధ ప మ ప - ధ ని ధ ప మ మ - రీ గ మ -	ప ధా ప - మ ప ధ ని -	మ ప ధ ని - సా , , -
చె ఎ ఎ ఎ ఎం - త అ అ అ అ అ - జే ఎ ఎ -	రి ఈ న - అ అ ను ఊ -	క అ అ అ - వా , , -
స̇ ని స̇ - రి̇ రి̇ స̇ - గ̇రి̇స̇ని - స̇ ధా ని స̇ రి̇ -	సా̇ ని ధా ప మా -	రి గా మా - ప ధ ని ॥
స ం ం - త అ అ - మె ఎ ఎ ఎ - ఎలా అ అ అ -	శ్రీ ఇ త్యా అ ఆ -	అ గే ఏ - శ అ అ ॥
{ స̇ రి̇ ని స̇ - ధ ని ప ధ - ని ధ ప మ - పరిగమ -	ప రి గ - మ రి స - ప మ	ధ - రి గ మ - పా ధ ని -
స̇ గ̇ రి̇ స̇ - ని రి̇ స̇ ని - స̇ ధాప - మ ప ధ ని	స̇ రి̇ స̇ ధా , - ప ప	మ రీ - గ మ ప ధ ని ॥ ఇం ॥
చ॥ పా పా - ,, ధ ప - ప ధ ప ప - ప మ గ మ -	పా ధ ని - సా̇ స̇ ని -	ధ ప ప మ - రీ గ మ ॥
పా గా - ,, ద అ - అ అ అ అ - ని ఇ ఇ ఇ -	బో ఒ ఒ - ధా న అ -	అ వి ఇ ని - ఈ ఇ ఇ ॥
1. పా , మా , రీ , - గా మ రీ రి స -	రీ , సా , - ప మ	ధ పా మ - రీ గ మ ॥ పగ ॥
2. ప ధా ప - మ ప మ రీ - గ మ ప - రి గ మ ప -	మ ధా ప - మ ప ధ ని -	స̇ ధా ప - మ రి గ మ ॥ పగ ॥
3. ధ ప ధ మ - ప రి గ మ - పరిగమరి - ని̣రిస -	రి స ప - స ప మ ధ ప -	ని ధ ప మ రి - గ మ ప -
ని̣ స రి గ మ ప - గా మ ప ధ - మ పా ధని -	సా̇ స̇ - సా స - స̇ ని	ధ పా మ - రీ గ మ ॥ పగ ॥

ఈ క్రిందవ్రాయబడిన తానవర్ణములు ఖండజాతి అటతాళముగలవి. ఈ తాళమునకు రెండులఘువులు, రెండుద్రుతములు, గలవు. ఈ వర్ణములు పాడుటలో ముందుగా రెండులఘువులను పాడుకొని పిమ్మట రెండుద్రుతములను పాడుకొనవలెను.

1. భైరవి—అటతాళము.

ప॥ విరిబోణి నిన్నేకోరి మరులుకొన్నదిరా ॥
అ॥ సరసుడా దక్షిణద్వారకసామి శ్రీరాజగోపాలదేవా ॥
చ॥ చిరునవ్వు మోమున ॥

| లఘువు. | లఘువు.	O ద్రుతము.	O ద్రుతము.
ప॥ సా, రి నీ ధా ॥ నీ సా రీ ,, - గ స రీ -		
ఆ , అ ఆ ఆ ॥ వి రి బో ,, - ఒ ఒ ఓ -		
స రి గ గ రీ ,, - గ గ రి గ - మపధమ - పగరిస -	ని స మ గ రి స - ని స	రి గ - స రి ని ని ధ ని -
ఒ ఒ ఒ ఒ ణీ ,, - ఇఇఇ - ఇఇఇఇ - ఇఇఇఇ -	న్నె ఎ ఎ ఎ ఎ - కొ ఒ	ఒఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ -
సగరిని - సనిధప॥ప ధపధ - నినిధప- ధనిసరి-		
ఇఇఇ-ఇఇఇఇ॥మఅరుఉ - లుఉఉఉ-ఉఉఉఉ -		
ప ధనిస - రిగమప-మగరిగ-మనిధప - మగరిని -	స రి గ మ గ రి - గ గ	రీ , , - సే ని ధ ప
కొఒఒఒ - ఒఒఒఒ - న అదిఇ - ఇఇఇఇ - ఇఇఇఇ-	ఇ ఇ ఇ ఇ ర అ - అ అ	ఆ, , - అ అ అ అ

అ॥ మగరి-సారి నిధ॥సని ధప-మగరిగ -మని ధప -		
అఅఅ-ఆ అఅఅ॥సఅరఅ - సుఊఉఉ - డఉఉఉ -		
మ గ రి-ప మ గ రి స ఫధని స రి గ - నిసరిగమప-	ని ని ధ - పా ధ మ ప -	గ రి గ మ - ప ధ ని స
ఊఉఉ - ఊఉఉఉఉ -వఅఅఅఅ- క్షీఇణఅఅఅ-	ద్వఅఅ - అ అ అ అ -	అ అ అ అ - ర అ క అ
పధనిస - రిగమగ - రిగసరి - నిగరిస -నిధనిస-		
సఅఅఅ - అఅమిఇ - ఇఇఇఇ - శ్రిఇఇఇ - ఇఇఇఇ -		
గరిరిస - సని నిపధ ప- మనిధప - మగరిగరిస-	ని స రి గ - మ ప ధ ని -	స ని ద ధ ప మ - పా
రఅఅఅ - అఅఅజగొఒ - ఒఒఒఒ - పలఅఅఅల -	దె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ -	వ అ అ అ అ అ - ఆ
, మగరి - స రి నిధ ॥		
,అఅఅ - అఅఅఅ ॥ గగరిస- రిసనిని- ధనిసరి-		
ఫఫఫఫ - ధధనిని - ఫఫఫ - పధధనిని - నిసపరి -	ఫ ధ ని స - రి గ మ ప -	ధ ప మ ధ పా - ని ని
పధ - ధపపమ-నిధని - పధని-మపధని -సరినిధ -		
మ గ రి స రి - నిసరి - రిగామపధ -మపాధనిస -	ని రి స ని ధ - సా	, ని ధ ప - పా , మ
గ రి - సా , రి ని ధ ॥ వి రి ॥		

చ॥ ,,,, - ,,,, ॥ మామా - ధ పధ మ పగ మా
రీ రూ - న ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ఊ

పా , , - పా , , - మ పనినిధపమగ - మనిధప -	మ గ రి గ - మ ప ధ - మ	ప - మ ధా పా - మ ప
ఊ , , - ఊ , , - మొఒఒఒఒఒ ఒ - ఒ, ఒఒఒ -	ఒ ఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ - ము	న - అ అ అ - అ అ
		(పాప)

పనిధప - మగరిగ ॥
అఅఅఅ - అఅఅఅ ॥ చీరు ॥

1. గా ,రి స - నీ , ధాపమా , - మ ధా ని స -

ని రి - ని స రి గ మ గ మా - నినిదధ - నీదధమ -	మ ప మ - మా గ రి గ -	ని ని ద ధా - మ మా - (ధా)

గ రి స - ని సా రి గ ॥ చీరు ॥

2. ని ని ధ - ధా ని ద ధ మా - ని ధ ప మా, - ధపమ

గ రీ - గామపధ - మపాధ - పధని - ధనీసరిసే -	ని గ రి - నీ ధ ప ధ -	మ పా మ - గ రి స రి -

నిధాని - స గ రి గ ॥ చీరు ॥

3. సా రి గ - స రి గా - రీ , , - నీ స రి - ని స రీ -

సా , , - నినీధ - గా, రీస - నీ , ధాని	పా , - ధా ని స రి -	ప ధ ని స - రీ , , -

ధస గరీరి - నిధరిసాస - మ గా రి - పమాగ -		
రిగామ - పధపమ - నినిదధాని - దధపపామ -	గ రీ - గా మ ప ధ -	మ ప గ మ - పా , , -
నిస-నిగ -రిమ-గప -మధ-పనిధని - పధమప - గరి		
గమపమ - పధనిస - నిసనిగరిగ - నిసనిరిసరి -	ని రి స ని - ధ ప ధ మ -	ప ధ ని ని సా - ని ని
ససరిరిగగ - మగగరి - మగరిస - నిగరిస - నిరి		
సనిధప - ధనిసరి - మమపప - దధనిని - సగరిని	, ధ - రి స నీ - ధ ని	ద ధ ని - ద ధ మ - మా
గ రి స - నిసా రి గ ॥ ॥ నీరు ॥		

2. తోడి—అటతాళము.

ప॥ కనకాంగి నీచెలిమి కోరి - కాచియున్నదిరా ॥

అ॥ ధనదుడైన శ్రీతుళజేంద్రుని తనయుడైన - శరభోజి మహారాజేంద్రా ॥

చ॥ మగువ రమ్మనెరా ॥

ప॥ ,,,, - ,,,, ॥ గా మా - ధా , , - నీ , ,

కా నా కా , , - అ , ం

సా , , - సా , , - ని ని సే నీ ధ - ధనిధపమగ	మా , - గ మ ద ధా	, - మ ధ ని ధా - సా
గీ , , - ఈ , , - ని ఇ ఇ ఈ ఇ - ఇ ఇ చె ఎ ఎ ఎ	ఏ , - ఎ ఎ ఎ లీ	, - ఇ ఇ ఇ మీ - ఈ

నిధప - గారిసరి ॥ పధపపమ - గ పమగా, - రి		
ఇఇఇ - కోఒఒరి ॥ కలఅలఅ - అఅఅ అ, - అ		
సనిధా, - నిసరి - ధ గా గమా - దధనిని - రిరి	సస - నినిధప - పమ	గరిసరి - గమపగ
అఅని, - ఇఇఇ - యుఊఉఊ -ఉఉఉఉ-ఉఉ	ఉఉ - ఉఉఉఉ - ఉఉ	ఉఉఉఉ - నఅఅని
అ॥ మా,-పమగరిస॥ సనిధపమ-గ మ ద ధ ని - మగ		
రా,-అఅఅఅఅ॥ ధఅనఅఅ-దు ఉ ఉ ఉ ఉ - డ ఇ		
పమ-దధమగరి స - మగమసారి - ని స దధపమ-	సనీని - ధ రి స ని -	ధ ప ధ ని సా, - రి
ఇఇ -ఇఇ ఇనఅఅ - శ్రిఇఇ ఈఇ - తు ఉ శఅఅఅ-	జాపఎ - ఎం ద్రు ఉ -	ఉ ఉ ఉ ఉ నీ, - ఇ
రిసస -నినిధపమ॥ గమపధ - ని స రి - ధనిసరీ		
ఇఇఇ - ఇఇఇఇ ఇ॥ తఅనఅ -యుఉఉ - డఇఇఈ		
రి - పధగగరిరిగ - మగరిరి - గరిరిస రిరిసని-	గ రి స ని - ధ ని సా	, - ని ధ ప గా, - రి
ఇ - నఅఅఅఅఅ - శఅరఅ -భూఒఒఒ-జిఇఇఇ-	మ అ అ అ - నా అ రా	, - అ అ అ జే, - ఎ
సనిధా, - నిస రి॥		
ఎంద్రా, - అ అ అ॥ గా, మప-గమదదాధ - గ		
మపామగరి - మగరిసా - గరిని - ధా, ని - ధని	సరీ - నిసధగరి	గ మ ప మ గా - ని ధ
మగరినిసరిగమ - ధగరిమ గనిధా - గమధ		

ధని - దధనినిస - ధరీనిరి - సారినిస- ధనిధ-గ	రి స ని ధా - మ గ గ	రి - స ని ధా - మ గ రి
సని ధా, - నిసరి ॥కన॥		
చ॥ ,,,, - ,,,, ॥మా మా - గా , రి - రీ సా -		
॥మా గూ - వా , ఆ - ఆ అ -		
మాగామా ,, - మమగగ - రిరిగగరి స - గ రి	స ని - రి స ని ధ నీ -	ధ గ రి రి గా - గ మ
రం ం ం ,, - మ్మ అఅఅ - అఅనె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ	ఎ ఎ - ర అ అ అ అ ఆ -	అ అఅఅ ఆ - అ అ
ప ధ మ - గ రి స రి గ ॥		
అ అ అ - అ అ అ అ అ ॥ మగు॥		
1. రీసా - నీ ,, - ,,,, - రీసా - సానీ -		
ధా ,, - ,, నీ - సా ,, - ధా - ,, నీ సా	రి - నీ రి సా	, , నీ - ధా , నీ
,, సా - రీ గా ॥మగు॥		
2- సా రి రి - స ని ధా ,, - ని స రి రి గ -సరినిధా		
, - రి నిధ - గరిసరిగా , - మాగమదధని - ధ ని	స రి ని స - ధ నీ	ధ మ - గ మా గ రి స -
ని ధా - ధ ని స రి గ॥మగు॥		
3. గమనిదాధ - గమధమాగ - రిగమాగరి - సరి		
గ - సా రి ని స - ధనీగరిరిగా - ధనిసరి - గమ	గ ధా ని - ధ గ రి ని	, ధ - ధ మా గ - ని ధ
మగరి - ని సా రిగ ॥మగు॥		

4. ధా ని - ప ధ ని - పధనీనిధ - పధనిసే - నీ నీ		
ని ధ - రిరిససనిధ - గరిగ సారినిసే - ధనీ - రి	రి స్ స్ - ని ని ద ధ ప -	ప మ గ మ - ధా, - ని
ధసేనిధప - గమపమగరిస - రిగమగపమ - గమ		
పధని - ధనినిసే - ధనిసరి- సరిగ-రిగమ-గరిని-	స రి గ రి స - ధ ని స	ని ధ - గ రీ ని ధ మ
గ రి స - ధ ని స రి గ ॥మగ॥		

కాంభోజి—అట తాళము.

ప॥ సరసిజనాభా నిన్ను సన్నుతి జేసేనురా - చాలాకృపయుంచుట కిది సమయమురా ॥

అ॥ నిరతము నీపాదమే గతియని యున్నారా - నిజమనియెంచి నావనవి గైకోరా ॥

చ॥ సార్వభౌమ సకల లోకాభి రామ ॥

ప॥ ,,,, - ,,,, ॥ మా గా - సా , ని - ధా ధా

సా రా - సీ , ఇ - జా అ

సా,, - సా,, - స రి గ రి - రిగరిరిస - నిధధ -	ధ గ ధ ధ స - ధ ధ స	రి గ - స రి గ - మ గ గ
నా,, - అ,, - భ అఅఅ - అఅనిఇఇ-న్నుఉఉ-	స అ అ అ అ - న్ను ఉ ఉ	తి ఇ - జె ఎ ఎ - సె ఎ ఎ
రి స ని-ధధసరిగ॥ మమగగ -రిరిససని.ధధస-		
నుఉఉ-రఅఅఅఅ॥ సఅఅఅ-అఅఅఅఅ-అఅఅ-		

మగమప - సరిసమమగ - సస ధపమగ - ససపని	ధ ప - ప ధ - రి స ని ధ -	ధ ప మ గ - గ రి సా -
కృఉఉఉ-పఅఅయుఉం-చుఉఉటఅఅ - కి ఇఇది	ఇ ఇ - ఇ ఇ - ఇ స అ అ -	ము అ అ అ - యు అ ఆ -
అ॥రి స ని - ఫ ధ సరిగ॥నినిధా-పమధ ప-మగమా-		
ము ఉఉ -రఅఅఅ॥నిఇరా-తఅము ఉ-ని ఇఈ -		
పా,, - పా,, - ప పదధ-ని నిధ- ధప - పమగ-	మ ప మ - పధప - ధ స	ని - రి స ని - పా ధా -
పా,, - ఆ ,, - పఅఅఅ-మెఎఎ - గఅ - తిఇఇ	యుఅ అ - నిఇ ఇ - యు ఉ	ఉ - ఉ ఉ ఉ - న్నా ఆ -
సా,, - సా ,, ॥ నిధసస-రిరిగగ - మమగ-రి		
రా,, - ఆ ,, ॥ ని ఇ ఇఇ-ఇ ఇ ఇ ఇ - జఅఅ-మ		
రి రి స - సనిధపమ - పధసరిగసానిధ - మ ప ధ	పా - మ గ రి సా - రి	స ని ధ - ధ ప మ గ - గ
ఆఅఅ - నిఇఇఇ - ఎ ఎ ఎ ఎం చీ ఇఇ - న అ అ	మా - అ అ అ నా - అ	ని ఇ ఇ - ఇ గ ఇ ఇ - ఇ
రి స ని - ఫ ధ స రి గ॥		
కొ ఒఒ - ర అ అ అ అ॥ గా,మ - గగ రిరిసా, - రి		
కం, మ్మ- విలుతుజగ ం - మ్ము		
గ - సరిస ని ధ - ఫధసాస - ఫధసరీ రి - ధ స రి	గా గ - స రి గ రీ	రి - ధ స రి సా స - మ
కు - సరిపలుకు - తగుతుమ్మె- దలిల్లఝ్మ్మె - ర వ ము	న న్న - యు ర ము గు)	మ్మె - చె ద రియున్నా - మ
గ రి సని - ఫ ధ స రి॥గమగరి స - పమగరి స- ధ ప		
గువ నిటు - మ ర చు ట॥తగునటర - బిగువటర- క ట		

మగ-నిధ ప-సని ధ-రిస్గగరి-మగ రిగస రి-ధరి	సా , నిధ - మపధ	పా , మగరి - సరి
కటి-ఝటుల-చెటుల-సరసరి . మరుగురిసెడ-పరి	తా , పము - నిలుపు	లే , ధనర - సర
సా ని - ధ ధ సరిగ ॥		
సంబు - చేర చకుర ॥సారా॥		
చ॥ ,,,, - ,,,, ॥ సా ,, స నిదధ - పమగగ -		
॥ సా ,, ర్వఅఅఅ - భఉఉఉ -		
సా ,, - సా ,, - ధధసరిగా - సరిగమపా -	మగపధసా - పధ	రి సా నిధ - ధపని
మా ,, - అ ,, - సఅఅ అ ఆ - క అ అ అఆ -	ల అ అ అ ఆ - లా ఒ	ఒ కా అ అ - భి ఇ ఇ
గ రి స - మ గ మ ప ధ ॥		
ర అ అ - మ అ అ అ అ ॥సార్వ॥		
1. సా ,, ,, - నీ ,, ధా - పా ,, - ,, - ధా		
దా ,, ,, - నిం,, టి - కే ,, - ,, - గు		
మా గా రీ గా సా ,, - రీసా నీ - ధా	,, - ధా , , సా	,, - రి ,, - గా
టు త ర మ సా ,, - రె కు ను - మే	,, - రా , , గా	,, - దూ ,, - రే
,, - మాపాధా॥		
,, - రాయి క ॥ సార్వ॥		

2. రి ,, ,, - రి గ రి - రి గ రి రిస - ని̣ధపధ -		
రే ,, ,, - రాయిటు- వెర పు లేక - దురితము -		
సా ,, - ,, సా - ప ధ స రిగ సా - రి గ మ ప స	, - రి గ మ ప ధ - సా	ని ధ మా గ స - ప
మా ,, - ,, రా - బి రముగను ధా - రళ ము గ ద	, - ర లు వ రు స - ధీ	ర సు మా శ్రి తో - ఎ
ధా స - రిగమపధ ||		
ఏ ర - తగునటర|| సార్వ||		
3. మా ,, ,, - ప ధమా - పధనిధమా - పసే నిధ		
మా ,, ,, - యలమా - రికియాభిమా - నము సత		
మా - ధ మా ప - గ మ పా ,,,, - నిధ పమగ రి	గ సా - రి స ని పా	ధ సా - రి గ మ - రి గ -
మా - ర మా ర - మ ణమా ,,,, - నమువుసురెయ	ను మా - త మి ని పం	త మా - వి ను ము - వి ను
మగమ-రిగస-పమప-గమగ-నిధని-పధప-సని		
ముత ని-కిఖ ను-తగదు-వల న-మగువ-వలెను-తగి		
ధ- రిసగరిస నిధ - పధసరి - గమగసా నిధ-మ	ప ధ స - గ ప ధ స - స	రి గ మ ప - ని ధ స రి
శ్రీ - తెగువిటుసలుప- పలదుర - నమినదానర -ప	ల సి నె - వ ల సి తె - మ	రు వ కు ర - స ర గు న
గ మా - ప ధ స రి గ ||		
ర రా - స్మ ర జ న క || సార్వ||		

,, - రీ గ రీ స - నిధపా - మగరిసాని-ధధ		
తా ,, - ప ము మ రి - వి ప సి - తమునుజేసె-గద		
సా,, - సా,, - ధాధ ధ - ధాపధ - సా రిస -	రీ గరి - గా మ గ -	మా ప మ - పా ధ రీ -
రా,, - నీ ,, - పాదయు - గంబుల - యానర -	విం చు క - లే దు గ	దా య ని - -లే ద ని -
సరిస ని-ధ పమ ప-ధ సని ధ-పమగరి-సరి గ రి -		
నైరిగుణ -మునుగో ని-యెద నెన-రునమర-సురనిము -		
సరి స ని -ధధ ధధ-స రి స రి-స రి గ-రిగమ-గమ	ప - మ ప ధ . స ని రీ స	ని ధ - ప ధ సా ,, -
సమహరి -మురహర-పురహర-ధర జ-వరుని-యుర	గ - వి భు ని - వి రి శ ర	ము లు - ర వ ముల్ -
సరిగమ పధ-మగపధ స ని - పధసరి గరి-గ మ		
గడిగడియను-తడబడుచును - పడకను బడి-ఝు డి		
గ రి - స ని ధప-మగపధస రి-గమగరిసా ,, -	ప స ని ధ - ప మ గ రి	సా ,,- ప ధ స రి -
యక - మొర లిడ-వి నిబెదరుచు -వని తలు హా ,, -	యొం చి న ను - బ లి కి రి	గా ,, -యెంచి క రు -
స రి గ మ - గ మ ప ధ ॥		
ఙిం చి కా గ - లించ వె ర ॥ సార్వ ॥		

4. శంకరాభరణము—అట తాళము.

ప॥ చలమేలజేసేవురా సరసకురా సామి ॥

అ॥ జలజాక్షుడైన చక్కనిసరసిజనాథదేవా ॥

చ॥ పాపజాతిమారుడు ॥

ప॥ ,,,, - ,,,,॥ సాం నీ - పా , మ - గా రీ చాలా . మే , ఎ - ఏ ఏ		
సా ,, - ,, ధరిగ్ ,, - స రి గరి - రిగరి లా ,, - ,, అఅజే,, - సె ఎఎఎ - ఎఎఎఎ	నీ , - స రి గ పా - ఏ , - ఎ ఎ ఎ ఏ -	స రి గ మ ప - ధ ని సా వు ఉఉఉఉ - ఉ ఉ ఉ
నీ సా - ధనిపధని ॥ రిం నిసాధనిప - ధమప గమరి- రాఅ- అఅఅఅఅ - సఅఅఅఅఅ - ర అఅఅఅఅ -		
గసా-రి సని ధని - సస రి రి గ గ - మామాపప ధని - సఆ - అఅఅఅఅ- ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - ర అఅఅఅఅ -	సా రిం సాం , ని - ధ ని స అ ఆ , అ - అ అ	సా , - మ ప మ గ రి ఆ , - ని ఇ ఇ ఇ ఇ
అ॥ సా - రిగమపధని ॥ సాధాపా ,, - ప మ గ మ- ఈ - ఇఇఇ ఇఇఇ ॥ జాలాజా , , - అ అ అ అ-		
పా , , - పా,, - పధనిధ - మపధప- గమ పమ- క్షూ, , - ఊ , , - డఇఇఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - న అఅఅ -	స నీ రి స గ రి - గ గ చ అ అ అ అ అ - క్కఅ	మ ప - మ పధ ని - సా రిం అ అ - అ అఅ అ - అ అ

ధా, - ధ ని సరి సపా , - మ ప ధపా,- నిధని	పా , - సే ని ధ పా	, - ని ధ మ పా , - ధ
పా,- రహితమైనపా , - యనుచుపా,- టలను	పా , - డె చెలి పా	, - లి టుక పా , - య
ని ప పా , - రి గ మ ‖		
మగుపా , - టిగను ‖ పా ‖		
4. సా, సాస - పసాస - ధ ని ప నీ ధ - పమగమ-		
నీ , పాటె - విశాల - నయనుగాన - ననువ గ-		
ధా ,, - మా రీ - గమగ రి సా - !ధా సాసా -	నీ రీ - గా మా -	ధా , ని - గా , రి -
జెం,, - దే నా - సరసముగా - యిందీ వా -	రాక్షీ- నీ తో -	పాం దు - జే , సి -
సా ని రీ స గా - రిగమగరిసా - రిగరి స ని-		
నందమొంద గా - మరుని కదనం - బునను వద-		
రిని పధ నిపధని - సరిగమగరి - స రి సా ని ధ-	ప ధ ని స ని ధ - ప ధ	పా మ గ రి స - నీ
లకపెనగొనవలె - వ ని క ల వ ర - పడుచున్నది-	యి ది స మ యము - ప ద	రా త గ దుర - పం
, స రి గమ ప ధ ని ‖		
, తేము వ ల దు వి ను ‖ పా ‖		

గ ॥ పామా - గా , రి రీ ,, -		
అ ॥ వా నా - జా , అ ఆ ,, -		
- రిససారి - ధగరి - గపమరి-	గ మ ప ధ ప - మ ని ధ	ని - పా మ గ - ధ మ గ
- నిఇఈఇ - ఇఇఇ - ఇఇ ఇఇ-	న్నె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ	ఎ - కో ఒ ఒ - రి ఇ ఇ
॥ ధపమ- రి గమపధప - మనిధ		
। పఅఅ- అఅఅఅఅఅ - అఅఅ		
- సనినిధప - నిధపమగ- ధ మ	గ రి స ని - ధ గ రి - ప	మ గ రి స ని - ధ రి స
- ఉఅఅఅ - చిఇఇఇఇ- యుఉ	ఉ ఉ ఉఉ - ఉ ఉ ఉ - ఉ	ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - న్నఅది
గ॥ మపనిధప - మపధపమమగ-		
। మఅనఅఅ - సి ఇఇఇఇ ఇ ఇ-		
-నిధమగరి- - ప మగ రి సని రి-	ధ సి స రి - ని స రి గ	ప మ - గ మ ప స ధ ని
ఇ- గఅఅఅఅ- న్నఅఅఅఅఅ-	అ అ అ అ - క్క అఅఅ	అ అ - ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

పద ని సీ- ధనిపా॥ ని ధ సని సీ-ధని సీ రి సీ-గీ,రి
శిఇ ఇ ఇ- ఇఇఈ॥ మఅఅఅఅ- క అఅఅఅ-అఅ
మీగీ రి సీ - ని ధ ని పీ-గరిసీ-సని-నిధప- గగదధ
స్తుఉఉఉ -ఉఉఉఉ-రిఇఇ -ఇఇ-ఇఇఇ- ర ం ం ం
రిసని - ధనిసరిగ ॥
ఇఇఇ - ఇఇఇఇఇ ॥ మా, - గపమపాధ . గమప
నిధప - నిధా - పమధమగరీ - పమగరిసని - ధ
నిధపమ - గమపధనిపా - ధపనిధ - సనిరి- ధగీ
రి - మీగీరిసని - ధరిసాం నిధ - సనిధప - నిధపధ-
రి స ని - ధ ని స రి గ ॥.వన ॥
చ॥ ,,,, - ,,,, ॥ సనిధ ప - గా , రి - గ మ ప ధ
చిఇరుఉ - న , వ్వు- ఉ ఉ ఉఉ
పా, - గ మ ప ధ ప - మ పదధనిని- సీసీనినిధప-
ఉూ, - ఉఉఉఉఉ- మొఒఒఒఒఒ-ఒఒఒఒఒఒ-
ధ ప మ - గమపధని ॥
అ అ అ - అఅఅఅఅ ॥ చి ॥

ని ని - పీ సాం రి ని ధ -
ం ం - గ సా అ అ అ -
రి ని -ధ గ రి - ప మ గ
మ ప గా , - రి రి స -
మ ప ధ ని పా - ధ ని
ము ఉ ఉ ఉ ఉూ - ఉ ఉ

ప ధ మ గ - ని ధ మ గ
అ అ అ అ - అ అ ఏ ఇ
మ - రి గ ని ధా ॥ సీ ని
సాం , రి - ని ధ మ గ
సీ - ధ సీ ని సాం - సీ ని
ఉ - ఉ ఉ ఉ నా - అ అ
(పని)

... ,, - ము ధ ము గా ౧ - స్థ మా పా ధా నీ ॥ చి ॥	సా రి ,, - నా	రి గా మా - గా
2. ధాపమప - గమాప - గధమగరి - పమాగరిని - సరిగపమగరి - నిరీరి - ధగరి - పమమగ - నిధ- , ని ధ నీ - ప ధ ని ॥ చి ॥	ధ గ రి ని ధ - ధ ని ధ	మ గ - ధ మ గ రి స - స
3. మనిధమప - గపమపా , - మగ - ధమగరిస-నిరి , రి - ధనిసరిరి - ధపమగరి - నిధపమ - గ మ పే గ ని ధ - గమపధని ॥ చి ॥	ద ధ ని ని సే - ధ గ రి	సే ని - ధ రి ని ధ ప మ -
4. ధానిధమగ - ధమగరీ - మగరినిధా - గ రి - మ గ - నిధ - గమపధని -పధమగధ-గమపనిధ-సేని ని స రి - గమపధని ॥ చి ॥	సే - ధ ని రి ని ధ మ - ధ	మ గ రి - ని రి ని స - ధ
5. పమగా - గ రి రి స - రీ రి - నిసరి - నిధపమగరి సా , - ధగరిని - ధ రీ రి - ధ రీ రి - ధగరిపమ- గమరీ - గమపధ - గామపధని - పాధమప - ధ ని సో - ధగరిసిధ - గరిమగరిస - గరిస - నిసరి మా - గమాపధని ॥ చి ॥	మా ప గ రి ని ధ - గ	మ ప ధ ని సో , ॥ రి
	ని ధ - రి ని సే - ధ ని ప	ధ మ గ - రి నీ ద ధ

తానవర్ణములు సమాప్తము.

3. ప ప మమ - రి రిస స - రి ప మ మ రి స - రి ప	మ - రి ప మ - ని స రి మ	, మ - రి రి స సా - స॥
ప ర ధ న - ములకోర - కినో రుల మ ది - క ర	గ - బ లి కి - గ డు పు ని	ంప - దిరిగిన ట్టి॥ దు డు॥
4. ని ప - మ ప ని - రి మ ప నీ - మ ప నీ - ప ని	సో - రి మ ప ని సో -	సే ని ప మ - రి రి స స॥
త న - మ ది ని - భువి నిసా - ఖ్యపుజీ - వ న	మే - య ను చు స దా -	ది న ము లు - గ డి పె వి॥ దు డు॥
5. రి రి ప ప - రి రిమమ - స స రి రి - సని సరి -	ప మ మ రి స స - ని ప	మ పా ని - ప ని స రి
తెలి యని - న టవిట - శు ద్రులు వని తలు -	స్వ వ శ మ వు ట - సి ప	ది శిం చి - సం త సి
, మే - రి సని సా రి - మే రీ రి స ని - రి స	, స ని ప - స నీ స	మ రి - ని పా మ రి స॥
, ల్లి - స్వర లయంబు - తెలుం గ క ను - శి ల	, త్మ ల ఇ - సు భ క్త	ల కు - స మా న మ ను॥ దు డు॥
6. సా రి స సా సా - రి స రి గమా - రి ప	మా - రి ని పా మా	స ని ప మా - రి రి స
ద్రుష్టి కి సా రం - బ గు ల ల నా - స ద	నా - ర్భ క సే నా -	మి త ధ నా - దు ల ను
సా - ప స ని పా - రి స ని పా - స నిపమ	, - ని ప మ రీ స స -	ప సో ని - ప మ రి స॥
దే - వ అ అ దే - వ నె ర నం - మితి ని గ	, - క ను ప దా బ్జ భ -	జ నం బు - మ ర చి న॥ దు డు॥
7. పాప్ప మ రి స - రి మ పా మరిస - రి రీ	మా - స రి మా - ని స	రి గా మ రీ - స రి
చక్ర ని ముఖ - క మ లం బునను - సదా	నా - మ ది లో - స్మ ర	ణ లే క నే - దు ఉ
స సా స - పమరిసాస - నిపపా - ప సే	ని పా - ప మ రి మ ప	ని - పా స్నే ని పా , -
ర్మ దాంధ - జనులకోరి - పరితా - ప ము	ల చే - త గి లి నా గి	లి - దు ర్వి ష యా , -

రి రీ మ రి మ - స రి మ రీ స - నిపని - స	రి సా ని ప మ - రి మ	ప నీ ప - మ మ రి స॥
దురాశ ల ను - రొ౦ఒయలే క - సతత - మ	ప రా ధి య ఇ - చ ప	ల చీత్తు - డ ఇ ఇ న॥ దు డు॥
8. సా రి స - ని స రీ రి స - ని స రి మా మ -	స రి మా - రి మ స - రి	, స - సా సా ,, -
మా న ప - త నుదుర్ల భ - మ ను చు నెం చి -	ప ర మా - న ం ద - మ	ం ద - లే కా ,, -
ప పమారి స - రి మ ప రీ మ - రీ ప మ	రి - పా మ రి మ - స రి	మ రీ స - సా సా -
మదమాత్సర - క అ మలోభ - మోహంుల	కు - దా సు డ ఇ - మొ ఒ	స పో తి - గా కా -
స ని ప - పని ప - మపమ - రిపమ - రి మ ప ని -	ప ని స - రీ మ ప ని-	ప మ రి స - సా సా -
మొదటి - కులజు - డగుచు - భువిని - శుద్రుల-	ప ను లు - స ల్వు చు ను-	ను ం టి ని - గా కా -
స సా స - రి రి మ రీ మ - స రి మ రీ స	ని ప ని స - రి సా స్	ని ప - పా మ రీ స॥
న రాధ - ము ల ను రో య - స అ ర హీన	మ ఇ ఇ న - ను పా ధి	ం ప - తా రు నా రు॥ దు డు॥
9. మప పమ - గమరిస - ని స రి మ - రిమపా-	రి మ పా - రీ మా -	రీ సా - ప మ ప మ -
సతు లఅ - అఅకఇ - కొ ఒ ఒ ఒ - ఒఒఓ -	న అ ఆ - ళ్లా ఆ -	స్త్రి కై - సు ఉ తు ఉ -
గమరి స - స నీ ఫా - ని సరిమ - రిమపని -	పా ,, - పా ,, -	ప మ మా - ప మ మా -
లఅఅ అ - క ఇ ఈ - కొ ఒఒఒ - ఒఒఒఒ -	నా ,, - ల్లో ,, -	ధ అ ఆ - న అ ఆ -
రీ రీ రీ రీ - స రి మా - స రి మా -	రి స నీ - స ని ఫా -	సా , , - సా ,, -
త కుల కై - తి ఇ రీ - గి ఇ ఈ -	తి ఇ ఈ - న ఇ ఈ -	యా ,, - ఆ ,, -
రి మ రి స - స రి స ని - ని స ని ప- పని పమ-	రి మ ప ని - స ని పా -	మ గ మా - రి రి స స॥
త్య అ అఅ - గ అ అ అ - రఅఅఅ - జఅ అఅ-	స్త అ అ అ - యి ఇ టూ -	ప అ అం - టి ఇ ఇ ఇ ॥ దుడు॥

త్యాగయ్యగారి కృతి.

2. ఆరభి—ఆదితాళము.

ప॥ పా ,, - మపమగ - రి రి స స - ధా ధా -	సా ,, - ,, ధ స	రి మగ - రి స రిమ॥1(సంగతులు.)
సా ,, - అఅఅఅ - ధి ఇ ఇ ం - చే ఏ -	నే ,, - ,, ఒ ఒ	మానఅ - సఅఅఅ॥
పా ,, - మపమగ - రి రి స స - ధా ధా -	సా ,, - ,, స ధ	రి స - మగరిస రిమ॥ 2
సా ,, - అఅఅఅ - ధి ఇ ఇ ం - చే ఏ -	నే ,, - ,, ఒ ఒ	ఒఒ - మనసఅఅఅ॥
పా ,, - మపమగ - రి రి స స - ధా ధా -	సా ,, - ,, ధ స	రి మ - స రిమపధసే - 3
సా ,, - అఅఅఅ - ధి ఇ ఇ ం - చే ఏ -	నే ,, - ,, ఒ ఒ	ఒ ఒ - మనసఅఅఅ -
* సో , ప్పధప - మ ప మ గ రి స - ధా ధా -	సా ,, - ,, ధ స	రి మాగ - రిస రిమ॥పా॥ 4
సా , అఅఅ - ధి ఇ ఇ ఇ ఇ ం - చే ఏ -	నే ,, - ,, ఒ ఒ	మఅ అ - నఅఅస॥సా॥
దధపా - మ ప మ గ రీ రీ - స రి సా -	మ గ రీ - ద ధ పా -	మపధసే - సా రీ -
బొఒఓ - ధి ఇ ఇ ం చీనా - స అ అ -	న్మ అఅ - గ్గ అ వా	నఅనఅ - మాలా -
రి మగ రీ - సరిసాసా - ద ధ పా -	మ ప మ గ రీ రీ -	మపధా - మపధ రి ॥సా॥ *
బోఒ ంరూ - జె ఏ ఏ సీ. త అ అ -	ప అ అ అట్టి నా -	ప అ అ - అఅఅట్టు ॥సా॥
అ॥ పాధా పా ,, - పాప్పమ - రి మ మ ప -	ప ద ధ సే - ధా పా -	మపమగ - రి సరిమ ॥
స ను రా ,, - సీ కి ఇ - త అ గు ఉ -	మ అ అ అ - అ టా -	ల అఅఅ - డెఏఏనె ॥ సమ॥

చ॥ పా ,, - ,, - మపమగరి రి - మ గ రి రి -	స సా స ని ధ - ధా	ధ ధ - ధ సా స రి మ॥
దే ,, - ,, - వ అకి ఇఇ ఇ- వ అ సుడు -	దె ఏ ఎ వు ల - నే	ఎ ఎ - గి ఇం చి నటు॥సమ॥
2. పాపా - మ గ రీ - మ గ రీ - సరి స స -	ధా , ధా స సా	, - రి రీ , - స రి మ॥
రం గే - శు డు స - ద్గం గా - జనకుడు -	సం , గీ త సాం	, - ప్రదా, - యకుడు॥సమ॥
3. దాధా - పధప పాధపమ - మమప - మ	గ రి రీ - రీ రి మ -	పాపా - సారిమ ॥
గో పీ - జనమనోరథ మె - స ం గ - లె	ఎ క నే- గే లి యు -	జే సే - వాఅడు ॥సమ॥
4. ధపమప ధ సా - ద ధ ప పా మ గ రి - రి	, స సా సా - ద ధ	పా - మ గ రి రి సా
వ నిత ల స దా - సొఒక్క జేయుచును - మ్రొ	, క్క జే సే - ప ర	మా - త్ము డ ది యు గా
సా - స ధాప - మప ధ పా ని - ధ రీ రి	స స - ధా స - పా ధ -	మా ప - మ గ రి రి మ॥
కా - యశోద - త నయుడంచు -ముదంబు	న ను - మూద్దు - పె ట్ట -	న వ్వు - చు ం డు వా రి॥సమ॥
5. రిమ ప ధా ప - మప ద ధప - మపధ - పా	పా మ గ రీ - ధా	ధా ప - మ గ రి రీ -
పర మభాక్త - వఅ త్సలుడు - సుగుణ - పా	రా వ అ రుం- డా	జ న్మ - మ న ఘుడీ-
దధ పా - సనిధా - రి సాస - మ గ రీ -	స సా స - ధ ధ ప - ప	, ప - మ గ రి స రి మ ॥
క లి బా - ధలదీ - ర్చువాడ - నుచు నే -	హృదంబు - జ ము న - జు	, చు - చు ఉ ఉ ం డ గ॥సమ॥
6. స పా- మాపమగ రీ - మ గ రి రీ రి -	స రి స సా స - పా	ప మ గ రి - ద ధపా -
హా రే - రామచ ం ద్రా - ర ఘు కు లే శ -	మృదుసు భాష - శే	ష శ య న - ప ర వా -
దధపా - ధసాస - ధరీ రి - సరిమగ	, రి - పా మ గ రి - ధ	పా - స ధా - రి రి స -
రి ఇసో - దరాజ - విరాజ - తు ర గ ర	, జ - రా జ ను త - ని	రా - మ యా- ప ఘన -

మగరీ - సరిసపాప - దధపపాప -	మ గ రి - రీ స సా -	పా మ గ - రి స రి మ ॥
స రసీ - రుహాదళాక్ష - యనుచు వేడు -	కొ ఒ న్న - న న్న తా -	బ్రో వ అ - క అ అ ను ॥ సమ ॥
7. పాదధపపాప - మ గ రి రీ రి - ప మ	పా - రి స రీ - ధ ధ	సా స - స ధ రీ రి
శ్రీవెంకటేశ - సుప్రకాశ - స అ	ర్వో - న్నత సా - జ్జన	మా న - స న కే త
రి - సరి మా గరి - మపధపాప - సస ధ	, - రి రి స ధా - మ గ	రి రీ - స రి స సా -
న - కనకాంబర - ధరల సన్మ - కుట కు	ం - డ ల వి రా - జి త	హ రే - యా ను ను నే -
దధపపా - మ గ రి రీ ససా స - ధ స	, - ధ రీ స - మ గ రి -	పా ప్ప మ గ రి మ ॥
పొగడగా - త్య అ గరాజగేయు - డుమ	. - న వేంద్రు - డ ఇ న -	రా మ చ ంద్రుడు ॥ సమ ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

 ఈకృతి వ్రేలికె రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనునది.

3. జనరంజని — ఆదితాళము.

ప॥ స । రి గా మ రీ , - రి	, - రిస నీసా -	రీ రి ॥ 1.
స్మ । ర ణే సు ఖం , - ము	, - ర అఅమా -	నా మ ॥
స । రి గమపాపమ రీ , - రి	, - రిస నీసా -	రీ రి ॥ 2.
స్మ । ర ణెవ ఏ సుఖ ఖం , - ము	, - ర అఅమా -	నా మ ॥

స । రి గమపధపమ రీ , - రి	, - రిస నీసా -	రీ రి ॥ 3.
స్మ । ర జెఎఎసుఉ ఖం, - ము	, - రఅఆమా -	నా మ ॥
స । రి గమపమరీ - సరిగమపమ రి	, -రిస నీసా -	రీ రి ॥ 4.
స్మ । ర జె ఎ ఎ ఎసు - ఖం ం ం ం ం ము	, - రఅఆమా -	నా మ ॥
ప । ప పా ప మా రి - రి	, - రిస నీసా -	రీ రి ॥ 5.
స్మ । ర జేసు ఖ ం - ము	, - రఅఆమా -	నా మ ॥
ప । ని - పనిసాధా - పనిసధపమ రి	, - రిస నీసా -	రీ రి ॥ 6.
స్మ । ర - జెఎఏ సు - ఖం ం ం ం ం ం ము	, - రఅఆమా -	నా మ ॥
ప । మ రీ స ధఫా - నీ	సా నిస రీసా -	రీ రి ॥ 7.
స్మ । ర జే సు ఖ ం - ము	ఉ ర అఆమా -	నా మ ॥
సరి। గా - రి గ రీ సా - సధ ఫా - ని	స రీ రి -	గ మ ప మ రీ ॥
నఅ।రూ- డైఇఈ ఈ - పుఉ ట్టి - న	ం దూ కు -	న అ అ అ మా॥ స్మర ॥
అ॥ ప । ని సా - ధ ప నీ - పే	రి గా మే	రి సా ॥
ఐ । ర రా - అ జ యో - గ	అ మే ని	షు లా ॥
పని । స రి సా ధ - ప మా - ప ని	స ధ పా మ	రి స నీ ॥
పఅ । రి ఇ కా అ - నందా - మ ఇ	ఇ ఇ య్యే ట	టు ఉ ఊ ॥ స్మర ॥

స॥ ప । ప పా ప ని నీ - శ ధ	ప మ రీ రి -	గ గా ॥
రా । మ నా ను శ్ర వ - ణ ం	ం ం బూడ -	నిం డీ ॥
పమ। రిస ధా ధ - ని సా - రి	గ - గ మపామా	రి రీ ॥
నఅ ।మఅ రూ ప - మెపు - హ్యా	ద - యం ం బు	నిండీ॥
ప । ని సో ధ ప నీ - స	రి గా మ	రి సా ॥
ప్రే । మ బూ ట్ట గ నే - య	గ లే ఎ	ర నీ ॥
ప ని । స రి సా ధ - ప మా - ప ని	స ధ పా మ	రి స నీ ॥
పల్ల అ । అ అ మా అ - త్యా గా - ర అ	జు ఉ సే యు	న అ మా॥ స్వర ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

4. సరస్వతిమనోహరి—ఆదితాళము.

ప॥ । ధ ని పా మ గా , - రి	, సా రి	గా , ॥ 1.
ఎం । తొ వే డు కొం , - దు	. రా ఘు	వా , ॥
ధ । ని పా మ - గమపమమగ - రి	, సా రి	గా , ॥ 2.
ఎం । తొ వే డు - కొఒఒఒ ఒ ం - దు	, రా ఘు	వా , ॥
వ । మ గా రి సా , - రి గ	మ గ సా రి	గా , ॥ 1.
పం । త మే ల రా ఒ ఒ	ఒ ఒ రా ఘు	వా , ॥

మ | మ మా రి - రి గ మా,రి - రి గ	మ గ - గ రి సా రి	గా , ॥ 2.
పం | త మే ల - ర అ ఆ ,అ - ఒ ఒ	ఒ ఒ - ర అ ఆ ఘ	వా , ॥
మ | మ మా మ - గమపమమగ - రి గ	మ గ - సా రి	గా , ॥ 3
పం | త మే ల - రఅఅఅఅఅ - ఒ ఒ	ఒ ఒ - రా ఘ	వా , ॥
మ | మ మా మ - ధ సా - రి గ	మ గ సా - రి గ	సా , ॥ ధని ॥
పం | త మే ల - ర ఆ - ఒ ఒ	ఒ ఒ రా - ఘ అ	వా , ॥ ఎం ॥
అ॥ మ | ధ సా రి గా , - మా	గా - రి గ మా గా	రీ , ॥ 1.
చిం | త దీ ర్చు టా , - కెం	తో - మొబ ఓ డి	రా , ॥
రి | గ సా - ధ ని పా - గ	మ రీ - రి	గ సా ॥
అ | అ ఆ - ఆ అ ఆ - అ	అ ఆ - అ	అ ఆ ॥
మ | ధ సా రి గా , - మా	గా - రి గ మా గా	రీ , ॥ 2.
చిం | త దీ ర్చుటా , - కెం	తో - మొబ ఓ డీ	రా , ॥
స | రి గా రి సా , - ధ	ని పా మ -	గ రి - స రి గ మ ॥ ధని ॥
అం | త రా త్మ నా , - చెం	త రా ను -	నె ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ॥ ఎం ॥
చ॥ ప | ప పా ప - మ మ మా - గా	రీ - రి గ మా గా	రీ , ॥ 1.
చి | త్త మందు - ని ఇ న్మా - జా	చు - సొఉ ఊ ఖ్య	మే, ॥

ష | ఫ పా ధ - మ ప మా - గా | రీ - గ మ పా మ గ | రీ , ॥ 2
చి | త్తమందు - ని ఇ న్నా - జా | చు - సా ఉ ఊ ఖ్య అ | మే, ॥
స | ని ధా ధ స సా - రి గ | మా - రి గ మా గా | మ మా ॥
ఉ | త్తమం బ ను చు - ఉ ఉ | ఊ - ప్పాం ం గు | చు నా ॥
మ | ధ సా రి గా , - మా | గా - రి గ మా గా | రి రీ ॥
స | త్త మా త్ర మా , - చా | లా - న అ ఆ మ్మి | తి ని ॥
ష | రి గా మ గ గా రి సా , - ధ | ని పా మ - | గ రి - సంగమ ॥ ధని ॥
సా | ర్వభౌ ఉ ఉ ఊ మ శ్రీ , - త్యా | గ రా జ - | నుఉ - తఅఅఅ ॥ ఎc ॥

త్యాగయ్యగారి కృతి.

5. శంకరాభరణము.— ఆదితాళము.

ప॥ పా మా పా , మ - గ మ ప మ - గ మ గ రి - | గ రీ స సా - స ని | సా - స గ రి గా మ ॥ 1 (సంగతులు.)
మా రీ యా, అ - అ అ అ అ - అ అ అ ద - | గ అ అ ఆ - అ అ | ఆ - అఅఅదూర॥
పా మా పా , మ - గమప - రి గమపమ - | గామగరీగరి సా - స ని | సా - రి గ రి గా మ॥ 2
మా రీ యా , అ - అఅఅ - అఅఅఅద - | గాఅఅఆఅఅ ఆ - అఅ | ఆ - అ అ అ దూ ర॥
పామాపా - గ మపా - రి రి గ మ ప మ - | గామగరీగరి సా - స ని | సా - రి గ రి గా మ॥ 3
మా రీయా - అ అ ఆ - అ అ అ అ అ ద - | గాఅఅఆఅఅ ఆ - అఅ | ఆ - అ అ అ దూర ॥

సా రీ గా ,, గా ,, - మ గ గ రి -	గ రీ స సా - స ని	సా - రి గ రి గా మ॥	4
మా రీ యా ,, ఆ ,, - అ అ అ ద -	గ ఆ అ ఆ - ఆ అ	ఆ - అ అ అ దూ ర ॥	
సా రీ గా - స రి గా - స రి గ మ ప మ -	గామగరీగరి సా - స ని	సా - రి గ రి గా మ॥	5
మా రీ యా - అ అ ఆ - అ అ అ అ అ ద -	గాఅఅఆఅఅ ఆ - అ అ	ఆ - అ అ అ దూ ర ॥	
ప మ గ రి స ని - స రి గా ,, - మ ప మా -	గామగరీగరి సా - స ని	సా - రి గ రి గా మ॥	6
మ అ అ అ అ అ - రి ఇ యా ,, - అ అ దా -	గాఅఅఆఅఅ ఆ - అ అ	ఆ - అఅ అ దూ ర ॥	
పా , - పమగమా , - మగరి - గ మ ప మ -	గామగరీగరి సా - స ని	సా - రి గ రి గా మ॥	7
మా , - అఅఅ రీ , - ఇఇ ఇ - య అ అ ద -	గాఅఅఆఅఅ ఆ - అ అ	ఆ - అఅ ఆ దూ ర ॥	
గమప - పమగ - రిగమ - మగరి - స రి గ రి -	గ రీ స సా - స ని	సా - రి గ రి గా మ॥	8
మఅఅ- అఅఅ - రి ఇ ఇ - ఇ ఇఇ - య అఅ ద -	గ అ అ ఆ - అ అ	ఆ - అఅ అ దూ ర ॥	
*పా ధ ని సా - సా నీ ధ ప మ - మగగరి -	గా మ గ రీ గ రి సా - స ని	సా - రి గ రి గా మ॥	9
మా రి ఇ ఈ - యాఅ అ అ అ - అఅఅద -	గా అ అ ఆ అ అ ఆ - అ అ	ఆ ॥ అఅ అ దూ ర ॥	
పా మా పా ,, - రీ ,, - గ మ ప మ -	గా మ గ రీ గ రి సా - స ని	సా - రి గ రి గా మ॥పామా॥	10
మా రి యా ,, - ఆ ,, - అ అ అ ద -	గా అ అ ఆ అ అ ఆ - అ అ	ఆ - అఅ అ దూ ర ॥మా రీ ॥	
అ॥ ,, - ధ ని సా ,, - ధ ని నీ ని సా ,, -	,, - ని సా రి రీ -	సారిస నీ - స ధ నీ పా॥	11
,, - క రు ణా ,, - అ అ అ క రా ,, -	,, - వ ఆ రి నీ -	వి ఇ ఇ ఈ - రి ఇ నీ ఈ॥	

ధ ని స ని ధ ప - ధ ని స ని సా , , -	, , - ని సా రి రీ -	సరి గామగ - రీగరి సనిధప॥2
క రు ణ అ అ అ - అ అ అ క రా , , -	, , - ప ఆ రి నీ -	విఇ - ఈఇ ఇ - రీఇఇ - నిఇఇఇ॥
ధ ని స ని ధ ప - ధ ని స ని సా , , -	, , - ని సా రి రీ -	సారిస నీ - సధ నీ -
క రు ణ అ ఆ అ - అ అ ఆ క రా , , -	, , - ప ఆ రి నీ -	వీ ఇ ఇ ఈ - ర ఇ నీ -
స రి స ని - ని స ని ధ - పధ నిస - రీ సా -	ప ధ పా - మ గ రి గ	సా - స గ రి గా మ ॥పాధ॥*
స ఆ ర ఇ - చె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ - నీ ఈ -	ను ఉ ఊ - దు ఉ ఉ ఉ	ఊ - చు ఉ ం డే ది ॥మా రి॥
ని॥ , , - సపామ పా - మా పమగా మ రి గా -	, , - గ మా ప మ గ -	రి గ మ గ - గ రిసా -
ర ఆ గ ము - తా అఅ ఆ అ శ ము -	, , - ర ఆ క్రి భ అ -	కి ఇ ఇ ఇ - జ్ఞ అ న -
, , - ని సా ని సా - రి గ మ ప - ప మమ గ	గ రి - స మా గ మా -	ప మ గ మ పా , , -
యొ ఓ గ ము - మ అ రి ఇ - యఅను ఉ	ఉ ఉ - ర ఆ గ ము -	లె ఎ ఎ ఎ నీ , , -
, , - సా , ని సా ధ ని - ధని సా ని సా -	, , - ని సా రి రీ -	పా రి స నీ - స ధ నీ పా ॥
, , - భా , గ ఇ తు ఉ - లుఉ ఊ ధ రా -	, , - శ యా ను లే -	కా అ అ ఆ - అ అ నీ ఈ ॥
ధ ని సా ని - సా ధ ని ధ ని సానిసా -	, , ని సా రి రీ -	సరి గామగ - రీగరి - సనిధప॥
భ అ ఆ గ - వా తు ఉ - లుఉ ఊధరా -	, , శ యా ను లే -	కఅ ఆ అ అ - ఆఅఅ - నిఇఇ ఇ॥
ధ ని సా ని - సా ధని - ధ ని సానిసా -	, , ని సా రి రీ -	పా రిస నీ - స ధ నీ -
భ అ ఆ గ - వా తుఉ - లు ఉ ఊధరా -	, , శ యా ను లే -	కా ఆఅ ఆ - అ అ నీ -

స రి స ని - ని స ని ధ - పధ నిస - రీ సా -	ధ ధ పా , , - మ గ రి గ	సా - స గ రి గా మ ॥
త్య అ గ అ - ర అ అ అ - జఅఅఅ - ర్చి త -	త అ ఆ , , - ర అ అ అ	క - చ అ అ ర్రి త ॥
పమపగామ - రి గ మ గా రి - స ని స - ధ	నీ ఫా - ధ ని స రి	గ - ని స రి గ మ ప ధ -
ని స రి స - గ రి - మ గ రి స - నిధనీ - సరి	సాసా - ప ధ పా	మ గ రి - సా రిగ మ॥ మారియా॥

త్యాగయ్యగారి కృతి.

☞ ఈకృతిని తాళముయొక్క మొదటిఘాతలోనే రెండుకళలు విడిచి పాడుకొనవలెను.

6. శంకరాభరణము—ఆదితాళము.

ప॥ ,, - రీ , గ - గా మ రి - రి గ రి స సా	, , సా మ గ - రి స స	, ని - ధ ని ధ రి - రి స ని స॥1
ఏం దు - కూ ఊ ఊ - పెఎ ఎ ద్ద ల	, , - వా అ లె - బు ఊ ఊ	, ఊ - ద్ధిఇఇయ్యి - వు ఊఊఊ॥
రీ , గ - మా , రి - గా రి స సా	, , - సా మ గ - రి స స	, ని - ధ ని ధ రి - రి స ని స ॥2
ఏం దు - కూ , ఊ - పె ఎ ద్ద ల	, , వా అ లె - బు ఊ ఊ	, ఊ - ద్ధి ఇఇయ్యి - వుఊఊఊ॥
రీ , గ - మాపమగామా - రి గ రి స సా	, , - సా మ గ - రి స స	, ని - ధ ని ధ రి - రి స ని స॥3
ఏం దు - కూఊఊఊఊ - పె ఎ ఎ ద్ద ల	, , - వా అ లె - బు ఊ ఊ	, ఊ - ద్ధి ఇఇయ్యి - వుఊఊఊ॥
రీ , గ - మాపమగామా - రి గరి స - రిగమగ	గ రి రి స - రి రీ - గ గా -	మరిగరి - ప మ గ రి - స స ॥ 4
ఎందు - కూఊఊఊఊ - పెఎద్ద - లఅఅఅ	అఅఅఅ - వ లె - బు ఊ -	ద్ధిఇఇఇ - ఇయ్యివుఊ - ఊ ఊ॥

రీ , గ - మాపమగామా - రి గరిస - రిగమగ	గ రి రి ప - ప మా - గ గా -	మరిగరి - ప మ గ రి - స స॥ 5
ఏందు - కూఊఊఊఊ - పెవెద్ద - లఅఅఅ	అ అ అ అ - వ లె - బు ఊ -	గ్గిఇఇఇ - ఇయ్యావుఊ - ఊఊ॥
సా ఫా - ధ ని సా సా - రి రి గ గ	మ మ - మా ప మ - గా	మగ - రీ మగగరి - రి స ని స॥1
ఏ ందు - బొం ఓ దు - నైఇ ఇ ఇ	ఇ ఇ - య్యా అ అ - రా	అఅ - మైఇ ఇఇఇ - య్యాఅఅఅ॥
సా ఫా - ధనిసాసా - రి రి గ గ	మ మ - పా ,, - పా	,, - ప మ గ రి - రి స ని స॥2
ఎం దు - బొం ఓ దు - నైఇ ఇ ఇ	ఇ ఇ - య్యా ,, - రా	,, మైఇ ఇ ఇ - య్యా అ అ అ॥
సాఫా - ధనిసాసా - రి రి గ గ	మ మ - పా ,, - సా	,, నిధపమ - గ రి స స॥రీ॥
ఎం దు - బొం ఓ దు - నైఇ ఇ	ఇ ఇ - యా ,, - రా	,, - మైఇ ఇఇ - య్యాఅఅఅ ॥ఎం॥
అ॥ ,,-పా , ప పా - గ మ పా - గ మ పా	మా - ప మ సా ,, -	మాపమ మా - గామగ గా-మా॥1
అ ం ద రి - వ అ లె - ద అ ఆ	ఆ - టి ఇ ఈ ,, -	ఈఇ ఇ ఈ - ఈఇ ఇ ఈ-ఈ॥
పా , ప పా - గ మ పా - గ మ పా	ప రి - రి గ మ ప పా -	ధ ని సే ని - సే రీ ని ధ పమ॥2
అ ం ద రి - వ అ లె - ద అ ఆ	టిఇ - ద అ అ అ టీ -	తి ఇ ర ఇ - గి ఇ తి ఇ ఇ ఇ॥
పా , ప పా - గ మ పా - గ మ పా	ప రి - రి గ మ ప పా -	ధ ని సే ని - సా సా॥3
అ ం ద రి - వ అ లె - ద అ ఆ	టి ఇ - ద అ అ అ టీ -	తి ఇ రి ఇ - గి తి ॥
,, - రీ రీ - సారిస సాసా - నీసని నీ	సా ,, - సే రీ సే ధ -	ప మ గ రి - స ని సా॥ 1
అంద - రాఅఅ ఆ ని - పం ం ం	డా ,, - యఅ గ అ -	ద అ ర ఆ - అ అ ఆ ॥

రీ రి - సారిస సాసా - నీపనిసపని	నీ సా - సరి సధ -	ప మ గ రి - స ని సా ॥ రీ ॥
అంద - రాఅఅ ఆ ని - పం౦౦౦౦	౦ ా -యఅ గ అ -	ద అ ర అ - అ అ ఆ ॥ ఎం ॥
చ॥ ,,-మాగా - రి గ మా గా - రీ గా రి గ మా	మా - గ మ ప మ గా -	రి గ మ గ - గ రి సా -
వే ద - శఅ ఆ స్త్ర - తాఅ అ అ ఆ	ఆ - త్వఅ అ ర్థ ము -	లుఉ దె ఎ - లి ఇ సి -
,, - పగమ రి - మ గ గ రి సా - రిగమగగరిరిస	సా - ని స రి స నీ -	ధ ని స ని - సా సా॥
భావద అ - ర అ హిఇ త - వెఎఎఎఎఎఎ	ఏ - దఅం త ము -	లుఉ దె ఎ - లి సి ॥
,, - పా, ప పా - గ మ పా - గ మ పా	మా - ప మ పా ,, -	మాపమ మా - గామగ గా-మా॥
నా, ద వి - ద్యఅ ఆ - మ అ ఆ	ఆ - ర్థ౦ ౦ ,, -	౦౦౦ ౦ - ౦ ౦౦ ౦ - ౦॥
పా, పపా - గ మ పా - గ మ పా	ప రి - రి గ మ ప పా -	ధ ని స ని - స రి ని ధ ప మ॥ 2
నా, ద వి - ద్యఅ ఆ - మ అ ఆ	ర్థం - బుఉ ఉ ఉ లు -	నుఉదె ఎ - లి ఇ సి ఇ ఇ ఇ ॥
పా, ప పా - గ మ పా - గ మ పా	ప రి - రి గ మ ప పా -	ధ ని స ని - సా సా ॥
నా, ద వి - ద్యఅ ఆ - మ అ ఆ	ర్థం - బుఉ ఉ ఉ లు -	నుఉ దెఎ - లి సి ॥
,,-రీ రీ - సారిస సాసా - నీ స ని నీ	సా ,, - స రి స ధ -	ప మ గ రి - స ని సా ॥ 1
నాద - త్యాఅఅ ఆ గ - రా అ అ ఆ	జా ,, - న త ని జ -	ముఉ గఅ - అ అ ఆ ॥
రీ రీ - సారిస సాసా - నీసని నీసని	నీ సా - స రి స ధ -	ప మ గ రి - స ని సా ॥ రీ ॥
నాద - త్యాఅఅ ఆ గ - రాఅఅ ఆఅఅ	ఆ జా - న త ని జ -	ముఉ గ అ - అ అ ఆ ॥ఎం॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

ఈకృతిని ప్రేలికి రెండక్షరములచొప్పున పాడుకొనునది.

7. శ్రీరంజని—ఆదితాళము.

ప॥ మా ం గా - గ రి రీ	సా , - ధ	స రి గా ॥ 1
బ్రో చే వా - రెవ్వ	రే , - ర	ఘు ప తే ॥
మా రీ గా - గ రి రీ	సా , - రి	గ మ ధా॥ 2
బ్రో చే వా - రెవ్వ	రే , - ని	న్ను వి నా॥
మా రీ గా - గ రి రీ	సా , - రి	గ మ - నిధనిధ॥ 3
బ్రో చే వా - రెవ్వ	రే , - శ్రీ	రామా - నెనరున॥
మా రీ గా - గ రి రీ	సా , - రి గ	మధాని - సా నిధ ॥ 4
బ్రో చే వా - రెవ్వ	రే , - స క	లలోక - నా య క ॥
మా రీ గా - గ రి రీ	సా , - ధ ని	సని - ధనిసానిధ॥ 5
బ్రో చే వా - రెవ్వ	రే , - న ర	వర - నిఇఈస రి॥
చ॥ మా రీ గా - రి గ మా - రి గ మ దా ధ -	ని ని ధ ని సా -	స ని నీ - నిధధా ॥
దేవేంద్రా - దులు మే - చ్చుటకు లం క -	దయతొ౦ఒ దా -	న మొసం- గిసదా ॥ బ్రో॥

1. రి ని సా స - రి గ మా మ - ధ ని సా -	రి గ మా - గ రి సా -	రి స నీ - ప ని ధా ॥
వాలినొక్క - కో ల నే సి - ర ని బా -	లుని రా - జసు గాం -	వించీ - జు ఉ చీ ॥ (బ్రో॥
2. మమగ - రీ గ మా - రి గా రి - నిసరిగ -	మా ధా నీ ప రి -	గ రీ ప - నీ ధా ॥
మునిస - వంబుజా - డవెం ట - జనిఖల -	మా రీ చాదు ల -	పాతంబు - జే సి ॥ (బ్రో
3. ధసాస - రి రి గా - మా గ రి - గాగరి	సా, ని - సాగరి -	స సా ని ధా ॥
భవాబ్ధి - తరుణో - పాయము - నేరని	త్యాగ - రాజుని -	క రం బి డీ ॥ (బ్రో ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

8. మోహనరాగము—ఆదితాళము.

ప॥ గా పా, గ రీ - స రి గా, రి పా -	సా రీ , స ధా -	సా ,, - రీ రి ॥	1
భ వా, ను త - న అ ఆ , హృద -	య మూ , న ర -	మా ,, - ం పు ॥	
గా పా , గ రీ - స రి గ ప గ రి సా -	స రి - రి గ రి స ధా -	సా ,, - రీ రి ॥	2
భ వా , ను త - న అ అ అ హృఉ ద -	య అ - ముఉఉ న ర -	మా ,, - ంపు ॥	
గా పాధపపా గ రీ - స రి గ ప గ రి సా -	సా రీ గ రి రీ స ధా -	సా ,, - రీ రి ॥	3
భ వాఅఅఆ నుత - న అ అ అ హృ ఉ ద -	యమూ ఉ ఉఊన ర -	మా ,, - ంపు ॥	
గ ప ధ ప - ధ ప గ రి - స రి గ ప గ రి సా	సా రీ గ రి రీ స ధా -	సా ,, - రీ రి ॥	
భ అ వ అ - నుఉ త అ - న అ అ అ హృ ఉద -	య మూఉఉఊ న ర -	మా ,, - ం పు ॥	4

గపధసే - ధ ప గ రి - స రి గ ప గ రి సా -	సా రీ గ రి రీ స ధా -	సా ,, - రీ గ రి రీ ॥ 5
భఅఅఅ - ను ఉ త అ - న అఅ అహ్యాఉ ద -	యమూఉఉఊ న ర -	విూం ,, - పూఉఉఊ ॥
గ ధ పా , గ రీ - స రి గ ప గ రి సా -	సా రీ గ రి రీ స ధా -	సా ,, రీ రీ ॥ 6
భ అ వా , ను త - న అఅ అ హ్యాఉ ద -	... మూ ఉఉఊ న ర -	విూ ,, ంపు ॥
గా గా - పా పా - గ ప ధా - పాధప పా -	గా , రి రీ ,, -	,, - స రీ స రీ ॥ గా పా ॥ 1
బ డ - లి క - ది ఇ ఈ - ఈఇ ఇ ఈ -	రా , అ ఆ ,, -	,, - అ ఆ అ ఆ ॥ భ వా ॥
గా గా - పా పా - గపధా - పా ధ ప పా -	గా , రి రీ ,, -	,, - ధపాగరిరి ॥ గా పా ॥ 2
బ డ - లి క - దిఇఈ - ఈ ఇ ఇ ఈ -	గా , అఆ ,, -	,, - అఆఅఅఅ ॥ భ వా ॥
గాగా - పాపా - గ ప ధ సే - దధపప -	గా , రి రీ ,, -	,, - ధపాగరిరి ॥ గపా ॥ 3
బ డ - లి క - ది ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇఇఇ -	రా , అ ఆ ,, -	,, - అఆఅఅఅ ॥ భవా ॥
గగపపదధ - రిరిసే - ద ధ ప - గ ధ ప ప	గ రీ - ధ పా - రి సే	, - ధపగరి - సరిగ ॥గాపా॥ 4
బఅడఅలిఇ - క అఅ - ది ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ	ర ఆ - అ ఆ - అఅ	, - అఅఅఅ- అఅఅ॥భ వా॥
అ॥ దా ధా పా , , - ధ ప గ రి - ప గ రి స -	గ గ రి గ - ప గ పా -	పా ,, - పా ,, ॥ 1
భ ఎ తా , , - ర అ క అ - న అ అ అ -	తొం ఒఒ - బ అ గు -	ఊ ,, - ఊ ,, ॥
దాధా - పాధసేధాపా - గాపధపాగా - పగరిస-	గ గ రి గ - ప గ పా -	పా ,, - పా ,, ॥ 2
భ ఎ - తా అఅఆ ఆ - ంాఅఅ క అ -నఅఅఅ-	తొం ఒఒ - బ అ గు -	ఊ ,, - ఊ ,,

ధాధా - పధసా , ధపగ - పగరిస -	గగరిగ - పగపధ -	సా ,, - సా ,, ॥ 3
భ ఐ - తఅఆ , రకఅ - నఅఅఅ -	తొ౦ఒఒ ఒ - బఅగుఊ -	బా ,, - ఆ ,, ॥
రిసరిధ - స ప ధ గ - పగ ధ పా - గరిస -	గగరిగ - పగపధ -	సా ,, - సా ,, ॥ 4
భఅఇఅ - తి అ అ అ - ర అ క ఆ - నఅఅ -	తొ౦ఒ ఒఒ - బఅగుఊ -	బా ,, - ఆ ,, ॥
గరిస - రిసధ - సధప - ధపగ - పగరిస -	గగరిగ - పగపధ -	స ధ సా - ,,,, ॥ 5
భఅఆ - ఇఅఅ - తిఅఅ - రకఅ - నఅఅఅ -	తొ౦ఒ ఒఒ - బఅగుఊ -	బ అ ఆ - ,,,, ॥
రి గ ప గా రి - సారిగరిసా - ధాసరిసాధా - పగరిస -	గగరిగ - పగపధ -	స ధ రి స - రి రి ॥ 6
భాఅఅ వా అ - తా అఅఅఅ - రా అఅకాఆ - నఅఅఅ -	తొ౦ఒఒ ఒ - బఅగుఊ -	బ అ అ అ - తీ౯న ॥
గ ప గ గ - రిరిపా - రిసధప - ప గ ప ధ -	స ధ సా ,, ,, -	స ధ రి స - రి రి ॥ 1
బ అ డ అ - లిఇకా - డిఇఇఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ -	ర అ ఆ ,, ,, -	బ అ అ అ - తీ౯న ॥
గ ప గ గ - రి రి సా - రి స ధ ప - రిససా -	ధ ప పా - రి స ధ ప -	స ధ ప గ - ధపగరి ॥ గాపా।
బ అ డ అ - లి ఇ కా - డి ఇ ఇ ఇ - ఇఇఈ -	ర అ ఆ - క అ మ అ -	ల అ అ అ - స౦౦౦ ॥ భవా ॥
॥ పా పా పా - పా ధ ప - ప ధ ప గ రి -	గ ధ ప ధ - గ గ ధ ప	ధ - గ ప ధ ప - గ రి గ -
స ప స - సు త అ - అఅ అప్రియు -	త అ న అ - కై ఇ ఇ ఇ	ఇ - తి రి ఇ గి - ఇ న అ -
గ గ ప ప - గ గ రి - స ధ స రి - గ ప ధ స -	ధా ,, - ,, ,, -	పా ,, - ,, ,, -
బ అ డ అ - లి ఇ కా - డి ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ -	రా ,, - ,, ,, -	ఆ ,, - ,, ,, -

ప గ ప ధ - సీ ధ సా - స రి గ రి గ స రి.	గ స గ గ రి రి - స రి	గ - ధ స రి - ధ స ప ధ -
ప అ ా అ - న అ మా - శై ఎ ఎ ఏ ఎ రి ఇ.	న అ ను ఉ వై ఎ - ర అ	అ - ? ఇ ం - చి ఇ న అ -
గ గ రి రి స స - రి స ధ ప - స ధ ప గ రి స -	స రి గ ప - గ ప ధ స -	రి స స - ధ ప గ రి రి ॥ గా పా ॥
బ అ ప అ లి ఇ - క అ ఆ అ - ది ఇ ఇ ఇ ర అ -	క అఅ అ - మఅ అ అ -	ల అ అ - స ం ం ం ం ॥ భ వా ॥

త్యాగయ్యగారి కృతి.

9. సావేరి—ఆదితాళము.

ప॥ ,, - రి గ ం సా - స ని ధా - రి సా	,, - స రి మా ప ధ -	పా ,, - ,, - పా ధ ప మా ॥ 1
రా అ అ మా - బ అ ఆ - అ ణా	,, - త్రఅ ఆ ణ అ -	శ్యా ,, - ,, - ర్యా అ అ ఆ ॥
గ రి గ రి సా - స ని ధా - రి సా	,, - స రి మా ప ధ -	పా ,, - ,, - పా దా - ధ ప మా ॥ 2
ర అ అ అ మా - బ అ ఆ - అ ణా	,, - త్రఅ ఆ ణ అ -	శ్యా ,, - ,, - ర్యా ఆ - అ అ ఆ ॥
గ రి గ రి సా - ని స రి స ధా - రి సా	,, - స రి మా ప ధ -	పా ,, - ,, - ధ ని ధ మ ॥ 3
ర అ అ అ మా - బ అ అ అ ఆ - అ ణా	,, - త్రఅ ఆ ణ అ -	శ్యా ,, - ,, - ర్యా అ అ ॥
గ రి గ రి సా - ని స రి స ధా - రి సా	,, - స రి మా ప ధ -	ప ధ పా ,, - నీ దా ధ ప మా ॥ 4
ర అ అ అ మా - బ అ అ ఆ ఆ - ఆ ణా	,, - త్రఅ ఆ ణ అ -	[illegible]

గ రి గ రి సా - ని స రి స ధా - రీ సా	,, - స రి మా - రిమపాదా -	స రి మా-పధసానీదా-ధపమా॥ 5
ర అఅ అ మా - బ అఅ అ ఆ - ఆ ణా	,, - త్రఅ ఆ - అఅఅణా -	శౌఉఊ -ఉఉఊర్కుఆ-అఅఆ॥
గ రి గ రి సా - ని స రి స ధా - రీ సా	,, - స రి మా ప ధ -	పాధా-సాంరిగరీసా-నీధా-ధపమా
ర అఅ అ మా - బ అఅఅ ఆ - ఆణా	,, - త్ర అ ఆ ణ అ -	శౌఉ-ఊఉఉఊఊ-ర్యఆ-అఅఆ॥
గ రి గ రి సా - ని స రి స ధా - రీ సా	,, - స రి మా ప ధ -	పాదా - ధపమా - పాదా -
* ర అఅ అ మా - బ అ అ అ ఆ - అ ణా	,, - త్రఅ ఆ ణ అ -	శౌఉ - ఉఉఊ - ఊర్యా -
,, - ప ధా స సా - ని స రీ సా - ని ప ధా -	సా ,, - ,, - సా	నిధధా - ధ ని ధ మ గ రి ॥ 1
మె ఏ మ ని - పాఒ ఓ గా - డు ఉ దు -	రా ,, - ,, - ఓ	మఅన - స అ అ అ అ అ ॥ *
ప ధా రి సా - గ రి సా - ని ప ధా -	ని స రి స రీ ,, - సా	నిదధా - ధ ని ధ మ గ రి ॥ 2
మే ఏ మ ని - పాఒ గ - డు ఉ దు -	ర అ అ అ ఆ ,, - ఓ	మఅన - స అ అ అ అ [illegible] *
ప ధా రి సా - గ రి సా - ని ప ధా -	సా రీ - స రి గా ,, - సా	నిదధా - ధ ని ధ మ గ రి ॥ 3
మే ఏ మ ని - బాఒ గ - డుఉ దు -	గా ఆ - అ అ ఆ ,, - ఓ	మఅన - స అ అ అ అ అ ॥ *
ప ధా రి సా - గ రి సా - ని ప ధా -	స రి గ రి రీ - ప ధ	నిదధా-పాపా-మపధనిధపమా॥గరి
మె ఏ మ ని - పాఒ గ - డుఉ దు -	ర అ అ అ ఆ - ఒ ఒ	ఒఒఓ -మ న -సఅఅఅఅఅఆ॥ రఅ
ఆ॥ ,, - దా ధా పా ,, - పా మ ద ధా -	,, - ప ధా ని ధా -	పా ,, - ,, - ధనిధమ ॥ 1
భా మా కా ,, - సా అ ప డు -	,, - ర ఆ న ణా -	మూ,, - ,, - లఅఅఅ ॥

దా ధా - పా దా ధ పమా - పా మ ద ధా -	,, - ప ధా ని ధా -	సో ,, - ,, - ని ధ ప మ॥ 2
భా మా - కా అ అ అ ఆ - సా అ ప డు -	,, - ర ఆ ఇ ణు -	మూ ,, - ,, - ల అ అ అ ॥
దా ధా - పాదాధపమా - పా మ ద ధా -	,, - ప ధా ని ధా -	సో ప ధ సో - ని ధ ప మ॥ 3
భా మా - కా ఆఅఅ ఆ - సా అ ప డు -	,, - ర ఆ ఇ ణు -	మూఉ ఉ ఉా - ల అ అ అ॥
దా ధా - పాదాధపమా - పా మ ద ధా -	,, - ప దా ని ధా -	సో ,, - ని స రి స రీ -
భా మా - కా ఆఅఅ ఆ - సా అ ప డు -	,, - ర ఆ ఇ ణు -	మూ ,, - ల అ అ అ ఆ -
,, - రి గా రి సో - నీధానిధపమ - పా ధా -	రి స రీ - ధ ప ధా -	పా ,, - ధ ని ధ మ గ రి ॥ 1
బ ల ము ల - నేఎఎ ఎఎఎ - [illegible] -	కు ఉఊ - ల అ ఆ -	చే ,, -యుఉ ఉ ఉ ఉ ॥
రి గా రి సో - ని సరిసనీధా - ధా ధా	ని స రి స రీ - మపధప ధా -	మమపధ- ని ని ధమగరి ॥ గరి ॥
జ ల ము ల - నె ఎఎ ఎఎ ఎ	కుఉ ఉ ఉఊ - అఅఅఅ ఆ -	చె ఎఎఎ-యుఉ ఉఉఉఉ॥రామ॥
చ॥ ని ధ నిధ - ప ధ ప మ - నిదాధ - పధపమ -	సో ని.ధ - ప మ గ రి -	స రి ప మ - ధ ప ధ ప -
త అమ్మడు - బ డ లి న - వె ఏళ - సుర రి పు-	తెం మ్మని - చ అక్కె ర -	ప ం చి ఇ - య గ గ ని -
మ రి ప మ ధ ప - దా ధ ప మ గా రి - రి స	ధా స రీ - పా మ	గా , రి - సా ,, ॥
లె ంమ్మ ను చును - ఇంద్ర అ రి బ ల్కె - సను	య మ్మని - లే న	గా , అ - ఆ ,, ॥
స రి గ రి సా - ప ధ ప మ - సో ని ద ధా -	ధ రి సో ని ధ ప - ని	ధ మ - ప ధ సో స సో ॥
స అమృతి తో - ని ల బ డి - కో ద ం డా -	జ్య అఘో షము ల - జ	న ల - జె ఎ ఎ ని తా ॥

నె అమ్మ జె - గ ల తో - డు నుజూ చెను రా -	ని జ మై ఇ ఇ న - త్యల	గ రాజ - ను తు - డా ఉ ఉ ఉ ఉ ॥ రా ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

☞ ఈకృతిని వ్రేలికి, రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

10. కుంతలవరాళి—ఆదితాళము.

స స మ - స మ - ప ధ ధా -	ధ ప - సః ని ని ధ -	ధ ప ప మ - మా -
శ ర - శ ర - స మ రై -	ఇ క - శు ఉ ఉ ఉ -	ఉ ఉ ఉ ఉ - రా -
స మ - ప ధ - ని ధ - ధపపప -	మా - మా -	ప ధ ని ధ - ధ ప ప మ॥ 1
శ ర - ధ మ - ద వి - దఅఅఅ -	రా - అ -	అ అ అ అ - అ అ అ అ॥
స సా - స మ - ప ధ ధా -	ధ ప - సః ని ని ధ -	ధ ప ప మ మా -
శ ర - శ ర - స మ రై -	ఇ క - శు ఉ ఉ ఉ -	ఉ ఉ ఉ ఉ రా -
స మ ప ధ - ని ధ - ధపపప -	మా - మా -	ప ధ సా - ప ధ ప మ॥ 2
శ ర ధి మ - ద వి - దఅఅఅ -	రా - అ -	అఅ అ - అ అ అ అ॥
స మ - స మ - ప ధ ధా -	ధ ప - సః ని ని ధ -	ధ ప ప మ - మా -
శ ర - శ ర - స మ రై -	ఇ క - శుఉ ఉ ఉ -	ఉఉ ఉ ఉ - రా -

స మ ప ధ - ని ధ - ధపపమ -	పా ,, -	మా ,,, ॥ 3
శ ర ది మ - ద వి - వఅఅఅ -	రా ,, -	అ ,, ॥
అ॥ మ ని ధ స - ని ధ సా -	మ స - మ స -	స ని ని ధ - ధా -
సు ర రి పు - ముఉ లా -	బ ల - మ ను -	తుఉ ఉఉ - లా -
మ మ మ మ - స స స స -	మా - సా -	ని ధ ప మ - మా ॥ పమ ॥
గి రు ల క - వ ల స మ -	మా - శ్రీ -	ర అ అ అ - మా ॥ శ ర ॥
చ॥ ద ద ధా - ద ద ధా -	ని ధ ని ప -	ధా,ప - మా -
తో లి జే - సి న పా -	ప వ న సు -	రా,ర - మా -
ప ప పా - ద ద ధా -	ని ప ధా -	సా ,, -
క ల నై - న ను శా -	యగ లే -	నీ ,, -
మ ని ధ స - ని ధ స స -	మ స - మ స -	స ని నీ - ని ప ధా -
బ లు వి లు - న వి ర చి -	వె ల - సి న -	శ్రీ ఇ ఈ - ర అ ఘు -
మ మ మ మ - సా స స -	మా , మ సా -	ని ధ పమ మా ॥ స మ ॥
[illegible] ల న ర - బ్రో వుము -	త్యా , గ రా -	జ అ ను ఉతా ॥ శ ర ॥

త్యాగయ్యగారి కృతి.

ఈ కృతిని వేళ్లికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

11. కుంతలవరాళి—ఆదితాళము.

ప॥ స । మ పా ని ధా , - ధ	ని ని ద ధా పా -	మా , ॥ 1
చెం। త నే స దా , - యుం	చు కొ ఒ ఓ వ -	యా , ॥
స । మ పా ని ధా , - ధ	ని ద సే సా నీ -	ని ద ధ ప మా ॥ 2
చెం। త నే స దా , - యుం	చు కొ ఒ ఓ వ -	యఅ అ అ ఆ ॥
స । మ పా ని ధా , - ధ	ని ద సే సా నీ -	సే ని ని ధ ధ ప ॥ 3
చెం। త నే స దా , - యుం	చు కొ ఒ ఓ వ -	యఅఅ అ అ అ
స । మ పా ని ధా , - ధ	ని ని ద ధా పా -	మా , ॥ మమమప - మమసా ॥
చెం। త నే స దా , - యుం	చు కొ ఒ ఓ వ -	యా, ॥ అఅఅఅ - అ అ ఆ ॥
అ॥ స । ధ పా ధ సా , - మే	మే మే మే పా మే	మా ,
మం। తు కేస్వా శ్రీ , - మం	తు డొ ఉ ఊ హ	నొ ,
పే । సే సే ని నీ నీ ధా , - ప ధ	నిధ - మపధప - సేని	ని ధ - ధ ప మా ॥ సమ॥
మం। తు రి ఇఈ తి గా , - శ్రీ ఇ	ఇఇ - కఅఅం - తఅ	అఅ - అ అ ఆ ॥ చెం॥

పా॥ ప । ప మా మ - ప మా - స	స సని ధా ధా	స పా -
త । ల చి న - ప ను - ల	అ నుజు డూ	లి క్షి -
ధ । ని ధ ససానీ - ధాసనిధధ - ధ	ధ సా ధ -	స సా -
త । ల తో ఒడీ న - డ చిఇ ఇఇ - సం	త సి ల్లు -	దు రా -
ధ । ధ ప ధ సా ధా స సా - మ	మ - మమ పా మా -	మ మా -
ప । లు మఅఆ రు బ ల - ప	ని - తె ఎ ఏ దు -	రా మా -
స । స స ని నీ స - నిధా - ప ధ	ని ధ - మ ప ధ ప - స ని	నిధ - ధపమా ॥ పమ ॥
ధ । ర తు ఉఊ ని - వ తె - త్యాఅ	అ అ - గ అ అ అ - ర అ	అఅ - జనుత ॥ చెం ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

☞ ఈకృతిని వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.

10. బంగాళ రాగము—ఆదితాళము.

పా॥ స రి - గ మ పా పా - మమ	మ - రి గా -	గా, రి రీ ॥ 1
ముని -. పె ఎ ఎ ఏ - తెలి	యా - క పో -	ఓ , యెనా॥
స రి - గమపమ పా - పమరీ -	ప మరీ - గా , రి -	సరి గరి రీ ॥ 2
ముని - పెఎఎ ఎ ఏ - తెఎలీ -	యాఅక - పో , ఒ -	ఒఒఒయె నా॥

స రి - గమపమ రీ - గమపమ -	రి సరీ - గ మగరి -	సరిగ రి రీ ॥ 3
మును - పెఎఎ ఎ ఏ - తెఎ లిఇ -	యఅక - పొఒఒఒ -	ఒఒఒయె నా॥
స రి - గమపమ రీ - పాసని -	ప మ రీ - గా , రి -	స రి గ రి రీ ॥ 4
మును - పెఎఎ ఎ ఏ - తెలిఇ -	యఅ క - పో - ఒ -	ఒ ఒ ఒయె నా ॥
స రి - గమపా - రిగమపామరీ -	సా నిపమ రీ -	గా , రి రీ ॥ 5
మును - పెఎఏ - ఎఎఎ ఏతె లి -	యఅకఅ పో-	ఓ ,యె నా॥
స రి - గమపమపాపా - మమ	మ రి - గా , రి -	స రి గ రి రీ ॥ 6
మును - పెఎఎఎ ఏ ఏ - తెలి	యక - పో , ఒ -	ఒ ఒ ఒయె నా॥
ప ప - సస - సనిపా - పమరీ -	పమరీ - గా , రి -	స రి గ రి రీ ॥ 1
ముని - నుతి - దఅయ - లెఎఏ -	సఅఆ - ఆ , అ -	అ అఅయె నా ॥
ప ప - సస - రి రి - గమగరి -	సా , ని పా -	గ మ గ రి రీ ॥ సరి ॥
ముని - నుత - దయ - లెఎఎ -	దా , అ ఆ -	అ అ అయె నా॥ మును॥
అ॥ ప స - ప స - రిగగ -	మ రి గ గ -	రి గ రీ -
అను - పి సు - మంత -	లె ఎ ద ను -	చు ఉను -
సస - స నిపా - పమరీ - గా	స స - స ని ప మ -	రీ గా - రి గరీ ॥ స రి ॥
ను - ఇఇఈ - ఇంచి - వే	ము క - చుఊఊ ఊ -	ఊచూ - టఅకు॥ మును ॥

చ॥ ప పా ప - మా మ రి -	గ గ గ రి -	గ మపమరి రి ॥ 1
ఆనాటి- మ ం ం చి -	న డ తలు -	చుఊఊఊఊ-చీ॥
ప పా సని - పాసని - పమరి -	గ గ గ రి -	గ మ పమ రి రి ॥ 2
అ నా టిఇ - మంooo - ం ం -చీ -	న డ త లు -	చుఊఊఊఊ-చీ ॥
పా సా నిపమరి -	స ని ప మ రీ -	గ మ రి -
అత్యం ంతకృప -	సె ఎ ఎ ఎయు -	తె ఎ దా -
ప సా స - రీ గా -	మ రి గ గ -	రి గ రీ -
ఈ-నాడు- నాబు -	ద్ది ఇ ట్లు ం -	డు న ని -
స స - సనిపా - పమరీ - పా	స స - స నిపమ -	రీ గా - ద గ రీ ॥ పరి ॥
ఇ న - కుఊల - తిఇల - క	శ్రి ఇ - త్య అఅగ -	రాఅ - జ ను త ॥ముసు॥

త్యాగయ్యగారి కృతి.

☞ ఈ కృతిని వేగ్రిలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

13. అభోగి—ఆదితాళము.

ప॥ రి । గ రీ రి సా , - ధ	స రీ మ -	గ రీ ॥ 1
న । న్ను బ్రోవనీ , - కిం	త తామ -	సమా ॥

రి । గ గరిరీరి సా , - ధ	స - రిగమామా -	గ రీ ॥ 2
ని । న్నుబ్రోఁఒఓ వ నీ , - కిం	త - తఅఆమా -	సమా ॥
రి । గ రీ , మ గ రి సా , - ధ	స - ధసరిగమా -	గాగరి రీ ॥ 3
ని । న్నుబ్రో ఒ వ ఆ నీ , - కిం	త - తఅఅఆమా-	సామఅఆ॥
రి । గ గ రిరీరీ- సరిగరిరిస - ధ	స - ధసరిగ మా -	గాగరి రీ ॥ 4
ని । న్నుబ్రో ఒఓ వ- నిఇఇఇఇఇ - కిం	త - తఅఅఅమా -	సామఅఆ ॥
రి । గ గ రి రీ రీ - మగగరిరిస - ధ	స - ధసరిగమా -	గాగరి రీ ॥ 5
ని । న్నుబ్రో ఒఓవ - నిఇఇఇఇఇ - కిం	త - తఅఅఅమా -	సామఆఆ ॥
రిగ । మా - రి గ మా గా - మగగరిరిస - ధ	స - ధసరిగమా -	గాగ రి రీ ॥ 6
నఅ । న్ను- బ్రోఁఒఓ వా - నిఇఇఇఇఇ కిం	త - తఅఅఆమా -	సామఆఆ ॥
గ । మ - ధ మ గ - మగగరిరిస - ధ	స - ధసరిగమా -	గాగ రి రీ ॥ 7
ని । న్ను- బ్రోఁఒ వ - నిఇఇఇఇఇ - కిం	త - తఅఅఅమా -	సామఅఆ ॥
గ । మ దా ధ ధా , - ధ	మ - మగగాగా -	గ రి రీ ॥ 1
నా। పై నే ర మే , - మి	ఇ - బఅఆలు -	మఅ ఆ ॥
గ । మ ధా సే - ధ సే ధ సే ధా - ద ధ	మా - మగగాగా -	గ రి రీ ॥ 2
నా। పై నే ర - మెఎ ఎ ఎ ఏ - మి ఇ	ఈ - బఅఆలు -	మాఅఅ ॥

గ । మ ధా స - రి గ రి - స	ధ - మా గ -	గ రి రి ॥ 3
నా। పై నే ర - మె ఎ ఎ - మి	ఇ - బాల్యు-	మఅ ఆ ॥
గ । మ ధా స - రిగమగగరి స	ధ - మ గ గ -	గ రి రి ॥ రి గ ॥
నా। పై నే ర - మెఎఎ ఎఎఎ మి	ఇ - బ అ ల్యు-	మఅ ఆ ॥ నన్ను ॥
అ॥ మ । ధ సా రి రీ , - గ గ	గా - గామగగా -	గ రి రి స సా ॥
చి । న్న వా డ నీ , - చె లి	మి - గ అ అగ్గ -	కొ౦ఒ ర ఇ ఈ ॥
డిటో	డిటో	గ రి రీ -
డిటో	డిటో	కొ ఒ రీ -
రిగ।మగ - గరిరీసా ధ సా - రి	గ రి స ధ -	మ గ ర ॥ రి గ ॥
చిఇ। ఇం - తి ంచ లే దా - శ్రి	ఇ ఇ ర అ -	అ మ అ ॥ నన్ను ॥
చ॥ ధ । ధ దా ధ - ధ స ధా - ధ	మ - మ గ గా గా -	గ రి రీ ॥ 1
ని । జ దా స - ఐ అ హూ - ల	గు - త అ ఆ మ్ము -	ల అతో ॥
ధ । ధ దా ధ - ధసధసధా - ధ	మ - మ గ గా గా -	గ రి రీ ॥ 2
ని । జ దా స - వఅరుఉఊ - ల	గు - త అ ఆ మ్ము -	ల అతో ॥
గ । మ ధా మ- గా గ రి రీ - ధ	స - రి మ గ	మా , -
నీ । వు దా గ -బూఊ ఉఊ - ట్ట	గ - లె ఎ ఎ	దా , -

మ ; ధ సా ఠి ఠీ , - గ	గ - గాపగసా -	గ ఠి ఠీ -
గ ; జ రా జ ర , - క్షు	ణ - త న అయు -	ల అ ను -
ఠిగ;మగ - గఠిఠీసా - ధ సా - ఠి	గ ఠి స ధ -	మ గ రి ॥ రి గ ॥
కఅ;రుణ - జిం౦ చ - లే వా - త్య	అ గ ర అ -	జ ను త ॥నన్ను ॥

త్యాగయ్యగారి కృతి.

☞ ఈ కృతిని వేగిరికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

14. అమీరుకళ్యాణి—ఆదితాళము.

ప॥ సా ని - ధ ని ధ ని పా ప -	మా గ - ప	మ ప - ధ ని ॥
నీ ఇ - ద అఅ అ సా ను -	దా అ - సు	ఉ డ - న ని ॥
సా ని - ధ ని స ని - ధపపాపా -	మ ప ధ ప మ గ - ప	మ ప - ధ ని ॥ 2
నీ ఇ - ద అ అ అ - సఅఅఅను -	ద అ అ అ అ అ - సు	ఉ డ - న ని ॥
సా ని - ధ ని స ని - ప ధ ని ధనీ -	ధ ప ప మ మ గ - ప	మ ప - ధ ని ॥ 3
నీ ఇ - ద అ అ అ - స అఅ అ ను -	ద అ అ అ అ అ - సు	ఉ డ - న ని ॥
, - ధ ని సా - ధ ని స ని - ప ధ ని ధ నీ -	ధ ప ప మ మ గ - ప	మ ప - ధ ని ॥ 4
, - ని ఇ ఈ - ద అ అఅ - స అ అ అ ను -	ద అ అ అ అ అ - సు	ఉ డ - న ని ॥

, - రి రి నీ - సే సే ధా - ని ధ ప -	మః ప ధ ప మ గ - ప	మ ప - ధ ని ॥ 5
, - ని ఇ ఈ - ప అ ఆ - స అ ను -	ద అ అ అ అ అ - సు	ఉ డ - న ని ॥
, - రి గ రీ - ని రి నీ - ధ ని ధా పా -	డిటో	డిటో ॥ 6
, - ని ఇ ఈ - దఅ ఆ - స అ ఆ ను -	డిటో	డిటో ॥
, - గరిసని - రి స ని ధ - సనిధప - ని ధ	ప మ - ధ ప మ గ - ప	మ ప - ధ ని ॥ 7
, - నిఇఇ - ద అ అఅ - సఅఅఅ - ను ఉ	ఉ ఉ - ద అ అ అ - సు	ఉ డ - న ని ॥
సని ధపమప - ధ ని స రి - స ని ధ ప స ని -	ధ ప ప మ మ గ - ప	మ ప - ధ రి ॥ 8
నిఇ ఇఇ ఇఇ - ద అ అ అ - స అ అ అ ను ఉ -	ద అ అఅ అ అ - సు	ఉ డ - న ని ॥
సా ని - ధ ని ధ ని - పా ప -	మా గ - గ	మ రి సా ॥
నీ ఇ - ద అ అఅ - సా ను -	దా అ - సు	ఉ డ న ॥
, - స స ధా - స స నీ - రి రి సా ,, -	,- గా ప మ	పా - మ ప ధ ని సా -
, - ని ఇ ఈ - పె ఎ ఏ - రై ఇఈ ,, -	,- ఏ మి ఇ	ఈ - ఫ ల ముఉ ఊ -
ధ ని సా - ధ ని స ని - ప ధ ని ధ నీ -	ధ ప ప మ మ గ - ప	మ ప - ధ రి ॥ సా ని ॥
వి ఇ ఈ - ద అ అ అ - స అ అ అ ను -	ద ఆ అ అ అ అ - సు	ఉ డ - న ని ॥ నీ ఇ ॥
అ॥ స స ధా - సా పా స -	ని స రీ - స	, సా స ॥ 1
పె ఎ ఏ - దా సా ద -	ం ం ం - దు	, నీ కు ॥

ని ధ ప - ధ ప సా స-	ని స రి - పా	రి ప - సా స ॥ 2
పె ఎ ఎ - ద అ సా ద-	ల ం ం - దూ	ఉఉ - నీ కు ॥
ధ ని స రి స ని ధా పా - ధ ని సా సా -	డిటో	డిటో ॥ 3
ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ దా ఆ - స అ ఆ ద -	డిటో	డిటో ॥
రి ని ధ - ని ధ ప - ప మ గ మ	పా - గ మ పా - ధ ని	సా సా - ధ ని స రి గ రి -
పె)ఎ ఎ - మ అ అ - ఔ ఎ ఎ ఎ	ఏ - క అ ఆ - పొఒ	ఓ ఓ - యొఎ ఎ ఎ ఎ ఎ -
ధ ని సా - ధ ని స ని - ప ధ ని ధ నీ -	ధ ప ప మ మ గ - ప	మ ప - ధ రి ॥ సా ని ॥
ని ఇ ఈ - ద అ అ అ - స అ అ అ ను -	ద అ అ అ అ అ - సు	ఉ ద - న ని ॥ నీ ఇ ॥
చ॥ ధ పా - పా మ - గ మ గ మ	పా - మ ప ధా - ప ధ	నీ - ధ ని ధా పా॥
సకీ - వా అ - రి ఇ ఇ ఇ	ఈ - లొాఒ ఓ - ఒ ఒ	ఓ - న అ ఆ న్నా ॥
ధ పా - ప మ గా - మ మ రీ -	, సా - ప	మా - ని ధ ప ॥ 1
జా ఊ - క అ ఆ - జె ఎ ఏ -	, సి - తి	వి - గ అ ని ॥
ప ధ మ ప గా రీ - స రి ని స ధా సా -	, గా - ప	మ - ని ధ ప ॥ 2
జాఉఉ ఉ ఊ క - అఅ అఅ జే ఏ -	, సి - తి	వి - గ అ ని ॥
స గా - సా సా స -	ని స రీ - స	, సా స ॥ 1
క రు - జే ం ప -	లె ఎ ఏ - క	, నీ దు ॥

ని ధ ప - ధ ప సా ప -	ని స రీ - సా	రి స - సా స ॥ 2
క రు ఉ - ణీ ఇ ం ప -	లె ఎ ఏ - క	అ అ - నీ డు॥
ధనిసరిసనిధాపా - ధనిసాసా -	డిటో	డిటో ॥ 3
కఅఅఅఅరు ఉ - ణిం ం ప -	డిటో	డిటో ॥
రి నిధ - ని ధ ప - ప మ గ మ	పా - గ మ పా - ధ ని	సా సా - ధ ని స రి గ రి ॥
క అ అ - గ్రఅ అ - మ అ అ అ	ఆ - నె ఎ ఏ - ఎ ఎ	ఏ ఏ - వుఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ॥
ధ ని సా - ధ ని స ని - ప ధ ని ధ నీ -	ధ ప ప మ మ గ - ప	మ ప - ధ రి ॥ సా ని ॥
ని ఇ ఈ - వ అ అ అ - స అ అ అ ను -	ద అ అ అ అ అ - సు	ఉ డ - న ని ॥ నీ ఇ ॥
2. ధ పా - పా మ - గ మ గ మ	పా - మ ప ధా - ప ధ	నీ - ధ ని ధా పా ॥
రో ఓ - సా అ - ము ఉ ఉ ఉ	ఊ - లె ఎ ఏ - ఎ ఎ	ఏ - ద అ ఆ యా ॥
ధ పా - ప మ గా - మ మ గీ -	, సా - ప	మ - ని ధ ప ॥ 1
రు ఊ - చి ఇ ఈ - ర అ ఆ -	, వా - కు(-	లు - పొంగెను ॥
ప ధ మ ప గా రీ - స రి ని స ధా సా -	, గా - ప	మ - ని ధ ప ॥ 2
రు ఉఉ ఉ ఊ చి - ర అ అ అ అ అ -	, వా - కు	లు - పొంగెను ॥
స ధా - సా సా స -	ని స రీ - స	, స స స ॥ 1
ద ఆ - సు ఊ ల -	బ్రొంగే - చి	, తి వ ట ॥

ని ధ ప - ధ సే సా సే - | ని సే రీ - సా | రి సే - సే సే సే ॥ 2
ప అ అ - సు ఉ ఊ ల - | బ్రోఒఓ - చీ | ఇ ఇ - తి వ ట ॥

రి ని ధ - ని ధ ప - ప మ గ మ | పా - గ మ పా - ధ ని | సా పా - ధ ని సే రి - గ రి
ప్యఅ గ - ర అ అ - జ అ అ అ | ఆ - ఇ ఇ ఈ - ల అ | ఆ ఆ - లాఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ -

ధ ని పా - ధ ని సే ని - ప ధ ని ధ నీ - | ధ ప ప మ మ గ - ప | మ ప - ధ రి ॥ సా ని ॥
ని ఇ ఈ - ద అ అ అ - స అ అ అ ను - | ద అ అ అ అ అ - సు | ఉ డ - న ని ॥ నీ ఇ ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

☞ ఈకృతిని బ్రేలికి రెండక్షరములచొప్పున పాడుకొనవలెను.

15, తోడి—ఆదితాళము.

ప॥ స । ని గా రి గా , - గ రి | రీ - రి రీ - | సా , ॥ 1
క । డ తే ర రా . - ద అ | ఆ - మనా - | సా , ॥

స । ని గా రి - గ మ గా - గ రి | రీ - రి రీ - | సా , ॥ 2
క । డ తే ర - ర అ ఆ - ద అ | ఆ - మన - | సా , ॥

స । ని గా రి - గ మ గా - గ రి | రీ - రి రీ - | సా రి గ రి స ॥ 3
క । డ తే ర - ర అ ఆ - ద అ | ఆ - మనా - | సా అఅ అ అ ॥

స । ని గా రి - గ మ గా - గ రి	రి - రి రీ -	స ని ధ నీ ధ ॥	4
క । డ తే ర - ర అ ఆ - ద అ	ఆ - మ నా -	స అ అ ఆ అ ॥	
స । ని గా రి - గ రి ని - రి	గ మ గ రి రి	సా , ॥	5
క । డ తే ర - ర అ అ - ద	అ మ న అ అ	సా , ॥	
స । ని గా గ మ ధా - గ	, మ పా -	పా మ గ రి స ॥	6
క । డ తే ర ర ఆ - ద	, మ నా -	ఆ స అ అ అ ॥	
స । ని గా గ మ ధా - గ	, మ పా ధ ప పా ధ ప	పా మ గ రి స ॥	7
క । డ తే ర ర ఆ - ద	, మ నా అ అ ఆ అ అ	ఆ స అ అ అ ॥	
స । ని గా గ - మ ప ధ ని ధ ప - గ	, మ పా ధ ప పా -	పా మ గ రి స ॥	8
క । డ తే ర - ర అ అ అ అ ఆ - ద	, మ నా అ అ ఆ -	ఆ స అ అ అ ॥	
స । ని గా గ మ ధా - నీ	రి సా - సా ని ని ధ - సా ని	ధ ప - మ గ రి స ॥	9
క । డ తే ర ర ఆ - దా	అ అ - మ అ న అ - అ అ	అ అ - స అ అ అ ॥	
స - ని గా గ - మ ప ధ ని సా - సా ని	ధ ప - ని ని ధ ప మ గ -	మ గ గ రి సా ॥	10
క । డ తే ర - ర అ అ అ ఆ - ద అ	అ అ - మ అ అ అ న అ -	స అ అ అ ఆ ॥	
స । ని గా మ ధ నీ - గా	, రి సా ని ధ - సా ని	ధ ప - మ గ రి స ॥	11
క । డ తే ర ర ఆ - ద	, మ అన అ - అ అ	అ ఆ - స అ అ అ ॥	

స । ని̣ గా x - మ ప ధ నీ , - ధ ప	మా - x రీ -	సా , ॥ స ని ॥
క । డ తే ర - ర అ అ ఆ , - ద అ	ఆ - మ నా -	సా , ॥ క డ ॥
అ॥ ధ । ప గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	సా , ॥ 1
ఎ । డ తే క - భ అ జా - న అ	ఆ - జె ఎ ఏ సి -	నీ , ॥
స ని । ధ ప గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	సా , ॥ 2
ఎ ఎ । డ అ లే క - భ అ జా - న అ	ఆ - జె ఎ ఏ సి -	నీ , ॥
డిటో	డిటో	నీ , ॥ 3
డిటో	డిటో	నీ , ॥
ధ । మ గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	ధ ని స ని ధ ని ॥ 4
ఎ ' డ లే క - భ అ జా - న అ	ఆ - జె ఎ ఏ సి -	ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
ధ । మ గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	ధ ని - సా రి స - ని స ॥ 5
ఎ । డ లే క - భ అ జా - న అ	ఆ - జె ఎ ఏ సి -	ని ఇ - ఈ ఇ ఇ - ఇ ఇ ॥
స ని । ధ ప గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	గ గ రి స ని ధ ॥ 6
ఎ ఎ । డ అ లే క - భ అ జా - న అ	ఆ - జె ఎ ఏ సి -	ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
స ని । ధ ప గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	సా , ॥
ఎ ఎ । డ అ లే క - భ అ జా - న అ	ఆ - జె ఎ ఏ సి -	నీ , ॥

గ । గ గ రి రి స స నీ - రి స స ని ధా - స ని	ధ ప మా - ధ ప ప మ	గా - మ గ రి స ॥	1
ఎ । డ గ అ అ అ ల్లు - ని ఇ జ అ ద - బ్బ అ	ర అ ల - ను ఉ ా ఎ	లీ - సి ఇ ఇ ఇ ॥	
గ । గ రిగరిసా రి స నీ - సారిసనీ సనిధా-సని	ధ ప మా - ధ ప ప మ	గా - మ గ రి స ॥	2
ఎ । డగాఅఅఅ అ అ ల్లు - నీ ఇఇజాఅఅదా-బ్బఅ	ర అ ల - ను ఉ ద ఎ	లి - సి ఇ ఇ ఇ ॥	
ప । ని గా మ ధనీ - గ	, రి స ని ధ - స ని	ధ ప - మ గ రి స ॥ స ని ॥	
క । డ తే ర ర అ - ద	, మ అ న అ - అ అ	అ అ - స అ అ అ ॥ క డ ॥	
ఛ॥ ధ । ప గా మ పా , - గ	గ మ పా -	పా మ గ రి స ॥ 1	1
ఖ । ల చి త్ర లా , - కి	క మ నే -	ప శృ ం ం ం ॥	
ధ । ప గా మ - పా ని ని ధ ప - గ	గ మ - పా ప ధ పా ద ప	పా మ గ రి స ॥	2
ఖ । ల చి త్ర - లా ఉ ఉఉ ఉ - కి	క మ - నే ఎ ఎ ఏ ఎ ఎ	ప శృ ం ం ం ॥	
ధ । ప గా మ - పా ని ని ధ ప - గ	గ మ - ప ని ధా -	పా మ గ రి స ॥	3
ఖ । ల చి త్ర - లా ఉ ఉఉ ఉ - కి	క మ - నే ఎ ఏ -	ప శృ ం ం ం ॥	
ధ । ప గా మ - పా ని ని ధ ప - గ	గ మ - పా స ని	ధ ప - మ గ రి స ॥	4
ఖ । ల చి త్ర - లా ఉఉ ఉ ఉ - కి	క మ - నే ఎ ఎ	ఎ ఎ - శృ ం ం ం ॥	
స రి । గా రి ని ధ నీ - రి గ	మా - గ మ పా మా -	పా , ॥	
ఖఅ । ల మందు త గ - ల అ	క - నె ఎ ఎ ఏ -	లూ , ॥	

ధ । ప గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	సా , ॥	1
ఖ । ల బ ద్ధు - ని ఇ కీ - ని ఇ	జా - ద అ ఆ సు -	డై , ॥	
స ని । ధ ప గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	సా , ॥	2
ఖ అ । ల అ బ ద్ధు - ని ఇ కీ - ని ఇ	జా - ద అ ఆ సు -	డై , ॥	
డిటో	డిటో	నీ , ॥	3
డిటో	డిటో	డై , ॥	
ధ । మ గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	ని ధ నీ స ని ధ ని ॥	4
ఖ । ల బ ద్ధు - ని ఇ కీ - ని ఇ	జా - ద అ ఆ సు -	డై ఇ ఈ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥	
డిటో	డిటో	ని సా రి స ని స ॥	5
డిటో	డిటో	డై ఇ ఈ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥	
స ని । ధ ప గా మ - ప ధ నీ - ధ ని	సా - ధ ని సా నీ -	గ గ రి స ని ధ ॥	6
ఖ అ । ల అ బ ద్ధు - ని ఇ కీ - ని ఇ	జా - ద అ ఆ సు -	డై ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥	
డిటో	డిటో	సా , ॥	
డిటో	డిటో	డై , ॥	
గ । గ ! గ రి రి స నీ - రి స స ని ధా - స ని	ధ ప మా - ధ ప ప మ	గా - మ గ రి స ॥	1
వె । ల సి ఇ ఇ ఇ ల్లు - త్యఅ అ అ గ - రఅ	అ అ జు - మ అ అ అ	ట - వి ఇ ని ఇ ॥	

గ । గ రీగరిసారిసనీ - సారిసనీసనిధా - సని	ధ ప మా - ధ ప ప మ	గా - మ గ రి స ॥ 2
వె । ల సిఇఇఈఇఇల్లు - త్యాఅఅఆఅఅగా - రఅ	అ అ జు - మ అఅ అ	టా - వి ఇ ని ఇ ॥
స । ని గా మ ధ నీ - గ	, రి స ని ధ - స ని	ధ ప - మ గ రి స ॥ సని ॥
క । డ తే ర ర ఆ - ప	, మ అన అ - అ అ	అఅ - స అ అఅ ॥ కడ ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

16. బలహంస—ఆదితాళము.

ప॥ ధా సా - రీ మా - మ గ గా రీ ,, - స రి	గ - సా రి రీ ,, -	సా సా , ని ధ ధ ॥ 1
నీ నూ - బాఅ - అ అ ఆ నీ ,, - ఎ ఎ	ఎ - ట్లాఅయు,, -	౦ దూ , రుఉ ఉ ॥
ధా సా - రీ మా - మ గ గా రీ ,, - మ ప	ధ-పమరి - సా రి గ రీ గ రి	రి - సా , ని ధ ధ ॥ 2 ॥
నీ నూ - బాఆ - అ అ అ నీ ,, - ఎ ఎ	ఎ-ట్లఅఅ - యూఉఉఊఉఉ	౦ - దూ, రు ఉ ఉ ॥
ధా సా - రీ మా - మ గ గా రీ ,, - మ ప ధా	, - పమరీ , - సా రి గ రీ గ రి	రి - సా , ని ధ ధ ॥ 3 ॥
నీ నూ - బాఆ - అ అ అ నీ ,, - ఎ ఎ ఏ	, - ట్లఅఅ, - యూఉఉఊఉఉ	౦ । దూ, రు ఉ ఉ ॥
ధా సా - రీ మా - మ గ గా రీ ,, - స రి	గ రి సా రీ ,, -	సా రి గ సా ,, ॥
ని ర్మ - లా ఆ - అ అ ఆత్మా ,, - లౌఉ	ఉజ నూలూ ,, -	ఊ ఉ ఉ ఊ ,, ॥
అ॥ మ పా ధ పా - పా ,, ప మ రీ -	,, - స రీ మ రీ -	రి ,, - సా ॥ 1
అ న ఘ సు - పూ ,, ణ్యాఅ ఆ -	,, - అమ ర వ -	రే ,, - ణ్యా॥

,, - మపాధసా - మపధపమాపా - పధపమరీ -	,, - స రీ మ రీ -	ప మ పా - ధ ని పా ॥ 2
అ న ఘను - పుఉఉఉఊఊ- ణ్యాఆఅఅఆ-	,, - అమ ర వ -	రె ఎ ఏ - ఎ ఎ ణ్యా ॥
,, - ప ధ పా సా - నీ ధా - ధ ని పా -	ప మ ప ధ పా - పా ,, -	పా ,, ధా పా ॥ 1
స న క శ - ర ం - ం ం ణ్యా -	రి ఇ ఇ ఇ ఈ - ఈ ,, -	ఈ ,, రా ము ॥
,, - ప ధ సా సా - సస్రిసనీదా - ధనిపా -	ధ పా - ప మా రీ -	సా సా , - ని ధ ప ॥ ధా సా ॥
స న క శ - రం ంంం ం - ంంణ్యా -	స ఆ - త్క ఆరూ-	ఉణ్యా , - అ అ అ ॥ నిను ॥
చ॥ ,, - ప పా మ రీ - స రి మ ము - ప మ రీ -	,, - స రీ మ రీ -	సా సా - స ని ధ ని పా -
క ను ల కు - చ అ లు ఉ - వ ఆ ఆ -	,, - చెవు ల క -	వృ త - ముఉఉ ఉ ఊ -
,, - ధ సా రి మా - మా గా గా రీ -	,, - స రీ మ పా -	దా ధా - ధ ని పా -
వి ను ర స - న కు రు చి -	,, - మ న సు కు -	సు ఖ - ము ఉ ఊ -
,, - మ పా ధ సా - పా ,, ప మ రీ -	,, - స రీ మ రీ -	రీ ,, - సా ,, ॥ 1
త ను వు కు - ఆ ,, వ ం ద -	,, - ముసు గ గ్గ -	జే ,, - సే ,, ॥
,, - మ పా ధ పా - మపధపమాపా - పధపమ రీ -	,, - స రి మ రీ -	ప మ పా - ధ ని పా -
త ను వు కు - అఅఅఅఅ ఆ - నం ంం దా	,, - ముసు గ గ్గ -	జె ఎ ఏ - ఎ ఎ సే -
,, - ప ధ సా సారిస నీ ధా - ధ ని పా -	ధ ప ప మ - మ రి మ ర	రీ - సా , ని ధ ప ॥ ధా సా ॥
త్యాఅ గా - రా ఆ అ ఆ జా - హృఉ ఊ -	ధ అమ అ - పు ఉ ఉఉ	గ్గా - కా , ముఅ అ ॥ నీ ను ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

☞ ఈ కృతిని వేగిరికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

17. ఖరహరప్రియ—ఆదితాళము.

ప॥ రి రి గా - మా పా -	ధా , ని సా -	ని ధ - పా -
వి డెమూ - శే యా -	వే , ఎ ఏ -	న అ - న్నా -
స మ - మ గ గా - గ రి రీ - రి నీ	సా - ,, -	రి గ మ గ - గ రి రి స ॥ 1
వి డ - న అ అ - డ అఅ - క అ	వే - ,, -	ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ॥
రి రి గా - మా పా -	ధ ని సా - ధ ని సా -	ని ధ - ప మ -
వి డెమూ - శే యా -	వె ఎ ఏ - ఎ ఎ ఏ -	న అ - ను ఉ -
స మ - మ గ గా - గ రి రీ - రి నీ	సా - సా -	రి గ మ గ - గ రి రి స ॥ 2
వి డ - న అ అ - డ అఅ - క అ	వే - ఏ -	ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ॥
రి రి గా - మా పా -	ధ ని సా - ధ ని సా -	ని ధ - ప మ -
వి డెమూ - శే యా -	వె ఎ ఏ - ఎ ఎ ఏ -	న అ - ను ఉ -
ప ధ నీ - నీ ద ధ ప - మ గ - రి నీ -	స రి గ రి - రి గ మ గ -	గ మ ప మ - గ రి సా ॥ 3
వి ఇ డా - న అ అ అ - డ అ - క అ -	వె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ -	ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ॥

సా - ని ధ పా -
ఏ - న అ నా -
రి గ మ గ - గ రి రి స ॥ 4
ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ॥

సా - ని ధ పా -
ఏ - న అ నా -
సే ని ధ ప - మ గ రి స ॥ 5
ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ॥

సే ని ని ధ - ధ ప ప మ -
న అ అ అ - ను ఉ ఉ ఉ -
సే ని ధ ప - మ గ రి స ॥ ౬౬॥
ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ॥విడే॥

సా - ని ధ ప మ - 1
ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
ధ ని సా - ని ధ ప మ ॥ 2
ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥

ధ ని సే రీ - గా రీ -
వె ఎ ఎ ఎ - ఏ ఏ -
సా రి గ - మ ప మ గ -
వే ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ -

ప ధ ని సే - రీగరీసే -
వె ఎ ఎ ఎ - ఎఎఎ ఎ -
సా - సా -
వే - ఏ -

ధ ని సే రీ - గ రీ రీ సే -
వె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ -
సా - సా -
వే - ఏ -

సా ,, -
ఈ ,, -
సా - సా -
ఈ - ఈ -

రి రి గా - మా పా
విడేమూ - సే యా -
సే ని - ని ద ధ ప - మ గ - రి ని -
వి డ - న అ అ అ - డ అ - క అ -

రి రి గా - మా పా -
విడేమూ - సే యా -
సే ని - ని ద ధ ప - మ గ - రి ని -
వి డ - న అ అ అ - డ అ - క అ -

* రి రి గా - మా పా -
విడేమూ - సే యా -
ప ధ ని సే ని - ని ధ ప - మ గ - రి ని -
వి ఇ డ అ అ - న అ అ - డ అ - క అ -

అ॥ ప ప ధా - ని ని సే ని -
పు డ మీ - త న యఅ -
ప ప ధా - ని ని సే ని -
పు డ మీ - త న యఅ -

ప ప ధా - ని ని స ని -	సా - ధ ని సా -	ధ ని సా - ని ధ ప మ ॥ 3
పు డ మీ - త న యు అ -	నీ - ఇ ఇ ఈ -	ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
ప ప ధా - ని ని సా -	సా - పా -	ధ ని సా - ని ధ ప మ ॥ 4
పు డ మీ - త న యా -	నీ - ఈ -	ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
ప ని నిదధా - ని ని సా -	రి గ రి - సా ని స -	ని స ని - ధ ప మా ॥ 5
పు డ మిఇఈ - త న యా -	నీ ఇ ఇ - ఈ ఇ ఇ -	ఈ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ ॥
ప ని నిదధా - ని ని సా -	స ని స రి - గరిరిస -	స ని ని ధ - ధ ప ప మ ॥ 6
పు డ మిఇఈ - త న యా -	ని ఇ ఇ ఇ - ఇఇ ఇఇ -	ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
ప ని నిదధా - ని ని సా -	ప ధ ని స - రి గ రి స -	ని స రి స - ని ధ ప మ ॥ 7
పు డ మిఇఈ - తనయా -	ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ -	ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
ప ని నిదధా - ని ని సా -	, - రి గ మ -	మ గ గా - రి -
పు డ మిఇఈ - త న యా -	. . చే తి ఇ -	మం ం ం - చీ -
ప స - స ని నీ - ద ధ పా -	సా నీ - ని ద ధ ప -	మా గా - గ రి రి స ॥ 1
మడు - పుఊఊ - ల న చూ -	త ల - చి ఇ ఇ ఇ -	త ల - చిఇ ఇ ఇ ॥
ప స - స ని నీ - ద ధ పా - ప ధ ని స	రి గ - రి సా ని ధ ప -	స ని ధ ప - మ గ రి స ॥౧౯॥ *
మడు - పుఊఊ - ల అ ను - చుఊ ఊఊ	ఊఊ - త లా ని ఇ ఇ -	[illegible]

॥, - ప ప మ - గ రి గ మ -	ప ధ నీ - ని ద ధ ప -	మా గా - గ రి రీ -
, - రాజాఅ - మఅన్య ఉ -	డొఉఊ - సొఉఉ ఉ -	మీ ఈ - త్రిఇఈ-
, - ప ప నీ ధా - ని ప - ధ ప -	సా నీ - ని ద ధ ప -	మా గా - గ రి రీ -
, - ర తవా అ - త అ - మ్మఅ -	ప డి - గ అ అ అ -	బ అ - ట్టి ఇఈ -
, - ప మా - గా గ రి రీ -	రి ని సా -	రి గ మ ప -
, - తే జా - రీ ల్లుఉఊ -	న అ టా -	ర అ అ అ -
ప ధ ని ధ - ధపపమ - మా - రి గ మ గ -	గ రి రి ని - సా -	,, - ,, ॥
దె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎఎఎ - వా - దె ఎ ఎ ఎ -	ఎ ఎ ఎ ఎ - వా -	,, - ,, ॥
, - స రీ - రి స స ని సా సా ,	ని స రి స - స రి గ రి -	రి గ మ గ - గ రి రీ -
, - జాజీ - క అ అ అ య ల -	ఎ ఎ ఎ ఎ - ల అ అ అ-	కుఉ ఉఉ - ల అ ఆ -
రి గ మా - రి గ మా - మ గ గా - రి గ -	మ ప - ప ధ నీ -	ని ద ధా పా ॥
జ అ అ - ప అ ఆ - త్రి ఇ ఈ - వ అ -	క్క అ- ల అ ఆ -	కు ఉ ఊ లా ॥
ప ప ధా - ని ని సా ని -	సా - ,, -	సా - ని ధ ప మ ॥ 1
ర అ జా - ర అ జ అ -	రీ - ,, -	ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
ప ప ధా - ని ని సా ని -	సా - సా -	ధ ని సా - ని ధ ప మ ॥ 2
ర అ జా - ర అ జ అ -	రీ - ఈ -	ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥

ప ప ధా - ని ని స ని -	సా - ధ ని సా -	ధ ని సా - ని ధ ప మ ॥	3
ర అ జా - ర అ జ అ -	రీ - ఇ ఇ ఈ -	ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥	
ప ప ధా - ని ని సా -	సా - పా -	ధ ని సా - ని ధ ప మ ॥	4
ర అ జా - ర అ జా -	రీ - ఈ -	ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥	
ప ని నిదధా - ని ని సా -	రీ గ రి - సా రి స -	నీ స ని - ధ ప మా ॥	5
ర అ జఅఆ - ర అ జా -	రీ ఇ ఇ - ఈ ఇ ఇ -	ఈ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ ॥	
ప ని నిదధా - ని ని సా -	స ని స రి - గ రి రి స -	స ని ని ధ - ధ ప ప మ ॥	6
ర అ జఅఆ - ర అ జా -	రి ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ -	ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥	
ప ని నిదధా - ని ని సా -	ప ధ ని స - రి గ రి స -	ని స రి స - ని ధ ప మ ॥	7
ర అ జఅఆ - ర అ జా -	రి ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ -	ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥	
ప ని నిదధా - ని ని సా -	, - రి గ మ -	మ గ గా రీ -	
ర అ జఆఆ - ర అ జా -	, - వ ర అ -	త్య అ ఆ గా -	
ప స - స ని నీ - ద ధ పా -	సా నీ - ని దధప -	మా గా - గ రి రి స ॥	1
ర ఆ - జుఉఊ - పేరిఏ మా -	తో ఒ - నొఒఒఒ -	స ం - గె ఎ ఎ ఎ ॥	
ప స - స ని నీ - ర ధ పా - ప ధ ని స	రి గ - రి సాని ధ ప	స ని ధ ప - మ గ రి స ॥ రి రి ॥	
ర అ - జుఉఊ - పెరిఎ ఏ - మఅ అ అ	అఅ - తొఓ నొఒ ఒ -	స ం ం ం - గె ఎ ఎ ఎ ॥ విడె ॥	

త్యాగయ్యగారికృతి.

20. శహాన—ఆదితాళము.

ప॥ ,, - ని స రి గ రి సా - ని నీ్ని స ప ధా -	నీ సా - ని స రి - రి రీ -	రిగ మా - గా మ గ - రీ
,, - గి రి పైఇ ఇ ఈ - ఇ ఈ ఇ నె ల -	కొ ఓ - ఒ ఒ ఓ - ఓన్న -	రఅ ఆ - ముఉఉ - నీ ఇ ఇ ఈ॥
ని స రి గ రి సా - ని నీ్ని స ధ ధా -	నీ సా - ని స రి - రి రి -	రిగా-మపామ-గామగ రిగరి సా॥
గి రి పైఇ ఇ ఈ - ఇ ఈ ఇ నె ల -	కొ ఓ - ఒ ఒ ఓ - ఓన్న -	రాఅ-ఆ ఆ అ-ముఉఉ-నీఇఇ ఈ॥
ని స రి గ రి సా - నిసరిగరిస - నిసపధా -	ని సరి - గ మపా రి - రిగమా -	గమపా-ధపమా-గామగ-రిగరి సా॥
గి రి పైఇఇ ఈ - ఇఇఇఇఇఇ - ఇఇనె ల -	కొఒఓ - న్న అ ఆ ఆ - రఅఆ -	అ అ ఆ అఅఆ-ముఉఉ-నీఇఇఈ॥
నిస రి గ రి సా - నిసరిగరిస - నిసపధా -	ని స రి గ మా-రిగపపా-పమప ధ	రి,,ధపమా-గామగ-రిగరి సా॥
గిరి పైఇ ఇ ఈ - ఇఇఇఇఇఇ - ఇఇనె ల -	కొఒఒఓ -న్న అఅఆ-రఅఅఅ	ఆ,,అఅ ఆ-ముఉఉ-నీఇఇ ఈ॥
,, - ప స ధ ప మా - ప మ గా - గా మ గ రి -	రి గ రి సా ,, - ని స	రిగ-మాపమ-గామగ-రిగరి సా॥1
,, - గు రి త అ ఆ - ప్పఅ క - క ం ం ం -	టి ఇ ఇ ఈ ,, - ఇ ఇ	ఇఇ-ఈఇఇ-ఈఇ ఇ-ఈఇఇ ఈ॥
ప పధప - మాపధపాధ ప మా - పమగా -	మ గ రి రి సా ,, -	రి - రి పమ- గామగ-రి గరి సా॥2
గురితఅ - ఆ అఅ ఆప్పఅ క - క ం ం -	టి ఇ ఇ ఇ ఈ ,, -	ఈ-ఈ ఇ ఇ- ఈ ఇఇ-ఈఇ ఇ ఈ॥
ప మ నీ ధా - నీ సా - ని ధ ప మ -	ధా నీ సా - పా	రి గా-మాపమ-గామగ-రి గరి సా॥
గు రి త ఆ - ప్ప క - క ం ం ం	టి ఈ ఈ - ఈ	ఈఈ-ఈఇఇ-ఈఇఇ-ఈఇఇ ఈ॥

ప మ నీ ధా - నీ సా - రీ గ మా -	గాఁమగ - రీగరి సా - ధానిధ-	పాధపమా-గామగ - రీ గరి సా॥నిస॥
గు రి త ఆ - ప్వ క - క ం ం	ం ం ం - ం ం ం ం - టీ ఇఇ-	ఈ ఇఇ ఈ - ఈ ఇఇ - ఈ ఇఇ ఈ ॥గిసి॥
ఆ॥ ,, - ప ప ధ ప మా - గా గా - రీ గ రి సా	,, - ప ప మ ప ధా -	ధ ని పా - ,,,, - ప మ॥ 1
,, - ప రి న అ అ - ర ము - వీ ర ఇ ఈ	,, - సుర అ టు ల -	చె ఎ ప - ,,,, - వ వి ॥
పపధప - మపధపమా గ గా - రీ గరిసా -	డిటో	నీ నీ - సానిధ - పాధప - పమ॥ 2
పరి నఅ - అఅఅఅఅ ర ము - వీ రఇఈ -	డిటో	చే ఏ - ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ - ఎఎ॥
పపధప - మపధపమా గ గా - రీ గరిసా -	,, - ప ప మ ప ధా -	నీ సా-నిసరీ - రి సనీ - ధ ప-పమ॥3
పరి నఅ - అఅఅఅఅ ర ము - వీ రఇఈ -	,, - సు ర అ టు ల -	చే ఏ - ఎఎఏ - ఎఎ ఏ - ఎఎ-ఎఎ
డిటో	డిటో	నీ సా - స రిగ - రిసనీ - ధప-పమ॥
డిటో	డిటో	చే ఏ-ఎఎ ఎఎ - ఎఎఎ - ఎఎ-ఎఎ॥
ధని సా-పధనిధ-మపధపమాగ గా-రీ గరిసా	,, - ప ప మ ధ -	నీ ,, - సా సా ॥ 6
పఅ వీ -ఐఅఅఅ-అఅఅఅఅ ర ము-వీ రఇఈ	,, - సు ర అ టు ల -	చే ,, - ని ల ॥
, - రి సా నీ నీ సాధా - ధ ని ని ధ	పా పా - పా ధ ప మా -	గా గా - రీ గ రి సా॥
బ డి - వి స రు చు - కొ ఒ స అ	రు చు - సే ఎ ఎ ఏ -	వి ం - పఅఅ గ ॥
, - రిసా - నీ నీ సా ధా - ధ సని ధ	పా పా - ధ ని సా పా -	రిగమపధపమా - గామగ-రీ గ రి స॥
బడి - వి స రు చు - కొ ఒ స అ	రు చు - సెఎ ఏ ఏ -	విఇఇఇఇఇ ం - వ అఅ-గఅఅ అ॥

,- రీ సా - నీ నీ సాధా - ధ స ని ధ	పా పా - రిగమప-ధనిసరి-	నీ ధపమా-గామగ-రీ గరిసా॥ నిస॥
బ డి - వి స రు చు - కొ ఒ స అ	రు చు - సెఎఎఎ-ఎఎఎఎ -	నీ ఇఇ ం - పఅఅ-గఅఅ ఆ॥ గి రి॥
చ॥ ,, - ప ప పా , రి - రి గ మప - రి గ మ ప -	పా ధ ప మా - గా గా	రీ గ రి - సా సా -
పుల కా , ం - కి ఇ తు ఉ - డై ఇ ఇ ఇ -	యాఅ అ ఆ - నం ం	దాఅఅ - ఆ ధ్రు -
రి రి రీగరి సా - నీ నీ - ధా నిధ - పాధప	ధా - ధ ని స రి - గ మ	ప మ - గామగ - రీగ రి సా॥ 1
పుల నిం ం ం - పుచు - మాఅఅ - ఆ అఅ	ట - ల అ అ అ - డ ఆ	అ ప - లే ఎఎ . నఅఅ ని॥
రి రి రీగరి సా-నీ స రి - సా రి గ - రిసనీ-ధప	పమ - ధ ని స రి - గ మ	ప మ - గామగ - రీ గ రి సా॥ 2
పుల ని ం ం ం-పుఉఉ - చుఉఉ -మఅఆ-అఅ	టఅ- ల అ అఅ - డ అ	అ ప - లే ఎ ఎ - నఅఅ ని ॥
,, - ప ప ధ ప మా - గా గా - రీ గ రి సా	,, - ప మ ధా ,, -	నీ, నీ - ధానిధ - పాధప పమ॥
క లు వ అ రిం - ప క - నే ఎ ఎ ఏ	,, - ప ది పూ ,, -	ట ల - పైఇఇ - ఈఇఇ ఇఇ ॥
,, - ప ప ధ ప - మపధపమా గగా - రీ గరిసా	,, - ప మ ధా ,,	నీసా- నిస రీ - రి సనీ ధప-పమ॥
కలు వ అ - రి ఇఇఇ ం ప క - నే ఎఎఏ	,, - ప ది పూ ,,	ట ఆ· లఅఆ - పైఇఈ ఇఇ-ఇఇ॥
డిటో	డిటో	నీసా- నిస రి గ - రి సనీ - ధప-పమ॥
డిటో	డిటో	ట ఆ- లఅఅఅ - పైఇఈ- ఇఇ-ఇ॥
ధనిసా-పధనిధ-మపధపమా గగా - రీ గరిసా	,, - ప మ ధా ,, -	నీ నీ - పా ,, ॥
క అలు-వఅఅఅ-రి ఇఇ ఇం ప క - నేఎఎఏ	,, - ప ది పూ ,, -	ట ల - పై ,, ॥

, - రి సా - నీ నీ సా ధా - ద ని ని ధ -	పా పా - పా ధ ప మా -	గా గా - రీ గ రి సా ॥
గ ఆ - చె ద ని ని - త్యాఅ అ అ -	ఆ గ - రా అ అ అ -	జా ఆ - ఋఉఉ ని ॥
, - రి సా - నీ నీ సా ధా - ధ స ని ధ -	పా పా - ధ ని సా పా -	రిగమప-ధపమా-గామగ-రీగరిస॥
గ ఆ - చె ద న ని - త్యాఅ అ అ -	ఆ గ - ర అ ఆ ఆ -	జఅఅఅ-అఅఆ-ఋాఉఉ-నీఇఇఇ
రి సా - నీ నీ సా ధా - ధ స ని ధ -	పా పా - రిగమప-ధ నిసరి -	నీ ధ పమా-గామగ-రీగరిసా॥నిస॥
గ ఆ - చేద న ని - త్యాఅ అ అ -	ఆ గ - రఅఅఅ-అఅఅఅ -	జాఅఅ ఆ-ఋాఉఉ-నీఇఇఈ॥గరి॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

ఈకృతిని వ్రేలికి రెండక్షరములచొప్పున పాడుకొనునది.

19. శుద్ధబంగాళ—ఆదితాళము.

ప॥ , - సా స - రీ రీ	, - స రి మా -	రి గా - గ రి రి స - స ధ॥ 1
, - రా మ - భక్తి	, - స అ ం -	బ్రా ఆ - జ్యాఅ అఅ - అ అ॥
సా స రీ - స రి మా	రి - రి మ పా మా -	రీ గా - గ రి రి స - స ధ॥ 2
రా మ భ - క్తి ఇ ఈ	ఇ - స అ ఆ ం -	బ్రా ఆ - జ్యాఅ అఅ - అ అ॥
సా స రీ - స రి మా	రి - రి మ ప ధ ప మ -	రి గా - గ రి రి స - స ధ॥ 3
రా మ భ - క్తిఇ ఈ	ఇ - స అ అ అ అ ం -	బ్రా ఆ - జ్యాఅ అఅ - అ అ॥

ధ స̇ ధ ప - మ రి గ రి స ధ॥ 4
బ్రఅ అ అ - జ్య అఅ అఅఅ॥

ధ స̇ ధ ప - మ రి గ రి స ధ॥ 5
బ్రఅ అ అ - జ్య అ అ అ అ అ॥

రీ - గ రి రి స - స ధ ॥ 1
నో - మ న సఅ - అ అ ॥

రీ - గ రి రి స - స ధ ॥సా స॥
నో - మన సఅ - అ అ ॥రా మ॥

ప ధ ప మ రీ - మ పా మ ॥ 1
ద అఅ అర్థ - న అ అ ॥

ప ధ స̇ ధ సా̇ - స̇ ధ ప మ॥ 2
ద అఅ అర్యా - న అ అ అ॥

ప ధ స̇ ధ - సా̇ సా̇ -
ద అ అ అ - ర్యా నా -

రీ గా - గ రి రి స - సధ ॥సాస-
దా ఆ - మెఎ ఎ ఎ - ఎఎ॥రామ॥

ధా - ప మ ప ధ సా̇ -
ఈ - స అ అ అ ం -

ధ స̇ - రి̇ గ̇ రి̇ - స̇ రి̇ స̇
ఇ ఇ - స అ అ - అ అ ం

, - మ ప ధ ప ప మ
, - క అ అ అ బ్బఎ

, - ధ సా̇ ధ ప మ
, - క ఆ బ్బ ఎ ఎ

, - మ ప దా పా -
, - స ం ం ం -

, - ప ధ స̇ - ధ ప మ -
, - స ం ం - ం ం ం -

డిటో
డిటో

రి̇ స̇ - సా̇ , ధ ప మ -
ం ం - హ్మా , న ం ం -

సా స రీ - స రి మప
రా మ భ - క్తి ఇ ఇ ఇ

సా స రీ - స రి మప
రా మ భ - క్తి ఇ ఇ ఇ

ప పా - రి మ రి మ - ప మ పా
మేమా - న అ వు ఉ - ల అ ఆ

డిటో
డిటో

అ॥, - ప పా - ద ద ధా .
ఆ మా - న వు లా -

ప పా , మ - ద ద ధా -
ఆ మా , అ - న వు ల -

డిటో
డిటో

, - రి̇ రీ̇ - స̇ రి̇ మా̇ - గ̇ రి̇
, - అత్యం- త అ ఆ - బ్రం ం ం

సా॥ , - ప పా - ప మ కీ - x రి సా	, - రి x రీ సా -	రి మ రి మ పా -
, - యూలా - x అ ని - వి ఇ ఏ	, - రి ం ం ప -	లె ఏ ఏ ఏ ను -
, - స కీ - స రి మా రి - రి మ	పా మా - రీ	x రి సా , ॥
, - చాలా - స్వఅ ఆ అ - ను ఉ	భ వ - వే	ద్యాఆ మే , ॥
, - ప పా , మ - ద ద ధా -	, - మ ప ధా పా -	ప ధ ప మ కీ - మ పా మ ॥ 1
, - లీ లా , అ - సృ ష్ట జ -	, - x అ ఆ తి -	యఅమ అనే - ఏ ఏ ఏ ॥
ప పా , మ - ద ద ధా -	, - ప ధ సే - ధ ప మ -	ప ధ సే ధ సో - సే ధ ప మ ॥ 2
లీ లా , అ - సృ ష్ట జ -	, - x అ అ - త్రఅ అ -	య అ మ అ నే - ఏ ఏ ఏ ఏ ॥
డిటో	డిటో	ప ధ సే ధ - సో సో ॥
డిటో	డిటో	యఅమ అ - నే ఏ ॥
, - రి రీ - స రి మా - రీ గ రి	గి సే - సో , ధ ప మ -	కీ గా - x రి రి స - స ధ॥ సాస॥
, - కోలా - హ అ ల - త్యాఅఅ	అ x - రా , జ అ అ -	నుతు - దొఉఉఉ - ఉఉ॥ రాను॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

20. శహన—రూపకతాళము.

ప॥ ప మ x - కీ x రి సా ॥ ని స ధా - ని ధ ఫా ॥ ధా ని స కీ ॥ సా ,, - రి x మ ప ॥ 1

ర ఘు ప - తేఏ ఏ ఏ ॥ ర అ ఆ - మ అ అ ॥ రా క్ష స భీ ॥ మా ,, - అ అ అ అ ॥

స మ గ - రి గ రి సా ॥ ని ప ధా - ని ధ ధ ధ ॥ ధా ని స రి ॥ రి గ మా - గా మ గా మ - గా రి ॥ 2

ర ఘు ప - తే ఎ ఎ ఏ ॥ ర అ ఆ - మ అ ఆ అ ॥ రా క్ష స భీ ॥ ఇ ఇ ఈ - ఈ ఇ ఈ ఇ - మా ఆ ॥

స మ గ - రి గ రి సా ॥ ని స రి గ రి స - నీ , ధ ధ ధ ॥ ధా ని స - రి గ మా ॥ గమపా - పమగమ - రి గ మ ప ॥ 3

ర ఘు ప - తే ఎ ఎ ఏ ॥ ర అ అ అఅ అ - మా, అ అ అ ॥ రా క్ష స - భి ఇ ఈ ॥ ఇఇ ఈ - మఅఅఅ - అ అ అఅ ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ ధా ని స - రిగమప ॥ ధా - ధపమా - మగగరి - పమ ॥4

డిటో ॥ డిటో ॥ రా క్ష స - భిఇఇ ఇ ॥ ఈ - ఇ ఇఈ - మఅఅఅ - అ అ ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ ధా ని స - రిగమప ॥ ధ నీ ధ ప మ - మ గ గ రి - పమ॥ 5

డిటో ॥ డిటో ॥ రా క్ష స - భిఇఇఇ ॥ ఇ ఈ ఇ ఇ ఇ - మ అ అఅ - అఅ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ ధా ని స - రిగమప ॥ ధనిసా - సా రి - రి గ మ ప ॥ 6

డిటో ॥ డిటో ॥ రా క్షస - భిఇఇఇ ॥ ఇ ఇఈ - మాఆ - అ అ అ అ ॥

అ॥ స స సా సా రి రి ॥ రి గ మా-గామగామ-రీసా॥సా,-సపా,-ప రి॥ రిగమా-గమపా-మపధా॥ధపమా-గాగా - రి గరి ॥

భృగుసు త మద ॥ సాఅ రా -ణ అ అ అ-శ్రిత ॥రి -ఇ ఈ, ఇఈ ॥ ఇఇఈ-ఇ ఇఈ-ఇఇఈ॥ఇఇ ఈ-ఈఈ - ఈఇఇ॥

స స సా సా రి రి ॥ రి గ మా-గామగామ-రీసా॥ సా - సా - రి ॥ రి గ మా - గా మ గా మ - రి గ రి ॥ 2

భృగుసు త మ ద ॥ సాఅరా -ణా అఆ అ-శ్రిత ॥ రి - ఈ - ఈ॥ఇ ఇ ఈ - ఈ ఇ ఈ ఇ - ఈ ఇ ఇ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ నీ నీ - దా ధా - పా పా ॥ మా మా - గా గా - రి గ రి ॥3

డిటో ॥ డిటో ॥ ఈ ఈ - ఈ ఈ - ఈ ఈ ॥ ఈ ఈ - ఈఈ - ఈఇఇ ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ సరిస - నిసని - ధనిధ - పధప ॥ మపమ - గమగ - రిగరి - సరిస॥

డిటో ॥ డిటో ॥ రిఇఇ - ఇఇఇ - ఇఇఇ - ఇఇఇ ॥ ఇఇఇ - ఇఇఇ - ఇఇఇ - ఇఇఇ॥

స స స స రి రి ॥ రి గ మా-గామగామ-రీసా॥ నీసనీస - ధపమా - ధ ని సా ॥ పాపా - గీ గా - మపధా ॥ ప మ ॥

భృగుసు త మ ద ॥ హా అ రా - ణ అ అ అ-శ్రిత॥ బృం౦౦ - ద అఆ - ప ం ం ॥ దత - చ ర - ణఅ ఆ ॥ ర ఘు ॥

॥ ప ప - ని ద ధ ప - మామా ॥ గాగా - రి గా రి - రి పా మ ॥ పా - పా - రి గ మ ప ॥ 1

స ర - సి ఇ ఇ ఇ - రు హ ॥ న యా - న ఆ అ - అ ఆ అ ॥ ఆ - ఆ॥ - అఅఅ అ ॥

ప ప - ని ద ధ ప - మా మా ॥ గా గా - రి గా రి - రిగమప ॥ ధపమా - గా రీ - గ రి సా ॥ ని ని ధా - నిధపధ ॥ 2

స ర - సి ఇ ఇ ఇ - రు హ ॥ న యా - న ఆ అ - అఅఅఅ॥ సఅ ఆ - జ్ఞ న ॥ హ్యాఉదా॥ య ని కే - తఅఅ అ ॥

ధ ధ ని స రి రి ॥ రి గ మా - గ మ పా - మ ప ధా ॥ ధ ప మా - గా రీ - గ రి సా ॥ ని స రి గ రి స - నీ, ధపధ॥ 1

ధ ర ణి ఇ ధ ర ॥ సి ఇ ఈ - ఇ ఇ ఈ - త ఆ అ ॥ మ అ ఆ - నో ఓ - హఅ ఆ ॥ ర అఅ అ అఅ - ఆ, అఅ అ॥

ధ ధ ని స రి రి ॥ రి గ మా - గ మ పా - మ ప ధా ॥ ధ ప మా - గా రీ - గ రి స ని ॥ సా ,, ,, ॥ 2

ధ ర ణి ఇ ధ ర ॥ సి ఇ ఈ - ఇ ఇ ఈ - త అ ఆ ॥ మఅ ఆ - నో ఓ - హఅ అ అ ॥ రా ,, ,, ॥

రి స ప మ ద ధ ॥ నీ న్ని సా స ॥ ని రి స రి - స ని స రి ॥ ని ని స - దా ని ధ పా ॥

ని ర వ ది సు ఖ ॥ దాప్ర మే య ॥ ని రు ప మ - న అ అ అ ॥ ర ద సు - గే ఏ ఏ యా ॥

ధ ని స రి - రి గ మా ॥ గామ - రీ గ రి సా ॥ రి స నీ - సనిదా - నిధపా ॥ ధపమా - పమగమ - రిగమప ॥ పమ ॥

క ర ధృ త - శ అ ర ॥ జా ల - నీ ఇ ఇ ల ॥ ఘ అ న - వఅ ఆ - ర్ణఅ ఆ ॥ మఅ ర - పఅఅఅ - లఅఅఅ ॥రఘు ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

21. నాయకి—రూపకము.

ప॥ రి మ ప ద ధా ॥ ధా ధ స ధ స ధా పా ॥ ప మ ధ ప - ధ స ధ స ॥ ధా పా - మ రి మ రీ మ రి స ॥ 1

క ను గొ న సౌ ॥ ఊ ఊ ఊ ఊ ఊ ఖ్య ము ॥ క మ ల జు - క ఇ ఇ ఇ ॥ ఈ న - గ అ అ ఆ అ ల్గు న ॥

రి మ ప ద ధా ॥ మ ప ధ ప - ద స ధ స ధా పా ॥ ప మ ధ ప - ధ స ధ స ॥ ధా పా - మ రి మ రీ మ రి స ॥ 2

క ను గొ న సౌ ॥ ఊ ఊ ఊ ఊ - ఊ ఊ ఊ ఊ ఖ్య ము ॥ క మ ల జు - క ఇ ఇ ఇ ॥ ఈ న - గ అ అ ఆ అ ల్గు న ॥

రి మ ప ధ - మ ప ధ ప ॥ మ ప ధ ప - ధ స ధ సధాపా ॥ పమ ధప - ధసధస ॥ ధాపా . రి మ రి మ రీ సా ॥ 3

క ను గొ న - సౌ ఊ ఊఊ ॥ ఊ ఊ ఊ ఊ - ఊఊఊ ఊఖ్యము ॥ కమ లజు - క ఇఇ ఇ ॥ ఈనా - గ అ అ అ ల్గు న ॥

అ॥ ప ధ ప - పా స ॥ రి రి - రి మ రి మ రీ సా ॥ స రి ధ స ప ధ ॥ ధ స ధా పా - మ రి మ రి సా ॥ రి మ ॥

ద ను జ - హై రి ॥ యాగు - ర అ అ అ ము ని ॥ దయ గ లి గి న ॥ యఅ త నీ - వి ఇ ఇ ఇ నా ॥ క ను ॥

చ॥ ప ప ప ప ద ద ధ ప ॥ మ ప ధ ప మ రి స రి ॥ ప మ రీ మా - రిమరీసా ॥ రి మ పా - ధ స ధ స ధా పా ॥

త ను వ క చొ౦ ఒ ఒ ॥ మ అ న అ సొ క చొ౦ ఒ ॥ త అ గి న - వెఎఏస ॥ మొఒ క - చొ౦ఒఒ ఒ ని డి ॥

ప ధ ప - సా స ॥ రీ రి మ రి మ రీ సా ॥ స రి ధ స ప ధ ॥ ధ స దా పా - మ రి మ రి సా ॥ రి మ ॥

జై ను ల - నే చు ॥ వా అ అ అ అ రి కి ॥ జై యమ వు నె ఎ ॥ త్య అ ఆ గా - ర అ అ అ జు ॥ క ను ॥

త్యాగయ్యగారికృతి.

22. హరికాంభోజి—తిశ్రగతి ఏకతాళము.

ప॥ గ మ పా మా । గా రి । సా రి । గా , ॥

ర అ ఆ మా । నన్ను । బ్రోవ । రా , ॥

గ మ ప ధ ప మ । గా రి । సా రి । గా , ॥ రి గ మా మా । రి గ మా । ప ద నీ ధా । ధ ప మ గ రి ॥

,ర అ అ అ మ అ । నన్ను । బ్రోవ । రా , ॥ వె ఎ ఏ ము । కొ ఒ ఓ, । లొ ఒ ఓ ఓ । క అ అ అ భి ॥ రామ ॥

అ॥ , ని ధ । ధ ని ప । ధ ని సా నీ । సా స ॥

, చి మ । లొ ఒ ఒ । బ్రం ం హ్మా । లో ఒ ॥

, ప ని । ధ ని ప । ధ ని సా నీ । సా స । ప ని సా రి గ । మ గ గ రి సా । ధ ని సా నీ । ధ ప మ ॥

, చిమ । లొ ఒ ఒ । బ్రం ం హ్మా । లో ఒ । శి ఇ వా కె ఎ । ఎ ఎ ఎ ఎ శా । ప అ ఆ దు । ల అ లో ॥ ర ॥

చ॥ , గ మ । పా ప । ని ధ ని । సా స ॥

, ప్రేమ । మీ ర । చె ల గి । యుండే॥

, గ మ । పా ప । ని ధ ని । సా రి । గ రి సా రి స । నీ స ని ధా । ని ధ పా ధ ప । మా ప మ గ రి ॥

, ప్రేమ। మీ ర । చె ల గి । యుండే। బి ఇ రూదు ఉ - ఊవ ఇహిం ం । చి ఇ నా శి ఇ । ఈ త అ అ అ ॥ ర ॥

2. ప ప ప । ప ధ నీ ధా । స ని ని ద ధ ప । ప మ మ గ గ రి । గ మ పా మా । గ గ రి । స రి గా రి । గ మ పా పా ॥

మెప్పుల । కై ఇ ఈ ఈ । క అ అ అ న్నల । త అ అ అ వుఉ । న అ ఆ ప్పు । బి డక । వి ఇ ఈ జ్జ । వి ఇ ఈ గి ॥

, ద ధ । ధ ని ప । ధ ని సా నీ । పా ప ॥

, తప్పు । ప ను లు । లె ఎ ఏ క । యుండె॥

, ప ధ । ధ స ని ధ పా । ధ ని సా నీ । సా రి । గ రి సా రి స । నీ స ని ధా । ని ధ పా ధ ప । మాపమగరి ॥

, తప్పు । ప అ ను ఉ లు । లె ఎ ఏ క । యుండె। త్యఅ గా ర అ । జావి ఇ నా । త ఆ ఆ శి ఇ । ఈతఅఅఅ ॥ ర

దీక్షితులవారికృతి.

ఈకృతిని వ్రేళ్లకి రెండక్షరములచొప్పున పాడుకొనవలెను-

23. హంసధ్వని—ఆదితాళము.

ప॥ గా , - రీ రి స ని -	ప రీ - ని	రీ - స ని స రి ॥ 1
వా , . తాపి గ ణ -	ప తిం - భ	జే - హాం ం ం ॥
గా ప - గా రి స ని -	ప రీ - ని	రీ - స ని స రి ॥ 2
వా అ - తాపి గ ణ -	ప తిం - భ	జే - హాం ం ం ॥
గాపగగాపగగా,, - రీ గ రి రీ గ రి రీ,, - స ని -	ప రీ - ని	రీ - స ని స రి ॥ 3
వాఅఅ ఆఅఅఅ,, - తాఅఅ ఆ అ అపి,, - గ ణ-	ప తిం - భ	జే - హాం ం ం
గ ప గ గ రీ - రి గ రి రి సా - స రి స ని -	ప రీ - ని	రీ - స ని స రి ॥ 4
వా అ అ అఅ - తఅ అ అ పి - గ అ ణ అ -	ప తిం - భ	జే - హాం ం ం ॥

గా స రి గ ప రీ రి - స రి స ని -
* వా అ అఅఅ తా పి - గ అ ణ అ -
గ ప ని - ప గ రి - స స రి ని -
వి అఅ - త అ పి - గ అ ణ అ -
గ ప ని సే రీ - సే ని ప గ రీ - స రి స ని -
వి అ అ అ అ - త అ అ అ పి - గ అ ణ అ -
రీ , - సే ని ప గ రీ - స రి స ని -
వా, - త అ అ అ పి - గ అ ణ అ -
, రీ గ - పా నీ -
, వారి - కా స్యం -
పా , గా రి సా -
భూ, తా ది సం -
నీ సే రీ సే సీ -
భూ త ఘా తి కా -
సాగ-రీ ని పా - గే రి సే - నీ రి సా -
వీ త-రాగిణం - వి ను త - యో గి ణం-

ధ రీ - ని
ప తిం - భ
ధ రీ - ని
ప తిం - భ
ధ రీ - ని
ప తిం - భ
ధ రీ - ని
ప తిం - భ
ని పా - గ ప
వి రా - ప్ర అ
రి స ని స -
సె వి వి త -
ప పా గ -
ప్ర పం చ -
రీ ని - పా ని గా -
విశ్వ - కా ర ణ ం -

రీ - స ని స రి ॥ 5
జే - హా ం ం ం ॥
రీ - స ని స రి ॥ 6
జే - హా ం ం ం ॥
రీ - స ని స రి ॥ 7
జే - హా ం ం ం ॥
రీ - స ని స రి ॥ 8
జే - హా ం ం ం ॥
రీ - స ని స రి ॥ గా ॥
దం - శ్రి ఇ ఇ ఇ ॥ వా ॥ *
రి గ పా -
చ ర ణం -
రీ గ ప రీ -
భ ర ణం -
పా రి - నీ గ రీ గా ॥
విఘ్న - వారణం ॥ వా ॥

రి గా రీ ని̣ పా -
పు రా కుం భ సం-
గ పా గ రీ - ని̣ స
ప్ర పూ జి తం- త్రి కో
ధ̣ రీ రి - గ రి సా -
ము రా రి - ప్ర ము ఖా-
గా పా - గా రీ -
మూ లా - ధా రా -
ధ̣ స ని̣ స - రీ గా
ప ర అ రి - చ త్వ
ప సే సే ని నీ - ప నీ ప -
ప్ర ణ వ అ ఆ - స్వ రూ ప -
స రీ గ రీ - ని స
ని రం త రం - ని ట
ప ని పా - గ రి స ని̣ -
ని జ వా - మ క ర వి -

ని̣ ధ̣ రి ని̣ -
భ వ ము ని -
ని̣ స - రీ
ఒ ణ - మ
ని̣ ధా - గ
ద్యు పా - సి
సా ని̣ స
క్షే త్ర అ
రి - పా గ
రి - వా గ
, రీ రీ -
, వ కి -
రీ - పా ని
ల - చం ద్ర
ప గా రి -
ధృ తే శు -

గ రీ , -
వ రా , -
గ స రీ -
ధ్య గ తం -
రి ,, -
తం ,, -
ని̣ - రి సా -
అ - తం -
, ని పా -
, కం -
ప ని పా -
తు ం డం -
సా గ -
ఖం డం -
స రి సా ॥
ద ం డం ॥

స గా ౕ స - నీ ఫ - రీ స ని - సా రి -	ప గ ప గ - నీ పా -	ని సరి - స ని సా -
కరాంబుజ - పా శ - నీ జ హా - పూరం -	క లు ష వి - దూరం -	భుతా - క అ రం -
స గా రి - స రి స ని - పా ని స రీ రీ -	సా సా రి ని పా -	గ రి స ని - ప ని స రి ॥గా॥
అ నా ది - గురుగుహ - తో షి త బిం బం -	హం స ధ్వ ని భూ -	షిత హేవ - ర ం బ ం ॥వా॥ *

దీక్షితులవారికృతి.

24. భైరవి రాగము—ఆదితాళము.

ప॥ సనిగారీ - రి గ మా - పా , ని ధా -	పా ,, - ని ని ధ ప -	మ ప ప మ గా - రి గ రి సా॥ 1
బ అ ఆ ల - గో ప ఓ - పా , అ ల -	పా ,, - ల అయ అ -	అ అ శు ఉ ఊ - మాఅ అం ॥
స ని గా రి - రి గ మా - పా , ని ధా -	పా ,, - ని ని ధ ప -	మపధప - ప మ గా - రి గరిసా॥2
బఅఆలా - గో ప ఓ - పా , అ ల -	పా ,, - అ అయ అ -	అఅఅఅ - శు ఉ ఊ - మాఅఅం॥
స ని గా రి - రి గ మా - పా , ని ధా -	పా ధ ని స ని - ధా పా -	మపధప - పమగా - రి గరిసా॥3
బ అ ఆ లా - గో ప ఓ - పా , అ ల -	పా అ అ అ అ - లా యా -	అఅఅఅ - శుఉఊ - మాఅఅం ॥
సా నీ ధా - స ని సా - రి రి గ రి రి స -	రి , గ మ ప ధ ప - మగమప -	మ గా , రి - స రి ॥ 1
భా అ క్తి - ప అ అ - త్ప ల కృ ఉ ఉ ఉ -	పా, అ అ అ అ అ - జఅ లఅ -	ఘే ఏ , ఏ - హా రి ॥

సా నీ ధా . స నీ సా - రీ రీ గ రి రి స - | రిగమ పా - నిధా , ప-మగమప- | మగా , గ రి రి స - స రి ॥ 2
భా అ క్త - వ అ ఆ - త్సలా కృఉఉఉ - | పఅఅ ఆ - అఆ , అ-జఅల అ | ధేఏ , ఎ ఎ ఎ ఎ - హారి ॥
సా రి నీ ధా - స నీ సా - రీ రీ గ రి రి స - | రిగమపధనిసా- సనిధప-మగమప- | మగా , గ రి రి స - స రి ॥
భా అఅక్త - వ అ ఆ - త్సలా కృఉఉఉ - | పఅఅఅఅఅఆ - అఅఅఅ-జఅల అ- | ధేఏ , ఎ ఎ ఎ ఎ - హారి ॥
సారినీధా - స నీ సా - రీ రీ గ రి రి స - | రిగమపధని సరి-సనిధప-మగమప- | మగా, గ రి రి స॥రిగమ గారిసా॥
భా అ అక్త - వ అ ఆ - త్సలా కృఉఉఉ - | పఅఅఅఅఅఅ-అఅఅఅ-జఅలఅ- | ధేఏ , ఎ ఎ ఎ ఎ॥ ఎఎఎ ఏఏ ఏ॥
నీ ,, నీ - ని ధ సని ధా పా - ధ మ | పా ,, ధా - నీ | ,, రీ - సని సా ॥ 1
నీ ,, ల - ని ఇ ఇ ఇ ర ద - శ అ | నీ ,, ర - ధీ | ,, ర - త అ ర ॥
నీ ,, నీ - ని ధ సని ధా పా - ధ మ | పా ,, ధా - నీ | ,, రీ - సని సా ॥ 2
నీ ,, ల - ని ఇ ఇ ఇ ర ద - శ అ | నీ ,, ర - ధీ | ,, ర - త అ ర ॥
నీ ,, నీ - ధ ని సా రి స ని ధ పా - ధ మ | పా ,, ధా - నీ | సా ని స రీ - సని పా ॥ 3
నీ ,, ల - ని ఇ ఈ ఇ ఇ ర అ ద - శ అ | నీ ,, ర - ధీ | ఈ ర అ ఆ - త అ ర ॥
స గా రీ - నీ సా ని స రీ - రి స నీ ధాపా- | ధా మా - పా ధా | నీ సా సా ,, -
ని ఇ ర ం జ - క అ ర అ ఆ - ని ఇ ఈ రు ప - | మా ఆ - న ం | దా క ర ,, -
స , రిసనిధాప - ధ మ ప - ద ధ ని ని | సా ,, - సా ,, - | స ని ధ ప - ధ ని సా ॥
నీ , లయుఆగోప - వె ఎ ప - ధ ర ము ర | లీ ,, - ఈ ,, - | ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ ॥

సీ , రీ స ని ధా ప - ధ మ ప - ధ ని స రీ -
శే , ల యఅ గో ప - వె ఎ ష - ధ ర ముర -

నీ స గ గ - రి గ మ ప ధ ప - మ ని ధ ప - మగ
మా ప ధ - ప ధ ని ని - ధ ని స రీ - ని గ రీ ని

రీ నీ సా ,, - రీ గా గా రీ -
చాఆణూ ,, - ర మ అ ల్ల -

గా రీ గా - మా పా ధా - పా పా
న ర ణ - ని హ త - శ క

మా ,, పా ,, ధా - ప మ - ప ధ పా -
మా ,, జి ,, క్ర - మ అ - కు ఉ టా -

పధ పధ - ని ని సా - ని స రీ - రీ స నీ ధా పా -
మఅఅఅ - తెఎ ఏ - భఆ ఆ - కు ఉఊ ం భ -

రీ నీ ధా నీ సా ,, - గా రీ -
వాణీ ఈశా ఆ ,, - ర్వి త -

మపధప - పమగా రీ - గ రి గ స - గగరిగ - మా
నై ఇఇఇ - ఇ ఇఈ జ - యం ం ం - తిఇఇఇ - వ

గా రీ స - నీ ధ ప -
శ్రీ ధ ర - శ్రీ ధ ర -

మ ప - మ గ రీ , - మ
, ధ ప ధ - మ ని ధ మ

సా రి నీ ధా - స నీ
హా ర అ ణ - ని ఇ

పా , మ - నీ నీ -
టా , ఆ - సు ర -

పమ - ని ద నీ - నీ
హాఅ - అ అ ర - ని

సా , ని - ని ధ ప మ -
భే , ఎ - దఅ న అ -

రీ పా - ధా నీ -
స్రీ ఈ - తా ం -

పా - ధా ధ ప మా , పా
న - - అ ఆ - లా

మపమనిధా పా - మ గ రి స ॥
దఅఅఅమోఓ - ర వ ర ॥

గ రి సా , గ రి గ
, గ రి - సా రి నీ ధ ॥బఅ॥

గా రి - సా రి స -
పు ణ - త ర అ -

ధా స ని - ధా పా -
ము ర అ - హా ర -

ని ధ - స ని ధా పా -
ల అ - యఅ ధా రా -

పా ధా - నీ సా -
ప టు - త ర -

సా రీ స నీ - ధా పా -
బ ర అ ఆ - ధ ర -

ధా నీ సా ,, -
ఆ ధ ర ,, -

సా షా ధా - నీ ,, సా - రి గ మా
ఆ ఆ ఆ - వా ,, ద - వి ఇ జ

సా నీ రీ - ధ రి రీ ,, సా ,, -
అ ప హా - త అ కం ,, సా ,, -

సా గ రీ గ - మా నీ ధ పా మ గ మ -
ద్రోణక ర్ణ - దుర్యోధ నా ది హర -

డిట్టో

ద్రోణ కర్ణ - దుర్యోధ నా ది హా ర -

స ని స రి - గా రి స - ని రి రి స - ని ధ ని స -
వై ఇ ణి క - గా య క - గురు గుహ - నుత పు ర -

డిట్టో

వై ఇణిక - గాయక - గురుగుహ - నుత పుర -

సా - మా ,, గ రి ప
య ,, న అ

నీ రి స నీ ధ పా -
సు ర అ ఆ వ త -

పా ,, - పా ,, -
రీ ,, - ఈ ,, -

ప ధ ప - మ గ మా మ -
ద్రౌఉప - ది ఇ మా న -

స స సా రీ , స సా ,, -
రి ఇ ఇ ఈ , ఇ ఈ ,, -

నీ రి స ని ధ - పా
వై రి వి ను త - గో

సా ,, గా రీ -
సా ,, గ ర -

మ ప ప మ గా రి సా ॥
భు ఉఉ ఉ ఊ సు ర ॥

మపధప - పమగరి - రీ గరిసా ॥
ఇ ఇఇఇ - ఇఇఇ ఇ - ఈ ఇఇఈ ॥

సా రీ - గ మ ప ధ -
సం ర - క్ష ణ క ర -

స ని ధ ప - ధ ని సా ॥
ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ ॥

స నీ - పధా - మపగారిస ॥ సని ॥
పి ఇ - క అ - మఆనోహర ॥ జఅ ॥

వీణ కుప్పయ్యగారి కృతి.

౨౫. కాంభోజిరాగము—ఆదితాళము.

ప॥ ప మమగ - గ రి రి స - రిగ మగ రీ - రి గా రి సా - | స ని ధా - ధ ని ఫా - | ధా సా - రీ గ రి ॥
కొ ఒ నిఇ - యఅఅఅ - అఅ అఅ ఆ - అఅ అఆ - | డి ఇ నా - న అ ఆ - | పై ఈ - నీ ఇ ఇ ॥ 1

ప మమగ - గ రి రి స - రి గమగ ! రి గమగ - రిగారి సా - | స ని ధా - ధ ని ఫా - | ధా సా - రీ గ రి ॥
కొఒ నిఇ - యఅఅ అ - అఅఅ అ - అఅఅఅ - అఅఅ ఆ - | డి ఇ నా - న అ ఆ - | పై ఈ - నీ ఇ ఇ ॥ 2

ప మమగ గరి - సా రి గ - రీ గమ - గామప ; గమరిగ సా - | స ని ధా - ధ ని ఫా - | ధా సా - రీ గ రి ॥
కొఒనిఇ యఅ - అ అ అ - అఅఅ - ఆ అఅ - అఅఅఅ ఆ - | డి ఇ నా - న అ ఆ - | పై ఈ - నీ ఇ ఇ ॥ 3

ప మమగ గరి - సరిగమపా , , - మగరీ - ప మ గ రి సా - | స ని ధా - ధ ని ఫా - | ధా సా - రీ గ రి ॥
కొఒనిఇయ అ - అఅఅఅఆ , , - అఅఆ - అ అ అ అ ఆ - | డి ఇ నా - న అ ఆ - | పై ఈ - నీ ఇ ఇ ॥ 4

ప మమగ గరి - సరిగమపాంపా - మగ రీ - ప మ గ రి సా - | స ని ధా - ధ ని ఫా - | ధా సా - రిగమప ॥
కొఒ నిఇయఅ - అఅఅఅఆ ఆ - అఅ ఆ - అ అ అ అ -ఆ - | డి ఇ నా - న అ ఆ - | పై ఈ - ని ఇ ఇ ॥ 5

దా,,నిధపా-మాపధ -పాధని - పా,, మగరీ - పమగరి సా - | స ని ధా - ధ ని ఫా - | ధా సా - రి గ మ ప॥
కో,,ని ఇఈ-యాఅఅ-ఆ అఅ - ఆ ,, అఅఆ - అఅఅఅ ఆ - | డి ఇ నా - న అ ఆ - | పై ఈ - ని ఇ ఇ ఇ॥ 6

దా,,నిధపమ-పధ నిధ-మపధప - నిదధపమగరీ -పమగరి సా - | స ని ధా - ధ ని ఫా - | ధా సా - రి గ మ ప॥
కో,,నిఇఇఇ-యఅఅఅ-అఅఅఅ - అఅఅఅఅఅఅ - అఅఅఅ ఆ - | డి ఇ నా - న అ ఆ - | పై ఈ - ని ఇ ఇ ఇ॥ 7

దా,,నిధపా-స నిధప-నిధపమ-ధపమగ - పమగరి-మగగరిసా -	స ని ధా - ధ ని ధా -	ధా సా - సగగమపధసా॥
కో,,నిఇఈ-యఅఅఅ-అఅఅఅ-అఅఅఅ-అఅ అఆ-అఅఅఅ ఆ -	డి ఇ నా - న అ ఆ -	పై ఈ - నిఇఇఇఇఈ॥8
ప ధ సాసాధా - మపధరిసానిధప - ధపామగరి - పమగరిసా-	స ని ధా - ధ ని ధా -	ధా పా - రి గ రి ॥
కొ ఒ ఓ నీ ఈ -యఅఅఅ ఆఅఅఆ - అఆఅఅఅ - అఅఅఅ ఆ-	డి ఇ నా - న అ ఆ -	పై ఈ - ని ఇ ఇ ॥ 9
మ గ మ ప మా - ప మ ప ధ పా - ని ని ధా -	మపధ స - ధ పా మ -	మ గ మ రి - గ స రి ॥
కో ఒ ఒ ఒ ఓ - ప అ అ అ ఆ - ము ఉఊ -	సెఎ ఎ ఎ - య ఆ అ -	మెఎ ఎ ఎ - ఎ ఎరా॥ 1
మ గ మ ప మా - ప మ ప ధ పా - ని ని ధా -	మపధస - సనిధా - నిధపా	ప మ గా-మగరి - గసరి॥
కో ఒ ఒ ఒ ఓ - ప అ అ అ ఆ - ముఉ ఊ -	సెఎఎఎ -యఅఅ - అ అఆ	మెఎ ఎ-ఎఎ ఏ - ఎఎరా॥2
మ గ మ ప మా - ప మ ప ధ పా - ని ని ధా -	మ ప ధ స - ప స ధ ప	మ - మగరి - గసరి॥
కో ఒ ఒ ఒ ఓ - ప అ అ అ ఆ - ము ఉఊ -	సె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ యఅ	అ - మెఎఎ - ఎఎరా॥కో॥
అ॥ ని ని ధా పా ,, - పా ,, - ధ మ మ గ గా -	పా ,, - దా స ని -	ని ప ధా - సా సా ॥
ని ఇ ను మీ ,, - ఇం ,, - చి ఇ న అ ఆ -	దై ,, - ఏ ముఉ -	లె ఎ ఏ - దా నీ ॥ 1
ని ని ధా పా ,, - ధ ప ధ ప - ధ మ మ గ గా -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సా సా ॥
నీ ఇ ను మీ ,, - ఇ ఇ ఇం - చి ఇ న అ ఆ -	దై ,, - వ ము ఉ -	లెఎ ఏ - ద ని ॥
ని ని ధా పా ,, - ప ధ ని ధ పా - ధ మ మ గ గా -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సా
ని ఇ ను ఇ ఇ ఇ ఇం - చి ఇ న అ ఆ -	దై ,, - వ ము ఉ -	లె ఎ ఏ -

ని ని ధా పా , , - పధనిధ - పధనిధ - ధపమా - మగగా -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సా సా ॥
ని ఇ ను మీ , , - ఇఇ ఇఇ - ఇఇఇ ం - చి ఇఈ - నఅ ఆ -	దై ,, - వ ము ఉ -	తెవ ఏ - వ ని ॥ 4
ని ని ధా - మపధప - ధానిధ పా - ధ మ మగగా -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సా సా ॥
ని ఇ ను - మిఇఇఇ - ఈఇఇ ఈం - చి ఇ న అ ఆ-	దై ,, - వము ఉ -	తెవ ఏ - వ ని ॥ 5
ని ని ధా - ధానిధధానిధ - ధానిధ పా - ధమ మగగా -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సా సా ॥
ని ఇ ను - మీఇఇఈఇఇ - ఈ ఇఇ ఇం - చి ఇ న అఆ -	దై ,, - వ ముఉ -	తెవ ఏ - వ నీ ॥ 6
ని ని ధా - మపధసే - సనిధా - నిధపా - ధపమా - మగగా -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సా సా ॥
ని ఇ ను - మిఇఇ ఇ - ఇఇఈ - ఇ ఇ ం - చిఇఈ - నఅ ఆ -	దై ,, - వ ముఉ -	తెవ ఏ - వ నీ ॥ 7
నిని ధా - మపధా-పధసా-ధసరిస-నిధపా - పధనిధ-పమమగ -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సా సా ॥
నిఇను - మిఇఈ-ఇఇఈ -ఇఇ ఇ ఇ-ఇఇ ం - చిఇఇఇ -నఅ అఅ -	దై ,, - వ ముఉ -	తె ఎ ఏ - వ ని ॥ 8
నినిధా-ప ధనిధ-మపధప - ధరిసనిధపమప - ధనిధప- మగరిగ -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సరి గా రి గ ॥
నిఇను -మి ఇఇఇ-ఇఇ ఇఇ - ఇఇఇఇఇ ఇం - చిఇఇఇ - నఅఅఅ -	దై ,, - వ ముఉ -	తె ఎ ఏ - వఅ నీ ఇ ఇ ॥ 9
సానిధ - ప ధ సా - మపధ రి సా,, - నిధపా-సనిధప-మగరిగ -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సరి గా రి గ ॥
నీ నుఉ - మి ఇఈ - ఇ ఇఇఇ ఈ,, - ఇఇ ం -చిఇఇఇ -నఅఅఅ -	దై ,, - వ ముఉ -	తె ఎ ఏ - వఅ నీ ఇ ఇ ॥ 10
సానిధ-మగపధ-సరిగరి-గమగరి-సనిధప-సనిధప - మగరిగ -	పా ,, - ధా స ని -	ని ప ధా - సా రి॥
నీ నవు-మిఇఇఇ -ఇఇఇఇ-ఇఇ ఇఇ-ఇ ఇఇఇం- చిఇఇఇ - నఅఅఅ -	దై ,, - వ ముఉ -	తె ఎ ఏ - వ ని॥ 11

గాం గ రి - గ రి సాం - స ని ధా - మ ప ధ రి	సాం ,, - సాం సాం -	సనిధపమగరిస-సరిగమపధసరి॥
ని ర ం - ం ం త - ర అ ము - ని ఇ ఇ ఇ	కీ ,, - ఈ ఈ -	ఇఇఇఇఇఇఇ - ఇఇఇఇఇఇఇ॥
గాం గ రి - గ రి సాం - స ని ధా - పధసరి - సాంరిగ	సాం-సనిధా-పధసాం-మపధస	పా - పమగరి-స రిగమపధసరి
ని ర ం - ం ం త - ర అ ము - నిఇ ఇఇ - ఈ ఇఇ	కీ-ఇఇఈ-॒ ఇఈ-ని ఇఇఇ	యొం - ం ంంం-తోఒఒఒఒఒఒ
గాం గ రి - గ రి సాం - స ని ధా - మ ప ధ రి	సాం ,, - మ ప ధ స -	పా , మ - గ రి స - ॥
ని ర ం - ం ం త - ర అ ము - ని ఇ ఇ ఇ	కీ ,, - ఇఇ ని ఇ -	యొం , ం - తోఒఒ ఒ ॥
గా ,, - ,, గమగరి - రిగరిస - రిగరిసనిధ - ధ ధ	సా ,, - ,, - రి గ రి రి	సా-రిసాని-ధానిపాధ-ధధసరి
(గమగరి - మగరిస - పమగరి - ధపమగ - నినిధస - సనిధప - మగపధసరి - గమ	గరి-సరి సాం , -మపధని-పధ	పధ పా,-ససాని-ధధసరి॥కా॥*
మా ,, మా - మ గ మా మా పా ,, -	ప మ పధ పా ,, -	పా ద ని ధా - ని ః ధా॥
రా ,, లు - డౌఊ ఊ ఊ వా ,, -	క్కొ ం ం ం ం ,, -	డే ఎ ఎ ఏ -యుఊ ని ॥ 1
ధ ప మా మా - మ గ మా మా పా ,, -	డిటో	డిటో ॥
బ అ అ లు - డౌఊ ఊ ఊ మా ,, -	రక్కొ ం ం ం ం -	డే ఎ ఎ ఏ - యు ఊ ని ॥ 2
ని స ని ప ధ ప - ని ద ధ ప మ గ మా పా ,, -	డిటో	డిటో ॥
బ అఅ అఅ అ - లుఊ ఊఊ డౌఊ ఊ మా ,, -	రక్కొ ం ం ం ం -	డే ఎ ఎ ఏ - యు ఊ ని ॥3

	డిటో	డిటో
ప ద ని ధ - మపధప - ని ద ధ ప మగమామాపా ,,-		
బ అ ఆ అ - అఅఅఅ - లుఊ ఊఊ డొ ఊఊఊమా ,,-	ర్గ ం ం ం ం -	డే ఎ ఎ ఏ - యు ఉ ని ॥4
ధా ,, - ని ద ని ప - ప మ పా ధా - పా	ధ మ గా - ప మ పా -	ద ప ధ స - ని ని ధా ॥ 1
భ ,, - క్రిఇ కి ఇ - స ం ం త - ని	ఇ ఇ ల్లి - నె ఎ ఏ -	నె ఎ ఎ ఎ - గ అ మే ॥
ధా ,, ధ స - ధ పా - ప ప పా ధా - పా	ధ మ గా - గ మ పా మా -	మ ప ధా పా - ని ని దా ॥ 2
భ ,, క్రిఇ ఇ ఇ కి - స ం ం త - ని	ఇ ఇ ల్లి - నె ఎ ఏ ఏ -	నె ఎ ఏ ఏ - గ అ మే ॥
పా - - స ధ పా ,,,, - ని ని ధా -	ధా ,, - స ని ధ ప -	ధా ధ మ - పా ధ -
కా లు - - ఇ - ,,,, - నొ ఒ క -	పా ,, - ప అ ము ఉ -	న ము ఉ - ని ని -
స ద ధ ప - ప మ గా - గ రి రీ - రి గ సా -	,, - సా ,, రి గ మ గ	స - రి గా రి గా ,, -
క ఆ రు ఉ - ణి ఇ ం - చిఇతి - వఅ ది -	,, - గా ,, క అ అ అ	గు - ఉఊ ఉ ఊ ,, -
,, - నీ ధా పా మా పా - మా గా	మా పా ,, పా -	ప ప ధా - ని ని ధా -
కాల కూ ఉ ట - బా ఆ	ఫ న్నై ,, ఈ -	ని ఇ ం - ప అ క -
,, - ద ధ స ద ధ ప - ధపధప - ధ మ - మగగా -	పా ధా - స ని ప ధ -	ధా ,, - సా ,, ॥
(క్రతు భుఊ జు ఉ - లెఎఎ ఎ - ఎ ఎ - ల్లఅ ఆ -	గూ ఊ - ఊఊ ఊ ఊ -	డి ,, - ఈ ,, ॥
,, - పా ధా సా రి గా - గ మ గా -	రి గ రి గ సా ,, -	స ని ధా - ని ప ధా -
చా లా నీ ఈ తో - మొఒ ర -	లి ఇ డి ఇ వే ,, -	ముఉ కో - ఒఒ గా -

,, - ధ ṡ సా - ఫ ని ధ ని పా - మా మా | ప ధ - ధ స ధ ప - ప మ | గా రీ - రి గ సా ॥
లి ఇ ల - గ అ అ అ ను - గ ర | శ అ - ముఉ ను ఉ - ్రమి ఇ | ఈ ం - గి ఇ న ॥

స ని ధ - ధా ధ . - రి మ గ - స రి మా ప - | మ గ మ - ప ధ ప - స ని | ధ ప - మ గ ప ధ సా -
ని ఇ ల - కం ఠ శ్రీ - క అ శ - హా అ స్తి శ - | ని ఖి ల - లో క క - బు ధ | జ న - ప అ ల న గో -

ధా స రీ గ - స ṙ మ గ ṙ స - ని ప ప ధ - | ṙ సా ధ సా - ధ ప | , మ గా - రి గ స రి ॥
పా ల దా స - దు రి త వ న కు - ఠ అ అ ర - | ప రా త్ప రా - ద యా | , క రా - యని నిను ॥ కొని ॥ *

శ్యామశాస్త్రులవారికృతి.

26. సావేరి—ఆదితాళము.

ప॥ ధ ṙ స ధా , - ṙ సా ధా ప - ప మ ప ధ - | ని ధా మ గ రి - గ రి | , స ని ధ - స రి గ మ । రీ సా॥
దురు సు గా , - కృ ప జూ చి - స ం త త - | మరో గ ధృఢ - శ రి | , రము గ - సలు పు న । నూఉ ॥

అ॥ ప ధ మ పా , - ప మ ధ పా - ధ ని ప ధ మ - | ప ధ ధ సా స - స రి | గ ṙ స - ధ స దా ప -
ప ర మ్మ పా , - వ ని నృపా - వ ని వి ను త - | ప ద స రో జ - ప్రణ | త అ ది - హారు రా ణి -

ప ధా ధ - ధా గ రీ స - ని ధ ప మ - ప ధ | ṙ సా - ప ధ ని ధ నీ - | ధ ప ధ - ప మ ప ధ ॥
ప రా కు - ధ ర్మ సం ం - వ అ ర్ధ ని - బహు | ప రా - క మ ల గుణా - | త్రి పు ర - సు ం ద రి ॥ దురు॥

ని ధా ని - ప ధ మా గ రి - ని ధ మా గ రి -	గ రీ - సా రి ని ధ -	స రి మ ప - ధా ,, -
సరో జ - న యనా న త - జ న పా లి ని -	వ నీ - వే ద ము లు -	మొ ర లి డ - గా ,, -
నిపధ - స రి స - మపమధప - సని ధ రి స -	గ రీ స ని ధ - రి స	, ని ధ పా - గ రి ని ॥
నిత్రరు - లెవ రు - మనవి వి ని - కృప స లు పు -	ప రా వు స లు - ప రా	, డ క నీ - పి పు డు ॥
ధ సస స రి గా - రి సా ధా ప - పమపధ -	ని ధా మ గ రి - గ రి	, స ని ధ - స రి గ మ । రీసా ॥
దురు సు గ అ ఆ - కృ ప జూ చి - సంతత -	మరో గద్భ థ - శ రి	, రము గ - స లుపు న । నారూ ॥
చ॥ ధా , పా , - ద ధ ని ధా మ - గ రి స రి -	సా , రి స ధ - స రి	మ ప - ధ ని ధా ,, -
1. నీ , స , - న్నిధి ని జే రి - గొ లి చి న -	ని ,, న్నెపుడు - ద ల	చె ను - సుజ నా ,, -
పా , ధ ప ధ - మా , మ్మ గ రి - స రి గ మ	రీ ,- ,, గ మ	గీ ,, - సా ,, -
దా , స జ న - భా , గ్య మెటు - దె లుపు దు	నో ,, - ,, ఒ ఒ	ఓ ,, - ఓ ,, -
పా మ - ధ ప ధ మా , మ్మ గ రి - స రి మ ప -	మ ప మ - ధ ప ధ - ధ ప	మ - ధ ప ని ధా ,,
ఓ ఒ - స క ల లో , క జ న - ని ఇ వి ను -	ఒ ం ం - క అ రి - ని యు	తి - ఎ టు ల నో ,,
ప ధ సా ,, - స రి గా రి - స ని ధ ప ధ -	రీ , సా , - ప మ	ప ధ - ని ధ ప మ ప ధ ॥ ధరి ॥
ని ఇ సా ,, - టె వ రీ జ - గ ం బు ల ను -	నే , ఏ , - ని ర	తము - ని ను గొ లి చి తి ॥ దురు ॥

2. యేమో - కలతజెంది - మనమున - నేనెచట - గతిగానకను -
నీమహిమెు - లెల్లచెవ్వ - లెనయవిని -
నామనసులోనివెత - దీర్చుట - కీవేళ - బహునిపుణవని -
కామాక్షి ధునీవు - వేరెతను - గా - దనిదలచి - కొలచితిని ॥ దురు ॥

ఈ 2. 3. సంఖ్యగల చరణములు మొదటి సంఖ్యగల చరణమువలె నే పాడుకొనునది.

3. ధారా - ధరవినీల - కచలసి - తాసరస - కవితానిచితా -
సారఘన -సారసిత - ధరహసితా -
వారిరుహా - వారివదనోచిత - హాగేశ - వినుత భృతనుతా -
నారాయణిశ్యామ కృష్ణనుత - నా - మనవిని - వినుగిరిసుత ॥ దురు ॥

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికృతి.

 ఈ కృతిని వ్రేలికి రెండక్షరములచొప్పున పాడుకొనవలెను.

27. సింధుమందారి—ఆదితాళము.

ప॥ ప. । నీ ధ - ప గా మ -	ధ పా మ -	రి గా ॥
క । రుణించు - టకి దె -	స మా య -	మ య్య ॥
ప । మ రీ స - స ఢా - ని	స గా మ -	రి గా ॥ ప సీ నీ ధ పా ,,
క । రి రాక్ష - క నా - క	లి దీ ర్చ -	వ య్య ॥ క రు ణించు టా ,,
అ॥ ధ । ప సౌస్స - రి రీ - గే	మ రీ సే -	పే ధా -
ధ । ర లో నీ - వంటి - దై	వ ము లే -	డ ని -
ప । శ మా ధ - ప సో - సే	ధ పా మ -	రి గా ॥
ప । ర మానం - ద ము - తో	భ జిం చి -	తి ని ॥ కరు ॥
చ॥ ప । ప పా గ - మ ధా - ధప	మా గీ - స రి	గ గా -
క । మ లా స - నా ది - సఅ	ఆ న్న - త అ	పా త్రి -

ప । మ రీ ప - స ధా - ని	స గా మ -	ప పా -
క । మ నీయ - శు భ - శ్ర	అ మ ల -	గా త్ర -
స । ప సౌ సే - రి రీ - గ	మ రీ సే -	సే ధా -
క । మ లా క - ళ త్ర - కం	జ ద శ -	నే త్ర -
ప । గ మా ధ - ప సా - సే	ధ పా మ -	రి గా ॥
అ । మ రా ని - పో ష - ఆ	ది వెం క -	టే శ ॥ కరు ॥

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికృతి.

☞ ఈకృతిని వేళ్ళికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

28. మలయమారుతము—ఆదితాళము.

॥ప గ । గ పా ధ - ప ధ నీ - ధ	ప గా ప -	గ రి సా ॥
జ । గ్గ మెందు - కుఉ ఉూ - భ	కి లే ని -	న అ రా ॥ 1
గ । గ పా ధ - ప ధ ని సే ని ద - ధ	డిటో	డిటో ॥
జ । గ్గ మెందు - కు ఉఉ ఉ ఉఉ - భ	కి లే ని -	న అ రా ॥ 2
స । న్ని ని ధ ధా పా - ధ ని సా - సరి	గ రి గా - గ ప	గ రి సా ॥
జ । న్న మె ఎ ఏ ల్ల - భు ఉ భా - రఅ	అఅ మే - మ అ	న అ సా ॥ జన్న ॥

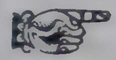
అ॥ ప । ధ నీ ధ - పా ధ ని ధ ప - ధ	ని సా ని -	స సా ॥
మ । న్మ దాంధ- కా ర అ అ అ - మ	గు చీ క -	టి లో ॥ 1
డిటో	డిటో	ధ నీ ॥
మ । న్మ దాంధ- కా ర అ అ అ - మ	గు చీ క -	టి లో ॥ 2
డిటో	డిటో	ధా ని స ని ధ ॥
మ । న్మ దాంధ- కా ర అ అ అ - మ	గు చీ క -	టి లో ఒ ఒ ఒ ॥ 3
ప । ధ నీ ధ - పా ధ ని ధ ప - ధ	ని స రి గా రి స -	ని ధ నీ ॥
మ । న్మ దాంధ- కా ర అ అ అ - మ	గు చి ఇ ఈ క అ -	టి ఇ లో ॥ 4
స । ని ని ద ధా పా • గ పా - రి	గ ప ధ ని ధ పా .	గ రి సా ॥
మ । రి మఅ ఆ రి - మా రి - మ	హి లొ ఒఒ ఒ ను -	బు ఉ ట్లై ॥ జన్య ॥
చ॥ ప । ప పా ధ - ప ధ నీ - ధ	స ని ద ధా పా-	గ పా -
1. త । న నై వ • మఅ ని - అ	న్య దై ఇ ఈ వ -	మ ని -
గ । ప గా రి స - ని ధ నీ - స రి	గా - రి గ పా గా -	ప పా -
త । న లో నె ఎ - త అ నే - త అ	ర - త ం ం వ్య -	మెంచి -
ప । ధ నీ ధ - పా ధ ని ధ ప - ధ	ని సా ని -	స సా ॥
పె। నవాద - త ర్క అ అ అ- ము	లు జే సి -	జే సి ॥ 1

డిటో.	డిటో	ధ నీ ॥
పె । నువాద - తర్క-అ అ అ - ము	లు జే సి -	జే సి ॥ 2
డిటో	డిటో	ధా ని సా ని ధ ॥
పె । నువాద - తర్క-అ అ అ - ము	లు జే సి -	జే సి ఇ ఇ ఇ ॥ 3
ప । ధ నీధ - పా ధని ధ ప - ధ	ని సా రి గా రీ -	సా సా ॥
పె । నువాద - తర్క-అ అ అ - ము	లు జె ఎ ఏ సి -	జే సి ॥ 4
సా । ని ని ద ధా పా - గ పా - రి	గ ప ద ని ధ పా -	గ రి సా ॥
ను । గ మై ఇ ఈ న - పా ప - ము	సు జె ఎ ఎ ం ను -	ము ం డే ॥ జన్న ॥

2. తనపాశమున - తగిలిచింతలేక - ధనధాన్యములే - కైనమనియుంచి -
తెనవంటిమాన - వునిసన్నుతించి - తనప్రాయమెల్ల - తాఅుమాఅుచేసె ॥
3. హరిబ్రహ్మరుద్రా - దులనెల్లమాని - హరిగీతతత్వా - ర్థములుచదివిశ్రీ -
నరదవెంకటేశ - యనిభజయించె - నరభక్తులతో - వాదాడుచుండే ॥ జన్న ॥

(ఈ 2. 3. సంఖ్యగల చరణములను మొదటి చరణమువలెనే పాడుకొనవలెను.)

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికృతి.

 ఈకృతిని వేళిలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

29. మాళవిరాగము—ఆదితాళము.

ప॥ గ । మ పా మ పా , - ప	, ప మ గా మా -	రి రి ॥
ఇ । ది న్యాయ మా , - శ్రీ	ర అ ఆ మ -	చంద్ర॥ 1

గ । మ పా మ పా , - రి	' గ మ పా పా -	ప మ గ మ రీ ॥
ఇ । ది న్యాయ మా , - శ్రి	, ర అ ఆ మ -	చ ం ం ం ప్ర ॥ 2
గ । మ పా మ - ప మ గ మ పా - రి గ	మ ప - ప మ గ మ రీ -	ప మ గ మ రీ ॥
ఇ । ది న్యాయ - మ అ అ అ ఆ - శ్రి ఇ	ఇ ఇ - ర అ అ అ మ -	చ ం ం ం ప్ర ॥ 3
గ । మ పా ధ - మ ధా - ధ ని	సా - స ని ధ ని పా -	ప మ గ మ రీ ॥
ఇ । దిన్యా య - మ ఆ - శ్రి ఇ	ఈ - ర అ అ అ మ -	చ ం ం ం ప్ర ॥ 4
స రి । గ మ - ప మ ధా నీ - మాధనిసా - రిగ	స రి - స ని ధ ని పా -	ప మ గ మ రీ ॥
ఇ ఇ । ది ఇ - న్య అ ఆ య - మాఅఅఆ - శ్రి ఇ	ఇ ఇ - ర అ అ అ మ -	చ ం ం ం ప్ర ॥ 5
స । ని ధా ధ - ధ నీ - స	, గ గ - గ మ	ప మ - గ మ రీ ॥
ఇం । మ కై న - త న - వ	, డ ని - ని ఇ	ల అ - వ అ య ॥ ఇది॥
అ॥ ధ । ని సా ని సా , - స	ని ధా ని -	పా మ ॥
స । ద యుం డ నీ , - చా	ల న మ్మి -	తి ని ॥ 1
ధ । ని సా ని - స ని ధ ని సా - ప ధ	ని స - స ని ధ ని పా -	స ని ధ ని ప మ ॥
స । దయూడ - ని ఇ ఇ ఇ ఈ - చ అ	ల అ - న అ అ అ మ్మి -	తి ఇ ఇ ఇ ని ఇ ॥ 2
ధ । ని సా ని సా , - ధ	ని సా రి -	గ రి ॥
స । దయూడ నీ , - చా	ల న మ్మి -	తి ని ॥ 3

మ । రి సా ని - ధ నీ - రి	, స ని ధ ని పా -	ప మ గ మ రి ॥
స । మయా మి । దే నా - నై	, ద అ అ ఆ యా -	తె ఎఎ ఎ డ ॥ ఇది ॥
॥ స । స గా మ - రి గా - గ మ	పా - ప మ గా మా -	రి సా -
అ । ల ఏ ను - గ నీ - కె ఎ	మి - త అ అ త -	న క్రో -
స । ని ధా ప - ధ నీ - స	స రి గ మా గా -	సా , ॥
తు । ల కే డు - నీ తో - గూ	డ బుఉఊ నై -	నా , ॥
ధ । ని సా ని సా , - స	ని ధా ని -	పా మ ॥
బ । లు రా యి నీ , - కే	మి య త్త -	నా అ ॥ 1
ధ । ని సా ని - స ని ధ ని సా - ప ధ	ని స - స ని ధ ని పా -	స ని ధ ని ప మ ॥
బ । లు రాయి - ని ఇ ఇ ఇ ఈ - కె ఎ	మిఇ - యఅ అ అ త్త -	న అ అ అ అ అ ॥ 2
ధ । ని సా ని సా , - ధ	ని పా రి -	గ గా ॥
బ । లు రా యి నీ , - కే	మి యా త్త -	న అ ॥ 3
మ । రి సా ని - ధ నీ - రి	- స ని ధ ని పా -	ప మ గ మ రి ॥
బా । గ దె ల్వ - వ య్య - శ్రీ	, వెం ం ం క -	టె ఎ ఎ ఎ శ ॥ ఇది ॥

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికృతి.

☞ ఈ కృతియొక్క మొదటిఘాతలో మూడుకళలుతో నిసి పాడుకొనవలెను.

30. చక్రవాకము—ఆదితాళము.

ప॥ ,,, - గ మ రీ సా ,, - గా మ పా మ -	పా ,, ,, - పా	,,,, - స మ గ రి - గా , ॥
,,, - ఇ ం కా ఆ ,, - ద య రా అ -	లే ,, ,, - దా	,,,, - న అ అ అ - పై , ॥ 1
డిటో	డిటో	,,,, - ధ మ గ రి - గా , ॥
ఇ ం కా ఆ ,, - ద య రా అ -	లే ,, ,, - దా	,,,, - న అ అ అ - పై , ॥ 2
డిటో	గ మ ప ధ - ధా ని ధ పా -	డిటో ॥
ఇ ం కా ఆ ,, - ద య రా అ -	లె ఎ ఎ ఎ - దా అ అ ఆ -	,,,, - న అ అ అ - పై , ॥
డిటో	గ మ ప ధ - ధ నీ ధ పా -	పధాపమా - మపామ గరి-గా, ॥
ఇ ం కా ఆ ,, - ద య రా అ -	లె ఎ ఎ ఎ - ద ఆ అ అ -	న అ అఆ - అఆఅఅఅ-పై, ॥ 4
డిటో	గమపధ - ని సా ని - ధనిధని	పా ,, - ధమగరి - గా , ॥
ఇ ం కా ఆ ,, - ద య రా అ -	లెఎఎ ఎ - ద ఆ అ - అఅఅఅ	ఆ ,, - నఅఅఅ - పై , ॥ 5 ॥
డిటో	గ మ ప ధ - ని సరిస - సా	,, - ని ధ ప మ గ రి-గా, ॥
ఇ ం కా ఆ ,, - ద య రా అ -	లె ఎ ఎ ఎ - ద అ అఅ - ఆ	,, - న అ అ అ అ అ-పై, ॥6॥
డిటో	గమపధ - నిసరిస - ని సరి స	సా - నిధపమగా - రి రి సని -
ఇ ం కా ఆ ,, - ద య రా అ -	లెఎఎ ఎ - దఅఅఅ - అ అ అ అ	ఆ - నఅఅఅ ఆ - అఅఅఅ- 7

ధ నిస గ మ॥ పమగ సా ,, - గాపాపామ -	గమపధ - నిసరిసనిధ - పధ	నిధపమ-గపాపమగరి-గమగరిసని
హై ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ ఇం కా అ ,, - దా యా రం అ -	తెవెవె - సఅఅఅఅఅ - అఅ	అఅఅఅ-నఅఅఅఅఅ-అఅఅఅఅఅ
ధనిసగమ॥పమగసా-నిసగసనిసా-నీ ధా ధనిసా -	,గమపా - స నిసరిసనిసా -	, ధ ని ధ ప ధా - పధపసాపా
హైఇఇఇఇ ఇం కాఅ-పఅఅఅఅ అ-రాఅముడూ-	,ఖఅ ఆ - మెవెవె వెవె ఏ -	, ల అ అ ఆ అ - హైఇఇఇ ఈ -
గ మపమగరి ॥ గ మరి సా ,, - గా మపామ -	పా ,, - ,, పా	, , , , - , , , , ॥
ద్యాఅఅఅఅ ఇం కా అ ,, - దా యారం అ -	లే ,, - ,, దా	, , , , - , , , , ॥
అ॥ ,,, - ప పా - దని ధని దాపా - పదాపమా -	,,, - గ మ ప ధా -	ధ ని పా - పా ,, -
పంకా - జఅఅఅఆస - నఆఅఆ-	,,, - ద్యామ ర వం -	౦ ౦ ౦ - ౦ ,, - 1
మపమ॥ ప పా - దనిధని దాపా - పదాప మా -	,,, - గ మ ప ధా -	సా, రి, స - దా, పా,ప -
ఇఅ॥ పంకా- జఅఅఅ ఆ స - నఅ అ ఆ -	,,, - ద్యామ ర వం -	౦ , ౦- ౦ , ౦-ద ,ఇ త ,అ -2
మపమ॥ పపా-పధనిధ-మపధప - పమమా-గరిరిసా	,,, గ మ ప ధా , ని -	సా, రి - నీ,స - ధా,స-పా,ధ .
అఅఅ॥పంకా-జఅఅఅ-అఅఅఅ - సఅ ఆ-నఅఅ ఆ	,,, ద్యామర వం , ౦ -	౦, ౦- ౦ ౦ - ద ,ఇ- త ,ధ -3
మపమ॥పపా-పధనిధ-మపధప-పధనీధనిసా-సనిధప	మగ రి - గ మప ధనిసరి	,స- నిధనిసా- ధపధనీధ- స
అఅఅ॥పంకా-జఅఅఅ-అఅఅఅ-సఅఆనఅ ఆ-అఅఅఅ	అఅ ఆ- ద్యామర వ౦౦౦	,౦ - ౦౦,౦౦ ౦-దఇఇఈ-ఇ- తఅ
ధపమపామ॥ డిట్టో	మగ రి - గ మప ధా , ని	సా ని ధ - ని స రి స రి -
అఅఅ ఆ అ॥ డిట్టో	అఅ ఆ - ద్యామర వం , ౦	౦ ౦ ౦ - దఇ ఇ ఇ త - 5

గమపమగామారీసా-ని సరిసనీసాధానీ-పధమప-	గమ పధనీ - ధ నిసానిధపమ	గ మపమగరిసని-ధనిసరిగమపమ-
ప ం ం ం ం ం కే ఏ-రుఉఉఉఊఊవాఅ-క్షఅఅఅ-	పతి తఅఆ - దై ఇఈఇఇఇ ఇ -	త్యఅఅఅఅఅఅ-శ్రిఇఇ ఇ ఇఇఇఇ-
రీ , ॥ గ మ రీ సా ,, - మ గ మ పా మ -	గమపధ - ని స రి సనిధ - పధ	నిధపమ-గమపమగరి-గమగరిసని-
క్ష, ॥ ఇ ం కా అ ,, - వ అయ రా అ -	లెఎఎ ఎ - గ అ అ అఅఅ - అఅ	అఅఅఅ-నఅఅఅఅఅ-అఅఅఅఅఅ
ధనిసరిగమ॥పమరీసా-నిసరిసనీసా. నీధాధనిసా-	, గమ పా - స నిసరిసనిసా -	, ధనిధపధా - పధపమ పా -
పైఇఇఇఇఇ॥ఇంకాఆ-పఅఅఅఆఆ - రాఆముఉఊ-	, ఖఅ ఆ - మెఎ ఎఎఎఎ ఏ -	, లఅఅఅఆ - నైఇఇఇ ఈ -
గ మపమగరి ॥ గ మ రీ సా ,, - గామపామ -	పా ,, - ,, పా	, , , , - , , , , ॥
య్యఅఅఅఅ ॥ ఇ ం కా ఆ ,, - దాయరాఅ -	లే ,, - ,, దా	, , , , - , , , , ॥
చ॥ పా మ గా రి సా - సా ప్ప మ - ప మ గ రి -	గా మ గ - రి స ని ధ -	మ గ మ - పా గ మా -
సం త తంబు నీ - స త్క ధ - ల ను వి ని -	సంతో ఒ - సము గ అ -	భ జ న - జే యుచు -
సా స మ గ మ - ధా ని సా ని - ధపమగ -	మా ధా , - మ గ రి	స- ని ధ ని సా - ధ ని
చింత ది ఇ ర్చి - న న్ను బ్రోతు - వ నినెఎ -	నెంతో , - పొగడు	ఉ - చుం డ గా - నిటు
సా ని ధా ప మా , - ని ధ ని - ప ధ మ ప -	మ గమ - పా మ ధా	,, -ని స ని - ధ ప ధ ని -
పం త మే ల జే , - సె ఎ వు - దెలు పు ము -	ప తి త - పా వ నా	, - శ్రిత జ - న అ వ న -
రిసరి - మగ మరీ , - సా ని - ధ ప ధ ని -	సా ని ధ ప మ - గా	రి సా - సానిధప - మగరి ॥
దంతి - వ ర ద శ్రీ , - వేం క - టె ఎ ఎ శ -	దా న వ కు ల - భీ	క రా - శ్రీకరఅ - అఅఅ ॥ఇం॥

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికృతి.

31. కీరవాణి—రూపకతాళము.

ప॥ ప మ గ రి స రి ॥ పా , ని - స గ రీ ॥ రి గ మా ప ధ ॥ పా , - పమగరి గమ ॥ 1
ప ర ములాసగి ॥ బ్రో ఒ - చు ట నీ ॥ క రు దా జ గ ॥ దా , - ధఅఅఅరఅ ॥
ప మ గ రి స రి ॥ రి సనీ - స గ రీ ॥ రి గ మా ప ధ ॥ పదాప - మపామ - గరి గమ॥ 2
ప ర ములా స గి ॥ బ్రో ఒ ఓ - చు ట నీ ॥ క రు దా జ గ ॥ ద ఆ అ - అ ఆ అ - ధఅరఅ ॥
ప మ గ - రి స రి ॥ రి గనీ - స గ రీ ॥ సరిగా - రిగమా - గరి గమ ॥ పా - పధపా - పమగరి గమ ॥ 3
ప ర ము - లా స గి ॥ బ్రో ఒ ఓ - చు ట నీ ॥ కఅరు - దఅఆ - జఅగఅ ॥ దా - అఅఆ - ధఅఅఅరఅ ॥
ప మ గ - రి స రి ॥ రి సనీ - స గ రీ ॥ సరి గమపధనీ - ధపధని ॥ సా - నీ , - ధా , ధపమ ॥ 4
ప ర ము - లా స గి ॥ బ్రో ఒ ఓ - చు ట నీ ॥ కఅరుఊదఅఆ - జఅగఅ ॥ దా , ఆ , - ధా , రఅఅ ॥
ప మ గ - రి స రి ॥ రి స నీ - స గ రీ ॥ స రి గ మ ప ధ నీ - ధ ప ధ ని ॥ ధనీధ - పధాప - మపామ ॥ 5
ప ర ము - లా స గి ॥ బ్రో ఒ ఓ - చు ట నీ ॥ క అ రు ఊ ద అ ఆ - జ అ గ అ ॥ పఅఅ - ఆఅఅ - ధ ఆ ర ॥
ప మ గ - రి స రి ॥ రి స నీ - స రి గా - రి గ మా ॥ గ రి గమపా - పమపధనీ ॥ ధపధనిసా - నీ , ధపమ॥ 6
ప ర ము - లా స గి ॥ బ్రో ఒ ఓ - చుఊ ట - ని ఇ ఈ ॥ క అ రుఊదా - అఅజఅగ ॥ దఅఅఅఆ - ధా , రఅఅ॥పర॥
అ॥ ప ధ ని ని సా ॥ ని ధ ని ని సని ॥ సా - ,, - ,, ॥ నీ ధా ధ ప మా ॥ -1
ప ర మ వ యా ॥ క ర సు గు ణ అ ॥ రీ - ,, - ,, ॥ ఈ ఈ ఇ ఇ ఈ ॥

ప ధ ని ని సా ॥ ని ధ ని ని స ని ॥ సా - ,, - ,, ॥ ధ ని సా నీ - ధ ని ధ ప మా ॥ 2

ప ర మ ప దా ॥ క ర సు గు ణ అ ॥ కి - ,, - ,, ॥ ఇ ఇ ఈ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ డిటో ॥ ప ధ ని స రి స - నీ ; ధ ప మ ॥ 3

ప ర మ ద యా ॥ క ర సు గు ణ అ ॥ రి - ,, - ,, ॥ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఈ ; ఇ ఇ ఇ ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ డిటో ॥ ధనిధనిసా - నిసరీ - సరి ॥ గా - రిసనీ ,, - ధపమా ॥ 4

ప ర మ ద యా ॥ క ర సు గు ణ అ ॥ రి - ,, - ,, ॥ ఇఇఇఇఈ - ఇఇఈ - ఇఇ ॥ ఈ - ఇ ఇ ఈ ,, ఇఇఈ ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ డిటో ॥ పధనిసరీ - సనిసరిగా ॥ గమగరిసని - స నీ ధపమ ॥ 5

ప ర మ ద యా ॥ క ర సు గు ణ అ ॥ కి - ,, - ,, ॥ ఇఇఇఇఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ॥ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఈ ఇ ఇ ఇ ॥

డిటో ॥ డిటో ॥ డిటో ॥ ధనిధనిసరి - సరిసరిగరి ॥ గమగరిసని - సనీధపమా ॥ 6

ప ర మ ద యా ॥ క ర సు గు ణ అ ॥ కి - ,, - ,, ॥ ఇఇఇఇఇఇ - ఇఇఇఇఇఇ ॥ ఇఇఇఇఇఇ . ఇఈ ఇఇఇ ॥

ప ధ ని ని సా ॥ ని స రి గ రీ ॥ గమగరిసా - నీధ ॥ పధనీ - ధా నీ - ధపమా ॥ 1

ప ర మ ద యా ॥ క ర సు గు ణా ॥ భ అ ర అ ణా - నే ఎ ॥ కొంబటీ - ర ఇ - న అ అ ॥

ప ధ ని ని సా ॥ ని స రి గ రీ ॥ గమగరిసా నీధ ॥ ప ధ నిసరిస - నీ , ధపమ ॥ 2

ప ర మ ద యా ॥ క ర సు గు ణా ॥ భఅరఅణ నే ఎ ॥ కొంబబబబ - టీ , న అ అ ॥

ప ధ ని ని ; సా ॥ ని స రి గ రీ ॥ సరిగరి - ని స రి స - సరిగరి ॥ రిసనీ - పధనీ - ధపమా ॥ 3

ప ర మ ద యా ॥ క ర సు గు ణా ॥ భఅరఅ - ణ అ అ అ - నేఎఎఎ ॥ కొంబటీ - రిఇఈ - నఅఅ ॥ నర ॥

మ - మ ప మ ॥ గ రి గ మ పా ॥ మ గ మ - ప మ గ ॥ గ మ ప మ గా - రి మ గ రి సా ॥
స ని - షాఒ స ॥ ణఅ అ గ మై ॥ రొురు ల - మ న సు ॥ క అ రు ఉ గ - బ అ అ అకీ ॥
అ నీ సా ॥ రి రి గా రీ ॥ మ గ మ - ప మ గ ॥ గ మ ప మ గా - రి సా ॥
ప ధ ిభా ॥ ర త మాన ॥ తు ద ను - సు ఖము ॥ గ అ అ అ న - క నా ॥
మ మ ప మ ॥ గ రి గ మ పా ॥ ప ధ నీ - ధా నీ - ధ ప మా ॥ ప ధ ని ని సా ॥
ప ధ చి ం తి ॥ నొం దు చు నే ॥ మ అ రు - నీ ఈ - తొఒ ఓ ॥ రి శ త గా ॥
మ స రి రి ॥ రి గమాగా - గ మ గ రి సా ॥ స రి గ రి సా - నీ ధ ॥ ప ధ ని స రి స - నీ , ధపమ॥
న జ న క ॥ వె ఎఎం క - జెఎ ఎ ఎ శ ॥ మఅ న అ సు - నీ కః ॥ గ అ లి ఇ గి ఇ - యుంకై ఎఎ॥నర॥

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికృతి.

32. హంసధ్వని—రూపకము.

ప - గ రి స ॥ గా రి - సా , ॥ స ని ధా సా - ని గ రి ॥ సా - గ ప నీ ॥ 1
సు - క రు గ ॥ దే మి - శ్రీ , ॥ మఅ ఆ ని - ని ఇ మ॥ నో - హా ర నీ ॥
స ని పా - గ రి స ॥ గా రి సా , ॥ స ని ధా సా - ని గ రి ॥ సా - గ ప ని స రీ ॥ 2
అ సు - క రు గ ॥ దే మి శ్రీ , ॥ మ అ ఆ ని - ని ఇ మ ॥ నో - హా ర ని ఇ ఈ॥
ని పా - గ గ ప ॥ నీ పా - స ని స గ ॥ రీ - స ని ధా - గ రి ॥ సా - గ ప ని స రీ ॥ 3
అ సు - క రు గ ॥ దే మి - శ్రీ ఇ ఇ ఇ ॥ మా- ని ఇ ని - ఇమ ॥ నో - హా ర ని ఇఈ ॥

గ రి స రి స ని - స ని ప గ పా ॥ నీ పా - స ని సా ॥ స రి గ రి గా - రిగపగపా ॥ గ పనిప - ప స - సరిగరి ॥4
మాఅ న అ సుఊ - క అ రు ఊ గ ॥ దే మి - శ్రీఇ ఈ ॥ మఅ అ అ ని - నిఇఇఇమ ॥ నోఒఒఒ- హా ర - నిఇ ఇఇ ॥

స ని ప గ రి స ॥ గా రి సా , ॥ స ని ఫా సా - ని గ రి ॥ సా , , , , ॥
మ న సు క రుగ ॥ దే మి శ్రీ , ॥ మ అ ఆ ని - ని ఇ మ॥ నో , , , , ॥

అ॥ ని ప స ని సా ॥ ని స రి గ రీ ॥ సా , , , , ॥ ని ప - స ని - రీ ॥ సా , , , , ॥ 1
న న జ భ వా ॥ ది వి ను త గీ ॥ గీ , , , , ॥ ఇ ఇ - ఇ ఇ - ఈ ॥ ఈ , , , , ॥
ని ప స ని సా ॥ ని స రి గ రీ ॥ గా రి గ రి స - ని స రీ ॥ సా ని ప - రీ ॥ 2
న న జ భ వా ॥ ది వి ను త గీ ॥ ర్వాణ అ అ అ - దుఊ ల ॥ బ్రోచి న - నీ ॥ మన ॥
ని ప స ని సా ॥ ని స రి గ రీ ॥ గా రిగరిస - ని స రీ ॥ సా ని ప - సరిగరి ॥ 3
న న జ భ వా ॥ ది వి ను త గీ ॥ ర్వాణఅఅఅ - దుఊల ॥ బ్రోచి న - నిఇ ఇఇ ॥ మన ॥

రి స రీ ॥ గ రి - స ని స రి - స ని ఫా ॥ ని స రి - స రి గ ॥ సా ని రి సా ॥
చ॥ మ ర యే॥ టే కి - ని ఇ ఇ ఇ - కు ఊ ల ॥ బిరుదు - ద ల చి ॥ చూడ్డుము ॥
ఉప - గ ప ని ॥ ని ప గ గ రీ ॥ స గా రి స ని ॥ రి గ పా గా - గ ప ని ॥
రి ణ - నిన్నెడ ॥ తెగ క త న ॥ శ రీ రము ను ॥ కొఒ ఓ సి - ఇచ్చి న ॥
శ పా ప గ ॥ గ రి స ని గా ॥ రి స ని - రి గ పా గా ॥ గా గ ని పా ॥
స గా క రు ॥ డగు పి చి భూ ॥ న రు డు- ని ఇ ఈ దు ॥ తా త గ దా ॥

స సా ॥ స రి గ రీ ॥ గ గ రి సా రి ॥ పా ని ప రీ ॥ 1
తి వో ॥ ఎ ఎమొ ఒళ్ళి ॥ ర ద వేం క ॥ టే శ్వ ర నీ ॥ మన ॥
ని సా స రి గ రీ ॥ గ గ రి సా రి ॥ సా ని ప - స రి గ రి ॥ 2
తి వో ॥ ఎ ఎ మొ-ఒ-క్రి ॥ ర ద వేం క ॥ టే శ్వర - ని ఇ ఇ ఇ ॥ మన॥

సదాశివరావుగారి కృతి.

33. కమాసు—ఆదితాళము.

ప॥

నీ ధా పా - మ ప దా ని ధ	పా - ధ ప మ గ మా	పా ,, - ద ని ప ధ ॥
త ర మ - ని ఇ నూఉ ఉ	ఊ - ఎ అ అ అ ఆ	,, - ఇ ం ప అ ॥ 1
- నీ దా పా - మ ప దా ని ధ	పా - ధ ప మ గ మా	పా ,, - ద ని ప ధ ॥
త ర మ - ని ఇ నూ ఉఉ	ఊ - వ అ అ అ ఆ	,, - ఇ ం ప అ ॥ 2
ధ సా నీ దా - మ ప దా ని ధ	పా - ధ ప మ గ మా	పా ,, - ధ ని ప ధ ॥
అ త ర మ - ని ఇ నూ ఉఉ	ఊ - వ అ అ అ ఆ	,, - ఇ ం ప అ ॥నా॥ 3
న ని సా ని ధ ని ప - ధ ని	సా ,, - రి స ని ధ -	స ని ధ ప - ధ ప మ గ - మా॥
అ న క అ అ అ - సుఉ	జ్ఞా ,, - న అ అ అ -	అ అ అఅ - అ అ అ అ - ఆ॥ 1
కిటో	సా , ని - ని ద ధ ప -	మ ధ ని స - రి స ని ధ ॥
అ న క అ అ అ - సుఉ	జ్ఞా , అ - న అ క్రి ఇ -	ర అ అ అ - అ అ అమ ॥నా॥

అ॥ ,, - దా ధా - ధ ని సా నీ సా ,, -	,, - ని స రి గ మా -	మ గ గ రి - రిసనిధ - ని ప॥
,, - చే త - నై ఇ ఈ ఈ నా ,, -	,, - మఅట్టు ఉ కు -	నె ఎ ఎ ఎ - ఎఎనిఇ - ఇ ఇ॥ 1
దా ధా - రీ ,, నీ సా ,, -	,, - ని స రి గ మ ప -	డిటో
చే త - నై ,, ఇ నా ,, -	,, - మఅట్టుఉ కు ఉ -	నె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ నిఇ - ఇ ఇ ॥ 2
రీ , రి రీ - నీ సా , స సా -	,, - ధ స ని ధ పా -	ప ధ ని స - రి స ని ధ ॥
ఖ్యా, తి ని - పొ గ , డ గ -	,, - న అ అ అ ల -	కి ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ం పు ॥నా॥
,, - దా ధా - ధ ని సా నీ - స స్సా -	,, - ధ ని సా రి స సా	నీ దా - మ ప దా ని ధ - పా॥
,, - బా ల - ప్రఅ ఆ య - ము న -	,, - మఅ నీ ఇ ఇ ఈ	చు ని - నొఒ కా అ అ - ఆ ॥
ధ స ని ధ ప మ - ప ద ధ ప - మగమా	మా - దా ,, ని ధ -	ప ధ ని స - ని ధ పా -
కొఒ ల అనె ఎ - ఎ ఎ సి ఇ - ముఉను	ల - యా ,, త్రి ఇ -	ది ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ర్చి -
దా ధా - ధ ని సా నీ సా ,, -	సా - రి స ని ధ -	స ని ధ ప - ధ ప మ గ - మా॥
కా ల - క అ ఆ లు నీ ,, -	ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ -	ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఈ॥1
దా ధా - రీ ,, నీ సా ,, -	,, - ని స రి గ మా -	మ గ గ రి - రి స ని ధ - ని ప॥
కా ల - కా ,, లు నీ ,, -	,, - వి ఇ ఇ ఇ ల్లు -	ద్రుఉఉ ఉ - ఉం చి ఇ - ఇఇ॥2
రీ , రి రీ - నీ సా , స సా -	,, - ధ స ని ద ధ ప -	ప ధ ని స - రి స ని ధ ॥
కా , ని - సీ ఈ , త ను -	,, - పెం డ్ల అ ఆ డ -	తె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ద ॥నా ॥

,, - తా ధా - ధ ని సా నీ పా ,, -	,, - ధ ని సా నీ	ధా పా - మ ప దా ని ధ పా॥
- ద్రో హి - గ్రైసుఇ ఈ స కా ,, -	,, - క అ ఆ సు	రు డు - ఆ అ తీ ఇ ఒ ఈ॥
ధ సా ని ధా - మ ప ధ ప - మ గ మా -	,, - ధా ,, ని - ధ -	ప ధ ని సా - ని ధ పా -
మ హా ర్చ లు - డ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ నీ -	,, - పా ,, ద అ -	ముఉ ల ఉ - ప ఉ ను -
దా ధా - ధ ని సా నీ - సా సా -	పా ,, - రి స ని ధ -	స ని ధ ప - ధ ప మ గ - మా॥
పా హి - ప అ ఆ హి - య ని -	రీ ,, - ఇ ఇ ఇ ఇ -	ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఈ॥1
దా ధా - రీ ,, నీ - పా సా	,, - ని స రి గ మా -	మ గ గ రి - రి స ని ధ - ని ప॥
పా హి - పా ,, హి - యా నీ	,, - శ ర ణ అ న -	గ అ అ అ - అ అ అ అ - అఅ॥2
ధా రీ ,, నీ - సా ,, సా -	ధ స ని ధ పా - ధ ప -	ప ధ ని స - రి స ని ధ ॥
కా పా ,, డ - లే ,- ద -	క అ రు ఉ ణ - జ ల -	ధ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ॥ వా॥
,, - ప నీ ధ నీ - సా నీ పా సా -	,, - ధ ని సా ,, -	స ని ని ధ - ధ ప ప మ - మా॥
,, - ని ఈ ప ద - ధ్యా ఆ న ము -	,, - సె ఎ యా ,, -	వ అ అ అ - రి ఇ కి ఇ - ఈ॥
ప సా ని ధా - మ ప ధ ప - మ గ మా	,, - దా ధా ని ధ -	ప ధ ని స - ని ధ పా -
ని రా త మా - శు ఉ భ అ - ము ఉ లా	,, - నో స గ అ -	తె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ దా -
ప ద ధా ని - సా నీ సా సా -	పా ,, - రి స ని ధ -	స ని ధ ప - ధ ప మ గ - మా॥
అ అ ప ఆ - ద్బాం ధ వ -	రీ ,, - ఇ ఇ ఇ ఇ -	ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఈ॥1

ప ద ధా నీ - రీ నీ సా సా - | ,, - ని స రి గ మా - | మ గ గ రి - రి స ని ధ - నిప॥

అ అ ప ఆ - ద్రాం ధ ఐ - | ,, - స అ వ అ ఆ - | శి ఇ వ అ - ను ఊ తె అ - అఅ॥2

ధ రీ రి రీ - నీ సా , స సా - | ,, - ధ స ని ధ పా - | ప ధ ని స - రి స ని ధ ॥

ఐ ఆ ప రి - తా ఆ , ప ము - | ,, - వె ఎ ఎ ఎ గ - | ది ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ర్చు ॥

సా నీ ధా పా - మ గ మ ప - ధా మా | , - ధ ప ధ మా , - ప | మ ప గా - మా ప ధ -

శ్రో కా ధా రా - మ ర ప రి - పా లా | , - భ యా క రా , - ఘ | హా ర శ్రీ - రా జి త -

సా రి గ మ గ రి స - ని ధ ప మ - గ మ ప ధ | నీ - స సా - ప పా - | స స రి గ మ - ప ధ ని ॥

పా వ యుగ శ ము ని - ను త భ య - శ మ న స | దా - శి వా - త్రి భం - | జ న జ ల జ - న యన ॥ నా॥

సదాశివరావుగారి కృతి.

34. హరికాంభోజి—రూపకము.

॥ పా , - ప మ మా గ రి ॥ గ మ మ - పా ధ ॥ (సంగతులు.)

సా , - కె ఎ ఏ త అ ॥ న గ ర - నా ధ ॥ 1

పా ధ - ప మ మా గ రి ॥ గ మ మ - పా ధ ॥

సా అ - కె ఎ ఏ త అ ॥ న గ ర నా ధ ॥ 2

మా ప ధ ప ధ - ప మ మ గ గ రి ॥ గ మ మ - పా ధ ॥

సా అ అ అ - కె ఎ ఎ ఎ త అ ॥ న గ ర - నా ధ ॥ 3

మా ప ధ ని ధ - ధ ప ప మ గ రి ॥ గ మ మ - పా ధ ॥ మా - నీ ధ ని ॥ సా , ధ నీ - ధా ప ॥
సా అ అ అఅ - కె ఎ ఎ ఎ త అ ॥ న గ ర - నా ధ ॥ శ్రీ - కాంతఅ ॥ జ , గ అ - న్నా ధ ॥ 4

ప ధ ని ధ ధ ప - ప మ మ గ గ రి ॥ గ మ మ - పా ధ ॥ మా - నీ ధ ని ॥ సా , ధ నీ - రి స ని ధ ప మ ॥
స అ అ అ అ అ - కె ఎ ఎ ఎ త అ ॥ న గ ర - నా ధ ॥ శ్రీ - కాంత అ ॥ జ , గ అ - న్న అ అ అ అ ధ ॥ 5

ప ధ ని ధ ధ ప - పమమగ గరి ॥ గ మ మ - పా ధ ॥ గమపధనిస - రిసనిధపా ॥ సా , ధనీ - రిసనిధపమ ॥
స అ అ అ అ అ - కెఎఎ తఅ ॥ న గ ర - నా ధ ॥ శ్రీఇఇఇఇ - కఅఅంతా ॥ జ , గఅ - న్నఅఅఅఅధ ॥ 6

ప ధ ని ధ ధ ప - ప మమగగరి ॥ గ మ మ - పా ధ ॥ గమపధనిస - నిసరిగరిస ॥ సా , ధనీ - రిసనిధపమ ॥
సఅ అ అ అ అ - కె ఎఎఎత ॥ న గ ర - నా ధ ॥ శ్రీఇఇఇఇ - కఅఅఅంత ॥ జ , గఅ - న్నఅఅఅఅధ ॥ 7

గమపధనిధ - ధపపమమగ ॥ మమమ - సరిగమపధ ॥ రిసనిధపధ - మగగరిరిస ॥ స రి స ని ధ ని - సా నిధపమ ॥
సఅఅఅఅఅ - కెఎఎతఅ ॥ న గ ర - నఅఅఅఅధ ॥ శ్రీఇఇఇఇ - కఅఅఅంత ॥ జ అ గ అ అ అ - న్నఅఅఅధ ॥ 8

గమపధనిధ - ధపపమమగ ॥ మమమ - సరిగమపధ ॥ నిసరిగమగ - మగగరిరిస ॥ సరిసనిధని - రిసనిధపమ ॥
సఅఅఅఅఅ - కెఎఎ ఎఎత ॥ న గ ర - నఅఅఅఅధ ॥ శ్రీఇఇఇఇ - కఅఅఅంత ॥ జఅగఅఅఅ - న్నఅఅఅఅధ ॥

అ॥ పా నీ ధా ॥ నీ న్ని - సా స ॥ 1 [సఅ॥*
లో॰ కే శ ॥ చీ ద్వి - లా స ॥

ప స స ని నీ ధా ॥ నీ న్ని - సా ని ॥ సా , - నీ ॥ ధా , - ధా ని ధ ప మ ॥
లో॰ కె ఎ ఏ శ ॥ చీ ద్వి - లా స ॥ రీ , - ఈ ॥ ఈ , - ఈ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ 2

పసస నినీ ధా ॥ నీస్ని - సా ని ॥ రీ, - సా, ॥ ధని సా - పధని స - నిధపమ ॥
లోఒ కె ఎ ఏ శ ॥ చీ ద్వి - లా స ॥ రీ, - ఈ, ॥ ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ 3

ప స స ని నీ ధా ॥ ధ ని సా నీ - సా స ॥ ని స రి గ మా - గా, మ రి స ॥ సా ని ద నీ- సానిధపమ ॥
లొాఒ కె ఎ ఏ శా ॥ చి ఇ ఈ ద్వి - లా స ॥ లొాఒ ఒ ఒ ఓ - కా, అ వ న ॥ చె తు ఉ ర- మాంపఅఅహి॥ 4

ని సరిససని - ధనిసనినిధ ॥ ప ధ నీ నీ - ధనిసాసా ॥ ని సరిగమప - గా, మరిస ॥ పానిధనీ - రిస నిధపమ ॥
లొాఒఒఒఒ - కెఎఎఎఎశ ॥ చిఇఈ ద్వి - ల అఆ సా ॥ లొాఒఒఒఒ - కా, అవన ॥ చెతుఉర మంపఅఆహి ॥ 5

గామపాధ - ని సరిసనిధ ॥ పధనిధపమ - ధపమగరిస ॥ రిగమపధని - సరిగమాగ ॥ రి స-నీధపమ - గామపధ ॥
ఏ ప జే వ - మునిజనహిత ॥ సురపతినుత - శుభదచరిత ॥ దశరథసుత - జనకజార ॥ మ ణ-దనరిపు - నాశన ॥సా॥

ప॥ పా ధ - ధ ప మా గా ॥ మ గ - మా ప ప ॥ దా ధ - నీ స్ని ॥ సా, - సా ని ధ ప మ ॥
రా జ - శే అ ఆ ఆ ॥ మ ర - పా అ ల ॥ రా మ - చం(ద్ర ॥ భూ, - పా అ అ అ ల ॥ 1

పధ నీధా - పధనిధధప ॥ మగ - మా ప ప ॥ గమపాపా - మపధాధా ॥ ని సరిస నిధ - సానిధపమ ॥
రఅ ఆ జే - శఅఅఆఅఆ ॥ మర - పా అ ల ॥ రఅ ఆ మ - చ ంంద్రా ॥ భుఉఉఉఉఉ - పాఅఅఅల ॥ 2

గామపాధ - సానిధ - నిని ॥ ని - ససస - రీనిసాస - నిస ॥ రిపమగామరిస - సరీ ॥ సస-నిదధప - సనిదధామ॥
రాజ రాజ - వందిత - పద ॥ ణ-యుగళ - దీనపాల - దిన ॥ రఅజ వంశరత్న-సదా ॥ శివ-కవినుత-జితసపాప్త ॥సా॥

మంగళము.

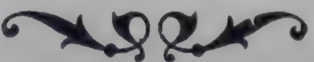
సురటిరాగము—మిశ్రగతిచాపు.

॥ పా, పా పా ॥ ప పా - ప మ పా ॥ ప సా - నీ ధా ॥ ప పా - రీ మా ॥
మా, కు ల ॥ ము వ - ఇ కి హా ॥ వ ర - మొ స ॥ గి న - నీ కు ॥
పా, దా ని ధ పా ॥ , , , - మా ప ధ ॥ పా, - మ గ గ రి ॥ , , , - సా , , ॥
మం, గ అ అ ళం ॥ , , , - శు భ అ ॥ మం, - గ అ ళం ॥ , , , - ం , , ॥
అ॥ రి , - మా మా ॥ పా , - నీ సా ॥ రి మా - రీ సా ॥ ని ధా - ని స రీ ॥
మా , - కు ల ॥ బ్రో , - చి న ॥ మ ద - న జ ॥ న క - ని ఇ కు ॥
పా , - ని ధ పా ॥ , , , - మా ప ధ ॥ పా , - మ గ గ రి ॥ , , , - సా , , ॥
మం , - గ అ ళం ॥ , , , - శు భ అ ॥ మం , - గ అ ళం ॥ , , , - ం ॥

1. చ॥ మదగజ - గమనమా - నితసద్గు - ణానీకు ॥ మంగళం - శుభ - మంగళం ॥
మదమోహా - రహితమం - జులరూప - ధరనీకు ॥ మంగళం - శుభ మంగళం ॥
2. మనసిజ - వైరిమా - నససద - నానీకు ॥ మంగళం - శుభ - మంగళం ॥
మనవిని - వినిను - మ్మేలుకొ - న్ననీకు ॥ మంగళం - శుభ - మంగళం ॥
3. మామన - మునసెల - కొన్నకృ - ష్ణనీకు ॥ మంగళం - శుభ - మంగళం ॥
మామనో - హారపా - లితత్యా - గరాజ ॥ మంగళం - శుభ - మంగళం ॥

☞ ఈపై 1. 2. 3. చరణములను, పల్లవి, అనుపల్లవివలెనే పాడుకొనవలెను.

కృతులు సమాప్తము.

శ్రీరస్తు.

రాగప్రకరణము.

రాగశబ్దార్థము.

శ్లో॥ యోయంధ్వనివిశేషస్తు స్వరవర్ణ విభూషితః ।
రంజకోజనచిత్తానాం సరాగఃకథితోబుధైః ॥

తా॥ రాగమనగా, స్వర వర్ణములచే అలంకరింపబడి, జనుల చిత్తమును ఆనందింప చేయునట్టి ధ్వని విశేషము రాగమనంబడును

శ్లో॥ స్థాయ్యారోహ్యవరోహీచ సంచారీత్యథలక్షణమ్ ।
స్థిత్వాస్థిత్వాప్రయోగఃస్యా దేకైకస్య స్వరస్యయః
శ్లో॥ స్థాయీవర్ణస్సవిజ్ఞేయః పరావన్వర్థనామకౌ ।
ఏతత్సమ్మిశ్రణాద్వర్ణ స్సంచారీపరికీర్తితః ॥

తా॥ రాగము- స్థాయి, ఆరోహి, అవరోహి, సంచారి యని నాలుగు విధములు. అందు, ఒక్కొక్క స్వరమును విళంబముగా నిలిచి నిలిచి పాడుట స్థాయి యనంబడును. స్వరములు సరిగమపధనిస యని క్రమముగా హెచ్చుట ఆరోహి యనంబడును. సనిధపమగరిస యని క్రమముగా తగ్గుట అవరోహి యనంబడును. ఈమూటియొక్క చేరిక సంచారి యనంబడును.

శ్లో॥ షాడవౌడవసంపూర్ణ భేదాదాగ్రిస్త్రిధామతః ।
ఔడవఃపంచభిఃప్రోక్త స్స్వరైః షడ్భిస్తుషాడవః ।
సంపూర్ణసప్తభిర్జ్ఞేయ ఏవంరాగ స్త్రిధామతాః ॥

తా॥ రాగములు- షాడవము, ఔడవము, సంపూర్ణము, అని మూడువిధములు. అందు ఔడవము ఐదుస్వరములును, షాడవము ఆఱుస్వరములును, సంపూర్ణము సప్తస్వరములును, గలిగియుండును.

ఉ దా హ ర ణ ము .

	ఆరోహణము.	అవరోహణము.
సంపూర్ణము ...	స రి గ మ ప ధ ని స -	స ని ధ ప మ గ రి స ॥
షాడవము ...	స రి గ మ ప ధ స -	స ధ ప మ గ రి స ॥
ఔడవము ...	స రి గ మ ప స -	స ప మ గ రి స ॥

ఈసంపూర్ణ షాడవ ఔడవములలో సంపూర్ణము ఒక్క భేదమును, షాడవము ఆఱు భేదములును, ఔడవము పదిహేను భేదములును గలిగి ఇరువదిరెండు భేదంబు లయ్యెను. వాటి మూర్ఛనాప్రస్తార మీక్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

మూర్ఛనా ప్రస్తారము.

అనగా, జన్యరాగ ప్రస్తారము,

		ఆరోహణము.	అవరోహణము.
సంపూర్ణము...	1.	స రి గ మ ప ధ ని స -	స ని ధ ప మ గ రి స ॥

ఈ యొక్కటిన్ని సంపూర్ణభేదము.

షాడములు ...	1.	స రి గ మ ప ధ స -	స ధ ప మ గ రి స ॥
,,	2.	స రి గ మ ప ని స -	స ని ప మ గ రి స ॥
,,	3.	స రి గ మ ధ ని స -	స ని ధ మ గ రి స ॥
,,	4.	స రి గ ప ధ ని స -	స ని ధ ప గ రి స ॥
,,	5.	స రి మ ప ధ ని స -	స ని ధ ప మ రి స ॥
,,	7.	స గ మ ప ధ ని స -	స ని ధ ప మ గ స ॥

ఈ 7 న్ను షాడవ భేదములు.

ఔడవములు...	1.	స రి గ మ ప స -	స ప మ గ రి స ॥
,,	2.	స రి గ మ ధ స -	స ధ మ గ రి స ॥
,,	3.	స రి గ మ ని స -	స ని మ గ రి స ॥
,,	4.	స రి గ ప ధ స -	స ధ ప గ రి స ॥

,,	5.	స రి గ ప ని స	-	స ని ప గ రి స ‖
,,	6.	స రి గ ధ ని స	-	స ని ధ గ రి స ‖
,,	7.	స రి మ ప ధ స	-	స ధ ప మ రి స ‖
,,	8.	స రి మ ప ని స	-	స ని ప మ రి స ‖
,,	9.	స రి మ ధ ని స	-	స ని ధ మ రి స ‖
,,	10.	స రి ప ధ ని స	-	స ని ధ ప రి స ‖
,,	11.	స గ మ ప ధ స	-	స ధ ప మ గ స ‖
,,	12.	స గ మ ప ని స	-	స ని ప మ గ స ‖
,,	13.	స గ మ ధ ని స	-	స ని ధ మ గ స ‖
,,	14.	స గ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప గ స ‖
,,	15.	స మ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప మ స ‖

ఈ 15 న్ను ఔడవభేదములు.

ఈ పైనుదహరించిన సంపూర్ణ, షాడవ ఔడవములచే గలిగిన 22 భేదంబులకు అవరోహణములు 22-లో సంపూర్ణ అవరోహణమును ఒక్కొక్కమాఱును, షాడవ అవరోహణములు 6-లో ఒక్కొక్కదానిని ఒక్కొక్కమాఱును, ఔడవ అవరోహణములు 15-లో ఒక్కొక్కదానిని ఒక్కొక్కమాఱును గ్రహించుటచే 484 భేదములగును. అవి ఎట్లనగా :

సంపూర్ణ అవరోహణము ఒక్కదానిచే	...	...	22
షాడవ అవరోహణముల ఆఱింటిచే	...	...	132
ఔడవ అవరోహణముల పదిహేనింటిచే	..	...	330
		మొత్తము,	484

ఈ 484 జన్యరాగములవివర మీక్రింద వ్రాయబడుచున్నవి.

సంపూర్ణ సంపూర్ణభేదము 1 = అనగా, ఆరోహణమందును అవరోహణమందును సంపూర్ణస్వరముగా నుండునది.

సంపూర్ణ షాడవ భేదములు 6 = అనగా, ఈ ఆఱింటికిని అవరోహణమునందు సంపూర్ణముగానుండి అవరోహణములో ఒక్కొక్క స్వరము వర్జముచేయు భేదములుండునది.

సంపూర్ణ ఔడవ భేదములు 15 = అనగా, ఈ పదిహేనింటికిని ఆరోహణమునందు సంపూర్ణముగానుండి అవరోహణములో రెండేసి స్వరములు వర్జ్యములుచేయు భేదము లుండునవి.

షాడవ సంపూర్ణ భేదములు 6 = అనగా, ఈ ఆరింటికిని ఆరోహణములో ఒక్కొక్క స్వరము వర్జ్యమై అవరోహణమునందు సంపూర్ణముగా నుండునవి.

ఔడవ సంపూర్ణ భేదములు 15 = అనగా, ఈ పదిహేనింటికిని ఆరోహణమునందు రెండేసి స్వరములు వర్జ్యములై అవరోహణమునందు సంపూర్ణముగా నుండునవి.

షాడవ షాడవభేదములు 36 = అనగా, ఒక్కొక్క షాడవ ఆరోహణమునకు ఆరేసి షాడవ అవరోహణములను జేర్చుటచే ఆరార్లు 36 భేదంబులగును.

షాడవ ఔడవ భేదములు 90 = అనగా, ఒక్కొక్క షాడవ ఆరోహణమునకు పదిహేనేసి ఔడవ అవరోహణములను జేర్చుటచే ఆఱుపదిహేన్లు 90 భేదంబులగును.

ఔడవ షాడవభేదములు 90 = అనగా, ఒక్కొక్క ఔడవ ఆరోహణమునకు ఆరేసిషాడవ అవరోహణములను జేర్చుటచే పదిహేనార్లు 90 భేదంబులగును.

ఔడవ ఔడవ భేదములు 225 = అనగా, ఒక్కొక్క ఔడవ అవరోహణమునకు పదిహేనేసి ఔడవ అవరోహణములను జేర్చుటచే పదిహేనుపదిహేన్లు 225 భేదంబులగును.

ఇట్లు ఒక్కొక్క మేళకర్త రాగముయొక్క ఆరోహణ అవరోహణమునందు సప్తస్వరములను సంపూర్ణముగా వ్రాసి, దానిక్రింద సదరు భేదముల ప్రకారము ప్రస్తరింపగా నేర్పడునవి జన్యరాగము లనంబడును. అట్టి జన్యరాగములు మేళకర్తరాగ మొక్కింటికి 481 చొప్పున 72 మేళకర్తలకును, 34848 జన్యరాగములు పుట్టెను. అవియెట్లనిన ?

శుద్ధవికృతి భేదములచే గలిగిన	
సంపూర్ణ సంపూర్ణ మేళకర్తలు.	72
సంపూర్ణ షాడవరాగములు.	432
సంపూర్ణ ఔడవరాగములు.	1080
షాడవ సంపూర్ణరాగములు.	432
షాడవ షాడవరాగములు.	2592
షాడవ ఔడవరాగములు.	6480
ఔడవ సంపూర్ణరాగములు.	1080
ఔడవ షాడవరాగములు.	6480
ఔడవ ఔడవరాగములు.	16200
మొత్తము.	34848

ఈ 34848 రాగములుగాక వక్రరాగములు అనేకములు గలవు.

మూర్ఛనాప్రస్తారము సంపూర్ణము.

———(:o:)———

రాగభేదములు.

శ్లో॥ శుద్ధచ్ఛాయా లగోమిశ్రి ఇత్యేకైకసుపిత్రిధా ।
శాస్త్రోక్త నియమాదన్య చ్ఛాయయా మిశ్రణాదపి ॥

తా॥ పైనుదహరించిన సంపూర్ణ షాడవ ఔడవరాగములనన్నియు, శుద్ధము, ఛాయాలగము, మిశ్రము అని ఒక్కొక్కటి మూడువిధములుగా నున్నవి. శాస్త్రమందు చెప్పబడిన నియమప్రకారము పాడునట్టి రాగములు శుద్ధము లనంబడును. అన్యరాగ ఛాయతో గలిసిన రాగములు ఛాయాలగ మనంబడును. ఈ శుద్ధ ఛాయాలగములతో చేరిన రాగములు మిశ్రము లనంబడును.

శుద్ధరాగముల కుదాహరణము— దేవక్రియ, కళ్యాణి, హరికాంభోజి, సావేరి, భూపాళి, గుండక్రియ, వరాళి, ముఖారి మొదలగునవి.

ఛాయాలగముల కుదాహరణము—గౌళ, సురంజి, భల్లాతి, బిలహరి, శ్రీ, నామక్రియ, ఆహిరి మొదలగునవి.

మిశ్రములకు ఉదాహరణము — మేఘరంజి, మలహరి, మందారి, ఘూర్జరి, ఘంటారవము, గౌళ, సావేరి, లలిత మొదలగునవి.

మఱియు, ఈ రాగములకు రాగాంగ, ఉపాంగ, క్రియాంగ దేశాంగములని నాలుగు భేదములుగలవు. ఈ దేశాంగము నే భాషాంగమనియు వాడుదురు. రాగాంగమనగా, సంపూర్ణములైన మేళకర్త రాగములకు పేరు. ఉపాంగమనగా, ఔడవ షాడవాది భేదములచే బుట్టిన రాగములు. క్రియాంగమనగా, రాగస్వరములను వక్రము చేయగా బుట్టినవి. దేశాంగమనగా, రెండేసి రాగములను గలుపుటవలన బుట్టు రాగములు. ఆయా రాగములకు న్యాసాంశ గ్రహస్వరములు గలవు. వీట్లవలన రాగస్వరూపము చక్కగా నేర్పడుచున్నది.

న్యాసాంశ గ్రహస్వర లక్షణము.

శ్లో॥ గీతాదౌ స్థాపితోయస్తు సగ్రహస్వర ఉచ్యతే ।
న్యాసస్వరస్తు విజ్ఞేయో యస్తు గీత సమాపకః ।
బహుళోయః ప్రయోగేషు సోయమంశ స్వరోమతః ॥

తా॥ రాగము నారంభించు నపుడేమి, మధ్య మధ్య సంగతి నారంభించు నపుడేమి, ఆ స్వరములోనే నిలుపబడినది గ్రహస్వరమనంబడును, ఒక్కొక్క రాగము నాలాపించునపుడు సంగతి విన్యాసముయొక్క చివరస్వరముమీద నిలుపుట న్యాస స్వరమనంబడును. ఆయా రాగములలో సంగతివేసి పాడునప్పుడు ప్రయోగములందువిస్తారమై మాటిమాటికి ఉపయోగింపబడి రక్తియిచ్చునట్టి స్వరము అంశ స్వరమనంబడును. ఇట్లు ఆయా రాగములయొక్క రూపమేర్పడుటకు న్యాసాంశ గ్రహస్వరములు ఈయీరాగములకు నివి యివి యని ప్రాచీనులు కొన్ని రాగములకు నిర్ణయించి యున్నారు. వాటినెల్ల వ్రాయుటకు ప్రత్యేక గ్రంథము వ్రాయవలసి యుండుటవలన మరియొకగ్రంథమందు వ్రాయ నుద్దేశించితిని.

—:రాగరసములు.:—

శ్లో॥ సాయంగేయో రసేపి కే శృంగారే చేతికీర్తితం ।
సంగ్రామే పరితాపేషు లాలయం స్గుణకీర్తనం ।

గానేషాడవరాగాణాం గదితం పూర్వసూరిభిః ॥
వ్యాధినాశే శత్రునాశే భయశోక వినాశనే ।
ఔడవాస్తు ప్రగాతవ్యా గ్రహశాంత్యర్థకర్మణి ॥

తా॥ సంపూర్ణరాగములు. వీర, శృంగార, కరుణ, హాస్యరస ప్రతిపాదకములు. షాడవరాగములు యుద్ధములందు వీరరస ప్రధానమగునట్లు ఉపయోగింపవలయుననియు, ఔడవరాగములు శత్రు, వ్యాధి, భయ, శోకవినాశమందును, గ్రహశాంతి ప్రయోజనముగల కర్మలయందును, ఉపయుక్తములని జెప్పంబడియె. అనగా, రసయుక్తములయిన రాగములనుబట్టి పదకీర్తనలు మొదలగునవి చేయవలెననియు, పదకీర్తనలు మొదలగు వాట్లయొక్క భావార్థములనుబట్టి రాగములను ఉపయోగింప వలెననియు తెలియుచున్నది.

శుద్ధమధ్యమరాగముల చక్రములు.

1. చక్రము.			
రి	గ	ధ	ని
శు	శు	శు	శు
,,	,,	శు	కై
,,	,,	శు	కా
,,	,,	చ	కై
,,	,,	చ	కా
,,	,,	ష	కా

2. చక్రము.	శురి - సా, గ
3. చక్రము.	శురి - అం, గ
4. చక్రము.	చరి - సా, గ
5. చక్రము.	చరి - అం, గ
6. చక్రము.	షరి - అం, గ

ఈ మొదటి చక్రమునందువలెనే కైశికి నిషాదములు మాత్రము ప్రతిచక్రమునందును ఆయుక్తేపంబులగుచుండును. ఇట్లే ప్రతిమధ్యమ రాగముల నూహించునది.

		స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
	1. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
1	కనకాంగి.	,,	శు	శు	శు	,,	శు	శు
2	రత్నాంగి.	,,	శు	శు	శు	,,	శు	కై
3	గానమూర్తి.	,,	శు	శు	శు	,,	శు	కా
4	వనస్పతి.	,,	శు	శు	శు	,,	చ	కై
5	మానవతి.	,,	శు	శు	శు	,,	చ	కా
6	తానరూపి.	,,	శు	శు	శు	,,	ష	కా
	2. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
7	సేనావతి.	,,	శు	సా	శు	,,	శు	శు
8	హనుమతోడి.	,,	శు	సా	శు	,,	శు	కై
9	ధేనుక.	,,	శు	సా	శు	,,	శు	కా
10	నాటకప్రియ.	,,	శు	సా	శు	,,	చ	కై
11	కోకిలప్రియ	,,	శు	సా	శు	,,	శు	కా
12	రూపవతి.	,,	శు	సా	శు	,,	ష	కా
	3. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
13	గాయకప్రియ.	,,	శు	అం	శు	,,	శు	శు
14	వకుళాభరణము.	,,	శు	అం	శు	,,	శు	కై
15	మాయామాళవగౌళ.	,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా
16	చక్రవాకము.	,,	శు	అం	శు	,,	చ	కై
17	సూర్యకాంతము.	,,	శు	అం	శు	,,	చ	కా
18	హాటకాంబరి.	,,	శు	అం	శు	,,	ష	కా
	4. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
19	ఝంకారధ్వని.	,,	చ	సా	శు	,,	శు	శు
20	నఠభైరవి.	,,	చ	సా	శు	,,	శు	కై
21	కీరవాణి.	,,	చ	సా	శు	,,	శు	కా
22	ఖరహరప్రియ	,,	చ	సా	శు	,,	చ	కై
23	గౌరీమనోహరి.	,,	చ	సా	శు	,,	చ	కా
24	వరుణప్రియ.	,,	చ	సా	శు	,,	ష	కా

	5. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
25	మారరంజని.	,,	చ	అం	శు	,,	శు	శు
26	చారుకేశి.	,,	చ	అం	శు	,,	శు	కై
27	సరసాంగి.	,,	చ	అం	శు	,,	శు	కా
28	హరికాంభోజి.	,,	చ	అం	శు	,,	చ	కై
29	ధీరశంకరాభరణము.	,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా
30	నాగానందిని.	,,	చ	అం	శు	,,	ష	కా
	6. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
31	యాగప్రియ.	,,	ష	అం	శు	,,	శు	శు
32	రాగవర్ధని.	,,	ష	అం	శు	,,	శు	కై
33	గాంగేయభూషణి.	,,	ష	అం	శు	,,	శు	కా
34	వాగధీశ్వరి.	,,	ష	అం	శు	,,	చ	కై
35	శూలిని.	,,	ష	అం	శు	,,	చ	కా
36	చలనాట.	,,	ష	అం	శు	,,	ష	కా
	7. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
37	సాలగము.	,,	శు	శు	ప్ర	,,	శు	శు
38	జలార్ణవము.	,,	శు	శు	ప్ర	,,	శు	కై
39	ఝాలవరాళి.	,,	శు	శు	ప్ర	,,	శు	కా
40	నవనీత.	,,	శు	శు	ప్ర	,,	చ	కై
41	పావని.	,,	శు	శు	ప్ర	,,	చ	కా
42	రఘుప్రియ	,,	శు	శు	ప్ర	,,	ష	కా
	8. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
43	గవాంభోధి.	,,	శు	సా	ప్ర	,,	శు	శు
44	భవప్రియ.	,,	శు	సా	ప్ర	,,	శు	కై
45	శుభపంతువరాళి.	,,	శు	సా	ప్ర	,,	శు	కా
46	షడ్విధమార్గిణి.	,,	శు	సా	ప్ర	,,	చ	కై
47	సువర్ణాంగి.	,,	శు	సా	ప్ర	,,	చ	కా
48	దివ్యమణి.	,,	శు	సా	ప్ర	,,	ష	కా

	9 చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
59	ధవళాంబరి.	,,	శు	అం	ప్ర	,,	శు	శు
50	నామనారాయణి.	,,	శు	అం	ప్ర	,,	శు	కై
51	కామవర్ధని.	,,	శు	అం	ప్ర	,,	శు	కా
52	రామప్రియ.	,,	శు	అం	ప్ర	,,	చ	కై
53	గమనశ్రమ.	,,	శు	అం	ప్ర	,,	చ	కా
54	విశ్వంభరి.	,,	శు	అం	ప్ర	,,	ష	కా
	10. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
55	శ్యామలాంగి.	,,	చ	సా	ప్ర	,,	శు	శు
56	షణ్ముఖప్రియ.	,,	చ	సా	ప్ర	,,	శు	కై
57	సింహేంద్రమధ్యమ.	,,	చ	సా	ప్ర	,,	శు	కా
58	హేమవతి.	,,	చ	సా	ప్ర	,,	చ	కై
59	ధర్మవతి.	,,	చ	సా	ప్ర	,,	చ	కా
60	నీతిమతి.	,,	చ	సా	ప్ర	,,	ష	కా
	11. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
61	కాంతామణి.	,,	చ	అం	ప్ర	,,	శు	శు
62	రిషభప్రియ.	,,	చ	అం	ప్ర	,,	శు	కై
63	లతాంగి.	,,	చ	అం	ప్ర	,,	శు	కా
64	వాచస్పతి.	,,	చ	అం	ప్ర	,,	చ	కై
65	మేచకళ్యాణి.	,,	చ	అం	ప్ర	,,	చ	కా
66	చిత్రాంబరి.	,,	చ	అం	ప్ర	,,	ష	కా
	12. చక్రము.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
67	సుచరిత్రము.	,,	ష	అం	ప్ర	,,	శు	శు
68	జ్యోతిస్స్వరూపిణి.	,,	ష	అం	ప్ర	,,	శు	కై
69	ధాతువర్ధని.	,,	ష	అం	ప్ర	,,	శు	కా
70	నాసికాభూషణి.	,,	ష	అం	ప్ర	,,	చ	కై
71	కోసలము.	,,	ష	అం	ప్ర	,,	చ	కా
72	రసికప్రియ.	,,	ష	అం	ప్ర	,,	ష	కా

ఈ డెబ్బదిరెండు మేళకర్తరాగముల పేళ్లయొక్క మొదటి రెండువర్ణములను కాదినవ, టాదినవ, పాదిపంచక, యాద్యష్టమను వాటియందు సదరు మేళకర్తలపేళ్లయొక్క మొదటియక్షరసంఖ్యను (ఏకస్థానంబునను అనగా, మొట్టమొదట వ్రాయునట్టి సంఖ్యను ఏకస్థానమని తెలియంగునది.) రెండవయక్షర సంఖ్యను (దశస్థానమందును అనగా, మొదట వ్రాయబడిన సంఖ్యకు ఎడమవైపున మరియొక సంఖ్యనుంచుట దశస్థానమని తెలియంగునది.) ఇటుల వ్రాసిచూడగా అది ఎన్నవ సంఖ్య మేళకర్త యైనదిన్ని తేటబడును. అదెట్లనిన ?

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ఝ, ఇది కాదినవము. అనగా, క మొదలు ఝ, వరకు 9 సంఖ్యలని యెఱుంగునది. ట ఠ డ ఢ ణ త థ ద ధ, ఇది టాదినవము. ప ఫ బ భ మ, ఇది పాదిపంచకము. య ర ల వ శ ష స హ, ఇది యాద్యష్టము. మేళకర్తల పేళ్లయందు నకారము శూన్యార్థకము. ఈ సంకేతంబును జూచునది. ఉదాహరణము. కనకాంగి. ఈ రాగముయొక్క మొదటి రెండక్షరములలో కకారము కాదినవంబున మొదటిదిగాన, ఆ ఒకటిని ఏకస్థానంబుననుంచి, రెండవయక్షరమగు నకారము శూన్యమగుటచే దశస్థానంబునకు సంఖ్యలేదుగాన ఇది మొదటి మేళకర్త రాగమని చెప్పవలయు. చలనాట. ఈరాగమందలి మొదటి రెండక్షరములలో, చకారము కాదినవంబున ఆఱవదిగాన, ఏకస్థానమందు 6 ను, లకారము యాద్యష్టమునందు మూడవదిగాన, దశస్థానమందు 3 ను, వ్రాసి 36 వ రాగమని చెప్పవలయును. ఇటుల అన్నిటియందు నూహించవలెను.

మఱియు, ఈ క్రిందవ్రాయబడిన మేళకర్తల పేళ్లకుగల సంయుక్తాక్షరము యొక్క రెండవ యక్షరమునందే గణింపవలెను. సూర్యకాంతము, షణ్ముఖప్రియ, షడ్విధమార్గిణి, ధర్మవతి, సింహేంద్రమధ్యమము. ఈ రాగములయందుమాత్రము సంయుక్తాక్షరముయొక్క రెండవయక్షరమునందే గణింపవలెనని యెఱుంగునది.

అది యెట్లనగా ? సూర్యకాంతరాగము, ఎన్నవమేళకర్తయని గణించునపుడు, సూర్య అను రెండక్షరములలో మొదటి సకారము యాద్యష్టమునందు ఏడవదిగా నెంచి, ర్య అను రెండవయక్షరముయొక్క రకారమునందున్న క్రిందిదైన యకారమునందు సంయుక్తాక్షరముగాన, ఈయకారము యాద్యష్టమునందు మొదటిదిగా నెంచి సూర్యకాంతమను రాగము 17 వ మేళకర్తయని తెలియవలెను.

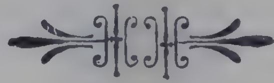
ఇట్లే షణ్ముఖప్రియ, షడ్విధమార్గిణి, ధర్మవతి, సింహేంద్రమధ్యమ ఈ రాగములకు మాత్రము రెండవయక్షరమందుండు సంయుక్తాక్షరమునే గణింపవలెను.

							రిషభము.	గాంధారము.	మధ్యమము.
	1 కన	2 రత్నా	3 గాన	4 వనస్ప	5 మాన	6 తాన	శు	శు	శు
	7 సేనా	8 హను	9 ధేనుక	10 నాటక	11 కోకిల	12 రూప	శు	సా	శు
	13 గాయ	14 వకు	15 మాయా	16 చక్ర	17 సూర్య	18 హాట	శు	అం	శు
	19 ఝం	20 నఠభై	21 కీరవా	22 ఖరహ	23 గౌరి	24 వరుణ	చ	సా	శు
	25 మార	26 చారు	27 సర	28 హరి	29 ధీరశం	30 నాగా	చ	అం	శు
	31 యాగ	32 రాగవ	33 గాంగే	34 వాగ	35 శూలిని	36 చలనా	ష	అం	శు
	37 సాల	38 జలా	39 ఝాల	40 నవనీ	41 పావని	42 రఘుప్రి	శు	శు	ప్ర
	43 గవాం	44 భవ	45 శుభపం	46 షడ్విధ	47 సువర్ణ	48 దివ్య	శు	సా	ప్ర
	49 ధవ	50 నామ	51 కామ	52 రామ	53 గమన	54 విశ్వం	శు	అం	ప్ర
	55 శ్యామ	56 షణ్ము	57 సింహేం	58 హేమ	59 ధర్మ	60 నీతి	చ	సా	ప్ర
	61 కాం	62 రిషభ	63 లతాం	64 వాచ	65 మేచక	66 చిత్రా	చ	అం	ప్ర
	67 సుచరి	68 జ్యోతి	69 ధాతువ	70 నాసి	71 కోసల	72 రసిక	ష	అం	ప్ర
ధైవతము	శు	శు	శు	చ	చ	ష			
నిషాదము	శు	కై	కా	కై	కా	కా			

ఈపట్టికయందు ఉదహరింపబడియున్న డెబ్బదిరెండు మేళకర్త రాగముల యొక్క స్వరస్థానములను తెలిసికొనినయెడల [illegible] లేదే? ఇంక మొదటి

గదిలో 1. టో సంఖ్యగల కనకాంగి రాగముయొక్క స్వరస్థానములను దెలియ వలసినపుడు సదరు రాగమునకు ఎడమదిక్కునయుండు రిషభగాంధార మధ్యమమును దాని క్రిందిదిక్కునయుండు కైశికిసాపములను జూచినట్లయిన ఆరాగముయొక్క స్వరస్థానములు స్పష్టముగా దెలియుచున్నది. ఇట్లే అన్నిటియందు నూహించునది.

శుద్ధమధ్యమజన్యరాగములు.

1. కనకాంగి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

కనకాంబరి. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిగరిస.
కీర్తిప్రియ. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిస.
శుద్ధముఖారి. ... సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస.
వాగీశ్వరి. ... సరిగమపధస - సధపమగరిస.
ముక్తాంబరి. ... సరిగమపనిస - సనిధమగరిస.
మోహనమల్లారు. ... సరిగమధనిధస - సధనిధపమగరిస.
భోగచింతామణి. ... సరిపమపధనిస - సధపమగరిగరిస.
ఖడ్గప్రియ. ... సగరిగమపధపనిస - సధపధమగరిస.
తప్పోల్లాసిని. ... సమరిగమపధనిస - సధపగరిస.

2. రత్నాంగి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

ఫేనద్యుతి. ... సరిమపధనిస - సనిధమగరిస.
రిషభాంగి. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.
పుష్పవతంసము. ... సరిగపమధనిస - సధనిపమగరిస.
శ్రీమణి. ... సరిగపధస - సనిధపగరిస.
వసంతభూపాలము. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.
గౌరిగాంధారి. ... సమరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.

ఘంటారవము. ... సరిస[illegible]స - సనిధపమగరిస.

జయసింధు. ... స[illegible]మపస - సనిధమగరిస.

వసంతమనోహరి. ... సరిగమధనిస - స[illegible]ధమగరిస.

జీవరంజని. ... సరిగమ[illegible]నిస - సధపమగరిస.

3. గానమూర్తి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

సామవరాళి. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.

సురటిమల్లారు. ... సరిమపనిస - సనిధపమగరిస.

భిన్నపంచమము. ... సగమపధనిస - సనిధపమగరిస.

గిరికర్ణిక. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.

లలితతోడి. ... సరిగమపస - సనిధమగరిస.

సారంగలలిత. ... సరిగ[illegible]నిస - సనిధపమరిస.

ఛాయాగౌళ. ... సరిగరిమగధనిస - సధనిపమగరిస.

మంగళగౌరి. ... సమపధనిస - సనిపధమగరిస.

4. వనస్పతి—శురి-శుగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

కర్ణాటకసురటి. ... సరిగమపధస - సనిధపమరిస.

భానుమతి. ... సరిగరిమపస - సనిధపమగరిస.

రసావళి. ... సరిమపధనిస - సధపమరిస.

సురభూషణి. ... సరిగమపస - సనిధనిపమరిస.

లీలారంజని. ... సమరిగమపస - సనిధపమగరిస.

శ్వేతాంబరి. ... సరిగమపమధనిస - సనిపమగరిస.

వీరవిక్రమి. ... సరిగమపధనిస - సనిపధమగరిస.

సుగాత్రి. ... సమపధనిస - సధపమగరిస.

5. మానవతి—శురి-శుగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

మనోరంజని. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.

మీనా[illegible]. ... సరిగమపధనిపస - సనిధపమగరిస.

మంగళకైశిక. ... సరిగమపనిధస - సనిపధమగరిస.

జ[illegible]సావేరి. ... సమ[illegible]గమపధస - ధపమగరిసనిసా.

పూర్వకన్నడ. ... సరి[illegible]మపమనిస - సధనిధపమగరిస.

ఘనశ్యామల. ... సగమపధస - సనిధపమగరిస.

పూర్వసింధు. ... సరిగమపసనిస - సధపమధమగరిస.

మంగళభూషణి. ... సధసనిసరిగమప - మగరిసనిధప.

6. తానరూపి — శురి-శుగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

తనుకీర్తి. ... సరిమపనిస - సనిధపమగరిస.

తిలకప్రకాశిని. ... సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస.

శృంగారిణి. ... సగరిపమపస - సనిధపమగరిస.

దేశ్యనారాయణి ... సరిగమపనిస - సనిధనిపమరిస.

సింధుమాళవి. ... సరిగమపధనిపనిస - సనిపమరిస.

ఛాయానారాయణి. ... సపమపధనిస - సనిధనిపమగరిస.

దేశ్యసురటి. ... సమరిగమపధని - పమగరిసనిస.

గౌళమాళవి. ... సరిగమపధనిపనిస - సపధనిపమగరిస.

శ్రీమాళవి. ... సరిగమపనిధనిపస - సపమగరిస.

7. సేనాపతి — శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

సేనాగ్రణి. ... సరిగరిమగమధనిస - సనిధపమగరిస.

సింధుగౌరి. ... సరిగమపస - సధపమగరిస.

సైంధవగౌళ. ... సరిగమపధనిస - సనిధమగమరిస.

ఈశగౌళ. ... సమగమపధనిస - సధపధమగరిస.

ఛాయాగౌరి. ... సరిమగమపనిధనిస - సనిధపమగమరిస.

భోగి. ... సగమపధనిధస - సనిధపమగస.

చింతామణి. ... సరిగమసమపధనిస - సధనిపమగరిస.

భానుగౌళ. ... ధసరిగమపధని - ధపమగరిసనిధప.

[illegible]మాళవి. ... సగరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస.

గౌళచంద్రిక. ... సరిమపధస - సనిధపగరిస.

8. హనుమత్తోడి — శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

తోడి. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.

ధన్యాసి. ... సగమపనిస - సనిధపమగరిస.

దేశ్యతోడి. .. సరిగమపధనిస - సనిధనిధపమగరిస.

భూపాలము.	...	సరిగపధస - సధపగరిస.
శుద్ధమారువ.	...	సగమపధస - సధపమరిగరిస.
పున్నాగవరాళి.	...	సరిగమపధని - నిధపమగరిసని.
నాగవరాళి.	...	నిసగరిగమపధ - పమగరిసని.
అహీరి.	...	సరిసగమపధనిస - సనిధాపమగరిస.
అసావేరి.	...	సరిమపధస - సనిసపధమపమగరిస.
ఛాయాబౌళి.	...	సరిగామపసపమధనిస - సనిపధమగారిస.
శుద్ధసామంతము.	..	ధసరిమపధ - ధపమగరిస.
ఇందుసారంగనాట.	...	సరిగమపమధనిస - సధపమగరిస.
దేశికాబంగాళ.	...	సరిగపమధనిస - సధపమగరిస.
శుద్ధసీమంతి.	...	సరిగమపధస - సధపమగరిస.
నాధనాళి.	...	సరిగమపనిస - సనిధపమగరిస.
ఇంద్రకాంతము.	...	సరిగమపధనిస , సనిధపమగరిస.
భానుచంద్రిక.	...	సమధనిస - సనిధమగస.
చంద్రికాగౌళ.	...	సరిగమపధస - సధపమరిస.
కళాసావేరి.	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
హిమాంగి.	...	సరిగమపధనిధస - సనిపధమగరిస.

9. ధేనుక—శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

దేశ్యఆంధాళి.	...	సరిగమపనిధస - సధపమగరిస-
వైర్క్రముఖి.	...	సరిగమపధస - సనిపమపరిగరిస.
దేశికారుద్రి.	...	సమరిగమపనిస - సనిపధమగరిస.
ఖిన్నషడ్జము.	...	సరిగరిపమపనిస - సధపమగరిస.
శోకవరాళి.	...	సగమనిధ - పమగరిస.
లలితశ్రీకంఠి.	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమధమగరిస.
టక్క.	...	సగమపమధనిస - సనిధపమగరిస.
సింధుచింతామణి.	...	సరిమగమధపధస - సధపమగరిస.
పూర్వ్వషడ్జ.	...	సమగమధనిస - సనిధపమగరిస.
గౌళీబంగాళ.	...	ధసరిమపధని - దపమగరిసనిధప.

10. నాటకప్రియ—శురి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

నటాభరణము. ... సరిగమపధపనిస - సనిధపమగమరిస.
నిరంజని. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
దీపరము. ... సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస.
మాగధశ్రీ. ... సగరిమపధస - సనిపగస.
పూర్వరామక్రియ. ... సరిగమపనిధనిస - సనిపధమగరిస.
కన్నడసౌరాష్ట్రము. ... సరిమగమధపధనిస - సనిధపమగస.
వసంత కన్నడ. ... సరిగమపని - ధమపగరిసని.
సింధుభైరవి. ... మపధనిధసరిగమ - గరిసనిధపమగమ.
హిందోళదేశిక. ... సమరిగమపధనిస - సపనిధమగరిస.
సారంగబౌళి. ... సమగమపధనిధస - సనిధపమగారిస.

11. కోకిలప్రియ—శురి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

కోకిలారవము. ... సరిగరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.
కౌమారి. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
వర్ధని. ... సగమపమపధనిస - సనిపధపమగరిస
మారువదేశిక. ... సగమపధపనిస - సనిధపమగరిస.
ఛాయాసైంధవి. ... సరిగమపధపనిస - సధనిపమగరిస.
సింధుక్రియ. ... సరిగమపమధనిస - సధపమగరిస.
శుద్ధమంజరి. ... సరిమపమధనిస - సనిపధమగరిస.
వసంత నారాయణి. ... సరిగమపస - సనిధపమగరిస.
శుద్ధలలిత. ... సపమధనిస - సనిసధపమగరిస.

12. రూపవతి—శురి-సాగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

రౌప్యనగము. ... సమపధనిస - సధనిపమగరిస.
రేఖావతి. ... సరిగమపనిధస - సనిధపమగరిస.
భోగవరాళి. ... సరిగమపనిస - సనిపమగరిస.
సామకురంజి. ... సగపధనిస - సనిధనిపమగరిస.
సోమభైరవి. ... సరిగమపస - సనిపధనిపమగరిస.
ప్రతాపవసంతము. ... సమరిగమపనిస - సనిపమరిస.

భానుకోకిలము. ... సమపధనిస - సధనిపమగస.

పూర్ణస్వరావళి. ... సగమపధనిస - సధనిధపమరిగస.

13. గాయకప్రియ—శురి-అంగ-శుమ-ప-శుధ—శుని.

గీతప్రియ. ... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.

కుంతలకాంభోజి. ... సగమపధనిధస - సనిధపమగస.

హెజ్జజ్జి. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.

సామనారాయణి. ... సరిమపధనిస - సపధనిపమరిస.

దేవముఖారి ... సరిమపధనిస - సనిధపమరిస.

కళ్యాణకేసరి ... సరిగపధస - సధపమగరిస.

నవరసచంద్రిక. ... సరిగపమధస - సధపమగరిస.

కలకంఠి. ... సరిమపధనిస - సనిధపమరిస.

కలగడా. ... సరిగపధనిస - సనిధపగరిస.

ఝుజాహులి. ... సమగమపధనిస - సధనిధపమగస.

సురవరాళి. ... సమపధనిస - సనిధపమస.

14. వకుళాభరణము—శురి—అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

వసంతభైరవి. ... సరిగమధనిస - సనిధమపమగరిస.

వసంతముఖారి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.

రాగవసంతము. ... సరిమపనిధస - సనిధమగరిస.

సోమరాగము. ... సరిమపమధనిస - సనిధమగరిస.

హంసకాంభోజి. ... సరిగమధనిస - సనిధపమరిస.

సుధాకాంభోజి. ... సగరిమపనిస - సనిపమగరిస.

శ్యామచింతామణి. ... సరిమపధస - సనిపధమగరిస.

15. మాయామాళవగౌళ—శురి—అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

మలహరి. ... సరిమపధస - సధపమగరిస.

శుద్ధమలహరి. ... సరిగపమధస - సధపగరిస.

మారువకన్నడ. ... సరిమగమపనిస - సనిపమరిగరిస.

మారువ. ... సగమపధనిసపస - సనిధపమధమపమగరిస.

మార్గదేశిక. ... సరిగపధస - సధమపగరిస.

మంగళకైశిక.	...	సమగమపమధనిస - సనిధపమగరిస.
సావేరి.	...	సరిమపధస - సనిధపమగరిస.
గౌళ.	...	సరిగమరిమపనిస - సనిపమగమరిస.
దేశ్యగౌళ.	...	సరిసపధనిస - సనిధపసరిస.
ఛాయగౌళ.	...	సరిమపనిస - సనిధపమగరిస.
జగన్మోహిని.	...	సగమపనిస - సనిపమగారిస.
బౌళి	...	సరిగపధస - సనిధపగరిస.
నాథనామక్రియ.	...	సరిగమపధని - నిధపమగరిసని.
సారంగనాట.	...	సరిమపధస - సనిసధపమగరిస.
మేచబౌళి.	...	సరిగపధస - సనిధపమగరిస.
రేగుప్తి.	...	సరిగపధస - సధపగరిస.
దేశ్యరేగుప్తి	...	సరిగరిమపధనిస - సధనిధపమగస.
గుమ్మకాంభోజి.	...	సరిగపధనిధస - సనిధపమగరిస.
గౌరి.	...	సరిమపనిస - సనిధపమగరిస.
లలితగౌరి.	...	సరిగమపధనిస - సధపగరిస.
లలితపంచమము.	...	సరిగమధనిస - సనిధమపమగరిస.
బిబాసు.	...	సరిగపధస - సధపమరిస.
పాడి.	...	సరిమపనిస - సనిపధపమరిస.
శుద్ధక్రియ.	...	సరిపమపధస - సధపమగరిస.
మేఘరంజి.	...	సరిగమనిస - సనిమగరిస.
పూర్ణపంచమము.	...	సరిగమపధ - ధపమగరిస.
సురసింధు.	...	సమగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
ఘనసింధు.	...	సమగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
సింధురామక్రియ.	...	సగమపధనిస - పనిపధపమగస.
గౌళిపంతు.	...	సరిగమపధపనిస - సనిధపమగరిస.
సౌరాష్ట్రము.	...	సరిగమపధనిస - సనిధాపమగరిస.
ఘూర్జరి.	...	సరిగమపధనిస - సధనిపమగరిస
ఆర్ద్రదేశిక.	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.
గుండక్రియ.	...	సరిమపనిస - సనిపధపమగరిస.

ఫరజు. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగారిస.
మార్గదేశిక. ... సరిగపధస - సధమపగరిస.
పూర్వి. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమధపమగరిస.
కన్నడబంగాళ ... సరిసగమధపధస - సధపమగరిస.
వసంతి. ... సగమధనిస - సనిధమగరిస.
వసంతప్రియ. ... సరిగమపధపనిస - సనిపమరిస.

16. చక్రవాకము—శురి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

చిన్మయి. ... సరిగామపమధనిస - సనిధనిపమగారిస.
కళావతి. ... సరిమపధస - సధపమగసరిస.
బిందుమాలిని. ... సగరిమపధనిపనిస - సపనిధపగరిస.
మలయమారుతము. ... సరిగపధనిస - సనిధపగరిస.
వేగవాహిని. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
భుజంగిణి. ... సరిసమగమనిధనిస - సనిధమగరిస.
కుంతల. ... సరిగమపధనిస - సధనిపమగమరిస.
శుద్ధశ్యామల. ... సగపధనిస - సనిధపమగరిస.
వసంతలీల. ... సరిమపధనిస - సనిధపగరిస.
చంద్రకిరణి. ... సగమపమధని - సనిధనిపమగమరిస.
పినాధరి. ... సరిగపధనిస - సనిధపమగరిస.
రుద్రపంచమ. ... సగమనిధస - సనిధమగరిస.
నభోమార్గిణి. ... సగమపధనిస - సధాపమగరిస.
గణితవినోదిని. ... సగమపనిస - సనిధపమగరిస.
శివానంది. ... సమగమపధని - ధపమగరిసనిస.
శశిప్రకాశి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపగరిస.
భక్తప్రియ. ... సగమపధనిస - సనిధసమరిమగస.

17. సూర్యకాంతము—శురి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

సుప్రదీపము. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగమరిస.
లలిత. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.
భైరవము. ... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.
దివ్యతరంగిణి. ... సరిగమపస - సనిధపమగరిస.

నాగచూడామణి....		సగామపధనిస - సనిధపమగస.
సేనామణి.	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
సామకన్నడ.	..	సరిమగమపధనిస - సనిధపమరీస.
సామంతమల్లారు.	...	సగమపనిస - సనిపధమగరిస-

18. హాటకాంబరి—శురి-అంగ-శుమ-ప-షధ--కాని.

హితభాషిణి-	...	సరిగమపనిధనిస - సనిపమగరిస.
శుద్ధమాళవి.	...	సగరిగమపధనిస - సధనిపమగరిస.
సింహాళము.	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస.
దివ్యగాంధారి.	...	సమగరిపధనిస - సధనిపమగసరిస.
కల్లోలము.	...	సపధనిస - సనిధనిపమగస.
శుద్ధకన్నడ.	...	సమపధనిస - సనిపమగస.
హంసనటని.	...	సగమపస - సపమగరిస.
భూపాలతరంగిణి.	...	సరిమపనిస - సనిధనిపమగమరిస.
భానుచూడామణి.	...	సరిగమపస - సనిధనిపమగరిస.
నాగతరంగిణి.	...	సరిగమపనిస - సనిపధనిపమగస.

19. ఝుంకారధ్వని—చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

ఝుంకారభ్రమరి.	...	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
ఝుంకారి.	...	సరిగమపధస - సధపమగరిస.
పూర్ణలలిత.	...	సరిగమపస - సనిధపమగరిస.
చిత్రరంజని.	...	సరిగరిగమపధ - నిధపమరిగరిస.
ప్రభాతరంగిణి.	...	సమరిగమపస - సనిధపమగరిస.
అమృతతరంగిణి.	...	సరిగమధనిస - సధనిధపమగరిస.
దేశ్యబేగడ.	...	సగమపస - సనిధపమగరిస.
ఛాయాసింధు.	...	సరిమపధస - సధపమగరిస.
పూర్వసాళవి.	...	సగమధనిస - సనిధపమరిస.
పూర్ణలలిత.	...	సరిగమపస - సనిధపమగరిస.

20. భైరవి—చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

భైరవి.	...	సరిగమనిధనిస - సనిధమగరిస.
పూర్వభైరవి.	...	సరిగమనిధనిస - సనిధపమగరిస.

ఆనందభైరవి. ... సగరిగమపధపనిస - సనిధపమగరిస.
రీతిగౌళ. ... సగరిగమనిధమనిస - సనిధమపధమగరిస.
జయంతశ్రీ. ... సగమధనిస - సనిధమపమగస.
అభేరి. ... సగమపనిస - సనిధపమగరిస.
ఉదయరవిచంద్రిక. ... సగమపనిస - సనిపమగస.
కమలాతరంగిణి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమరిస.
నారాయణదేశాక్షి. ... సరిసగమపధపనిస - సనిధపమగరిస.
నీలవేణి. ... సరిగమపధనిధస - సధపమగరిస.
హిందోళము. ... సమగమధనిస - సనిధమగస.
కన్నడ. ... సగమపధస - సనిధమగస.
దేవక్రియ. ... సరిగమనిధని - పధమగరిసని.
ఇందుఘంటారవము. ... సగమపధపని - ధపమగరిసని.
కోకిలవరాళి. ... సరిగరిమపధనిధస - సధనిధపమరిగరిస.
వసంతవరాళి. ... సరిమపధని - నిధపగరిసని.
మాంజి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
సారమతి. ... సరిగమపధనిస - నిధమగసరిస-
నాగగాంధారి. ... సరిగమపధని - నిధపమగరిసని.
భువనగాంధారి. ... సరిమపనిస - సనిధపమగస.
మార్గహిందోళము. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగస.
శుద్ధదేశి. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.
శుద్ధసాళవి. ... సగమపనిస - సనిపమరిస.
కనకవసంతము. ... సగమపనిధస - సనిధపమగరిస.
పూర్ణషడ్జము. ... సపమపధపస - సనిధమగరిస.
సారంగకాపి. ... సరిపమరిపరిమపనిస - సనిధపమగరిస.
అమృతవాహిని. ... సరిమపధనిస - సనిధమగరిస.
జింగ్ల. ... సరిగమపధనిధపస - సనిధపమగరిస.
హిందోళవసంతము ... సగమపధనిధస - సనిధపమగధమగస.
చాపఘంటారవము. ... సగామపని - ధమగరిసని.
గోపికావసంతము. ... సమపనిధనిధస - సనిధపమగస.

21. కీరవాణి—చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

కిరణావళి. ... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.
కులభూషణి. ... సరిగమపనిస - సధపమగరిస.
కళ్యాణవసంతము. ... సగమధనిస - సనిధపమగరిస.
జయశ్రీ. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
సంజీవిని. ... సరిసగమపనిస - సనిధనిపమగరిస.
మాధవి. ... సమగమపధనిస - సనిధపమసమగరస.
గగనభూపాలము. ... సమగమపధనిస - సనిధమగరస.
కర్ణాటకదేవగాంధారి ... నిసగమపా - ధాపమగరిసని.
నాగదీపకము. ... సరిగమపస - సనిధమగస.
హంసపంచమము. ... సగమపనిధనిపస - సనిధమగరిస.
సామంతసాళవి. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
సారసవాహిని. ... సరిగరిమపధనిస - సధపమరిగరిస.

22. ఖరహరప్రియ—చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

కానడ. ... సరిగమధనిస - సనిపమపధనిధపమగామరస.
కన్నడగౌళ. ... సరిగమపనిస - సనిధపమగస.
కాపి. ... సరిగమరిపమపధనిస - సనిధపమగరస.
శ్రీరాగము. ... సరిమపనిస - సనిపధనిపమరిగరస.
శ్రీరంజని. ... సరిగమధనిస -సనిధమరిగరిస.
ముఖారి. ... సరిమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
తపముఖారి. ... సరిగపధస - సనిధపమగరిస.
పూర్వముఖారి. ... సమగమపధనిధస - సనిపమగరిస.
దర్బారు. ... సరిమపధనిస - సనిపధమగరిస-
హుసేని. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
మధ్యమావతి. ... సరిమపనిస - సనిపమరిస.
ఫలమంజరి. ... సగమధస - సనిధపమగామరిస.
నాయక ... సరిమపధనీధపస - సనీధపమగారిస.
బృందావనసారంగ. ... సగరిమపనిస - సనిపమరిగస.

సైంధవి. ... నిధనిసరిగమ - పమగరిసనిధనిస.

శుద్ధధన్యాసి. ... సగమపనిపస - సనిపమగస.

శుద్ధబంగాళ. ... సరిమపధస - సధపమరిగరిస.

శుద్ధభైరవి. ... సగమనిధస - సనిధమగరిస.

మంజరి. .. సగరిగమపనిధనిస - సనిధపమగరిస.

దేశరంజని. ... సగరిమపధనిస - సధపమగారిస.

మారువధన్యాసి. ... సగమపధనిధపనిస - సనిధపమధమగరిస.

మణిరంగు. ... సరిమగమపనిస - సనిపమగరిస

జయంతసేన. ... సగమపధసా - సనిధపమగసా.

మాళవశ్రీ. ... సగమపనిధనిపధనిస - సనిధపమగస.

అభోగి. ... సరిగమధస - సధమగరిస.

సాళగభైరవి. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిస.

జయనారాయణి. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.

కళానిధి. ... సరిగమసపమధనిస - సనిధపమగరిస.

పంచమరాగము. ... సరిధపనిస - సనిధపమగరిస.

మనోహరి. ... సగరిగమపధస - సధపమగరిస.

శుద్ధమనోహరి. ... సరిగమపధస - సనిపమరిగస.

దేవమనోహరి. ... సరిమపధనిస - సనిధనిపమరిస.

లలితమనోహరి. ... సగమపధనిస - సనిపమగరిస.

కనకవరాళి. ... సరిమపనిస - సనిధనిపమగరిస.

సిద్ధసేన. ... సగరిగమపధస - సనిధమపమరిగరిస.

మల్లారు. ... సరిమగమపధపస - సధపమరిస.

మందమారి. ... సరిమపధసా - సనిసధపమరిగస

పూర్ణకళానిధి. ... సగమపధనిస - సధపమగరిస.

శుద్ధవేళావళి. ... సరిమపనిస - సనిధనిపమగరిస.

బాలఘోషి. ... సరిగపమనిధస - సనిధపమగరిస.

బాలచంద్రిక. ... సగమపధనిస - సనిధమగరిస.

వజ్రకాంతి. ... సగమపనిస - సనిధపమగరిస.

23. గౌరీమనోహరి—చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

సింహేళభైరవి. ... సగమపధస - సనిధమగరిస.
వేళావళి. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిస.
సామసాళవి. ... సరిగమపస - సనిధపమగరిస.
నాగభూపాలము. ... సరిగమనిస - సనిమగరిస.
హంసదీపకము. ... సరిగమధస - సనిధపమగరిస.
నాగపంచమము. ... సమపనిధస - సధమగరిస.
కోకిలదీపకము. ... సగమధనిస - సనిధమగరిస.
సాలవిబంగాళ. ... సరిమపధస - సనిధపమరిస.

24. వరుణప్రియ—చరి-సాగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

వీరవసంతము. ... సరిగమపస - సనిధపమగరిస.
గౌళపంచమము. ... సరిమపనిస - సనిపమగరిస.
భానుదీపకము. ... సరిగమపధనిస - సనిపమరిస.
హంసభూపాలము. ... సరిగమపస - సనిధనిపమగస.
హంసభూషణి. ... సగమధనిస - సనిపగరిస-
సోమదీపకము. ... సగపధనిస - సనిపమగస.
గంధర్వనారాయణి. ... సమపధనిస - సనిధనిపమస.
సంహేళకాపి. ... సరిమపధనిస - సనిధనిపమగస.

25. మారరంజని—చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

దేశముఖారి. ... సరిగమపధనిధస - సధనిధపమగరిస-
రమ్యపంచమము. ... సరిగమపధనిస - సధమగరిస.
శరద్ద్యుతి. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
భానుప్రతాపము. ... సమగమపధస - సధపమగరిస.
కల్లోలసావేరి. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిస.
హంసగాంధారి. ... సరిగమపస - సనిధపధమగరిస.
దేవసాళగము. ... సగపధనిస - సపనిధపమగరిస.
సింహేళవసంతము. ... సరిగమపమధనిస - సధపమగరిస.

26. చారుకేశి — చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

సోమప్రతాపము. ... సగమధనిస - సనిధపమగరిస.
కోకిలప్రతాపము. ... సగమపమధనిస - సనిపమగస.
కన్నడపంచమము. ... సరిగమపనిస - సనిధనిపమగస.
సింహేళవరాళి. ... సగమపమధనిస - సధపమగమరిస.
గంధర్వమనోహరి. ... సరిమపస - సనిధమగరిస.
చిత్స్వరూపి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగమరిస.
శుక్రజ్యోతి. ... సరిగమపధనిస - సనిపధమగరిస.

27. సరసాంగి — చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

సరసానన ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.
సురసేన. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిస.
సోమముఖి. ... సగమపధనిస - సనిధపమరిమగస.
కమలామనోహరి. ... సగమపనిస - సనిధపమగస.
మానాభరణి. ... సరిగపమధానిస - సనిధపమగరిస.
పద్మరాగము. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగస.
దివ్యపంచమము. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
భోగలీల. ... సమగమపధనిస - సనిధపగరిస.
సింహవాహిని. ... సగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
మణిమయ. ... సనిసరిగమపధ - పమగరిసనిస.
హరిప్రియ. ... సరిగమపస - సనిధపమగస.
జలజవాసిని. ... సగమపనిస - సనిధపమరిస.
కుసుమప్రియ. ... సరిగమపధనిస - సనిపమగారిస.
మంజుల. ... పసనిసరిగమప - మగరిసనిధప.
నయనరంజని. ... సరిగమపధపనిస - సనిపనిధమగరిస.
భిన్నగాంధారి. ... సరిగమపధనీ - ధపమగమరిస.
నాదవినోదిని. ... సరిగమపమధనిస - సనిసధపమగరీస.

28. హరికాంభోజి — చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

కాంభోజి. ... సరిగమపధస సనిధపమగరిస.
పూర్ణకాంభోజి. ... సరిగమపధస - సధపమగరిస.

శివకాంభోజి. ... సరిగమనిస - సనిపమగరిస.

యదుకులకాంభోజి. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిస.

కేదారగౌళ. ... సరిమపనిస - సనిధపమగరిస.

కుంతలవరాళి. ... సమపధనిధస - సనిధపమస.

కాపినారాయణి. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగారిస.

హితప్రియ. ... సరిగమధనిస - సనిధనిపమరిమగస.

మోహన. ... సరిగపధస - సధపగరిస.

బలహంస. ... సరిమపధస - సనిధపమరిమగస.

నారాయణి. ... సరిమపధస - సనిధపమరిస.

జంఝూటి. ... ధసరిగమపధని - ధపమగరిసనిధపధస.

శహన. ... సరిగమపమధనిస - సనీధపమగమరిగరిస.

సరస్వతిమనోహరి. ... సరిగమధస - సధనిపమగరిస.

ఈశమనోహరి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమరిమగరిస.

ఛాయాతరంగిణి. ... సరిమగమపనీస - సనిధపమగరిస.

ఉమాభరణము. ... సరిగమపధని - సనిపమరిగమరిస.

నారాయణగౌళ. ... సరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిగరిస.

మాళవి. ... సరిగమపనిమధనిస - సనిధనిపమగమరిస.

ప్రతాపవరాళి. ... సరిమపస - సధపమగరిస.

నటనారాయణి. ... సరిగమధనిధస - సనిధపమగమరిస.

నీలాంబరి. ... సరిగమపధపనిస - సనిపమగరిగస.

శ్యామ. ... సరిమపధస - సధపమగరిస.

సురభైరవి. ... సరిపమపధనిస - సనిధపమస.

స్వరావళి. ... సమగమపనిధనిస - సనిధపమగరిస.

నాగస్వరావళి. ... సగమపధస - సధపమగస.

సురటి ... సరిమపనిస - సనిధపమగపమరీస.

మాయాతరంగిణి. ... సరిమగపమనిస - సనిధపమగరిస.

నాటకురంజి. ... సరిగమధనిపధనిస - సనిధమగస.

ప్రతాపనాట. ... సరిగమధపధనిస - సనిధపమగస.

శుద్ధవరాళి. ... సరిగమధనిస - సనిధనిపమగస.

కమాసు.	...	సమగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
సింధుకన్నడ.	...	సమగమరిగమపధపస - సనిధపమగరిస.
నవరసకన్నడ.	...	సగమపస - సనిధమగరిస.
దేశాక్షి.	...	సరిగపధస - సనిధపమగరిస.
బంగాళ.	...	సరిగమపమరిపస - సనిపమరిగరిస.
కోకిలధ్వని.	...	సరిగమధనిధస - సనిధనిపమగరిస.
బహుదారి.	...	సగమధపధనిస - సనిపమగస.
రాగపంజరము.	...	సరిమపధనిధస - సనిధమరిస.
ద్విజావంతి.	...	సరిమగమపధనిస - సనిధపమగరిగస.
ఆంధాళి.	...	సరిమపనిస - సనిపమరిగమరిస.
రవిచంద్రిక.	...	సరిగమధనిధస - సనిధమగరిస.

29. ధీరశంకరాభరణము—చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

శంకరాభరణము.	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.
కురంజి.	...	సనిసరిగమపధ - ధపమగరిసనిస.
కేదార.	...	సమగమపనిస - సనిపమగమధమగరిస.
బ్యాగు.	...	సగమపనిధనిస - సనిధపమగరిస.
హంసధ్వని.	...	సరిగపనిస - సనిపగరిస.
గరుడధ్వని.	...	సరిగమపధనిస - సధపగరిస.
నాగధ్వని.	...	సరిసమగమపనిధనిస - సనిధనిపమగస.
దేవగాంధారి.	...	సరిగరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.
బిలహరి.	...	సరిగపధస - సనిధపమగరిస.
అఠాణ.	...	సరిమపనిస - సనిధపమగరిస.
ఆరభి.	...	సరిమపధస - సనిధపమగరిస.
నవరోజు.	...	పధనిసరిగమప - మగరిసనిధప.
కన్నడ.	...	గరిసరిగమపమధనిస - సనిసధపమపగమరిస.
బేగడ.	...	సగరిగమపధనీధపస - సనిధపమగరిస.
శుద్ధసావేరి.	...	సరిమపధస - సధపమరిస.
పూర్ణచంద్రిక.	...	సరిగమపధపస - సనిసధపమగమరిస.
జనరంజని.	...	సరిగమపధపనిస - సధపమరిస.

ఆహిరినాట.	...	సమగమపధనిస - సనిపధనిపగమగస.
కోలాహలము.	...	సపమగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
సింధురాగము.	...	సరిగరిమపస - సనిధపనిధమగరిస.
మాహురి.	...	సరిగరిమపని - ధపమగరిస.
శుద్ధవసంత.	..	సరిగమపనిస - సధనిపమగరిస.
ధీరమతి.	...	సగరిగమపమనిధస - సనిపధసపమగరిస.
పూర్వగౌళ.	...	సరిమగరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిస.
గౌడమల్లారు.	...	సరిమపధస - సనిధమగరిస.
వివర్ధని.	...	సరిమపస - సనిధపమగరిస.
సింధుమందారి.	...	సరిగమపస - సనిధపగమధపమరిస.
శంభుక్రియ.	...	సగరిమపనిస - సనిపనిమగరిస.
జులావు.	...	పనిసరిగమప - మగరిసనిపని.

30. నాగానందిని—చరి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

ప్రితాపకోకిలము.	...	సపమపధనిస - సనిపమగస.
నిర్మలాంగి.	...	సరిమపధస - సనిధనిపమగరిస.
సింహళసావేరి.	...	సమగమపధనిస - సనిధనిపమగస.
సోమభూపాలము.	...	సరిమపమధస - సధనిపమగరిస.
లలితగంధర్వము.	...	సరిగమపధనిస - సనిపగరిస.
హంసగంధర్వము.	...	సరిగమపస - సనిధనిపమరిస.
సామంతము.	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస.

31. యాగప్రియ—షరి—అంగ—శుమ—ప—శుధ—శుని.

కలహంస.	...	సరిమపధనిధస - సనిధపమరిస.
నాగగంధర్వము.	...	సరిమపధనిస - సధనిపమరిస.
గంధర్వకన్నడ.	..	సరిగపధస - సనిధపమగమరిస.
హిందోళకన్నడ.	...	సగమధనిస - సనిపధమగస.
కల్లోలబంగాళ.	...	సరిమపనిధస - సనిపధమగరిస.
యోగిని.	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.

32. రాగవర్ధని—షరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని.

రాగచూడామణి. ... సరిగమపస - సనిధమరిగస.
జింగ్లాభైరవి. ... సగమపమధస - సనిధపమగమరిస.
సామంతజింగ్లా. ... సరిగమపధనిస - సనిపధనిపమగమరిస.
హిందోళకాపి. ... సరిగమపనిపస - సనిధపమగస.
హిందోళదర్బారు. ... సగమపస - సనిధపమరిస.
హిందోళసారంగ. ... సరిగమపసనిస - సనిధపనిధమగమరిస.

33. గాంగేయభూషణి—షరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని.

గంగాతరంగిణి. ... సరిగమపస - సనిధపసగమరిస.
శుద్ధజింగ్లా. ... సగపమధనిస - సనిపమగస.
హిందోళసావేరి. ... సగమపమధనిస - సనిపధమరిస.
హిందోళనాయకి. ... సమగమపస - సనిధపమగమరిస.
గీతమూర్తి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగస.
కన్నడదర్బారు. ... సరిగమపధపస - సనిధపమరిస.

34. వాగధీశ్వరి—షరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

ఛాయానాట. ... సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస.
మేచనీలాంబరి. ... సగమపధనిస - సనిపమరిస.
శుద్ధఘంటాణము. ... సగమపధస - సనిధపమరిస.
భానుమంజరి. ... సరిగమపనిస - సనిపమరిగరిస.
భానుదీపరము. ... సమరిగమపస - సధపమగమరిస.
శారదాభరణము. ... సమగమపధనిస - సనిధమపమరిస.
మేచగాంధారి. ... సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస.

35. శూలిని—షరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

శుద్ధనీలాంబరి. ... సమరిగమపస - సనిధపమగస.
శేఖరిరాగము. ... సరిగమపధనిస - సధనిపమరిగస.
గానవారిధి. ... సమరిగమపధనిస - సధనిపమరిస.
హంసఘంటాణము. ... సరిగమపధనిస - సనిపమగమరిస.

మారువకన్నడ.	...	సరిగమపధపనిస - సనిపమరిస.
మేచవారాయణ.	...	సరిగమపధస - సధనిపమరిస.

36. చలనాట—షరి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని.

నాట.	...	సరిగమపధనిస - సనిపమరిస.
గంభీరనాట.	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
శృతిరంజని.	...	సరిగపధనిస - సపమగస.
చిదానంది.	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస.
నాగనీలాంబరి.	...	సమగమపధనిస - సనిధపమగస.
మంజుళ.	...	సరిగమపధనిస - పనిధపమగరిస.

ప్రతిమధ్యమజన్యరాగములు.

37. సాలగము—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

సింధునాట.	...	సగరిగమనిధనిస - సనిధమగరిస.
లలితమారువ.	...	సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస.
సాళవి.	...	సగరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
భోగసావేరి.	...	సరిమపధని - ధపమగరిస.
భోగవరాళి.	...	సరిగమపనిధనిస - సనిపధమగరిస.
ఆలాపి.	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.

జలార్ణవము—శురి—శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని.

జగన్మోహనము.	...	సరిమపధసనిస - సనిధపమగరిస.
హంసభోగి.	...	సరిగమధనిస - సనిధపమగరిస.
రవిప్రభావళి.	...	సరిగమధస - సధపమగరిగస.
భోగరసాళి.	...	సరిగమధపనిస - సనిధనిపమగరిస.
కుముదాభరణము.	...	సరిగమపనిధస - సధనిపమగరిస.
నాగదీపరము.	...	సరిగమధనిస - సనిధనిమగరిగస.

39. ఝాలవరాళి—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని.

వరాళి. ... సగరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
నటనవేళావళి. ... సరిమపధనిస - సనిపమగరిస.
వాగభోగి. ... సరిగమపధని - ధపమగరిసనిస.
హంసనీలాంబరి. ... సరిగమధనిస - సనిపధమగరిస.
మారువబంగాళ. ... సపమపధనిస - సనిధపమగరిస.
భూపాలపంచమము. ... సగరిగపమధస - సపమధమసరిస.
కోకిలపంచమము. ... పధనిసరిగరి - సనిధపధనిస.

40. నవనీత—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

నభోమణి. ... సరిగరిమపస - సనిధపమగరిస.
నిషాధప్రియ. ... సరిగమపనిధస - సనిపమగరిస.
వాగవేళావళి. ... సరిగమధస - సనిధమగరిస.
సుఖనీలాంబరి. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
సోమఘంటాణము. ... సరిగమనిధనిస - సనిపధమగరిస.
నవరసకుంతలి. ... సమపధనిస - సనిధపధమగరిస.
సుఖప్రియరాగము. ... సగరిగమనిస - సనిధమగరిస.
సింధునాటకురంజి. ... సరిగమధనిధస - సనిధపమగరిస.

41. పావని—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

ప్రభావతి. ... సరిమపధనిస - సనిధమపమరిగరిస.
శ్యామనీలాంబరి. ... సరిగమపధనిస - సధనిధమగరిస.
నటనదీపరము. ... సరిగమధనిస - సనిమగరిగస.
చంద్రజ్యోతి. ... సరిగమపధస - సధపమగరిస.
శుద్ధగీర్వాణి. ... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.
కోకిలస్వరావళి. ... సరిగమధనిస - సధమగరిస.

42. రఘుప్రియ—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

రిషభవాహిని. ... సరిగమపధనిస - సనిపధమగరిస.
లలితదీపరము. ... సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస.

ఇందుగీర్వాణి. ... సరిగమపస - సనిపధనిపమగరిస.
హంసవేళావళి. ... సరిగమపధపనిస - సనిపమగరిస.
మేచసావేరి. ... సరిమపనిస - సనిపమగరిస.
ఆనందభోగి. ... సరిగమపనిధని - ధపమగరిసనిస.

43. గవాంభోది—శురి-సాగ-ప్రిమ-ప-శుధ-శుని.

విజయభూపాళి. ... సరిగమపమపస - సనిధపమగరిస.
కోకిలదీపరము. ... సరిగమనిధస - సనిధమగరిస.
మేచకాంభోజి. ... సరిగమధనిస - సనిపధమగరిస.
కోకిలగీర్వాణి. ... సరిగమపధస - సనిమగరిస.
మారువగాళ. ... సరిగపమధనిస - సనిధపమగరిస.
సామస్వరావళి. ... సరిగమపనిధస - సధపధమగరిస.
కలివసంతము. ... సగమపధనిస - సనిపమగస.

44. భవప్రియ—శురి-సాగ-ప్రిమ-ప-శుధ-కైని.

కన్నడదీపరము. ... సరిగమధనిస - సనిధపధమగరిస.
భవాని. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.
సామంతవేళావళి. ... సరిగమధపధస - సధనిపమగరిస.
సారంగమారువ. ... సరిగమధనిస - సనిధమపగరిస.
మేచబంగాళి. ... సరిగమపనిస - సధపమగరిస.
సరసీరుహము. ... సరిగమధనిధస - సనిధమగరిస.
ధవళసరసీరుహము. ... సరిగమధపనిస - సనిధమగరిస.

45. శుభపంతువరాళి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని.

పంతువరాళి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
భానుగీర్వాణి. ... సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస.
భానుధన్యాసి. ... సరిగమనిధని - ధపమగరిసనిస.
గమకసామంతము. ... సగమపనిస - సనిధపమగరిస.
కమలాభరణము. ... సరిగమపనిధస - సనిధపనిధమగరిస.
కనకదీపరము. ... సగమపధపని - ధపమగరిసనిస.

...రుణసంతము. .. సమగమపధనిస - సనిపధమగరిస.
...ఖరచంద్రిక. ... సరిగమనిధనిస - సనిధమగరిస.

46. షడ్విధమార్గిణి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

...హిని. ... సరిగమపధపనిస - సనిధపమగరిగమరిస.
...ంముభోగి. ... సగరిగమపధస - సనిధనిపమగరిస.
...ంముధన్యాసి. ... సగమధనిస - సనిధపధమగరిస.
...రువగౌరి. ... సగరిగమపధని - ధమపమగరిస.
...ంతలస్వరావళి. ... సమపధనిస - సనిధనిపమగరిస.
...జయాభీరు. ... సగరిగమపనిధస - సధపమగరిస.
శ్రీకంఠి. ... సగమపధనిస - సనిధపమగస.

47. సువర్ణాంగి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-భధ-కాని.

...రునారాయణి. ... సరిగమపధస - సధనిపమగరిగస.
...పీరము. ... సరిగరిమపధనిస - సనిపధపమగరిస.
...లగవేళావళి. ... సరిగమపనిధనిస - సనిధపమగస.
...ంతలధన్యాసి. ... సరిగమపమధనిస - సనిధనిపమగరిస.
...సేనామనోహరి. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిగస.
...భీరు. ... పధనిసమగమప - మగసనిధప.
...రువసారంగ. ... సనిసరిగమపమధని - ధపమగరిగస.
...వరసబంగాళ. ... సరిగమధపధనిస - సనిధమగస.
...జయశ్రీరాగము . సగరిగమపనిస - సనిపమగరిస.

48. దివ్యమణి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

...ముందుభిప్రియా. .. సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస.
...ంతలదీపరము. ... సమపధనిస - సనిధనిపమగస.
...వంతిని. ... సమపధనిస - సనిపమగస.
...దిపంచమము. ... సరిపధనిస - సనిధనిపమగరిస.
...మృతపంచమము. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.
...గధన్యాసి. ... సగమపనిస - సనిపధనిపమగరిస.

భోగిసింధు. ... సపమపధనిస - సనిధనిపమస.

శుద్ధగాంధారి. ... సరిగమనిస - సనిధనిపమరిస.

49. ధవళాంబరి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ.శుని.

స్వరాభరణము. ... సగమపధనిస - సనిధపమస.

ధీరస్వరూపి. ... సరిగమపధనిస - సధనిధపమగస.

కన్నడకురంజి. ... సగరిగమపధనిస - సధపమరిస.

ధవళాంగి. ... సమగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.

దేవాభరణము. ... సగరిగమధనిస - సనిధనిపమగరిస.

ఛాయామారువ. ... సగరిగమధనిధస - సనిధమగరిస.

నవరసచంద్రిక. ... సరిగమధనిస - సధపగరిస.

ధర్మిణి. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.

నవరసఆంధోళి. ... సగరిగమపధస - సధపమగరిగస.

దేవగిరి. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిగస.

50. నామనారాయణి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని.

నర్మద. ... సరిగమధనిస - సనిధమపమగరిస.

నవరసగాంధారి. ... సరిగమపమధనిస - సనిధమగరిస.

మేనకన్నడ. ... సమపధనిస - సనిధపమగస.

కుసుమభోగి. ... సరిగమధనిస - సధనిధమగరిగస.

ఘంటారి. ... సరిగమపనిస - సనిపమగరిస.

కన్నడభోగి. ... సరిగమపనిధనిస - సనిధమగరిగస.

మధుకరి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.

గౌరిమారువ. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిగస.

ప్రతాపము. ... సగమపధనిస - సనిధపమసరిస.

51. కామవర్ధని—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని.

ఇందుమతి. ... సగమధనిస - సనిధపమగస.

కనకరసాళి. ... సరిగమధనిస - సధపమగరిస.

హంసనారాయణి. ... సరిగమపప - సనిపమగరిస.

రామక్రియ. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.

వసంతమారువ. ... సరిగమపధనిధస - సధపమగస.

భోగవసంతము. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.

కిరణి. ... సరిగమపనిధనిస - సనిధమగరిస.

గమకప్రియ. ... సరిగమపనిధస - సధపమగరిస.

దీపకము. ... సగమపధపస - సనిధనిపమగరిస.

52. రామప్రియ — శురి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

కీర్తిచంద్రిక. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.

రామమనోహరి. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.

జటాధరి. ... సగరిమపధనిస - సనిధపగరిస.

లోకరంజని. ... సగమపమధనిస - సనిధనిపమగరిస.

తపస్విని. ... సగమపనిస - సనిధపమగస.

శ్రీకరి. ... సరిగపధనిస - సనిధపమగస.

మేఘమల్లారు. ... సగమపధనిస - సనిధపమగమరిస.

యోగానంది. ... సరిగపమపధనిస - సనిధపమగస.

ప్రతాపము. ... సపమపధనిస - సనిధపమగరిస.

మందహాసిని. ... సరిగమపమధనిస - సనిధపమగమరిస.

హంసగమని. ... సగమపనిధస - సనిధపమధపమగరిస.

కలాభరణి. ... సగరిగమపనిధని - ధపమగరిసనిస.

మేఘశ్యామల. ... సగమపధనిధపస - సధనిపమగరిస,

రసవినోదిని. ... సగమపధనిధస - సనిధపమగస.

వేదస్వరూపి. ... సరిగమపధనిపస - సనిధనిపమగస.

53. గమనశ్రమ — శురి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

గమకక్రియ. ... సరిగమపధస - సనిధపమగమరిస.

శుద్ధరసాళి. ... సగమపధస - సధపమగరిస.

సుఖధ్వని. ... సగమపనిధస - సధనిపమగరిస.

కన్నడమారువ. ... సగమపధనిస - సనిధపమగస.

పూర్వకళ్యాణి. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.

మేచకాంగి. ... సరిగమపధపనిస - సనిపధపమగరిస.

గగనసరసీరుహము. ... సగరిగమపధని - ధపమగరిసనిస.

హంసానంది. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.

54. విశ్వంభరి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

విజయవసంతము. ... సమపధనిస - సనిపమగస.

వైశాఖము. .. సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస.

దేశ్యమారువ. ... సరిగమనిస - సనిపమగరిస.

పూషాకళ్యాణి. ... సరిగమపధనిస- సనిపమగరిస.

నాగసరసీరుహము. ... సగమపస - సనిధనిపమరిస.

భ్రమరధ్వని. ... సగమధనిస - సధనిపమగరిస.

సింధుమారువ. ... సరిగమపస - సనిధనిపమగరిస.

55. శ్యామలాంగి—చరి-సాగ-ప్రిమ-ప-శుధ-శుని.

శ్యామల. ... సగరిగమపధనిధస -సనిధపమగరిస.

శీతకిరణి. ... సరిగమపధనిస - సధనిధపమగస.

కమలనారాయణి. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగమరిస.

నాగప్రభావళి. ... సగమపధనిస - సనిధమగరిస.

దేశావళి. ... సరిగమధనిధస - సనిధమగరిస.

హంసగీర్వాణి. ... సరిగమపధస - సధపమగస.

దేశ్యనాటకురంజి. ... సరిగమపధపనిస -సనిపధపమగరిస.

నాగగీర్వాణి. ... సరిగమధనిధస - సనిధపమగరిస.

56. షణ్ముఖప్రియ—చరి-సాగరి-ప్రిమ-ప-శుధ-కైని.

కుసుమసారంగ. ... సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.

భ్రమరసారంగ. ... సరిగమపమధనిస - సధపమగరిస.

భాషిణి. ... సగరిగమపనిధస - సనిధపమగరిస.

వసుకరి. ... సగమపధనిస - సనిధమగస.

సారంగభ్రమరి. ... సమపధనిధస - సనిధపమగస.

త్రిమూర్తి. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.

భ్రమరకుసుమము. ... సగమపనిస - సనిధపమగరిస.

కోకిలానంది. ... సగమధనిస - సనిధపమగస.

దేవమాళవి. ... సరిగమపధని - నిధపమగరిసని.

57. సింహేంద్రమధ్యమ—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని.

సీమంతిని. ... సరిగమపధనిస - సపమగరిస.

మాధవమనోహరి. ... సగరిగమపనిధనిస - సనిధమగరిస.

పద్మముఖి. ... సరిగమధనిస - సధపమగస.

విజయసరస్వతి. ... సగమపధనిస - సనిపమగరిస.

భ్రమరవాంసి. ... సరిగమపనిస - సనిధపమగస.

శుద్ధరాగము. ... సరిగమపనిస - సనిపమగరిస.

భ్రమరసుఖి. ... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.

ధవళవాంసి. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిస.

భ్రమరకోకిలము. ... సరిమపనిధనిస - సనిధపమరిస.

శేషనాదము. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.

ఘంట్రాణము. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.

సర్వాంగి. ... సరిమధనిస - సనిధమగసరిస.

సునాదప్రియ. ... సరిగమపస - సనిధపమగరిస.

58. హేమవతి—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

సింహారవము. ... సరిమపనిస - సనిపమరిగరిస.

నలినభ్రమరి. ... సరిమపధనిస - సనిధనిపమరిస.

విజయసారంగ. ... సరిగమపనిస - సనిధపమగస.

భ్రమరవుత్త్రి. ... సరిగమపధనిస - సధపమరిస.

కనకభూపాళి. ... సగమపధనిస - సనిపమగరిస.

హంసభ్రమరి. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.

హేమాంబరి. ... సరిగమపధనిస - సపమగరిస.

విజయసామంతము. ... సగమపధస - సనిధమగరిస.

59. ధర్మవతి—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

ధౌమ్యరాగము. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.

విజయనాగరి. ... సరిగమపధస - సధపమగరిస.

రంజని. ... సరిగమధస - సనిధమగసరిస.

లలితసింహారము. ... సరిగమపస - సనిపమగరిస.

శుద్ధనవనీతము. ... సరిగమధనిస - సనిపమగరిస.

విజయశ్రీకంఠి. ... సగమపస - సనిధమగరిస.

వసంతగీర్వాణి. ... సరిగమపనిధస - సధనిపమగరిస.

ధీరకుంతలి. ... సమపధనిస - సనిధపమగరిస.

60. నీతిమతి—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

నూతనచంద్రిక. ... సరిగమపధనిస - సనిపధనిపమగస.

విజయరత్నాకరి. ... సరిమపధనిస - సనిపమగస.

హంసనాదము. ... సరిమపధనిస - సనిధనిపమరిస.

దేవకుసుమావళి. ... సమగమపస - సనిపమగరిస.

కైకవశి. ... సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస.

కనకశ్రీకంఠి. ... సరిగమపస - సనిధనిపమరిస.

కుంతలరంజని. ... సమగమపధనిస - సనిపధనిపమగస.

గౌరీక్రియ. ... సగమపధనిస - సనిధనిపమగస.

శుద్ధగౌరీక్రియ. ... సగమపనిధనిస - సనిధపమగస.

61. కాంతామణి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

కుంతలరాగము. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస.

రామకుసుమావళి ... సగమపనిధపనిస - సనిధపమగరిస.

కర్ణాటకతరంగిణి. ... సరిగమపనిస - సపమగరిస.

విజయదీపిక. ... సరిగమపనిధస - సధనిపమగరిస.

శ్రుతిరంజని. ... సరిగమపధని - నిధపమగరిస.

కనకకుసుమావళి. ... సరిగమపధస - సధపమగరిస.

కీర్తివిజయము. ... సరిగమపనిధస - సనిధపమగరిస.

శుద్ధజ్యోతిష్మతి. ... సగమపస - సనిధపమగరిస.

కనకసింహారము. ... సగమపనిస - సనిధపమరిస.

62. రిషభప్రియ—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని.

రుచిరమణి. ... సగమపధనిధస - సధపమగరిస.

సోమముంజరి. ... సరిమపధనిధస - సనిపమరిగరిస.

పన్నకాంతి. ... సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస.
బృందావనదేశాక్షి. ... సరిగమపమధస - సధపమగరిస.
కనకనాసామణి. ... సరిగరిమపధనిస - సనిధపమగరిస.
శుద్ధసారంగ. ... సగమపనిస - సధపమగరిస.
విజయగోత్రారి. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
రత్నభాను. ... సగమగరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిస.

63. లతాంగి—చరి–అంగ–ప్రమ–ప–శుధ–కాని.

నవరత్నభూషణి. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
కరుణాకరి. ... సమపధనిధస - సనిధపమస.
గోత్రారి. ... సరిమపధస - సనిధపమగరిస.
స్వర్ణకాంతి. ... సగపమధనిస - సనిపమగస.
సుజనరంజని. ... సగరిమపధనిస - సనిధపమరిస.
సజ్జనానంది. ... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
రత్నకాంతి. ... సరిగమపనిస - సనిపమగరిస.
ఝణాకారి. ... సరిగమపనిధస - సధపమగరిస.
లీలావినోదిని. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
ధాతుప్రియ. ... సరిపమపధస - సనిధపమగమరిస.
చాముండిరాగం. ... సగరిమపనిధస - సధనిపమగరిస.

64. వాచస్పతి—చరి–అంగ–ప్రమ–ప–చధ–కైని.

దేవామృతవాహిని. ... సగమపనిధనిస - సనిధనిపమగరిస.
భూషాభరణి. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస.
గురుప్రియ. ... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస.
సింహస్వరూపి ... సగమధనిస - సనిపమగస.
సరస్వతి. ... సరిమపధస - సనిధపమరిస.
కేతకప్రియ. ... సగమపనిస - సనిధపమగరిస.
ఉగ్రంకరి. ... సగమరిగమధనిస - సనిధమగరిస.
రత్నాంబరి. ... సగమపస - సనిధపమరిస.
హమీరి. ... సగమపధనిస - సనిధమగస.

పరిమళానంది.	...	సరిగపమధనిస - సనిపమగస.
భోగీశ్వరి.	...	సరిగపధనిధస - సనిధపమగరిస.
గగనమోహిని.	...	సగపధనిస - సనిపమగస.
భూపాళి.	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
తరుణీప్రియ.	...	సగరిగమపనిధస - సనిపమరిస.

65. మేచకళ్యాణి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ కాని.

యమునాకళ్యాణి.	...	సరిగపమపధస - సధపమపగరిస.
హమీరుకళ్యాణి.	...	సపమపధనిస - సనిధపగ(మ)గరిస. (శుమ)
శ్యామకళ్యాణి.	...	సరిగమపనిస - సనిపధపమగరిస.
సారంగ.	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమరిగమరిస.
మైత్రిభావిని.	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.
కుంతలశ్రీకంఠి.	...	సగమపధనిస - సనిపమగరిస.
కౌమోద.	...	సరిగమనిస - సనిమగరిస.
శుద్ధకోసల	...	సగమపస - సనిధమగరిస.
సునాదవినోదిని.	...	సగమధనిస - సనిధమగస.
కుంతలకుసుమావళి.	...	సరిగమపమపస - సనిధనిపమగస.
చంద్రకాంతము.	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస.
శుద్ధరత్నభాను.	...	సరిగమపస - సనిధపమగస.

66. చిత్రాంబరి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

చతురంగిణి.	...	సమగమపనిస - సనిధనిపగమగరిస.
గగనరంజని.	...	సగమపస - సధనిపమగరిస.
మాణిక్యావినోదని.	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస.
కనకభవాని.	...	సమగమపధనిస - సనిపమరిస.
నాగకుంతలి.	...	సరిగమపనిస - సనిపధనిపమగరిస.
దేవగీర్వాణి.	...	సగరిమపస - సపమగరిస.
విజయకోసలము.	...	సరిగమపమపస - సనిపమగస.
శుద్ధనిర్మద.	...	సరిగమపధనిపస - సనిపమగస.

67. సుచరిత్ర—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

కనకనిర్మద.	...	సరిగమపమధస - సనిధపమగరిస.
సత్యవతి.	...	సరిమపధనిధస - సనిధపమగమరిస.
రామకుంతలి.	...	సరిగమపధని - ధపమగరిసనిస.
సోమమంజరి.	...	సగమపధస - సధపమగరిస.
కుంతలభవాని.	...	సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస.
సేనాజయంతి	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.
కనకగిర్వాణి.	...	సరిమపమధనిస - సధపమరిస.

68. జ్యోతిస్వరూపిణి—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని.

జ్యోతిష్మతి.	...	సరిమగపస - సనిధమపమరిగస.
శుద్ధశృతిరంజని.	...	సరిమపధనిధస - సనిధపమగమరిస.
భువనకుంతలి.	...	సరిగమపధస - సధపమగస.
కుంతలగిర్వాణి.	...	సరిగమపధనిస - సధమపమగరిస.
గౌడగాంధారి.	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
హిందోళదేశాక్షి.	...	సనిసరిగమపధ - నిధపమగరిస.
కుంతలరంజని.	...	సరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిస.
కుసుమభవాని.	...	సరిమపధస - సనిధమపమరిస.

69. ధాతువర్ధని—షరి-అంగ-ప్రిమ-ప-శుధ-కాని.

పద్మభవాని.	...	సరిగమపమధస - సనిధపమగరిస.
ధౌతపంచమము.	...	సరిగమపనిపస - సనిధపమరిగమరిస.
కుంతలసింహారము.	...	సరిమపమధనిస - సధపమరిస.
ధీరసావేరి.	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస.
లలితకోసలి.	...	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస.
నలినకుసుమావళి.	...	సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస.
బృందావనకన్నడ.	...	సగమపధస - సధపమగరిస.
ఈశగిరి.	..	సరిగమపధని - ధపమగరిసనిస.

70. నాసికాభూషణి—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని.

గౌరీవసంతి.	...	సరిగమపధనిస - సనిపమగస.

నాసామణి. ... సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస.
కుంతలఘంటాణము. ... సరిగమపమపస - సనిపమరిస.
నిగమసంచారి. ... సగమపధనిస - సనిధనిపమరిస.
నీతికుంతలి. ... సమగమపధనిస - సధనిపమగస.
హంసకోసలి. ... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస.

71. కోసలము—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని.

కుసుమావళి. ... సగమపధస - సనిధపమగమరిస.
ప్రతాపసారంగ. ... సరిగమపధస - సనిధపమగస.
నాగగిరి. ... సగమపధపస - సధపమగస.
కౌస్తుభప్రియ. ... సరిగమపధనిస - సధపమగమరిస.
గౌరీనిషాదము. ... సగమపనిధస - సనిధనిపమగస.
సత్యభామణి. ... సగమపధనిస - సనిధపమగస.

72. రసికప్రియ—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని.

రసమంజరి. ... సరిగమపధనిస - సనిపమరిస.
కనకజ్యోతిష్మతి. ... సమపధనిస - సనిధపమస.
హంసగిరి. ... సరిగమపధనిస - సనిపధనిపమగస.
కీర్తిమల్లారు. ... సరిగమపస - సనిపధనిపమగస.
గీర్వాణపదం. ... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస.
గిరికుంతలి. ... సరిగమపమగమపస - సనిధనిపమగస.

డెబ్బదిరెండు మేళకర్తల జన్యరాగములు.

సంపూర్ణము.

ఇప్పటికాలములో మిక్కిలి వాడుక యందుండు రాగములును, వాని మేళకర్తల సంఖ్యలతోడ ఈ క్రిందవివరింపఁబడుచున్నవి.

అఠాణా. ...	29
అసావేరి. ...	8
ఆనందభైరవి. ...	20
ఆంధాళి. ...	28
ఆభోగి. ...	22
ఆభేరి. ...	20
ఆరభి. ...	29
ఆహిరి. ...	8
ఈశమనోహరి. ...	28
ఉదయరవిచంద్రిక. ...	20
కన్నడ. ...	20-29
కానడ. ...	22
కమలామనోహరి. ...	27
కాంభోజి. ...	28
కాపి. ...	22
కీరవాణి. ...	21
కుంతలవరాళి. ...	28
కురంజి. ...	29
కేదార. ...	29
కేదారగౌళ. ...	28
కైకవశి. ...	60
కోలాహలము. ...	29
ఖమాసు. ...	28
ఖరహారక్రియ. ...	22
గమకప్రియ. ...	51
గరుడధ్వని. ...	29
గౌరీమనోహరి. ...	23
గౌళ. ...	15
చక్రవాకము. ...	16
చలనాట. ...	36
ఛాయాతరంగిణి. ...	28
ఛాయానాట. ...	34
జంఝూటి. ...	28
జనరంజని. ...	29
జయనారాయణి. ...	22
తోడి. ...	8
దర్బారు. ...	22
దేశ్యతోడి. ...	8
దేవమనోహరి. ...	22
దేవగాంధారి. ...	29
దేశాక్షి. ...	28
ద్విజావంతి. ...	28
ధన్యాసి. ...	8
ధీరశంకరాభరణము. ...	29
నటభైరవి. ...	20
నవరసకన్నడ. ...	28
నవరోజు. ...	29
నాగస్వరావళి. ...	28
నాట. ...	36
నాటకురంజి. ...	28
నాదనామక్రియ. ...	15
నాయకి. ...	22

రాగకాలనిర్ణయము.

శ్లో॥ అథవక్ష్యామి హేతాత కాలరాగ ననుక్రమాత్
దేశాక్షీ దేవగాంధారీ భాండీ ధన్యాసి మారువాః॥
దేవక్రియాచ మందాళీ గౌరీ భూపాల ఏవచ
స్వస్వకైశ్చ ప్రవర్తంతే ప్రాతఃకాలే దినేదినే॥

తా॥ దేశాక్షి, దేవగాంధారి, భాండీ, ధన్యాసి, మారువ, దేవక్రియ, మందాళి, గౌరి, భూపాలము, అను నీ రాగములు (ప్రాతఃకాలమునందు) అనగా రాత్రి 3 ఘంటలు మొదలు ఉదయము 6 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ కురంజీ సాహుళీ ఘంటారావ రామక్రియా తథా
బిలహరీ మలహరీ ముఖారీ యమునాతథా
కేగుళ్వీ భైరవశ్చైవ వర్తంతే సంగమేదినే॥

తా॥ కురంజీ, సాహుళీ, ఘంటారవము, రామక్రియ, బిలహరి, మలహరి, ముఖారి, యమున, కేగుళ్వి, భైరవి, అను నీరాగములు (సంగమకాలమందు) అనగా, ఉదయము 6 ఘంటలు మొదలు 9 ఘంటలవరకు పాడతగినవి.

శ్లో॥ మేఘరంజీచ సారంగా భల్లాతీ మధ్యమావతీ
దేశీ నీలాంబరీచైవ తథా మంగళదేశికా
శ్రీరాగశ్చతు మధ్యాహ్నే వర్తంతేను దినేదినే॥

తా॥ మేఘరంజి, సారంగ, భల్లాతి, మధ్యమావతి, దేశి, నీలాంబరి, మంగళదేశిక, శ్రీరాగము, అను నీరాగములు (మధ్యాహ్నకాలమందు) అనగా, పగలు 9 ఘంటలు మొదలు 12 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ మోహనాచైవ కళ్యాణీ కాపీ ఘూర్జరికాతథా
శంకరాభరణాపూర్వీ వసంతశ్చాపరే దినే॥

తా॥ మోహన, కల్యాణి, కాపి, ఘూర్జరి, శంకరాభరణము, పూర్వి, వసంత, అనునీరాగములు (పరేదినే) అనగా, పగలు 12 ఘంటలు మొదలు 3 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ నారాయణీచ హిందోళీ సౌరాష్ట్రా తోడి రామళీ
గౌరీ వరాళికాపంతు ఉసేనీ మాళవస్తథా
సాయంకాలే ప్రవర్తంతే లలితాచ తథైవచ॥

తా॥ నారాయణి, హిందోళి, సౌరాష్ట్ర, తోడి, రామళి, గౌరి, వరాళి, పంతువరాళి, ఉసేని, మాళవి, లలిత, అను నీరాగములు (సాయంకాలమందు) అనగా, మధ్యాహ్నము 3 ఘంటలు మొదలు 6 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ వేళావళీచ కాంభోజీ సావేరీ బేగడాతథా
పూర్వరాత్రౌ ప్రవర్తంతే పున్నాగో నాటకాదయః॥

తా॥ వేళావళి, కాంభోజి, సావేరి, బేగడ, పున్నాగ, నాట, అనునీరాగములు (పూర్వరాత్రియందు) అనగా, సాయంత్రము 6 ఘంటలు మొదలు రాత్రి 9 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ గుండక్రియా మనోహరీ తథామంగళ కైశికా
కేదారాహిర్య సావేర్యః బంగాళో బౌళికాతథా
ఏతేరాగాః ప్రవర్తంతే మధ్యరాత్రౌ దినేదినే॥

తా॥ గుండక్రియ, మనోహరి, మంగళకైశిక, కేదార, ఆహిరి, అసావేరి, బంగాళ, బౌళి, అనునీరాగములు (మధ్యరాత్రియందు) అనగా, రాత్రి 9 ఘంటలు మొదలు 12 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ జోగనీ చిత్రవేళాచ కర్ణాట సురటాతథా
మంజరీచ ప్రవర్తంతే పరరాత్రౌ దినేదినే॥

తా॥ జోగిని, చిత్రవేళ, కర్ణాట, సురట, మంజరి, అనునీరాగములు (పరరాత్రి) అనగా, రాత్రి 12 ఘంటలు మొదలు 3 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

రాగప్రకరణము — సమాప్తము.

పల్లవి పాడుటకు స్వరజ్ఞానము గలుగజేయునట్టి

స్వరప్రస్తారము.

చతురశ్రజాతి.

1. స రి గ మ
రి గ మ ప
గ మ ప ధ
మ ప ధ ని
ప ధ ని స
స ని ధ ప
ని ధ ప మ
ధ ప మ గ
ప మ గ రి
మ గ రి స.

2. స గ రి మ
రి మ గ ప
గ ప మ ధ
మ ధ ప ని
ప ని ధ స
స ధ ని ప
ని ప ధ మ
ధ మ ప గ
ప గ మ రి
మ రి గ స

3. స రి గ రి
రి గ మ గ
గ మ ప మ
మ ప ధ ప
ప ధ ని ధ
ధ ని స ని
ని స రి స.
స ని ధ ని
ని ధ ప ధ
ధ ప మ ప
ప మ గ మ
మ గ రి గ
గ రి స రి
రి స ని స.

4. స గ రి గ
రి మ గ మ
గ ప మ ప
మ ధ ప ధ
ప ని ధ ని
ధ స ని స
ని రి స రి
స గ రి గ
స ధ ని ధ
ని ప ధ ప
ధ మ ప మ
ప గ మ గ
మ రి గ రి
గ స రి స.

5. స మ గ రి
రి ప మ గ
గ ధ ప మ
మ ని ధ ప
ప స ని ధ
ధ రి స ని
ని గ రి స
స ప ధ ని
ని మ ప ధ
ధ గ మ ప
ప రి గ మ
మ స రి గ
గ ని స రి
రి ధ ని స.

6. స మ గ మ
రి ప మ ప
గ ధ ప ధ
మ ని ధ ని
ప స ని స
ధ రి స రి
ని గ రి గ
స ప ధ ప
ని మ ప మ
ధ గ మ గ
ప రి గ రి
మ స రి స

7. స గ మ గ
రి మ ప మ
గ ప ధ ప
మ ధ ని ధ
ప ని స ని
ధ స రి స.
స ధ ప ధ
ని ప మ ప
ధ మ గ మ
ప గ రి గ
మ రి స రి
గ స ని స.

8. స స రి గ
రి రి గ మ
గ గ మ ప
మ మ ప ధ
ప ప ధ ని
ద ధ ని ప
స స ని ధ
ని ని ధ ప
ద ధ ప మ
ప ప మ గ
మ మ గ రి
గ గ రి స.

9. స రి రి గ
రి గ గ మ
గ మ మ ప
మ ప ప ధ
ప ద ధ ని
ధ ని ని స.
స ని ని ధ
ని ద ధ ప
ధ ప ప మ

ప మ మ గ
మ గ గ రి
గ రి రి స.

10. స రి గ గ
రి గ మ మ
గ మ ప ప
మ ప ద ధ
ప ధ ని ని
ధ ని స స
స ని ద ధ
ని ధ ప ప
ధ ప మ మ
ప మ గ గ
మ గ రి రి
గ రి స స.

11. సా రి గ
రీ గ మ
గా మ ప
మా ప ధ
పా ధ ని
ధా ని స
సా ని ధ
నీ ధ ప
ధా ప మ
పా మ గ
మా గ రి
గా రి స.

12. స రీ గ
రీ గా మ
గ మా ప
మ పా ధ
ప ధా ని
ధ నీ స
స నీ ధ
ని ధా ప
ధ పా మ
ప మా గ
మ గా రి
గ రీ స

13. స రి గా
రి గ మా
గ మ పా
మ ప ధా
ప ధ నీ
ధ ని సా
స ని ధా
ధ ప మా
ప మ గా
మ గ రీ
గ రి సా

14. స మా గ
రి పా మ
గ ధా ప
మ నీ ధ
ప సా ని
ధ రీ స
స పా ధ
ని మా ప
ధ గా మ
ప రీ గ
మ సా రి
గ నీ స.

15. స గా మ
రి మా ప
గ పా ధ
మ ధా ని
ప నీ స.
స నీ ప
ని ధా మ
ధ పా గ
ప మా రి
మ గా స

16. సా రి గ
స రీ గ
రీ గ మ
రి గా మ
గా మ ప
గ మా ప
మా ప ధ
మ పా ధ
సా ధ ని
ప ధా ని
ధా ని స
ధ నీ స
సా ని ధ
స నీ ధ
నీ ధ ప
ని ధా ప
ధా ప మ
ధ పా మ
పా మ గ
ప మా గ
మా గ రి
మ గా రి
గా రి స
గ రీ స.

17. స రి గా
సా రి గ
రి గ మా
రీ గ మ
గ మ పా
గా మ ప
మ ప ధా
మా ప ధ
ప ధ ని
పా ధ నీ
ధ ని సా
ధా ని స
స ని ధా
సా ని ధ
ని ధ పా
నీ ధ ప
ధ ప మా
ధా ప మ
ప మ గా
పా మ గ
మ గ రీ
మా గ రి
గ రి సా
గా రి స.

18. సా రి గ
స రి గా
రీ గ మ
రి గ మా
గా మ ప
గ మ పా
మ ప ధా
పా ధ ని

ప ధ నీ
ధా ని స
ధ ని సా
సా ని ధ
స ని ధా
నీ ధ ప
ని ధ పా
ధా ప మ
ధ ప మా
పా మ గ
ప మ గా
మా గ రి
మ గ రీ
గా రి స
గ రి సా.

19. స రీ గ
సా రి గ
రి గా మ
రీ గ మ
గ మా ప
గా మ ప
మ పా ధ
మా ప ధ
ప ధా ని
పా ధ ని
ధ నీ స.
ధా ని స.
స నీ ధ
సా ని ధ
ని ధా ప
నీ ధ ప
ధ పా మ
ధా ప మ
ప మా గ
పా మ గ
మ గా రి
మా గ రి
గ రీ స
గా రి స.

20. స రి గా
స రీ గ
రి గ మా
రి గా మ
గ మ పా
గ మా ప
మ ప ధా
మ పా ధ
ప ధ నీ
ప ధా ని
ధ ని సా
ధ నీ స.
స ని ధా
స నీ ధ
ని ధ పా
ని ధా ప
ధ ప మా
ధ పా మ
ప మ గా
ప మా గ
మ గ రీ
మ గా రి
గ రి సా
గ రీ స.

21. సా రి గ
స రీ గ
స రి గా
రీ గ మ
రి గా మ
రి గ మా
గా మ ప
గ మా ప
గ మ పా
మా ప ధ
మ పా ధ
మ ప ధా
పా ధ ని
ప ధా ని
ప ధ నీ
ధా ని స
ధ నీ స.
ధ ని సా
సా ని ధ
స నీ ధ
స ని ధా
నీ ధ ప.
ని ధా ప
ని ధ పా
ధా ప మ
ధ పా మ
ధ ప మా
పా మ గ
ప మా గ
ప మ గా
మా గ రి
మ గా రి
మ గ రీ
గా రి స
గ రీ స
గ రి సా

22. స రి గా
స రీ గ
సా రి గ
రి గ మా
రి గా మ
రీ గ మ
గ మ పా
గ మా ప
గా మ ప
మ ప ధా
మ పా ధ
మా ప ధ
ప ధ నీ
ప ధా ని
పా ధ ని
ధ ని పా
ధ నీ స
ధా ని స.
స ని ధా
స నీ ధ
సా ని ధ
ని ధ పా
ని ధా ప
నీ ధ ప
ధ ప మా
ధ పా మ
ధా ప మ
ప మ గా
ప మా గ
పా మ గ
మ గ రీ
మ గా రి
మా గ రి

గ రి స
గ రి స
గా రి స

త్రిశ్రజాతి.

1. స రి గ
రి గ మ
గ మ ప
మ ప ధ
ప ధ ని
ధ ని స.
స ని ధ
ని ధ ప
ధ ప మ
ప మ గ
మ గ రి
గ రి స.

2. గ రి స
మ గ రి
ప మ గ
ధ ప మ
ని ధ ప
స ని ధ
రి స ని
గ రి స.
ధ ని స
ప ధ ని
మ ప ధ
గ మ ప
రి గ మ
స రి గ
ని స రి
గ ని స

3. స గ రి
రి మ గ
గ ప మ
మ ప ధ
ప ని ధ
ధ స ని
ని రి స.
స ధ ని
ని ప ధ
ధ మ ప
ప మ గ
మ రి గ
గ స రి
రి ని స.

4. గ స రి
మ రి గ
ప గ మ
ధ మ ప
ని ప ధ
స ధ ని
రి ని స.
ధ స ని
ప ని ధ
మ ధ ప
గ ప మ
రి మ గ
స గ రి
ని రి స.

5. స రి గ
స గ రి
రి గ మ
రి మ గ
గ మ ప
గ ప మ
మ ప ధ
మ ధ ప
ప ధ ని
ప ని ధ
ధ ని స
ధ స ని
ని స రి
ని రి స.
స ని ధ
స ధ ని
ని ధ ప
ని ప ధ
ధ ప మ
ధ మ ప
ప మ గ
ప గ మ
మ గ రి
మ రి గ
గ రి స
గ స రి
రి స ని
రి ని స.

6. స రి గ
గ స రి
రి గ మ
మ రి గ
గ మ ప
ప గ మ
మ ప ధ
ధ మ ప
ప ధ ని
ని ప ధ
ధ ని స
స ధ ని
ని స రి
రి ని స.
స ని ధ
ధ స ని
ని ధ ప
ప ని ధ
ధ ప మ
మ ధ ప
ప మ గ
గ ప మ
మ గ రి
రి మ గ
గ రి స
స గ రి
రి స ని
ని రి స.

7. స రి గ
మ గ రి
రి గ మ
ప మ గ
గ మ ప
ధ ప మ
మ ప ధ
ని ధ ప
ప ధ ని
స ని ధ
ధ ని స
రి స ని
ని స రి
గ రి స.
స ని ధ

ప ధ ని
ని ధ ప
మ ప ధ
ధ ప మ
గ మ ప
ప మ గ
రి గ మ
మ గ రి
స రి గ
గ రి స
ని స రి
రి స ని
ధ ని స.

8. స రి గ
మ రి గ
రి గ మ
ప గ మ
గ మ ప
ధ మ ప
మ ప ధ
ని ప ధ
ప ధ ని
స ధ ని
ధ ని స
రి ని స.
స ని ధ
ప ని ధ
ని ధ ప
మ ధ ప
ధ ప మ
గ ప మ
ప మ గ
రి మ గ
మ గ రి
స గ రి
గ రి స
ని రి స.

9. స రి స
గ రి స
రి గ రి
మ గ రి
గ మ గ
ప మ గ
మ ప మ
ధ ప మ
ప ధ ప
ని ధ ప
ధ ని ధ
స ని ధ
ని స ని
రి స ని
స రి స
గ రి స.
స ని స
ధ ని స
ని ధ ని
ప ధ ని
ధ ప ధ
మ ప ధ
ప మ ప
గ మ ప
మ గ మ
రి గ మ
గ రి గ
స రి గ
రి స రి
ని స రి
స ని స
ధ ని స.

10. స రి రి
గ రి స
రి గ గ
మ గ రి
గ మ మ
ప మ గ
మ ప ప
ధ ప మ
ప ద ధ
ని ధ ప
ధ ని ని
స ని ధ
ని స స
రి స ని
స ని ని
ధ ని స
ధ ద ధ
ప ధ ని
ధ ప ప
మ ప ధ
ప మ మ
గ మ ప
మ గ గ
రి గ మ
గ రి రి
స రి గ
రి స స
ని స రి
స ని ని
ధ ని స.

11. స రి స
స రి గ
రి గ రి
రి గ మ
గ మ గ
గ మ ప
మ ప మ
మ ప ధ
ప ధ ప
ప ధ ని
ధ ని ధ
ధ ని స.
స ని స
స ని ధ
ని ధ ని
ని ధ ప
ధ ప ధ
ధ ప మ
ప మ ప
ప మ గ
మ గ మ
మ గ రి
గ రి గ
గ రి స.

12. స రీ
రి గా
గ మా
మ పా
ప ధా
ధ నీ
ని సా
స నీ
ని ధా

ధ పా
ప మా
మ గా
గ రీ
రి సా.

13. స గా
రి మా
గ పా
మ ధా
ప నీ
ధ సా
స ధా
ని పా
ధ మా
ప గా
మ రీ
గ సా.

14. సా రి
రీ గ
గా మ
మా ప
పా ధ
ధా ని
నీ స.
సా ని
నీ ధ
ధా ప
పా మ
మా గ
గా రి
రీ స.

15. సా గ
రీ మ
గా ప
మా ధ
పా ని
ధా స.
సా ధ
నీ ప
ధా మ
పా గ
మా రి
గా స.

16. స స రి
రి రి గ
గ గ మ
మ మ ప
ప ప ధ
ద ధ ని
ని ని స.
స స ని
ని ని ధ
ద ధ ప
ప ప మ
మ మ గ
గ గ రి
రి రి స.

17. స రి రి
రి గ గ
గ మ మ
మ ప ప
ప ద ధ
ధ ని ని
ని స స.
స ని ని
ని ద ధ
ధ ప ప
ప మ మ
మ గ గ
గ రి రి
రి స స.

18. స సా
రి రీ
గ గా
మ మా
ప పా
ద ధా
ని నీ
స సా.
స సా
ని నీ
ద ధా
ప పా
మ మా
గ గా
రి రీ
స సా.

19. సా స
రీ రి
గా గ
మా మ
పా ప
దా ధ
నీ ని
సా స.
సా స
నీ ని
దా ధ
పా ప
మా మ
గా గ
రీ రి
సా స.

20. స రి స
రి గ రి
గ మ గ
మ ప మ
ప ధ ప
ధ ని ధ
ని స ని
స రి స.
స ని స
ని ధ ని
ధ ప ధ
ప మ ప
మ గ మ
గ రి గ
రి స రి
స ని స.

21. స స రి
స రి గ
రి రి గ
రి గ మ
గ గ మ
గ మ ప
మ మ ప
మ ప ధ
ప ప ధ
ప ధ ని
ద ధ ని
ధ ని స.
స స ని

స ని ధ
ని ని ధ
ని ధ ప
ద ధ ప
ధ ప మ
ప ప మ
ప మ గ
మ మ గ
మ గ రి
గ గ రి
గ రి స

మిశ్రజాతి.

1. సరిగమపధని
రిగమపధనిస
సనిధపమగరి
నిధపమగరిస.

2. సరిగమరిగమ
రిగమపగమప
గమపధమపధ
మపధనిపధని
పధనిసధనిస.
సనిధపనిధప
నిధపమధపమ
ధపమగపమగ
పమగరిమగరి
మగరిసగరిస.

3. సా రిగగమ
రిగమగమమప
గమపమపపధ
మపధపధనిని
పధనిధనిసస.
సనిధనిపధప
నిధపధపపమ
ధపమపమమగ
పమగమగగరి
మగరిగరిరిస.

4. సరిరిగరిగమ
రిగగమగమప
గమమపమపధ
మపపధపధని
పధధనిధనిస
సనినిధనిధప
నిధధపధపమ
ధపపమపమగ
పమమగమగరి
మగగరిగరిస.

5. సగగరిగగమ
రిమమగమమప
గపపమపపధ
మధధపధధని
పనినిధనినిస
సధధనిధధప
నిపపధపపమ
ధమమపమమగ
పగగమగగరి
మరిరిగరిరిస.

6. సగరిసరిగమ
రిమగరిగమప
గపమగమపధ
మధపమపధని
పనిధపధనిస.
సధనిసనిధప
నిపధనిధపమ
ధమపధపమగ
పగమపమగరి
మరిగమగరిస.

7. సగరిసమగమ
రిమగరిపమప
గపమగధపధ
మధపమనిధని
పనిధపసనిస.
ధసనిధరిసరి
సధనిసపధప
నిపధనిమపమ
ధమపధగమగ
పగమపరిగరి
మరిగమసరిస.

8. సారిగమరిగ
రీగమపగమ
గామపధపని
మాపధనిపధ
పాధనిసధని
ధానిసరినిస
సానిధపనిధ
నీధపమధప
ధాపమగపమ
పామగరిమగ
మాగరిసగరి
గారిసనిరిస.

8. సరిగామరిగ
రిగమాపగమ
గమపాధమప
మపధానిపధ
పధనీసధని
ధనిసారినిస.
సనిధాపధని
నిధపామపధ
ధపమాగమప
పమగారిగమ
మగరీసరిగ
గరిసానిసరి
రిసనీధనిస.

10. సరీగమరిగ
రిగామపగమ
గమాపధమప
మపాధనిపధ
పధానిసధని
ధనీసరినిస.
సనీధపనిధ
నిధాపమధప
ధపామగమప
పమాగరిమగ
మగారిసగరి
గరీసనిరిస.

11. సగామగరిగ
రిమాపమగమ
గపాధపమప
మధానిధపధ
పనీసనిధని
ధసారిసనిస.
సధాపధనిధ
నిపామపధప
ధమాగమపమ
పగారిగమగ
మరీసరిగరి
గసానిసరిస.

12. సమాగరిగమ
రిపామగమప
రిగధాపమపధ
మనీధపధని

పసానిధనిస
సపాధనిధప
నిమాపధపమ
ధగామపమగ
పరీగమగరి
మసారిగరిస.

13. ససారిగసరి
రిరీగమరిగ
గగామపగమ
మమాపధమప
పపాధనిపధ
దధానిసధని
నినీసరినిస.
ససానిధనిస
నినీధపధని
దధాపమపధ
పపామగమప
మమాగరిగమ
గగారిసరిగ
రిరీసనిసరి
ససానిధనిస.

14. సగరిగరిమగ
రిమగమగపమ
మధపధపనిధ
పనిధనిధసని
ధసనిసనిరిస.
నిరిసరిసగరి
సధనిధనిధప
నిసధపధమప
ధమపమపగమ
పగమగమరిగ
మరిగరిగసరి
గసరిసరినిస.

15. సగరిగసమగ
రిమగమరిపమ
గపమపగధప
మధపధమనిధ
పనిధనిపసని
ధసనిసధరిస
సధనిధనిపధ
నిపధపధమప
ధమపమపగమ
పగమగమరిగ
మరిగరిగసరి
గసరిసరినిస.

16. ససరిసగరిగ
రిరిగరిమగమ
గగమగపమప
మమపమధపధ
పపధపనిధని
దధనిధసనిస
నినిసనిరిసరి
ససరిసగరిగ
ససనిసధనిధ
నినిధనిపధప
దధపధమపమ
పపమపగమగ
మమగమరిగరి
గసరిగసరిస.

17. సారిగరీగ
రీగమగామ
గామపమాప
మాపధపాధ
పాధనిధాని
ధానిసనీస.
సానిధనీధ
నీధపధాప
ధాపమపామ
పామగమాగ
మాగరిగారి
గారిసరీస.

18. సరీగరీగ
రిగామగామ
గమాపమాప
మపాధపాధ
పధానిధాని
ధనీసనీస,
సనీధనీధ
నిధాపధాప
ధపామపామ
పమాగమాగ
మగారిగారి
గరీసరీస.

ఖండజాతి.

1. సరిగమప
రిగమపధ
గమపధని
మపధనిస.
సనిధపమ
నిధపమగ
ధపమగరి
పమగరిస.

2. సరిగమగ
రిగమపమ
గమపధప
మపధనిధ
పధనిసని
ధనిసరిస.
సనిధపధ
నిధపమప
ధపమగమ
పమగరిగ
మగరిసరి
గరిసనిస.

3. సగరిమగ
రిమగపమ
గపమధప
మధపనిధ
పనిధసని
ధసనిరిస.
సధనిపధ
నిపధమప
ధమపగమ
పగమరిగ
మరిగసరి
గసరినిస.

4. సమగమప
రిపమపధ
గధపధని
మనిధనిస.
సపధపమ
నిమపమగ
ధగమగరి
పరిగరిస.

5. సరిసగరి
రిగరిమగ
గమగపమ
మపమధప
పధపనిధ
ధనిధసని
నిసనిరిస.

సనిసధని
నిధనిపధ
ధపధమప
పమపగమ
మగమరిగ
గరిగసరి
రిసరినిస.

6. సగరిగరి
రిమగమగ
గపమపమ
మధపధప
పనిధనిధ
ధసనిసని
నిరిసరిస
సధనిధని
నిపధపధ
ధమపమప
పగమగమ
మరిగరిగ
గసరిసరి
రినిసనిస.

7. సరిసగగ
సరిరిసగ
ససరిసగ
రిగరిమమ
రిగగరిమ
రిరిగరిమ
గమగపప
గమమగప
గగమగప
మపమధధ
మపపమధ
మమపమధ
పధపనిని
పధధపని
పపధపని
ధనిధసస
ధనినిధస
ధధనిధస.
సనిసధధ
సనినిసధ
ససనిసధ
నిధనిపప
నిధధనిప
నినిధనిప
ధపధమమ
ధపపధమ
ధధపధమ
పమపగగ
పమమపగ
పపమపగ
మగమరిరి
మగగమరి
మమగమరి
గరిగసస
గరిరిగస
గగరిగస.

8. సారిగమ
రీగమప
గామపధ
మాపధని
పాధనిస.
సానిధప
నీధపమ
ధాపమగ
పామగరి
మాగరిస.

9. సరీగమ
రిగామప
గమాపధ
మపాధని
పధానిస.
సనీధప
నిధాపమ
ధపామగ
పమాగరి
మగారిస.

10. సరిగామ
రిగమాప
గమపాధ
మపధాని
పధనీస.
సనిధాప
నిధపామ
ధపమాగ
పమగారి
మగరీస.

11. ససారిగ
రిరీగమ
గగామప
మమాపధ
పపాధని
ధధానిస.
ససానిధ
నినీధప
ధధాపమ
పపామగ
మమాగరి
గగారిస.

12. సరీగగ
రిగామమ
గమాపప
మపాధధ
పధానిని
ధనీసస.
సనీధధ
నిధాపప
ధపామమ
పమాగగ
మగారిరి
గరీసస.

13. సరిగాగ
రిగమామ
గమపాప
మపధాధ
పధనీని
ధనిసాస.
సనిధాధ
నిధపాప
ధపమామ
పమగాగ
మగరీరి
గరిసాస.

14. ససరిగరి
రిరిగమగ
గగమపమ
మమపధప
పపధనిధ
ధధనిసని
నినిసరిస
ససనిధని
నినిధపధ

పధపమప
పపమగమ
మమగరిగ
గగరిసరి
రిరిసనిస.

15. సరిరిగమ
రిగగమప
గమమపధ
మపపధని
పధధనిస.
సనినిధప
నిధధపమ
ధపపమగ
పమమగరి
మగగరిస.

16. సగరిగగ
రిమగమమ
గపమపప
మధపధధ
పనిధనిని
ధసనిసస.
సధనిదధ
నిపధపప
ధమపమమ
పగమగగ
మరిగరిరి
గసరిసస.

సంకీర్ణజాతి.

1. సరిగమప రిగమప
రిగమపధ గమపధ
గమపధని మపధని
మపధనిస పధనిస.

సనిధపమ నిధపమ
నిధపమగ ధపమగ
ధపమగరి పమగరి
పమగరిస మగరిస

2. సరిగమగ రిగమప
రిగమపమ గమపధ
గమపధప మపధని
మపధనిధ పధనిస.
సనిధపధ నిధపమ
నిధపమప ధపమగ
ధపమగమ పమగరి
పమగరిగ మగరిస.

3. సరిగరిగ మగరిగ
రిగమగమ పమగమ
గమపమప ధపమప
మపధపధ నిధపధ
పధనిధని సనిధని
ధనిసనిస రిసనిస.
సనిధనిధ పధనిధ
నిధపధప మపధప
ధపమపమ గమపమ
పమగమగ రిగమగ
మగరిగరి సరిగరి
గరిసరిస నిసరిస.

4. సరిగమగ మగరిగ
రిగమపమ పమగమ
గమపధప ధపమప
మపధనిధ నిధపధ
పధనిసని సనిధని
ధనిసరిస రిసనిస
సనిధపధ పధనిధ
నిధపమప మపధప
ధపమగమ గమపమ

పమగరిగ రిగమగ
మగరిసరి సరిగరి
గరిసనిస రిసనిస.

5. సారిగమరిగసరి
రీగమపగమరిగ
గామపధమపగమ
మాపధనిపధమప
పాధనిసధనిపధ
ధానిసరినిసధని
నీసరిగసరినిస.
సానిధపనిధసని
నీధపమధపనిధ
ధాపమగపమధప
పామగరిమగపమ
మాగరిసగరిమగ
గారిసనిరిసగరి
రీసనిధసనిరిస.

6. సరీగమరిగసరి
రిగామపగమరిగ
గమాపధమపగమ
మపాధనిపధమప
పధానిసధనిపధ
ధనీసరినిసధని
నిసారిగసరినిస.
సనీధపనిధసని
నిధాపమధపనిధ
ధపామగపమధప
పమాగరిమగపమ
మగారిసగరిమగ
గరీసనిరిసగరి
రిసానిధసనిరిస.

7. సరిగామరిగసరి
రిగమాపగమరిగ

గమపాధమపగమ
మపధానిపధమప
పధనీసధనిపధ
ధనిసారినిసధని
నిసరీగసరినిస.
సనిధాపనిధసని
నిధపామధపనిధ
ధపమాగపమధప
పమగారిమగపమ
మగరీసగరిమగ
గరిసానిరిసగరి
రిసనీధసనిరిస.

8. సగారిమరిగసరి
రిమాగపగమరిగ
గపామధమపగమ
మధాపనిపధమప
పనీధసధనిపధ
ధసానిరినిసధని
నిరీసగసరినిస.
సధానిపనిధసని
నిపాధమధపనిధ
ధమాపగపమధప
పగామరిమగపమ
మరీగసగరిమగ
గసారినిరిసగరి
రినీసధసనిరిస.

9. సరిరిమగరిగమప
రిగగపమగమపధ
గమిమధపమపధని
మపపనిధపధనిస.
సనినిపధనిధపమ
నిదధమపధపమగ
ధపపగమపమగరి
పమమరిగమగరిస.

10. ససారిగమగరిగ
రినీగమపమగమ
గగామపధపమప
మమాపధనిధపధ
పపాధనిసనిధని
నధానిసరిసనిస.
ససానిధపధనిధ
నినీధపమపధప
దధాపమగమపమ
పపామగరిగమగ
మమాగరిసరిగరి
గగారిసనిసరిస.

11. ససారిరీగరిగ
రిరీగగామగమ
గగామమాపమప
మమాపపాధపధ
పపాదధానిధని
దధానినీసనిస
ససానినీధనిధ
నినీదధాపధప
దధాపపామపమ
పపామమాగమగ
మమాగగారిగరి
గగారిరీసరిస.

12. సరిరిగమగరిగా
రిగగమపమగమా
గమమపధపమపా
మపపధనిధపధా
పదధనిసనిధనీ
ధనినిసరిసనిసా.
సనినిధపధనిధా
నిదధపమపధపా
ధపపమగమపమా
పమమగరిగమగా
మగగరిసరిగరీ
గరిరిసనిసరిసా.

13. సగరిగరిమగరిగ
రిమగమగపమగమ
గపమపమధపమప
మధపధపనిధపధ
పనిధనిధసనిధని
ధసనిసనిరిసనిస.
సధనిధనిపధనిధ
నిపధపధమపధప
ధమపమపగమపమ
పగమగమరిగమగ
మరిగరిగసరిగరి
గసరిసరినిసరిస.

14. సరిసగరిమరిగరి
రిగరిమగపగమగ
గమగపమధమపమ
మపమధపనిపధప
పధపనిధసధనిధ
ధనిధసనిరినిసని
నిసనిరిసగసరిస.
సనిసధనిపనిధని
నిధనిపధమధపధ
ధపధమపగపమప
పమపగమరిమగమ
మగమరిగసగరిగ
గరిగసరినిరిసరి
రిసరినిసధసనిస.

చతురశ్ర-తిశ్ర.

1. సరిగమ - సరిగ
రిగమప - రిగమ

గమపధ - గమప
మపధని - మపధ
పధనిస - పధని
ధనిసరి - ధనిస
సనిధప - సనిధ
నిధపమ - నిధప
ధపమగ - ధపమ
పమగరి - పమగ
మగరిస - మగరి
గరిసని - గరిస.

త్రిశ్ర - చతురశ్ర.

1. సరిగ - రిగమప
రిగమ - గమపధ
గమప - మపధని
మపధ - పధనిస.
సనిధ - నిధపమ
నిధప ధపమగ
ధపమ - పమగరి
పమగ - మగరిస.

2. సరిగ - సరిగరి
రిగమ - రిగమగ
గమప - గమపమ
మపధ - మపధప
పధని - పధనిధ
ధనిస - ధనిసని
నిసరి - నిసరిస.
సనిధ - నిధపధ
నిధప - ధపమప
ధపమ - పమగమ
పమగ - మగరిగ
మగరి - గరిసరి
గరిస - రిసనిస.

మిశ్ర-చతురశ్ర

1. సగరిగసరిగ - మరిగమ
రిమగమరిగమ - పగమప
గపమపగమప - ధమపధ
మధపధమపధ- నిపధని
పనిధనిపధని - సధనిస
సధనిధసనిధ - పనిధప
నిపధపనిధప - మధపమ
ధమపమధపమ - గపమగ
పగమగపమగ - రిమగరి
మరిగరిమగరి - సగరిస

చతురశ్ర-మిశ్ర

1. సగరిగ - సమగమసరిగ
రిమగమ - రిపమపరిగమ
గపమప - గధపధగమప
మధపధ - మనిధనిమపధ
పనిధని - పసనిసపధని
ధసనిస - ధరిసరిధనిస
సధనిధ - సపధపసనిధ
నిపధప - నిమపమనిధప
ధమపమ - ధగమగధపమ
పగమగ - పరిగరిపమగ
మరిగరి - మసరిసమగరి
గసరిస - గనిసనిగరిస.

2. ససరిగ - సగరిసమాగ
రిరిగమ - రిమగరిపామ
గగమప - గపమగధాప
మమపధ - మధపమనీధ
పపధని - పనిధపసాని
దధనిస - ధసనిధరీస.
సపని[illegible] - స[illegible]నిస[illegible]

నినిధప - నిపధనిమాప
దధపమ - ధమపధగామ
పపమగ - పగమపరీగ
మమగరి - మరిగమసారి
గగరిస - గసరిగనీస.

3. సరిరిగ - రిమగసారిగ
రిగగమ - గపమరీగమ
మమమప - మధపగామప
మపపధ - పనిధమాపధ
పధధని - ధసనిపాధని
ధనినిస - నిరిసధానిస.
సనినిధ - నిపధసానిధ
నిదధప - ధమపనీధప
ధపపమ - పగమధాపమ
పమమగ - మరిగపామగ
మగగరి - గసరిమాగరి
గరిరిస - రినిసగారిస.

చతురశ్ర-ఖండ.

1. సమగరి - సగరిమగ
రిపమగ - రిమగపమ
గధపమ - గపమధప
మనిధప - మధపనిధ
పసనిధ - పనిధసని
ధరిసని - ధసనిరిస.
సపధని - సధనిపధ
నిమపధ - నిపధమప
ధగమప - ధమపగమ
పరిగమ - పగమరిగ
మసరిగ - మరిగసరి
గనిసరి - గసరినిస.

ఖండ-చతురశ్ర.

1. సమగమప - రిగమప
రిపమపధ - గమపధ
గధపధని - మపధని
మనిధనిస - పధనిస.
సపధపమ - సధపమ
నిమపమగ - ధపమగ
ధగమగరి - పమగరి
పరిగరిస - మగరిస.

చతురశ్ర-సంకీర్ణము.

1. సగరిగ - సరిగమగరిగమప
రిమగమ - రిగమపమగమపధ
గపమప - గమపధపమపధని
మధపధ - మపధనిధపధనిస.
సధనిధ - సనిధపధనిధపమ
నిపధప - నిధపమపధపమగ
ధమపమ - ధపమగమపమగరి
పగమప - పమగరిగమగరిస.

2. ససారి - సారిగమరిగసరి
రిరీగ - రీగమపగమరిగ
గగామ - గామపధమపగమ
మమాప - మాపధనిపధమప
పపాధ - పాధనిసధనిపధ
దధాని - ధానిసరినిసధని
నినీస - నీసరిగసరినిస.
ససాని - సానిధపనిధసని
నినీధ - నీధపమధపనిధ
దధాప - ధాపమగపమధప
పపామ - పామగరిమగపమ
మమాగ - మాగరిసగరిమగ
గగారి - గారిసనిరిసగరి
రిరీస - రీసనిధసనిరిస.

సంకీర్ణ - చతురశ్రము.

1. సగారిససరిగమ - రిగగమ
రిమాగరిరిగమప - గమమప
గపామగగమపధ - మపపధ
మధాపమమపధని - పదధని
పనీధపపధనిస - ధనినిస.
సధానిససనిధప - నిదధప
నిపాధనినిధపమ - ధపపమ
ధమాపధధపమగ - పమమగ
పగామపపమగరి - మగగరి
మరీగమమగరిస - గరిరిస.

ఈసర్వప్రస్తారమును శంకరాభరణ రాగమునందు క్రమముగా 1,2,3.4 కాలములపద్ధతిని, లయ వేసికొని సాధకము జేసినయెడల స్వరజ్ఞానము గలుగుచున్నది. పిమ్మట తమకిష్టమైన ఏతాళములోనైనను పల్లవిబాడుచూ, అందు అరావృతము చొప్పునను, ఆవృత్తముచొప్పునను, స్వరములను పంపకముజేసిపాడుకొనునది. మఱియు, తమకిష్టమైనరాగములో పల్లవులు బాడుకొనునప్పుడు ఆయారాగములకుగల శుద్ధవికృతి స్వరస్థానములను మాత్రము గుర్తెఱిగి స్వరపంపకము జేసిపాడుకొనునది.

స్వరజ్ఞానప్రస్తారము సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

తాళప్రకరణము.

——:o:——

శ్లో॥ కల్యాణగుణసంపన్నం కర్ణాంతాయతలోచనమ్ ।
కౌసల్యాతనయంరామం కలయేకమలాపతిమ్॥

అవతారిక ॥ ఇహఖలు సకలభరత పండితమండలాఖండల సకలభరత ప్రవర్తకశిఖామణిః, కోహళాచార్యనామకః, పరమకారుణికః కశ్చిద్విపశ్చిత్సకలలోకోపకారకాయ తౌర్యత్రికోపరంజకం, తదాశ్రయత్వేనప్రసిద్ధం, దశప్రాణసమేతం, తాళస్వరూపం, సప్రపంచం ప్రతిపాదయితుకామశ్చికీర్షితస్యగ్రంధస్య నిర్విఘ్నపరిసమాపయే సర్వేశ్వరనమస్కారాత్మక మంగళాచరణపూర్వకం చికీర్షితం ప్రతిజానీతే విష్ణుమితి॥

తా॥ ఈలోకమందు సకలమైన విద్వస్సమూహమునకు శ్రేష్ఠుడైనవాడును, భరత ప్రవర్తకుల కెల్లరకును శిరోభూషణమైనవాడును, అత్యంతము దయశాలియునగు కోహళాచార్యుడనువిద్వాంసుడు సకలలోకోపకారముకొరకు నృత్తగీతవాద్యముల బ్రకాశింపజేయునట్టియు, ఆనృత్తగీతవాద్యములకుఆశ్రయమైనట్టియు, దశప్రాణములతోగూడిన తాళస్వరూపమును లెస్సగా బ్రతిపాదించుట కిచ్చయించినవాడై, ఈగ్రంధము నిర్విఘ్నముగా ముగియుకొరకు, సర్వేశ్వరనమస్కారరూపమైన మంగళమునుజేయుచు, తాళస్వరూపమును లెస్సగా బ్రతిపాదించెదనని ప్రతిజ్ఞ సేయుచున్నాడు.

శ్లో॥ విష్ణుంలోకగురుంప్రణమ్య శిరసాషణ్మార్గసందర్శకమ్
కీర్తిప్రీతికరం జనస్య లఘునాకాలేన కామప్రదమ్
సేవ్యంసద్యతిభిర్ద్రుతప్లుతపదం న్యాసాత్త్రలోకత్రయమ్।
తాళానాంకథయామి లక్షణమహంపూర్వోక్తశాస్త్రక్రమాత్॥

టీక ॥ లోకగురుం= లోక =సకలలోకములకును, గురుం = (వేదశాస్త్రరూపము చేత హితోపదేశము చేయువాడును,)షణ్మార్గసందర్శకం = షణ్మార్గ =న్యాయ

వైశేషిక, సంఖ్య, యోగ, పూర్వమీమాంస, ఉత్తరమీమాంసలనెడి ఆఱుమార్గములయొక్క, సందర్శకం = తత్వమునుజూపువాఁడును, జనస్య = భక్తజనునికి, కీర్తిప్రీతికరం= సత్కీర్తిసంతోషములను జేయువాఁడును, లఘునాకాలేన=శీఘ్రకాలముచేత, కామప్రదం=ఆభక్తజనునికి సకలాభీష్టముల నిచ్చువాఁడును, సద్యతిభిః = నారదాదిమహాయోగయతులచేత, సేవ్యం=ముఖ్యోపాయమై సేవింపఁదగినవాఁడును, ధ్రుతప్లుతపదన్యాసాత్తలోకత్రయం = ద్రుత=శీఘ్రముగా, ప్లుత=ఎత్తబడిన, పద=పాదములయొక్క, న్యాస=మెట్టులచేత, ఆత్త=పొందఁబడిన, లోకత్రయం = మూఁడులోకములుగలవాఁడునైన, విష్ణుం = సర్వవ్యాపకుఁడైన సర్వేశ్వరునిఁగూర్చి, శిరసాప్రణమ్య = సాష్టాంగనమస్కారములుచేసి, అహం = నేను, తాళానాం = తాళములయొక్క, లక్షణం = (స్వరూపమును) లక్షణమును, పూర్వోక్తశాస్త్రక్రమాత్ = పూర్వమందుఁజెప్పఁబడిన శాస్త్రక్రమమునుబట్టి, కథయామి = చెప్పుచున్నాను. ఈశ్లోకమందు లోకగురుంఅనెడి విష్ణువిశేషణములు తాళమందు అన్వయింపవలెను. అదెట్లనఁగా!

తాళపక్షమందు.

టీక॥ లోక=లోకమందు. గురుం=శ్రేష్ఠమైనదియు, షణ్మార్గసందర్శకం = షణ్మార్గ = దక్షిణ, వార్తిక, చిత్ర, చిత్రతర, చిత్రతమ, అతిచిత్రములనెడి ఆఱుమార్గములయొక్క, సందర్శకం = కళలను జూపునపుడు జ్ఞాపకపరచునదియు, జనస్య= (పాడెడిజనునికి) ప్రీతికరం=కీర్తి సంతోషములను జేయునదియు, లఘునాకాలేన= లఘ్వాదికాలముచేత, కామప్రదం= (ఆపాడెడిజనునికి అభిలాషను గలుగజేయునదియు, సద్యతిభిః=సమస్రోతోవహ గోపుచ్ఛాదియతులచేత, సేవ్యం= తెలియఁదగినదియు, ద్రుతప్లుతపదన్యాసాత్త లోకత్రయం=ద్రుతప్లుతము మొదలగుఅంగములయొక్క, పద=స్థానములయందు, న్యాస=ప్రస్తారముచేత, ఆత్త=వ్యాపింపఁబడిన లోకత్రయం = మూఁడులోకములుగలదైన తాళముయొక్క స్వరూపమును సవిశేషముగా వివరించెదనని ప్రతిజ్ఞ సేయుచున్నాఁడు. ఈశ్లోకమందు నమస్కారత్వేన ప్రకృతమైనవిష్ణువుయందును, ప్రతిపాద్యత్వేన ప్రకృతమైనతాళమందును, లోకగురుం అను మొదలగు విశేషణములన్నియు పట్టినందున ప్రకృతశ్లేషఅనెడి అలంకారము. ఇది గాక విష్ణువిశేషణములు తాళమందు అన్వయించుటచేత, తాళము విష్ణుస్వరూపమని తెలిసితోఁచునది. ఈయర్థము త్రివిక్రమావతారమందు ప్రసిద్ధమైనది.

శ్లో॥ గీతప్రధానం ప్రవదంతినృత్తం నృత్తప్రధానం ప్రవదంతివాద్యం।
నృత్తగీతివాద్యచయప్రధానంతత్తాళమాద్యం ప్రణమామినిత్యమ్॥

టీక॥ గీతప్రధానం ప్రవదంతినృత్తం=అనగా, గీతము నృత్తమునకు ప్రధానమై యుండును, నృత్తప్రధానం ప్రవదంతివాద్యం=అనగా, నృత్తమునకు ప్రధానమైనది వాద్యము, నృత్తగీతివాద్యచయప్రధానం తత్తాళమాద్యం ప్రణమామినిత్యం=అనగా నృత్తగీతవాద్యములకు తాళముప్రధానమైయుండును. తత్ = అటువంటి తాళమును, నిత్యం = నిత్యమున్ను ప్రణమామి=నమస్కరించెదను.

తాళస్వరూపము ప్రతిపాదించుట వలనను తెలియుటవలనను
గలుగు ఫలమేమనగా జెప్పఁబడుచున్నది.

శ్లో॥ తౌర్యత్రికనిదానంచ తాళంచ కాలస్వరూపిణమ్
దశప్రాణసమోపేతం యోజానాతి సతత్వవిత్॥

తా॥ నృత్తగీతవాద్యములకు ఆదికారణమైనదియు, కాలాదిదశప్రాణములతో గూడినదియు, కాలస్వరూపమైనతాళమును ఎవరు దెలియుదురో, వారు సర్వేశ్వరరూపమును దెలిసినవారగుదురు. గాన, తాళస్వరూపము అవశ్యము దెలిసి యుండవలెనని నెఱుంగునది.

శ్లో॥ శివశక్త్యాత్మకంపుణ్యం యశశ్యంభుక్తిముక్తిదమ్
దశప్రాణాత్మకంతాళం యోజానాతి సతత్వవిత్॥

తా॥ శివశక్తిస్వరూపంబును, ఫలితంబును, కీర్తికరంబును, భుక్తిముక్తి ప్రదంబును, దశప్రాణసహితంబునునగు తాళమును, యెవరు దెలియుదురో, వారు సర్వేశ్వరరూపము దెలిసిన వారగుదురు. గనుక తాళస్వరూపము ముఖ్యముగా దెలిసియుండవలెనని నెఱుంగునది.

శ్లో॥ గీతంవాద్యంచనృత్యంచ తాళహీనంనరాజతే॥

తా॥ గీతవాద్యనృత్తములు, తాళములేకున్న ప్రకాశించవు.

శ్లో॥ లోకేవేదేచ వచసాం పాదయోర్గతి రుత్తమాం
తాళేనైవ వినాతేన స్ఖలనం తేషు దృశ్యతే

తా॥ లౌకికమందును, వైదికమందును, వాక్కులయందును, పాదములయొక్క వ్యాపారము తాళముచేతనే శ్రేష్ఠముగా ప్రకాశించును. ఆతాళముతోడ నేడ

బాసినయెడల ఆలౌకిక వైదిక వాక్కులయందును, ఆలౌకిక వైదిక పాఠగతుల యందును తొట్రుబాటు కానబడుచున్నది.

శ్లో॥ తౌర్యత్రికం తాళహీనం చాలయేత్పురుషాధమః
సపాపి నరకం ఘోర మాశు గచ్ఛతి సాన్వయః ॥

తా॥ ఎవరైనను నృత్తగీతవాద్యములను తాళానుగుణము గాకుండునటుల కొలి పించునో, వాడు పురుషాధముడనియు, పాపాత్ముడనియు వంశమువారి తోగూడా ఘోరమైననరకమును శీఘ్రముగాఁబొందును. కావున, సకల లౌకిక వ్యాపారములకున్ను తాళము అవశ్యము గనుక తాళస్వరూపమను నిరూపించేది యుక్తమని సిద్ధాంతము.

తాళశబ్దవ్యుత్పత్తి.

శ్లో॥ తాళస్తలప్రతిష్ఠాయా మితి ధాతోర్ఘఞిస్మృతః ।

తా॥ తల అనెడి ధాతువు ప్రతిష్ఠయందు వచ్చును. ఆతలయనెడి ధాతువుమీద ఘ ప్రత్యయంబును ఆదివృద్ధియురాగా, తాల, అని నిలచెను. అటుమీఁదట సుప్రత్యయమును, ఋత్వవిసర్గలును రాగా తాళః అనెడిశబ్దము ఏర్పడెను. ఈ తాళశబ్దానకు వ్యుత్పత్తి (తలంతి తిష్ఠంతి గీతవాద్యనృత్తాని అత్రేతి తాళః=అనగా, గీతవాద్యనృత్తములు, అత్రి=ఈతాళమందు, తలంతి=లెస్స గా నున్నవి అనెడిఅర్థమందు తాళః=తాళశబ్దము వచ్చును. ఈతాళశబ్దానకు మఱియొక వ్యుత్పత్తి చెప్పబడుచున్నది. తల్యంతే ప్రకాశ్యంతే నృత్తగీత వాద్యాని యేనేతివాసతాళః = నృత్తగీతవాద్యములు దేనిచేత ప్రకాశింప బడునో అది తాళము. అను నీరెండు వ్యుత్పత్తులచేతను, తాళశబ్దమునకు అర్థము తెలియఁదగినది. ఈ తీరుననే సంగీత రత్నాకరమందు శార్ఙ్గదేవుడు తాళశబ్దానకు వ్యుత్పత్తిన్ని అర్థమున్ను చెప్పియున్నాడు.

శ్లో॥ తాళస్తలప్రతిష్ఠాయా మితి ధాతోః ప్రయోగతః
నృత్తంగీతం తథా వాద్యం యత స్తాళే ప్రతిష్ఠితం ।

తా॥ తలప్రతిష్ఠాయాం అనెడి ధాతువుయొక్క ప్రయోగమువలన తాళశబ్దముపుట్టి నది. ఈతలధాతువు, ప్రతిష్ఠార్థకమగుటచే నృత్తగీతవాద్యములు, తాళమం దు ప్రతిష్ఠితమైయున్నవి. కావున, తాళశబ్దముయొక్క వ్యుత్పత్తియు, అర్థ మున్ను ఇట్లని తెలిసికొనునది.

శ్లో॥ తకారశ్శంకరః ప్రోక్తో లకార శ్శక్తి రుచ్యతే
శివశక్తిసమాయోగా త్తాళినామాభిధీయతే

తా॥ తకారమునకు అధిదేవత శంకరుఁడును, లకారమునకు అధిదేవత పార్వతి యు నగుటచే, ఈపార్వతీ పరమేశ్వరులయొక్క సంయోగమువలన తాళ మనెడి శబ్దము బుట్టెనని చెప్పబడుచున్నది. అనగా, అర్ధనారీశ్వరుకరతల ద్వయమగుటచే, కుడిహస్తము శివస్వరూపమనియు, ఎడమహస్తము పా ర్వతిస్వరూపమనియు, ఈ రెండు హస్తములయొక్క సంయోగమువలన తాళమనెడి శబ్దము బుట్టెనని భావము.

శ్లో॥ హస్తద్వయస్య సంయోగే వియోగేచాపి వర్తతే
వ్యాప్తిమాన్యో దశప్రాణై స్సకాల స్తాళసంజ్ఞకః॥

తా॥ రెండుహస్తములకును, సంయోగేచ=సశబ్ద క్రియయు, వియోగేచ = నిశ్శబ్ద క్రియయుఁగలిగి దశప్రాణములతో గూడుకొని వర్తించెడి యేకాలముగలదో అది తాళమనఁబడును.

శ్లో॥ కాలఃక్రియాచ మానంచ సంభవంతి యదా సహ
తదా తాళస్య సంభూతి రితి జ్ఞేయం విచక్షణైః
కాలః క్షణాదికో జ్ఞేయ స్తాళయో ర్ఘటనం క్రియా
క్రియయో రంతరం యత్తు విశ్రామో మాన ముచ్యతే॥

తా॥ కాలము, క్రియ, మానము అను నీమూడును చేరి ఎప్పుడు ఏకకాలములో కలుగుచున్నవో అప్పుడు తాళమునకు ఉత్పత్తియని నెఱుంగునది. క్షణా దికము, కాలమని వ్యవహరింపఁబడును. కొట్టఁబడిన రెండువస్తువుల చేరిక, క్రియ యనఁబడును. క్రియలకు మధ్యనుండు విశ్రాంతికాలము, మానమని చెప్పఁబడును.

శ్లో॥ మార్గదేశీ గతత్వేన తాళోసౌ ద్వివిధో మతః
శుద్ధసాలగ సంకీర్ణా స్తాళభేదాః క్రమాన్మతాః॥

తా॥ మార్గము, దేశి, అనితాళము రెండు విధములు. అవి యొక్కొక్కటి శుద్ధము సాలగము, సంకీర్ణము, అని మూఁడువిధంబులై యున్నవి.

తాళదశప్రాణములు.

శ్లో॥ కాలోమార్గః క్రియాంగాని గ్రహో జాతిః కళాలయః
యతిః ప్రస్తారకశ్చేతి తాళప్రాణాదశస్మృతాః॥

తా॥ కాలము, మార్గము, క్రియ, అంగము, గ్రహము, జాతి, కళ, లయ, యతి, ప్రస్తారము, అనునీపదిన్ని తాళమునకు ప్రాణములు.

1. కాలప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ ఉపర్యుపరి విన్యస్యాత్పద్మపత్రం శతం సకృత్
యః కాలస్సూచిసంభేదాత్ క్షణంచ పరికీర్తితః
లవక్షణై రష్టభిస్స్యాత్కాష్ఠో హ్యష్టలవాత్మకైః
అష్టకాష్ఠనిమేషస్స్యాన్నిమేషై రష్టభిఃకళాః
కళాభ్యాంతు చతుర్భాగో చతుర్భాగ మనుద్రుతమ్
అనుద్రుతౌచ బిందుస్స్యాద్బిందుభ్యాంచ లఘుర్భవేత్
లఘుద్వయం గురుశ్చైవ త్రిలఘుప్లుత ముచ్యతే
చాతుర్లఘుంచ కాకపాదం ఇత్యేతత్కాలలక్షణమ్॥

తా॥ నూఱుతామర రేకులను ఒకటిమీఁద నొకటిఁ జేర్పున దొంతరగాఁ జేర్చి సూదిచే పొడవగా రేకులన్నియు తెగినంత కాలము పేరు క్షణమనఁబడును. అట్టి క్షణములు ఎనిమిదైతే ఒకలవమని పేరు. ఆలవములు ఎనిమిదైతే ఒక కాష్ఠ. ఆకాష్ఠలు ఎనిమిదైతే ఒకనిమిషము. ఆనిమిషములు ఎనిమిదైతే ఒకకళ. ఆకళలు రెండైతే ఒక చతుర్భాగము. ఆచతుర్భాగములు రెండైతే ఒక అనుద్రుతము. అట్టిఅనుద్రుతములు రెండయితే ఒకద్రుతము. ద్రుతములు రెండయితే ఒకలఘువు. లఘువులు రెండయితే ఒకగురువు. ఆలఘువులు మూడయితే ప్లుతము. లఘువులు నాలుగైతే కాకపాదమగును. ఇందుల చేత తాళము నిర్ణయింపబడుచున్నది. మఱియు, ఇప్పుడు అనుద్రుతము మొదలుగాగల ఆఱుఅంగములు మాత్రము వాడుకయందున్నవి. కొందరు చతుర్భాగమును షడంగములను సహా వాడుచున్నారు. ఇది కాలప్రాణము. ఈ

కాల ప్రాణము తాళమును సాక్షాత్ సంబంధించియుండే తాళానకు నిర్వాహకంగాను ప్రాణమని దెలిసికొనునది.

2. మార్గప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ దక్షిణో వార్త్తికశ్చిత్రశ్చిత్రతరస్తతః
తథా చిత్రతమశ్చస్యాదతిచిత్రతమో మతః
షడేవం కథితా మార్గాస్తత్స్వరూపం నిరూప్యతే ॥

తా ॥ దక్షిణము, వార్త్తికము, చిత్రము, చిత్రతరము, చిత్రతమము, అతిచిత్రతమము అని మార్గములు ఆఱువిధములు.

శ్లో॥ తత్ర దక్షిణమార్గస్య మాత్రాష్టక ముదాహృతమ్
వార్త్తికేతు చతుర్మాత్రా శ్చిత్రమార్గే ద్విమాత్రకః
ఏకమాత్ర శ్చిత్రతరో ద్రుత శ్చిత్రతమే మతః
అతిచిత్రతమే మార్గే నుద్రుతపరికీర్తితః ॥

తా ॥ దక్షిణమార్గము = అనగా, ఏతాళమునకైనను తాళాక్షర కాలమునకు ఎనిమిది మాత్రల కాలము నడుచునది.

వార్త్తికము = అనగా, తాళాక్షర కాలమునకు నాలుగుమాత్రల కాలము నడుచునది.

చిత్రమార్గము = అనగా, తాళాక్షర కాలమునకు రెండుమాత్రల కాలము నడుచునది.

చిత్రతరము = అనగా, తాళాక్షర కాలమునకు ఒక మాత్రా కాలము నడుచునది. మాత్రఅనగా, నాలుగక్షరముల కాలము.

చిత్రతమము = అనగా, తాళాక్షర కాలమునకు ద్రుతకాలము నడుచునది. ద్రుతకాలమనగా రెండక్షరముల కాలము.

అతిచిత్రతమము=అనగా, తాళాక్షర కాలమునకు అనుద్రుతకాలము నడుచునది. అనుద్రుతకాలమనగా, ఒక యక్షర కాలము.

ఇటుల ఏతాళమునకైనను నొక్కొక్క తాళాక్షరమునకు పైనచెప్పఁబడిన ప్రకారము అక్షరము మొదలు మఱియొక అక్షరమునఅను జరుగు కాలదీర్ఘములను మార్గములని చెప్పఁబడుచున్నవి. ఇది మార్గమనెడి ప్రాణము. ఈమార్గమనెడి ప్రాణము తాళస్థాపకమైనందున [illegible] సదా గానమునకు ఆశ్రయమగుట

చేతను తాళసంబంధి అయినక్రియతో సంబంధించెనుగాన మార్గమున్న తాళమునకు ప్రాణమని దెలిసికొనునది.

3. క్రియా ప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ మార్గదేశిగతత్వేన తత్రాద్యస్య క్రియా ద్విధా ॥
నిశ్శబ్దా శ్శబ్దయుక్తాచ నిశ్శబ్దాతు కళోచ్యతే ॥

తా॥ క్రియలు, మార్గక్రియలని, దేశ్యక్రియలని రెండువిధములు. ఆమార్గక్రియలు నిశ్శబ్దక్రియలని, శబ్దక్రియలని రెండువిధములు. అందు నిశ్శబ్దక్రియకు కళ అనేపేరు చెల్లును గనుక ఆనిశ్శబ్దక్రియలు చెప్పబడుచున్నవి.

నిశ్శబ్దక్రియలు.

శ్లో॥ తత్రావాపోథనిష్క్రామో విక్షేపశ్చ ప్రవేశనమ్
చతుర్విధాశ్చ విజ్ఞేయా నిశ్శబ్దాశ్చ క్రియాబుధైః॥

తా॥ ఆవాపము, నిష్క్రామము, విక్షేపము, ప్రవేశము, అను నీనాలుగున్న నిశ్శబ్దక్రియలు.

నిశ్శబ్దక్రియల లక్షణములు.

శ్లో॥ ఆవాపస్తత్ర హస్తస్యోత్తానస్యాం గుళికుంచనమ్
నిష్క్రామోథ స్తలస్యాస్య దంగుళీనాం ప్రసారణమ్॥
తస్య దక్షిణవిక్షేపో విక్షేపఇతి కథ్యతే
వివర్తనంచ హస్తస్య ప్రవేశోధో ముఖస్యచ ।

తా॥ ఆవాపము. అనగా, వెల్లికలగా యెత్తబడిన పతాకహస్తముయొక్క తర్జనీ మొదలగు నాలుగువేళ్లను ముడుచుట. నిష్క్రామము. అనగా, ఆ ముడిచిన హస్తముయొక్క వ్రేళ్లను విప్పుట. విక్షేపము, అనగా, ఆహస్తమును వెలుపల కుడిపార్శ్వమునకు విసిరించుట. ప్రవేశము. అనగా, ఆహస్తమును అప్రదక్షిణముగా క్రిందుగా ముందరికిరానిచ్చుట. ఈ నాలుగున్న నిశ్శబ్ద మార్గక్రియలు.

శబ్దక్రియలు.

శ్లో॥ ధ్రువశ్శమ్యాశ్చ తాళశ్చ సన్నిపాత ఇతిస్మృతః
ఇతిశబ్దేన సంయుక్తో విజ్ఞేయశ్చ చతుర్విధః॥

తా॥ ధృవము, శమ్యము, తాళము, సన్నిపాతము అనునీనాలుగున్ను సశబ్దక్రియలు.

సశబ్దక్రియల లక్షణములు.

శ్లో॥ ధ్రువోహస్తస్య పాతస్స్యా చ్చుటికా శబ్దపూర్వకః
శమ్యావామని పాతిస్తు తాళో దక్షిణ ఘాతికః॥
ఉభయోర్హస్తయోర్ఘాత స్సన్నిపాత ఇతి స్మృతః
ఏతామార్గ క్రియాశ్చైవ కథితా భరతజ్ఞకైః॥

తా॥ ధృవము. అనగా, శబ్దపూర్వకమైన చిటికవేయుట. శమ్య అనగా, కుడి హస్తమందు యెడమచేతి ఘాతవేయుట. తాళము. అనగా, యెడమహస్తమందు కుడిచేతి ఘాతవేయుట. సన్నిపాతము. అనగా, అభిముఖముగా నిలిచిన రెండుహస్తముల చే సమముగా ఘాతివేయుట. ఈనాలుగున్ను సశబ్ద మార్గక్రియలు.

దేశ్యక్రియలు,

శ్లో॥ ధృవకా సర్పిణీకృష్ణా పద్మినీచ విసర్జితా
విక్షిప్తాచ పతాకాఖ్యా పతితాష్టౌ క్రియాతథా॥

తా॥ ధృవక, సర్పిణి, కృష్ణ, పద్మిని, విసర్జిత, విక్షిప్త, పతాక, పతిత, అనునీఎనిమిదిన్ని దేశ్యక్రియలు.

దేశ్యక్రియల లక్షణము.

శ్లో॥ సశబ్దా ధృవకాజ్ఞేయా స్సర్పిణీ వామగామినీ
కృష్ణాదక్షిణతఃపాతః పద్మినిస్స్యా దధోగతః॥
విసర్జితా బహిర్గతా విక్షిప్తాకుంచి తాత్మికా
పతాకాచోర్ధ్వగమనా పతితాకర పాతనా॥

తా॥ ధృవకము. అనగా, సశబ్దముతోగూడిన కుడిహస్తముయొక్క ఘాతి ధృవకమనఁబడును, సర్పిణి. అనగా, పతాక హస్తముచేత యెడమ పంకకు చేయిచాచుట. కృష్ణ. అనగా, ఎడమనుండి కుడిపార్శ్వమునకు రానిచ్చుట. పద్మిని. అనగా, అరచేతిక్రిందుగా అధోముఖముగా చేయిచాచుట. విసర్జిత. అనగా, ఆచేతిని వెలపల విసరుట. విక్షిప్త. అనగా, ఆ

హస్తముయొక్క వ్రేళ్లు ముడిచి లెక్కించుట. పతాకము, అనగా, పతాక హస్తముగా బట్టిన చేతిని పైకెత్తుట. పతితె. అనగా, ఆపైకెత్తిన హస్తమును దిగువకు దించుట. ఈవినిమిది దేశ్యక్రియలలో ధ్రువక అనునది మాత్రము సశబ్దక్రియ. సర్పిణి మొదలైన తక్కిన ఏడున్ను నిశ్శబ్దక్రియలని తెలియంగునది. ఇది క్రియ అనెడి ప్రాణము. ఈక్రియలు హస్తమందు నుండుటచే తాళమునకు జ్ఞాపకముగనుక తాళప్రాణమని తెలిసికొనునది.

4. అంగప్రాణ లక్షణము.

శ్లో॥ అనుద్రుతో ద్రుతశ్చైవ లఘుర్గురు ప్లుతస్తథా
కాకపాదం తథాప్రోక్తం తాళాంగాని చషడ్విధమ్॥

తా॥ అంగము అనగా, తాళసంఖ్యను దెలియుటకు సాధనంబగు సంజ్ఞావిశేషము అంగమనంబడును. అది అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు, గురువు, ప్లుతము, కాకపాదము, అని అంగములు ఆఱువిధములు.

అంగముల స్వరూపములు.

శ్లో॥ అనుద్రుతస్య రూపంచ అర్ధచంద్ర కళాత్మకం
ద్రుతస్తు వలయాకారో లఘురర్ధ శరాకృతిః
గురుర్వక్ర ధనుర్జ్ఞేయం ప్లుతస్తు శిఖరోగురుః
ఊర్ధ్వరేఖాచ తిర్యంచో కాకపాదః ప్రకీర్తితః॥

తా॥ అనుద్రుతము. అర్ధచంద్రునివలెనుండవలెను.	...	◡
ద్రుతము. వలయాకారమయి యుండవలెను.	...	०
లఘువు. అర్ధబాణమువలె నుండవలెను.	...	।
గురువు. ఎక్కుబెట్టిన విల్లువలె నుండవలెను.	...	8
ప్లుతము. శిఖర రేఖతోగూడిన గురువువలె నుండవలెను.	...	§
కాకపాదము. హంసపాదమువలె నుండవలెను.	...	+

షడంగములనిఘంటు.

శ్లో॥ అనుద్రుతోర్ధ చంద్రస్యాత్ వ్యంజనం చానునాసికం
అస్యాక్షరంచ విరామంచ ఏకస్యాం [illegible]॥

తా॥ అనుద్రుతము, అర్ధచంద్రము, వ్యంజనము, అనునాసికము, అవ్యక్తము, విరామము. అను నీ ఆఱున్ను అనుద్రుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ అర్ధమాత్రా ద్రుతం వ్యోమం బిందుకం వలయాకృతమ్॥

తా॥ అర్ధమాత్ర, ద్రుతము, వ్యోమము, బిందువు, వలయము, చక్రము, అను నీ ఆఱున్ను ద్రుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ మాత్రైస్య సరళం హ్రస్వం కళాయాంచ లఘుర్భవేత్॥

తా॥ మాత్ర, సరళము, హ్రస్వము, కళ, లఘువు, శరము, అను నీ ఆఱున్ను లఘువుకు పేళ్లు.

శ్లో॥ ద్విమాత్రకం గురుర్వక్రం కాణోయమళదీర్ఘకమ్॥

తా॥ ద్విమాత్ర, గురువు, వక్రము, కాణము, యమళము, దీర్ఘము, అను నీ ఆఱున్ను గురువుకు పేళ్లు.

శ్లో॥ సమోద్భవం ప్లుతందీప్తం తథాత్ర్యంగం త్రిమాత్రకమ్॥

తా॥ సమోద్భవము, ప్లుతము, దీప్తము, త్రియంగము, త్రిమాత్ర, పకారము, అను నీ ఆఱున్ను ప్లుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ కాకోహంస పాదాఖ్యో నిశ్శబ్దశ్చ చతుర్లఘుః॥

తా॥ కాకపాదము, హంసపాదము, నిశ్శబ్దము, చతుర్లఘువు, చతుర్మాత్రా, చతుష్కళ, అను నీ ఆఱున్ను కాకపాదమునకు పేళ్లు.

అంగములువాడే విధము.

శ్లో॥ ద్వయాంగుళో బాలచంద్రా ద్రుతస్తు చతురంగుళః
లఘురష్టాంగుళః ప్రోక్తో గురుస్యాత్షోడశాంగుళః॥
ప్లుతప్రమాణం కథితం చతుర్వింశతి రంగుళాః
ద్వాత్రింశత్కాకపాదస్య త్వానస్యాంగుళ నిర్ణయః॥

తా॥ అనుద్రుతము, రెండంగుళముల ప్రమాణమునను, ద్రుతము. నాలుగంగుళముల ప్రమాణమునను, లఘువు. ఎనిమిది అంగుళముల ప్రమాణమునను, గురువు. 16 అంగుళముల ప్రమాణమునను, ప్లుతము. మూడు మాత్రలకు 24 అంగుళముల ప్రమాణమునను, కాకపాదము. నాలుగు నిశ్శబ్దమాత్రలకు 32 అంగుళముల ప్రమాణమునను, ఈ క్రమంబున ఉన్నతం బెఱింగి వాడవలయును.

అంగములకు హస్తక్రియలు వాడే విధము.

శ్లో॥ ధ్రువకా సర్పిణీకృష్యా ప్లుతేచ ప[illegible]తా
ధ్రువకా పతితేదీర్ఘే ధ్రువకాచ లఘుస్మృతః
ధ్రువకార్ధ ద్రుతశ్చైవ తదర్ధం మునయోవిదుః ॥

తా॥ సర్పిణీ, కృష్య, పతాక, పతిత, అను నీనాలుగు క్రియలచేత కాకపాదము వాడవలెను. ధ్రువక, సర్పిణీ, కృష్య, అను నీ మూడుక్రియలచేత ప్లుతము వాడవలయును. ధ్రువక, పతిత, అను నీ రెండు క్రియలచేత గురువు వాడదగినది. లఘువును ధ్రువక అనెడు క్రియచేత అష్టాంగుళ పరిమాణముగాను, ద్రుతమును. చతురంగుళ పరిమాణముగాను, అనుద్రుతమును. ద్వయాంగుళ పరిమాణముగాను వాడవలయును. అంగమనెడి ప్రాణము తాళావయవముగుచూ తాళసంబంధిగాన, ఇది తాళ ప్రాణమని నెఱుంగునది.

షోడశాంగముల పేళ్ళును, తదంగ సంజ్ఞలును అక్షర కాలమును ఈ క్రింద వ్రాయబడుచున్నవి.

షోడశాంగముల పేళ్ళు	అంగసంజ్ఞలు.	అక్షరకాలము.
అనుద్రుతము.	◡	1
ద్రుతము.	○	2
ద్రుతవిరామము.	◡○	3
లఘువు.	|	4
లఘువిరామము.	◡ |	5
లఘుద్రుతము.	○ |	6
లఘుద్రుతవిరామము.	◡ ○ |	7
గురువు.	8	8
గురువిరామము.	◡ 8	9
గురుద్రుతము.	○ 8	10
గురుద్రుతవిరామము.	◡ ○ 8	11
ప్లుతము.	§	12
ప్లుతవిరామము	◡ §	13
ప్లుతద్రుతము.	○ §	14
ప్లుతద్రుతవిరామము.	◡ ○ §	15
కాకపాదము.	+	16

౫. గ్రహప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ అతీతానాగతశ్చైవ సమశ్చ విషమోపిచ
గ్రహశ్చతుర్విధా ప్రోక్తః తత్త్వజ్ఞైస్తాళవిశారదైః॥

తా ॥ అతీతము, అనాగతము, సమము, విషమము, అని గ్రహణములు నాలుగువిధ ములు.

గ్రహములవివరణము.

శ్లో॥ గీతాతీతేత్వతీతస్యాత్తాళాతీతేత్వనాగతః
గీతాదౌ తాళసంయుక్తే సమగ్రహ ముదీరితమ్।
అద్యంతయోరనియమో విషమశ్చ ప్రకీర్తితః
మాత్రాద్వయంచ తిస్రోవా క్వచిత్పంచ చతుష్టయే॥

తా ॥ గీతము నడిచినపిమ్మట తాళము నడచుట అతీతమనంబడును. తాళము నడిచినపిదప గీతమునడచుట అనాగత మనంబడును. తాళ గీతములు సమముగా నడుచుట సమమనంబడును. ఈమూడు విధములుగాక నడచునది విషమ గ్రహ మనంబడును. మఱియు, గీతాదులకన్నను తాళమాత్రలు రెండుగాని మూడుగాని, నాలుగుగాని, అతీతమైతే అది అతీతగ్రహమనియు, ఇన్ని మాత్రలే అనాగతమైతే అది అనాగత గ్రహమనియు, సదరు ప్రకారము 5,6,7,8, మాత్రలు గీతముకంటె అతీతమైనను, అనాగతమైనను అది విషమ గ్రహమనంబడును. ఇటుల రంగరాజ బొల్లభట్టులు మొదలైన భరతభాష్య వ్యాఖ్యాతలు నిర్ణయించినారు.

6. జాతిప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ అనుగాయామతేర్ధర్మం కారణం జాతిరుచ్యతే॥

తా ॥ అనుగతబుద్ధికి కారణమైన ధర్మము జాతియనంబడును. అనగా, లోకమందు అనేక మనుష్యులయందు ఏడు మనుష్యుడు అనెడి అనుగత బుద్ధిచేత మనుష్యత్వమనెడి జాతి సిద్ధించెను. ఆరీరున నే అనేక తాళములయందు ఇదిన్ని తాళము అనెడి అనుగత బుద్ధిచేత తాళత్వమనెడి జాతి కద్దని దెలిసికొనునది. ఇప్పుడు సకల మనుష్యులయందును, మనుష్యత్వమనెడి ఒక జాతియున్నను, ఆమనుష్యులయందు బ్రహ్మ క్షత్రియ వేశ్య శూద్ర

త్వము మొదలైన అవాంతర జాతులు గలిగినట్లు సకల తాళములయందును, తాళత్వమనెడి వ్యాపకజాతియుండి యున్నను, చతురశ్ర త్రిశ్రము మొదలైన అవాంతర జాతులు మతభేదములచేత కలవని చెప్పఁబడెను.

జాతులవివరణము.

శ్లో॥ చతురశ్రి త్రిశ్రమిశ్రా ఖండస్సంకీర్ణక స్తథా
పంచధాజాతయ స్సర్వే తత్స్వరూపం నిరూప్యతే॥

తా॥ చతురశ్రము, త్రిశ్రము, మిశ్రము, ఖండము, సంకీర్ణము, అని ఐదుజాతులు కలవు. అవి వరుసగా 4,3,7,5,9, సంఖ్యలుగలవు.

పైనజెప్పఁబడిన బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య శూద్ర సంకీర్ణములనెడి అవాంతర జాతులప్రకారము చతురశ్రజాతి బ్రిహ్మజాతిగా నెంచబడెనుగాన, బ్రహ్మను చతుర్ముఖములగుటచే చతురశ్రమనెడిజాతి ఏర్పడెను. గాన, ఆచతురశ్రిజాతికి 4 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. ఈచతురశ్రిజాతియొక్క 4 అక్షరములను మూటిచే గుణించగా 12 వచ్చును. ఆ 12 ను నాలుగుపాళ్లుచేయఁగా పాలు ఒక్కొంటికి 3 అక్షరములు ఏర్పడును. గాన, త్రిశ్రజాతికి 3 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. చతురశ్ర జాతియొక్క 4 అక్షరములును, త్రిశ్రజాతియొక్క 3 అక్షరములును, మిశ్రముచేయగా మిశ్రిజాతికి 7 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. ఈమిశ్రజాతియొక్క 7 అక్షరములును, త్రిశ్రముయొక్క 3 అక్షరములును కలపగా 10 అక్షరములగును. ఆపది అక్షరములను సగముగా ఖండించగా ఏర్పడిన 5 అక్షరములు ఖండజాతికి లఘుకాలమాయెను. చతురశ్రజాతియొక్క 4 అక్షరములును, త్రిశ్రమిశ్రములుకలిపి ఖండించిన ఖండజాతియొక్క 5 అక్షరములును కలపగా 9 అక్షరములు సంకీర్ణజాతికి లఘుకాలమాయెను. ఇవిగాక మఱికొన్ని లఘువులు చెప్పఁబడియున్నవి. అవి యెవ్వియనగా? మనుష్యలఘువు, స్వర్గలఘువు, హంసలఘువు, దేశ్యలఘువు, చిత్రలఘువు, దివ్యలఘువు, సింహలఘువు, వర్ణలఘువు, వాద్యలఘువు, కర్ణాటలఘువు, అని లఘువులు పదివిధములు. అవి క్రమముగా 4, 3, 7, 5, 9, 6, 8, 10, 12, 16, అక్షరకాలములు గలవై యుండును. ఈలఘువులలో పైజెప్పబడిన 5 జాతుల లఘువులుకూడ యున్నవి.

7. కళాప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ ఏక కళాచ ద్వికళా త్రికళాచ చతుఃకళా
ఏవంవిధాచ విజ్ఞేయం తాళలక్షణ కోవిదైః।

ఏకస్యాంచ కళాయాంతు లఘుః కళేతి కీర్తితః
ద్వికళాయాం గురుశ్చైవ త్రికళాప్లుత ముచ్యతే
నిశ్శబ్దలచతుష్కంచ కళాచతుష్కళాభిదే॥

తా॥ ఏకకళ, ద్వికళ, త్రికళ, చతుష్కళ, అని కళలు నాలుగుగలవు. అందు లఘువునకు ఒక్కకళయు, గురువునకు రెండుకళలును, ప్లుతమునకు మూడుకళలును, కాకపాదమునకు నాలుగుకళలును గలిగియుండును. చచ్చత్పుట, చాచత్పుట, షట్పితాపుత్రిక, సంపద్వేష్టు, ఉద్ఘట్టములను, నీ 5 తాళములు కళలనంబడును.

8. లయప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ తాళాంతరాళవర్తీయః కాలోస్సౌలయనామకః
ద్రుతమధ్యవిళంబాశ్చ భవేయుస్త్రివిధాలయాః
ద్రుతోమధ్యో విళంబశ్చ ద్రుతశ్శీఘ్రతమోమతః
ద్విగుణాద్విగుణో జ్ఞేయౌ తస్మాన్మధ్యవిళంబితౌ॥

తా॥ తాళమునడుమ నడిచెడికాలము లయ యనంబడును. అదిద్రుతము, మధ్యము, విళంబితము, అని త్రివిధము. అందు మిక్కిలి శీఘ్రమయినది ద్రుతము. దానిని ఇనుమడింప మధ్యము. దానిని ఇనుమడింప విళంబితమగును. ద్రుతలయ అనగా పాడుటకు నెంతత్వరగా తాళమువేసికొని పాడనగునో అట్లు తాళమువేసికొనిపాడుట. మధ్యలయ అనగా, ధృతలయను రెట్టింపువిళంబము చేయుట. విళంబితము అనగా, ఆమధ్యలయకంటె రెట్టింపువిళంబము చేయుట. మఱియు, (గీతతాళాదీనా మేకత్రివిరామోలయః) అనియు, “శ్రుతిర్మాతా పితాలయః” అనియు, జెప్పియుండుటచేత లయ, ముఖ్యప్రాణమని తెలియంగునది.

9. యతిప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ లయప్రవృత్తినియమో యతిరిత్యభిధీయతే
సమస్రోతోవహాఖ్యాతా గోపుచ్ఛాకపిపీలికా
మృదంగేకాచ విషమాష్షడ్విధాయతి రుచ్యతే॥

తా॥ యతి అనగా, లయప్రవృత్తి క్రమమునకు యతి యనంబడును. అది సమయతి, స్రోతోవహాయతి, గోపుచ్ఛయతి, పిపీలికయతి, మృదంగయతి, విషమయతి, అని యతులు ఆఱువిధములు.

యతులవివరణము.

శ్లో॥ ద్రుతాదీనాం సమాయత్ర ససమాఖ్యాయతి రిష్యతే॥

తా॥ ద్రుతలఘు గురుప్లుతములలో యేదైనను 8 8 8 యిట్లు సమానజాతీయములగు అంగములుగలది సమయతి యనంబడును.

శ్లో॥ ద్రుతాదీనాంవిపర్యాసా ద్యత్రసోత్రోవహాభిదా॥

తా॥ ద్రుతలఘుగురుప్లుతములలో నెద్దైనను ఇట్లు ∪ ౦ । 8 నదివలె ఆదియందు కొంచెమై క్రమముగా గొప్పఅంగములుగలది స్రోతోవహాయతి యనంబడును.

శ్లో॥ ఆదౌ గురుప్లుతాయత్ర లఘుద్రుతే లయాంతికే
గోపుచ్ఛయతిరాఖ్యాతం తాళజ్ఞాన వినోదినః॥

తా॥ గోపుచ్ఛయతిఅనగా, గోవుతోకవలె 8 । ౦ ∪ ఇట్లుఆదియందు గొప్పఅంగములున్ను రానురాను చిన్నవైన అంగములు గలది గోపుచ్ఛయతి యనంబడును.

శ్లో॥ లఘుద్రుతాశ్చమధ్యేమ్య రాద్యావంతే గురుప్లుతా
పిపీలికా యతిఖ్యాతా తాళజ్ఞాన వినోదినః॥

తా॥ పిపీలికాయతి అనగా, చీమవలె 8 । ౦ । 8 ఇట్లు లఘువులుగాని ద్రుతములుగాని మధ్యమందే, ఆద్యంతములందు గురువులుగాని ప్లుతములుగాని యుండునది పిపీలికయతి యనంబడును.

శ్లో॥ గురుప్లుతాశ్చ మధ్యేస్య ద్యాద్యావంతే లఘుద్రుతే
మృదంగయతి మిచ్ఛంతి లయజ్ఞాన వినోదినః॥

తా॥ మృదంగయతి అనగా, మృదంగమువలె ౦ । 8 । ౦ ఇట్లుగురుప్లుతాలలో నెద్దైనను మధ్య గొప్పఅంగములుండి, ఆద్యంతములందు లఘుద్రుతము లుండునది మృదంగయతి యనంబడును.

శ్లో॥ అత్ర గురుప్లుతౌ యత్ర లఘుర్ద్రుతౌ తథా విరామాంతకే ।
విషమాయతిరిత్యుక్తా పథ్యేకే బుధైః॥

తా॥ విషమయతి అనగా, ఆదియందు గురుప్లుతములుండి అంత్యమందు లఘుద్రుతములుండినను, అనగా వైపరీత్యముగా పూర్వోక్తమగు ౭ § ౧౦ పుటల వ్యత్యస్తముగా అంగములుండునది విషమయతి యనంబడును.

10. ప్రస్తార ప్రాణలక్షణము.

శ్లో॥ ప్రస్తారసంఖ్యా నష్టంచోద్దిష్టం పాతాళకం స్మృతః
ద్రుతమేరుర్లఘుర్మేరుర్గురుమేరుః ప్లుతస్య చ।
మేరుస్సంయోగమేరుశ్చ ఖండప్రస్తారకం స్మృతః
ఇతిప్రస్తారకస్యైవ లక్షణం కథితో బుధైః॥

తా॥ ప్రస్తారము, సంఖ్య, నష్టము, ఉద్దిష్టము, పాతాళము, ద్రుతమేరువు, లఘు మేరువు, గురుమేరువు, ప్లుతమేరువు, సంయోగ మేరువు, ఖండప్రస్తారము, అని పదివిధంబులనుండును. ఈ తాళప్రస్తారమార్గంబులు అంగశ్రేణి, సంఖ్యా శ్రేణి, పాతాళము, మహాపాతాళము, అను లెక్కలు చెప్పుట కుపయోగించుచున్నవి. పాతాళము, మేరువులు జాతిజాతి నిష్ఠములుగా వేరేవేరే ఏర్పడుచున్నవి. ఇందలి ప్రయోజనము నష్టోద్దిష్టము చెప్పుటకేతప్ప ఈప్రస్తార ప్రకారం మేర్వాదితాళములు కొన్ని వాడుకలో లేనందున నీప్రస్తారప్రాణము అతివిస్తరమగుటచే వ్రాయుటయును విస్తరించుటలో ప్రయోజనము లేదనే హేతువుచే వదలిపెట్టడమైనది.

దశప్రాణములు సంపూర్ణము.

ఏకోత్తరశతతాళనిర్ణయాని లిఖ్యంతే.

నూటొక్క తాళముల లక్షణములు.

———:o:———

శ్లో॥ తాళేచచ్చత్పుటజ్ఞేయం గురుద్వంద్వం లఘుప్లుతమ్॥

1. చచ్చత్పుట తాళమునకు అంగసంజ్ఞ = ఽ ఽ । § ఇది విషమయతి.

శ్లో॥ గురుర్లఘూగురుశ్చైవ భవేచ్చాచ పుటాభిదే॥

2. చాచపుట తాళమునకు అంగసంజ్ఞ= ఽ । । ఽ ఇది పిపీలికయతి.

శ్లో॥ పలగాగలపశ్చైవ షట్పితా పుత్రికస్తథా॥

3. షట్పితాపుత్రిక తాళముఅంగసంజ్ఞ= § । ఽఽ । § ఇది విషమయతి.

శ్లో॥ మగణశ్చప్లుతాద్యంతం సంపద్వేష్టిక సంజ్ఞకే॥

4. సంపద్వేష్టిక తాళము= § ఽ ఽ ఽ § ఇది పిపీలికయతి.

శ్లో॥ ఉద్ఘట్టో తాళకర్తవ్యం మగణశ్చ ప్రకీర్తితః॥

5. ఉద్ఘట్ట తాళము= ఽ ఽ ఽ ఇది సమయతి.

శ్లో॥ ఆదితాళే లఘుస్స్మృతః॥

6. ఆదితాళమునకు అంగసంజ్ఞ= ।

శ్లో॥ దర్పణశ్చ ద్రుతద్వంద్వం గురుశ్చైక ప్రకీర్తితః॥

7. దర్పణతాళము= ○ ○ ఽ ఇది స్రోతోవహాయతి.

శ్లో॥ అష్టకృద్వస్తు చర్చర్యాం విరామాంతే ద్రుతౌలఘుః॥

8. చర్చరితాళము= ○8 । ○8 । ○8 । ○8 । ○8 । ○8 । ○8 । ○8 ।

శ్లో॥ సింహలీలే విధాతవ్యం లఘ్వాద్యంత ద్రుతత్రయమ్॥

9. సింహలీలతాళము= । ○ ○ ○ । పిపీలికాయతి.

శ్లో॥ ద్రుతద్వంద్వం యకారశ్చ కందర్పో పరికీర్తితః॥

10. కందర్పతాళము= ○ ○ । ఽ ఽ స్రోతోవహాయతి.

శ్లో॥ సింహవిక్రమ తాళేస్యుర్మగనోలపలాగపౌ॥

11. సింహవిక్రమ తాళము = ఽ ఽ ఽ । § । ఽ § § విషమయతి.

శ్లో॥ శ్రీరంగ శాఖ్యకే తాళే సగణో లఘుప్లుతౌ మతః॥

12. శ్రీరంగ తాళము= I I ऽ I §

శ్లో॥ రతిలీలే విధాతవ్యం లఘుద్వంద్వం గురుద్వయమ్॥

13. రతిలీల తాళము= I I ऽ ऽ

శ్లో॥ చత్వారోరంగతాళశ్చ ద్రుతౌగురు రతఃపరమ్॥

14. రంగతాళము = 0 0 0 0 ऽ

శ్లో॥ పరిక్రమే లఘుద్వంద్వం యగణస్తదనంతరమ్॥

15. పరిక్రమతాళము = I I I ऽ

శ్లో॥ ప్రత్యంగతాళ కర్తవ్యం మగణశ్చ లఘుద్వయమ్॥

16. ప్రత్యాంగతాళము= ऽ ऽ ऽ I I

శ్లో॥ లఘుచతుష్కం విరామాంతం గజలీలే ప్రకీర్తితః॥

17. గజలీలతాళము= I I I I ∪

శ్లో॥ లఘుర్గురు ప్లుతశ్చైవ త్రిభిన్నో పరికీర్తితః॥

18. త్రిభిన్నతాళము= I ऽ §

శ్లో॥ వీరవిక్రమ తాళేతు లద్రుతౌచ గురుస్తథా॥

19. వీరవిక్రమతాళము= I 0 0 ऽ

శ్లో॥ సవిరామం లఘుద్వంద్వం తాళస్యా ధంసలీలకే॥

20. హంసలీల తాళము= ∪ I I

శ్లో॥ వర్ణభిన్నాభిదేతాళే ద్రుతద్వంద్వం లఘుర్గురుః॥

21. వర్ణభిన్నతాళము= 0 0 0 I ऽ

శ్లో॥ రాజచూడా మణీతాళే దుృతౌనశ్చ ద్రుతౌలగౌ॥

22. రాజచూడామణి తాళము= 0 0 I I I 0 0 I ऽ ऽ

శ్లో॥ రంగద్యోతనతాళేతు మగణాల్లప్లుతోమతః॥

23. రంగద్యోతనతాళము= ऽ ऽ ऽ I §

శ్లో॥ గపౌద్రుతౌగలౌపశ్చ రాజతాళే ప్రకీర్తితః॥

24. రాజతాళము= ऽ § § 0 0 ऽ I I §

శ్లో॥ ద్వౌలౌపోగలప్లుశ్చైః సింహవిక్రీడితేలపా॥

25. సింహవిక్రీడిత తాళము= | | § ꙅ | § | § §

శ్లో॥ వేమ్రితాలా ద్రుతౌచ వనమాలీ నిగస్తథా॥

26. వనమాలితాళము= ○ ○ ○ ○ | | ○ ○ ꙅ

శ్లో॥ గురుర్లఘూ ద్రుతౌగశ్చ వర్ణేస్యా చతురశ్రకే॥

27. చతురశ్రవర్ణతాళము= ꙅ | | ○ ○ ꙅ

శ్లో॥ లఘుద్రుతౌ లఘూగశ్చ త్రిశ్రవర్ణే ప్రకీర్తితః॥

28. త్రిశ్రవర్ణతాళము= | ○ ○ | ꙅ

శ్లో॥ ప్రతితూర్యవిరామాంతౌ మిశాఖ్యే ద్వాదశద్రుతాః॥

29. మిశ్రతాళము= ○ ○ ○ 8 ○ ○ ○ 8 ○ ○ ○ 8

శ్లో॥ రంగప్రదీప తాళంచ తగణోలాప్లుతం భవేత్॥

30. రంగప్రదీపతాళము= ꙅ ꙅ | | §

శ్లో॥ లప్లుతంచాద్రుతౌదీర్ఘో హంసనాదో నిరూపితః॥

31. హంసనాదతాళము= | § ○ ○ ꙅ

శ్లో॥ జగణోలాగురుశ్చైవ సింహనాదే పరికీర్తితః॥

32. సింహనాదతాళము= | ꙅ | | ꙅ

శ్లో॥ తాళేస్యాన్మల్లికామోదే లద్వయఖా చతుష్టయమ్॥

33. మల్లికామోదతాళము= | | ○ ○ ○ ○

శ్లో॥ లఘుద్రుత చతుష్కంలౌ స్యాతాం శరభలీలకే॥

34. శరభలీలతాళము= | ○ ○ ○ ○ | |

శ్లో॥ తగణోల్లాప్లుతంకార్యం రంగాభరణ సంజ్ఞికే॥

35. రంగాభరణతాళము= ꙅ ꙅ | | §

శ్లో॥ తురంగలీల తాళేస్యా ద్రుతద్వంద్వం లఘుస్తథా॥

36. తురంగలీల తాళము= ○ ○ |

శ్లో॥ తపోలోగా ద్రుతౌగౌల ఫలపాగశ్చలద్వయమ్
నిశ్శబ్ద లచతుష్కంచ తాళేస్యా త్సింహానందనమ్॥

37. సింహానందన తాళము= ꙅ ꙅ | § | ꙅ ○ ○ ꙅ ꙅ | § | § ꙅ | |

శ్లో॥ రగణోలో గురుశ్చైవ జయశ్రీ పరికీర్తితః ॥

38. జయశ్రీతాళము = ఽ । ఽ । ఽ

శ్లో॥ భవేద్యత్ర విజయానందే లద్వయం గురుస్త్రియుక్ ॥

39. విజయనందనతాళము = । । ఽ ఽ ఽ

శ్లో॥ లో ద్రుతౌ ప్రతితాళేః తాళజ్ఞాన వినోదినః ॥

40. ప్రతితాళము = । O O

శ్లో॥ మకరందే ద్రుతద్వంద్వం లఘుత్రయ మతోగురుః ॥

41. మకరందతాళము = O O । । । ఽ

శ్లో॥ లఘుద్రుతౌ గలౌపశ్చ కీర్తితాళే ప్రకీర్తితః ॥

42. కీర్తితాళము = । O O ఽ । । §

శ్లో॥ ప్లుతోగశ్చ ప్లుతోగశ్చ తాళే విజయసంజ్ఞికే ॥

43. విజయతాళము = § ఽ § ఽ

శ్లో॥ సగణ ద్వితయంతత్ర తాళేతి జయమంగళః ॥

44. జయమంగళతాళము = । । ఽ । । ఽ

శ్లో॥ లఘుర్వక్రో ద్రుతౌ తాళే రాజ్యవిద్యాధరాభిదే ॥

45. రాజవిద్యాధరతాళము = । ఽ O O

శ్లో॥ సకారేన్మత్స్యతాళస్య కల్పితం లచతుష్టయమ్ ॥

46. మత్స్యతాళము = । । ఽ । । । ।

శ్లో॥ భకారతో గురుద్వంద్వం నిశ్శబ్ద మథవా భవేత్ ॥

47. నిశ్శబ్దతాళము = ఽ । । ఽ ఽ

శ్లో॥ జగణోలో ద్రుతౌపశ్చ జయతాళే ప్రకీర్తితః ॥

48. జయతాళము = । ఽ । । O O §

శ్లో॥ ద్రుతద్వంద్వం లఘుద్వంద్వం భవేత్తాళే కుడుక్కకే ॥

49. కుడుక్కతాళము = O O । ।

శ్లో॥ లఘుద్వంద్వం విరామాంతం తాళే నిస్సారుగాభిదే ॥

50. నిస్సారుకతాళము = । । O

శ్లో॥ ద్రుతద్వంద్వం విరామాంతం క్రీడతాళే ప్రకీర్తితః ॥
51. క్రీడతాళము ౦ ౦ ౦ ౮

శ్లో॥ త్రిభంగాఖ్యస్య తాళస్య జగణస్తగురుస్తథా ॥
52. త్రిభంగితాళము = । ఽ । ఽ

శ్లో॥ కోకిలప్రియ తాళస్యా ద్గురులశ్చా ప్లుతస్తథా ॥
53. కోకిలప్రియతాళము = ఽ । §

శ్లో॥ శ్రీకీర్తి సంజ్ఞి కేతాళే గురుద్వంద్వం లఘుద్వయమ్ ॥
54. శ్రీకీర్తితాళము = ఽ ఽ । ।

శ్లో॥ ముద్రికే తాళసంజ్ఞశ్చ గురుర్లఘూ నిశబ్దకః ॥
55. ముద్రికతాళము = ఽ । । +

శ్లో॥ చత్వారో బిందవోగుర్వా ఆద్యంతా బిందుమాలినీ ॥
56. బిందుమాలిని తాళము = ఽ ౦ ౦ ౦ ౦ ఽ

శ్లో॥ సమతాళే లఘుద్వంద్వం విరామాంతం ద్రుతద్వయమ్
57. సమతాళము = । । ౦ ౦ ౮

శ్లో॥ లఘూద్రుతౌ ప్లుతశ్చైవ తాళేస్యా నందనాభిధే ॥
58. నందనతాళము = । । ౦ ౦ §

శ్లో॥ మఠికాయాం విధాతవ్యా గురుబిందు ప్లుతాఃక్రమాత్ ॥
59. మఠికాతాళము = ఽ ౦ §

శ్లో॥ లఘుప్లుత సకారశ్చ తాళేచా భంగలీలకే ॥
60. అభంగలీలతాళము = § । । ఽ

శ్లో॥ దురీక్షణే లఘుద్వంద్వం గురురేకః ప్రకీర్తితః ॥
61. దురీక్షణతాళము = । । ఽ

శ్లో॥ వేదద్రుత విరామాంతం ద్వివారం విషమేమతః ॥
62. విషమతాళము = ౦ ౦ ౦ 8 ౦ ౦ ౦ 8

శ్లో॥ ఢంకికాం రగణేనస్యా త్కేపాంచి చైవయోజనా ॥
63. ఢంకితాళము = ఽ । ఽ

శ్లో ॥ నందితాళే సముద్దిష్ట లఘుర్బిందు లఘుర్గురుః ॥

64. నందితాళము = | O | 8

శ్లో ॥ ఏకేనైవ ద్రుతేనశ్చ ఏకతాళేన సంజ్ఞకః ॥

65. ఏకతాళము = O

శ్లో ॥ లఘుద్వంద్వం గురుద్వంద్వం కందుకః పరికీర్తితః ॥

66. కందుకతాళము = | | 8 8

శ్లో ॥ ఏకోలఘు గురుద్వంద్వం కంకాళే విషమేభవేత్ ॥

67. విషమకంకాళతాళము = | 8 8

శ్లో ॥ లద్వయం బిందుయుగ్మంచ గురుశ్చైవాభినందనే॥

68. అభినందనతాళము = | | O O 8

శ్లో ॥ నగణశ్చ లఘుశ్చైవ విరామాంత్య ద్రుతద్వయమ్
మల్లతాళమ ఇత్యేవం భరతజ్ఞో ప్రయుజ్యతే॥

69. మల్లతాళము = | | | | O O ∪

శ్లో ॥ చతుస్తాళే గురుఃపూర్వం తతోబిందు త్రయంభవేత్ ॥

70. చతుస్తాళము = 8 O O O

శ్లో ॥ అభంగతాళ కర్తవ్యం లఘూరంత త్రిమాత్రికమ్॥

71. అభంగతాళము = | §

శ్లో ॥ విరామాంతం లఘుద్వంద్వం డోంబిలీ పరికీర్తితః॥

72. డోంబిలితాళము = | | ∪

శ్లో ॥ రగణాద్బిందు యుగ్మంచ రాజబెంకోళ ఇష్యతే ॥

73. రాజబెంకోళతాళము= 8 | 8 O O

శ్లో ॥ ద్రుతద్వంద్వం లఘుద్వంద్వం గురుద్వంద్వంచ దీపకే॥

74. దీపకతాళము = O O | | 8 8

శ్లో ॥ ఏకేన సవిరామేణ లఘునా లఘుశేఖరః ॥

75. లఘుశేఖరతాళము = ∪ |

శ్లో ॥ ప్రతాప శేఖరేత్వంగ విరామాంత ద్రుతత్రయమ్॥

76. ప్రతాపశేఖరతాళము = O O O ∪

శ్లో॥ గజజంపేచ యనుభో విరామాంతం ద్రుతద్వయమ్॥

77. గజజంపెతాళము = ఽ O O ◡

శ్లో॥ చతుర్ముఖాభిదేతాళే జగణానంతరం ప్లుతమ్॥

78. చతుర్ముఖతాళము = । ఽ । §

శ్లో॥ వ్యోమద్వయ విరామాంతం లశ్చజంపాభిధీయ్యతే॥

79. జంపెతాళము = O O । ◡

శ్లో॥ సగణో భగణోవాపి ప్రతిమఠ్య బుధైస్స్మృతేః॥

80. ప్రతిమఠ్యతాళము = । । ఽ ఽ । ।

శ్లో॥ తృతీయ్యతాళ విజ్ఞేయం విరామాంత్య ద్రుతత్రయమ్॥

81. తృతీయతాళము = O O O ◡

శ్లో॥ వసంతతాళే కర్తవ్యం నగణో మగణస్తథా॥

82. వసంతతాళము = । । । ఽ ఽ ఽ

శ్లో॥ తాళే లలితసంజ్ఞశ్చ ద్రుతద్వంద్వం గురుర్లఘుః॥

83. లలితతాళము = O O ఽ ।

శ్లో॥ రతితాళే లఘుఃకార్య స్తతశ్చైవ గురుస్తథా॥

84. రతితాళము = । ఽ

శ్లో॥ తాళే కరుణయత్యాఖ్యే జ్ఞేయంబిందు చతుష్టయమ్॥

85. కరుణతాళము = O O O O

శ్లో॥ షట్తాళ సంజ్ఞకేతాళే బిందుషట్కం నిరంతరమ్॥

86. షట్తాళము = O O O O O O

శ్లో॥ వర్ధనే బిందుయుగళం తతఃకార్యౌ లఘుప్లుతే॥

87. వర్ధనతాళము = O O । ఽ

శ్లో॥ వర్ణయత్యాభిదేతాళే లఘుద్వంద్వం ప్లుతద్వయమ్॥

88. వర్ణయతితాళము = । । § §

శ్లో॥ రాజనారాయణేబిందు ద్వితయ్యం జగణోగురుః॥

89. రాజనారాయణతాళము = O O । ఽ । ఽ

శ్లో॥ ద్రుతద్వంద్వం ప్లుతశ్చైకో మదనే పరికీర్తితః॥
90. మదనతాళము= ○ ○ §

శ్లో॥ లఘుద్రుతౌ లఘుర్వక్రం ముకుందే తాళసంజ్ఞకే॥
91. ముకుందతాళము= | ○ ○ | 8

శ్లో॥ గరుడతాళే ద్రుతశ్చైవ విరామాంత్య ద్రుతత్రయమ్॥
92. గరుడతాళము= ○ ○ ○ 8

శ్లో॥ శ్రీనందనస్య తాళస్య భగణా ప్లుతయుక్తతే॥
93. శ్రీనందన తాళము= 8 | | §

శ్లో॥ బిందుర్లఘుప్లుతశ్చైవ లీలతాళే ప్రకీర్తితః॥
94. లీలతాళము= ○ | §

శ్లో॥ విలోకితే ర్లఘుర్వక్రిం శూన్యయుగ్మం ప్లుతస్తతః॥
95. విలోకితాళము = | 8 ○ ○ §

శ్లో॥ లలిత ప్రియతాళస్య సగణోనంతరం లఘుః॥
96. లలితప్రియ తాళము = | | 8 |

శ్లో॥ జనకాఖ్య తాళస్య నయతాశ్చతతో గురుః॥
97. జనక తాళము = | | | | 8 8 8 8 | 8

శ్లో॥ లక్ష్మీతాళ సమాయుజ్యంతే ద్రుతద్వంద్వం లఘుప్లుతమ్॥
98. లక్ష్మీతాళము = ○ ○ | §

శ్లో॥ లఘుద్వయం విరామాంతంలప్లుతో రాగవర్ధనే॥
99. రాగవర్ధనతాళము = | | § | ◡

శ్లో॥ పార్వతీ లోచనేతాళే లౌద్రుతౌ తనభాక్రమాత్॥
100. పార్వతిలోచనతాళము = | | ○ ○ 8 8 | | | | 8 | |

శ్లో॥ గగగాలలపశ్చైవ గలలాప సమన్వితమ్
101. వినాయకతాళము = 8 8 8 | | § 8 | | §

సర్వవిఘ్నోప శాంతార్థం తాళే వినాయకేభిదే॥

తాళప్రకరణము సమాప్తము.

సంగీతప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్న.	ఉత్తరము.
1. సంగీతమనగ నేమి?	సంగీతమనగా, గీతము, వాద్యము, నృత్తము, అను నీమూటిచేరిక సంగీతమనంబడును. మఱియు స్వర రాగ, తాళముల చేరికయు, సంగీతమనంబడును.
2. సంగీతము ఎన్నివిధములు?	మార్గము, దేశి, అని సంగీతము రెండు విధములు.
3. మార్గదేశిసంగీతమునకుగల భేదమేమి?	ఈశ్వర ప్రణీతమైన సంగీతము మార్గమనంబడును. ఆయాదేశములయందు వాడుకగలిగి మనోహరముగానుండు సంగీతము దేశియనంబడును.
4 నాదము ఎట్లుగలిగెను?	ఆత్మ, మనస్సు, అగ్ని, వాయువు, అను నీనాలుగింటివలన నాదము బుట్టెను.
5. ఆహత అనాహత నాదమునకుగల భేదమేమి?	ఆహతనాదమనగా, శ్రుత్యాదిముఖముగా జనరంజకముజేయునది. అనాహత నాదమనగా, తనచిత్తమున కొక్కనికే తెలియదగినది.
6. శ్రుతియనగా నేమి?	స్వరారంభకావయవధ్వని విశేషము శ్రుతి యనంబడును.
7. శ్రుతిఎన్నిజాతులు గలది? అది ఎన్ని భేదములగును?	దీప్త, ఆయత, కరుణ, మృదు, మధ్య, అని శ్రుతి ఐదుజాతులుగలిగి, 22 భేదములగుచున్నది.
8. షడ్జాదిస్వరములకు నియతశ్రుతులెవ్వి?	ఛందోవతి, రతిక, క్రోధి, మార్జని, ఆలాపిని, రమ్య, క్షోభిణి, అనునవి నియతశ్రుతులు.
9. శుద్ధవికృత స్వరములకు గలభేదమేమి?	నియతములైన శ్రుతులతో గూడుకొన్న స్వరములు శుద్ధము లనంబడును. నియతములకు హెచ్చుగాని తక్కువగాని అయిన స్వరములు వికృతము లనబడును.
10. సప్తస్వరములలో వికృతిని పొందని స్వరము లెవ్వి?	షడ్జమము, శుద్ధరిషభము, అంతర గాంధారము, శుద్ధమధ్యమము, పంచమము, శుద్ధధైవతము, కాకలి నిషాదము, అనునవి వికృతిని పొందని స్వరములు.

11. స్వరశబ్దానకు అర్థమేమి? (స్వ) స్వకీయముగా (రం) రంజించునది గాన స్వరమని చెప్పఁబడెను.

12. స్వరములు ఎన్నివిధములు? శుద్ధములని వికృతములని రెండువిధములు.

13. ఆరోహణ అవరోహణ మనునుగల భేదమేమి? స్వరములను క్రమముగా హెచ్చుచూ బోవునది ఆరోహణమనియు, అట్లే తగ్గుచూ వచ్చునది అవరోహణమనియు చెప్పఁబడును.

14. షడ్జశబ్దానకు అర్థమేమి? రిషభము మొదలుగాగల ఆఱుస్వరములు షడ్జమమువలన బుట్టుటచే షడ్జమనంబడును. మఱియు, నాశికము, కంఠము, ఉరస్సు, తాలువు, జింహ్వ, దంతములు, అను నీ ఆఱుస్థానములయందు గలిగిన నాదమగుటచే షడ్జమనంబడును.

15. గ్రామభేదములనగా నేమి? గ్రామభేదములనగా, పాడుటకు శ్రుతిగూర్చుకొనుటలు.

16. గ్రామము లెన్ని విధములు? షడ్జగ్రామము, మధ్యమగ్రామము, గాన్ధారగ్రామము అని మూడు విధములు.

17. షడ్జగ్రామమనగా నేమి? మంద్రముయొక్క షడ్జస్థానమును ఆధార శ్రుతిగా నేర్పరచుకొని శ్రుతిగూర్చుకొనుట.

18. మధ్యమగ్రామమనగా నేమి? మంద్రషడ్జమముయొక్క మధ్యమ స్వరమువఱకు బోయి, ఆమధ్యమ స్వరమును ఆధారషడ్జమముగా నేర్పఱచుకొని శ్రుతిగూర్చుకొనుట.

19. గాన్ధారగ్రామమనగా ఎట్టిది? మధ్యమగ్రామముయొక్క షడ్జస్థానము మొదలు ఒకస్థాయి ఆరోహణముగాపోయి, దానిపైనున్న గాన్ధార స్వరమును ఆధార షడ్జమముగా శ్రుతిగూర్చుకొనుట.

20. రాగమనగా నేమి? స్వరవర్ణములచే అలంకరింప బడినదై జనుల చిత్తమునకు రంజకమైన ధ్వని విశేషము రాగమనంబడును.

21. రాగము ఎన్ని విధములు గలది ? అవి ఎన్ని భేద షాడవము, ఔడవము, సంపూర్ణము, అని రాగము మూడువిధములు. అవి ఒక్కొక్కటి శుద్ధము,

ము లగుచున్నవి ?	ఛాయాలగము, మిశ్రము, అని మూడు భేదము లగుచున్నవి.
22. షాడవ ఔడవ సంపూర్ణ మనఁగల భేదమేమి ?	షాడవము 6 స్వరములును, ఔడవము 5 స్వరములును, సంపూర్ణము 7 స్వరములును గలిగియుండును.
23. సంపూర్ణ స్వరమునందు గలిగిన ఔడవభేదము లెన్ని ?	సంపూర్ణ స్వరమునందు గలిగిన ఔడవభేదములు పదిహేను.
24. ఆరోహణమునందు ఆఱును, అవరోహణములో సప్తస్వరము లుండుదాని పేరేమి ?	ఆరోహణమునందు ఆఱు స్వరములును, అవరోహణమునందు యేడు స్వరములుండినదానిని షాడవ సంపూర్ణ రాగమని పేరు.
25. స్థాయి అనగా నేమి?	షడ్జము మొదలు పైషడ్జమునందుట స్థాయి యనఁబడును.
26. మేళకర్తలనగా నేమి ? అవి యెన్నిగలవు ?	సంపూర్ణస్వరములు గల జనకరాగములకు మేళకర్తలని పేరు. అవి 72 గలవు.
27. డెబ్బదిరెండు మేళకర్తలకు చక్రములెన్ని ? చక్ర మొక్కొంటికి రాగములెన్ని?	చక్ర మొక్కొంటికి ఆఱేసి రాగముల చొప్పున 72 మేళకర్తలకు 12 చక్రములు గలవు.
28. మాయామాళవ గౌళ ఎన్నవ చక్రములో ఎన్నవ రాగము ?	మాయా మాళవగౌళ అనునది 3-వ చక్రములో 3-వ రాగము.
29. జన్యరాగము లనగా నేమి ?	మేళకర్తల వలన బుట్టిన ఔడవషాడవాది రాగములకు జన్యరాగములని పేరు.
30. మధ్యమము ఎన్ని భేదములు గలది ?	శుద్ధమధ్యమము ప్రతి మధ్యమము, అని రెండు భేదములు గలది.
31 రాగాంగము లెన్ని భేదములు గలవు ?	రాగాంగము, ఉపాంగము, క్రియాంగము, భాషాంగములని నాలుగు భేదములు గలవు.

32. రాగాంగ మనగా నేమి ? రాగాంగమనగా, సంపూర్ణములైన మేళకర్త రాగములు.

33. ఉపాంగమనగా నేమి ? మేళకర్తలవలన ఔడవ షాడవాది వర్జములచే బుట్టిన రాగములు.

34. క్రియాంగమనగా నేమి ? రాగస్వరములను వక్రముచేయగా బుట్టినరాగములు.

35. దేశాంగమనగా నేమి ? రెండేసి రాగములను గలుపుటవలన బుట్టినరాగములు.

36. రాగస్వరూపము దేనివలన న ఏర్పడుచున్నది ? న్యాసము, అంశము, గ్రహము, అను నీమూటివలన రాగస్వరూపము ఏర్పడుచున్నది.

37. న్యాసము అనగా నేమి ? ఒకొక్క రాగమును ఆలాపించునపుడు సంగతి విన్యాసముయొక్క చివర స్వరముమీద నిలుపుచుండునది న్యాసస్వరం మనంబడును.

38. అంశ స్వరమనగా నేమి? ఆయారాగములలో సంగతి వేసి పాడునపుడు విశేషముగ ఆస్వరము నే మాటిమాటికి ప్రయోగించునది అంశస్వరమనంబడును.

39. గ్రహస్వరమనగా నేమి? రాగము నారంభించు నపుడేమి మధ్యమధ్య సంగతి నారంభించునపుడేమి ఆ స్వరములోనే యారంభించునది గ్రహస్వర మనంబడును.

40. శుద్ధ మధ్యమ మేళకర్తలెన్ని ? ప్రతిమధ్యమ మేళకర్తలెన్ని ? శుద్ధమధ్యమ మేళకర్తలు 36 న, ప్రతిమధ్యమ మేళకర్తలు 36 ను గలవు.

41. ధీర శంకరాభరణ, మేచకళ్యాణి ఈరెంటికి గల భేద మేమి ? ఈ రెండురాగముల కున్ను మధ్యమమునందు మాత్రము భేదముగలదు.

42. మోహన, రేగుప్తికి యే ఈ రెండు రాగములకున్ను రిషభ ధైవతములందు

స్వరములయందు భేదము గలదు ?	భేదము గలదు.
43. వికృతిని పొందని శుద్ధస్వరములుగల రాగమెద్ది ?	వికృతి భేదములేని శుద్ధస్వర రాగము మాయామాళవగౌళ.
44. హరి కాంభోజి ఎన్నవ మేళకర్తయైనదిన్ని జెప్పు టెట్లు ?	ఈ రాగముయొక్క మొదటి రెండు వర్ణములలో హ, అనునది యాద్యష్టమునందు 8 వదియు, రి, అనునది 2 వదియు, అగుటచే 28-వ రాగమని జెప్పందగును.
45. తాళశబ్దమునకు వ్యుత్పత్తి ఎట్లు ? అవి ఎన్ని విధములు ?	తలప్రతిష్ఠాయాం అను ధాతువు వలనను, కరతల ద్వయ సంయోగమువలనను, కాలము, క్రియ, మానము అను నీ మూటి చేరికవలనను, ఇన్నివిధముల చేత తాళశబ్దమునకు వ్యుత్పత్తి గలుగు చున్నది.
46. తాళమునకు ప్రాణములెన్ని ? అవి ఎవ్వి ?	తాళమునకు ప్రాణములు పది. అవి కాలము, మార్గము, క్రియ, అంగము, గ్రహము, జాతి, కళ, లయ, యతి, ప్రస్తారము అనునవి.
47. ఘాతఅనగా నేమి ?	ఘాతఅనగా, చేతిలో కొట్టెడి దెబ్బకు పేరు.
48. సంయోగ వియోగముననుల భేదమేమి ?	రెండు హస్తములచేత ఘాతవేయుట సంయోగమనంబడును. ఆ రెండు హస్తములు విడదీయుట వియోగ మనంబడును.
49. తాళము ఎన్నివిధములు?	మార్గము, దేశి, అని రెండువిధములు.
50. మార్గతాళములెవ్వి ? దేశీయ తాళము లెవ్వి?	ఈశ్వర ప్రణీతమైనటువంటి చంచత్పుట, చాచత్పుట, షట్పితాపుత్రిక, సంపద్వేష్టిక, ఉద్ఘట్టములను పంచతాళములు మార్గతాళములు. తదితరములు దేశీయతాళము లనంబడును.
51. తాళమునకు గల జాతులెవ్వి?	చతురశ్ర, త్రిశ్ర, మిశ్ర, ఖండ, సంకీర్ణము లనునవి తాళ జాతులు.
52. సంకీర్ణజాతి ఎన్నిఅక్షరములు గలది ?	9 అక్షరములుగలది సంకీర్ణజాతి యనంబడును.
53. మిశ్రజాతి ఎట్లేర్పడినది?	చతురశ్రము, కలసి మిశ్రజాతి అయినది.
54. తాళాంగము లెన్ని ? అవి ఎవ్వి ?	తాళాంగములారు. అవి అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు, గురువు, ప్లుతము, కాకపాదము అనునవి.

55. జాతిభేదమగునట్టి అంగ మెద్ది?	లఘువుమాత్రమే జాతిభేదమగునట్టి అంగము.
56. అంగమనగా నేమి?	అంగమనగా, తాళసంఖ్యను గుర్తుంచుటకు చిహ్నమయిన సంజ్ఞ అంగమనంబడును.
57. ధ్రువతాళము ఎన్ని అంగములుగలది?	ధ్రువతాళము నాలుగు అంగములు గలది.
58. అనుద్రుతమునకు ఎన్ని పేళ్లుగలవు?	అర్ధచంద్రము, అవ్యక్తము, అనునాసికము, వ్యంజనము, విరామము, అనునవి అనుద్రుతమునకు పేళ్లు.
59. ఏయేఅంగములచేత జంపెతాళమనంబడును?	లఘువు, అనుద్రుతము, ద్రుతము అను నీమూడు అంగములచేత జంపెతాళ మనంబడును.
60. తిశ్రజాతిధ్రువతాళము ఎన్నిఅక్షరములు గలది?	తిశ్రజాతి ధ్రువతాళము 11 అక్షరములు గలది.
61. 1011 ఈ సంజ్ఞగల తాళమునకు పేరేమి?	ఈ అంగసంజ్ఞగలది ధృవతాళ మనంబడును.
62. మాత్రఅనగా నేమి?	లఘువుకే మాత్రఅని పేరు.
63. తాళమార్గము లెన్ని విధములు?	దక్షిణము, వార్త్తికము, చిత్రము, చిత్రతమము, చిత్రతరము, అతిచిత్రము, అని తాళమార్గములు ఆఱువిధములు.
64. మార్గము లనగా నేమి?	తాళాక్షరముయొక్క అక్షరము మొదలు తుదియొక అక్షరమువరకు నడిచెడి కాల దీర్ఘములకు మార్గము లనంబడును.
65. దక్షిణమార్గము ఎన్నిమాత్రలచే నడుచును?	తాళాక్షరముయొక్క ఒక్కొక్క యక్షరమునకు ఎనిమిదేశి మాత్రలు చొప్పున నడచునది దక్షిణ మార్గమనబడును.
66. తాళక్రియలు ఎన్ని విధములు?	మార్గక్రియలని, దేశ్యక్రియలని రెండువిధములు.
67. క్రియలనగా నేమి?	చేతితో వేసెడి అంగసంజ్ఞలకు క్రియలనంబడును.
68. కాకపాదము ఏయేక్రియలచేత వాడవలెను?	సర్పిణి, క్రిష్య, పతాక, పతిత, అను నీనాలుగు నిశ్శబ్దక్రియలచేత వాడవలయును.

69. అతీత అనాగత గ్రహములకుగల భేదమేమి?	గీతము నడచినపిమ్మట తాళము నడుచునది అతీతమనంబడును. తాళము నడచినపిమ్మట గీతము నడచునది అనాగత మనంబడును.
70. లయ అనగా నేమి?	తాళము నడుమ నడిచెడి కాలము లయ యనంబడును.
71. లయ ఎన్ని విధములు? అందు ద్రుతలయ ఎట్లుండునది?	ద్రుతలయ, మధ్యలయ, విళంబితలయ అని మూడు విధములు. ద్రుతలయ అనగా, ఎంతత్వరగా పాడవగునో అట్లు తాళము వేసికొని పాడుట.
72. మధ్యలయ ఎట్లుండునది?	ద్రుతలయకు రెట్టింపు విళంబముగా తాళము వేసికొని పాడునది మధ్యలయ యనంబడును.
73. విళంబిత లయకుగల భేదమేమి ?	మధ్యలయకంటె రెట్టింపు విళంబముగా తాళము వేసికొని పాడునది విళంబిత లయ యనంబడును.
74. యతియనగా నేమి?	తాళాంగములుండు రీతినిబట్టి ఏర్పడుదానికి యతి యనంబడును.
75. సమయతి యెట్లుండునది?	అనుద్రుత ద్రుత గురుప్లుతములలో ఎవ్వియైనను సరే, సమానజాతీయములగు అంగములు గలది సమయతి యనంబడును.
76. ప్రస్తారమనగా నేమి?	ఒక సంఖ్యగల స్వరమునుగాని, తాళాంగమునుగాని, పైనవ్రాసి ఆసంఖ్యకు సమానమగు నితర స్వరములచే రూపభేదము చేయునది ప్రస్తారమనంబడును-
77. కాలము లెన్ని? ఆఱవ కాలము ఎన్ని అక్షరములచే నడుచును?	కాలములు ఆఱు. ఆఱవకాలము 32 అక్షరములచే నడుచును.
78. ఆవృత్తమనగా నేమి?	తాళముయొక్క సంపూర్తికి ఆవృత్తమని పేరు.
79. తాళోదాత్తమనగా నేమి?	తాళఘాత యేస్వరమువీద బడుచున్నదో అట్టి స్వరమునకు తాళోదాత్తమని పేరు.
80. స్వరోదాత్తమనగా నేమి?	తాళఘాతబడిన స్వరములుతప్ప మరియే స్వరమునైనను అదిమి యుచ్చరించుదానికి స్వరోదాత్తమని పేరు.

81. జారుఅనగా నేమి? జారుఅనగా, క్రిందనుండి పైకిగాని, పైనుండి క్రిందికిగాని, ఒకస్వరమునుండి మఱికొన్నిస్వరము వఱకు ఈడ్చుట.

82. వలియుటఅనగా నేమి? వలియుట అనగా, ఒకస్వరము మొదలు దాని పైస్వరమువఱకు సాగించుట.

సంగీత ప్రశ్నోత్తరములు
సమాప్తము.

గద్య.

ఇతి శ్రీవేంకట లక్ష్మీనృసింహ వరప్రసాదలబ్ధ సరస సంగీత పాండిత్య
విశేష వైభవ-శ్రీమద్రంగరాజ భట్టార్య సచ్ఛిష్య-జనకజగోత్ర
పవిత్ర- ఉష్మశెట్టి వేంకటరామాఖ్యపౌత్ర-తత్వవిద్యా
విశారద గోవిందస్వామి సుపుత్ర- విద్వజ్జనవిధేయ
వేంకటస్వామి నామధేయ ప్రణీతంబయిన
సంగీతవిద్యా దర్పణ మను
గ్రంథము సర్వము
సంపూర్ణము.

మూడవకూర్పు, 1,500 ప్రతులు.

